HIRİSTİYANLIK DIŞINDAKİ DİN SİSTEMLERİ.

KURAN

DERLEMESİ VE ÖĞRETİŞİ;
VE KUTSAL YAZILARA ETTİĞİ TANIKLIK.

Sir William Muir, *The Corân: Its Composition And Teaching; And The Testimony It Bears To The Holy Scriptures*, Society for Promoting Christian Knowledge, London, England, 1878, 239 pages.

YAZAN

SIR WILLIAM MUIR, K.C.S.I.,LL.D.
"MUHAMMED'İN YAŞAMI' ADLI ESERİN YAZARI

www.muhammadanism.org
March (Mart) 13,2007
Turkish

DİNSEL RİSALE KOMİTESİNİN YÖNETİMİ ALTINDA YAYINLANMIŞTIR.

LONDRA:
SOCİETY FOR PROMOTING CHRISTIAN KOWLEDGE
(HIRİSTİYAN BİLGİSİNİ İLERLETME TOPLULUĞU)
NORTHUMBERLAND AVENUE, CHARİNG CROSS,
W.C.;
43 QUEEN VICTORIA STREET, B.C.;
BRİGHTON: E 35, NORTH STREET.
NEW YORK: E

ÖNSÖZ

Bu çalışmanın yapılmasının nedeni, 1855 yılında Agra'da yayınlanan KURAN'IN YAHUDİ VE HIRİSTİYAN KITSAL YAZILARI'NA ETTİĞİ TANIKLIK adlı kitabın yeni bir baskısına duyulan ihtiyaçtır. Bu bilimsel incelemenin ikinci baskısı (ALLAHABAD, 1860) tükendiğinden yazardan üçüncü baskıyı yayınlaması ve aynı zamanda bunu yaparken, kitabın önsözüne Kuran'ın kendisi ve temelindeki sistem hakkında bazı açıklamalar eklemesi istendi.

Şimdi yapılan bu çalışmanın, KURAN'ın incelenmesi hakkında sunduğu bilgiler aracılığıyla yararlı bir hizmet vereceğini kanıtlamasını umuyoruz.

Her ne kadar Kuran'ın öğretişi ve İslamiyet'in bakışı hakkındaki görüşlerini paylaşamayacağımı hissetsem de, özgürce alıntılar yaptığım Kuran[1] konusundaki hayranlık verici bilgilerinden dolayı Dr. Weil'e teşekkürü bir borç biliyorum.

Yukarda belirtilen KURAN'IN TANIKLIĞI adlı kitap, çeşitli doğu dillerine çevrilerek yayınlanmıştır. Burada, bu çalışmanın İKİNCİ ANA BÖLÜMÜ olarak, birkaç düzeltme ve değişiklik ile yeniden basılmış halini sunuyoruz.

William Muir

LONDRA, *17 Mayıs* 1878.

---

[1] Einleitung in den Koran. Von Dr. Gustave Weil. Zweite verbesserte Auflage. *Bielefeld und Leipzig*, 1878.

İÇERİK TABLOSU

BİRİNCİ ANA BÖLÜM.

Sayfa

BÖLÜM I.

BÖLÜM II.

BÖLÜM III.

İKİNCİ ANA BÖLÜM

KISIM I.

KISIM II.

KISIM III.

KURAN

BÖLÜM I

MUHAMMED'İN YAŞAMINA GÖRE AÇIKLANAN KURAN.

Kuran, İslamiyet'in temel kitabıdır. Yetkisi, din konularında olduğu gibi, yönetim şekli, ahlak ve bilim gibi tüm konularda da mutlaktır. Günlük yaşamın ölçütü, "Rab böyle dedi" ifadesinde yer alır. Açıklamanın suskun kaldığı yerde gelenek konuşur ve İslamiyet'in çeşitli okulları, hem Muhammed'in sünnet ve hadislerini hem de Kuran metninin yorum ve karşılaştırmasını temel alırlar. Ama en üstün yetki Kuran'dır ve birbirleri ile çekişen çeşitli mezhep yanlıları arasında bile hiçbir soruya meydan bırakmayacak kadar sade bir öğretişe sahiptir. Bu nedenle, İslamiyet konusunda bilgi edinmek isteyen ya da Muhammed'e özgü düşüncenin geçerliliğini yaymak isteyenler, ait oldukları mezhebin geleneksel ve dini bilgisini iyi bilmek zorundadırlar, ama kendilerine düşen en büyük görev, Kuran'ın kendisini incelemek sorumluluğudur. Müslüman'ın Kuran'a olan bağlılığı büyüktür. İlk halifelik döneminde, Kuran'ın ezberlenerek tekrar edilmesi, güç ve farklılık kazandıran bir beceriydi ve kişinin onurlandırılması bu başarıyı elde etmesine bağlıydı. Kuran'ı yakından tanımak, Müslümanlar ile düşünce paylaşımı yapmak isteyen herkes için gerekli olan bir güç kaynağıdır, prestij sağlar ve iyi etki bırakır; Kuran'ın içeriği konusunda bilgi sahibi olmamak, Müslüman yüreğini ikna etme gücünü zayıflatır. Bu durumda, Müslüman dünyası ile iletişim kurmak isteyen ya da bu dünyanın eyleminin temelini oluşturan ilkeleri anlamak isteyen kişinin Kuran hakkında çok iyi bilgi edinmesi gerekir.

Ama Kuran tek başına ele alındığında, tüm kitaplar arasında belki de en az anlaşılabilir olanıdır. Kutsal Kitap, çeşitli bölümlerin düzenlendiği koşullar ve yazarların isimleri ve yaşadıkları dönemler konusunda bazen belirsizlikler içerse bile, özü, öykülerinde ve öğretici kısımlarında anlamından hemen hemen hiç ayrılmayacak bir biçimde düzenlenmiştir. Kuran ise bunun tam aksine, yazarın yaşamının ana çizgilerinin iyi bilinmesine rağmen, bir bütün olarak zihin karıştırır ve amacın anlaşılması genellikle zordur. Kitaplar ya da bölümler birbirlerini kronolojik bir ardıllık içinde izlemezler ve kitapların kendileri genellikle zaman ya da konuya önem vermeksizin bir araya getirilmiş parçalar halinde düzenlenmişlerdir. Bu nedenle, ek yerlerinden çıkmış bu kompozisyonun dizaynı hakkında net bir fikir elde edilmesi ve çeşitli bölümlerinin akılda tutulması ancak yazarın yaşamının incelenmesi ile bağlantılı olarak mümkündür. Bu noktayı göz önünde tutarak, Kuran'ı açıklamak için gerekli olan bölümler konusunda kendimi sınırlayıp, Muhammed'in kariyerinin ana çizgileri ile ilgili çok kısa bir taslak yapmayı öneriyorum.

Muhammed İ. S. 570 yılında Mekke'de doğdu. Yemen'den Suriye'ye giden büyük kervan yolu üzerinde bulunan bu kent, Kabe ve yerel geleneğe göre İbrahim ve İsmail'in anısına tahsis edilmiş olan kutsal yolculuğun çevresindeki yerler nedeniyle hatırlanamayacak kadar eski bir üne sahipti. Kureyş, pek çok kuşaklar boyunca önder oymak olmuştu. Kureyş oymağı, Tapınak ve kutsal yolculuk ile ilgili en önemli görevleri ifa ederdi ve kentin danışma kurulunda sözü geçerdi. Muhammed, soylu, ama kendi döneminde zayıflayan Beni Haşim adlı bir oymaktan geliyordu. Büyük- büyükbabası Medineli bir hanımefendi ile evliydi ve böylece Muhammed, kenti yöneten ailelerden biri olan Beni Kazraj ailesinin soyundandı. Babası Abdullah yoksul biriydi ve Muhammed'in doğumundan kısa bir süre önce Suriye'ye yaptığı bir iş yolculuğunda ölmüştü. Annesi Emine, Mekke'deki adetlere uygun olarak, bebeği, bakıp beslemesi için bir Bedevi kabilesine verdi ve Muhammed bu göçmen ırkın

özgür alışkanlıklarını ve ana dilini öğrenerek orada dört- beş yıl kaldı. Sütannesi, emanet çocuğunu birçok kez tutan sara nöbetleri karşısında telaşa kapıldı ve sonunda Emine'yi çocuğunu alması için ikna etti. Bu olaydan yaklaşık bir yıl sonra Emine, Medine'deki akrabalarını ziyarete giderken Muhammed'i de yanına aldı, ama Emine bu yolculukta ölünce Muhammed, altı yaşında yetim kaldı. Amcası Ebu Talib velisi oldu ve ölümüne kadar emanetine olan görevini bağlılıkla yerine getirdi. Muhammed, henüz küçük bir çocukken, amcasına, Suriye'ye zorlu koşullar altında yaptığı bir iş gezisinde eşlik etti. Muhammed'in gençliği olaysız geçti. Ebu Talib zengin biri değildi, kendi ailesinin yanı sıra bir de yeğeninin ihtiyaçlarını karşılamak konusunda zorlanıyordu; Muhammed'e, Suriye'ye giden zengin bir ticaret kervanını kontrol eden varlıklı bir dul kadının yanında iş buldu. Hatice adındaki bu dul hanım, Muhammed'e verdiği vekillik hizmetinden çok hoşlandı ve içinde ona karşı büyük bir şefkatin uyandığını hissetti ve kendisi yaklaşık kırk, Muhammed ise yirmi beş yaşında olmasına rağmen, Muhammed'in karısı oldu. Ona iki oğul ve dört kız evlat doğurdu. Oğullarının her ikisi de öldüler. Muhammed'in ismi nedeniyle Kasım olarak adlandırılan büyük oğlu iki yaşına kadar yaşadı.

Muhammed otuz beş yaşına geldiğinde, bir sel felaketi sırasında harap olmuş Kabe, yeniden inşa edildi; ve kara taşın tekrar yerine konulması gerektiğinde, garip bir müdahale aracılığıyla bu görevi yerine getirmek Muhammed'e (erdemleri ve saygınlığı nedeniyle yaşadığı kentteki vatandaşları tarafından "Sadık" ünvanı ile anılan) kısmet oldu. Bu olaydan kısa bir süre sonra Muhammed, amcası Ebu Talib'in oğullarından biri olan beş- altı yaşlarındaki Ali'nin sorumluluğunu üstlendi ve amcasının üzerindeki yüklerden birini kaldırmış oldu. O tarihten itibaren her iki kuzen arasında güçlü bir bağlılık oluştu; ve yirmi yıl sonra Ali, Muhammed'in en küçük kızı Fatma ile evlendi. Muhammed ile Hatice'ye ait kölelerden biri olan ve bir Hıristiyan oymağından tutsak alınmış bulunan Zeyd arasında da yakın bir dostluk kuruldu. Muhammed, Zeyd'i azat ederek evlat edindi; ve Zeyd, o tarihten itibaren "Muhammed'in oğlu" olarak anıldı.

Hıristiyanlık, Suriyeliler ve sınırdaki oymaklar tarafından geniş çevrelere yayılmaktaydı ve hatta Arabistan'ın merkezinde bile yerleşmiş bulunan Hıristiyanlar mevcuttu. Bu nedenle Müjde, her ne kadar kusurlu ve tahrif edilmiş şekilde de olsa, Mekke'de biliniyordu. O dönemde ortaya çıkması beklenen "gerçek dini" arayan dört "Araştırmacı"dan söz edilir. Bu dört kişiden biri, Müjde'nin bazı bölümlerini yazdığı söylenen ve Hatice'nin kuzeni olan yaşlı Varaka'ydı; diğer üç kişiden biri beklenen peygamberin Muhammed olduğunu fark ettiği iddia edilen Zeyd ibn Amr idi. Bu tür bir geleneğin tam ortasında bu durumun harika olduğu aşikardı, bundan dolayı belki bazı çevrelerde Arap zihniyetinde bir araştırma ruhunun uyandığı gerçeğinden söz edebiliriz. Bu tür etkilerin harekete geçirmesi ya da aniden içinde uyanan duygular nedeniyle kırk yaşlarında bulunan Muhammed'in canında yeni bir yaşamın oluştuğu kesindir. Ailesinin yanında sakin ve tek başına, diğer insanlardan farklı (belki kendine özgü ciddiyeti ve erdemi dışında)olduğunu düşündürmeyen bir on beş yıl geçirmişti. Muhammed artık yalnızlığı ve derin düşüncelere dalmayı istemeye başlamıştı ve bu amaçla kentten iki mil uzaktaki Hira Dağı'ndaki bir mağarada günlerce tek başına kalıyordu (*AE tat.40-43).* İnsanoğlunun gizemli yazgısı ve yarımadayı örten büyük karanlığı aydınlatacak açıklamaların tekrarlanmaması nedeniyle zihni karışmıştı. Vecit halinde derin düşüncelere dalıyordu; ve sonunda kendisinin doğruluk vaizi olmak ve halkını yenilemek için çağrıldığına inandı. Mağarada geçirdiği günlerden birinde bir melek gördüğü söylendi; bu melekten Doksan altıncı Sure'de belirtilen şu buyruğu aldı:—

> "Yaratan Rabbinin adıyla oku!
> O, insanı 'alak'dan (erkeğin spermi ile döllenmiş dişi yumurtadan bir hafta zarfında oluşan hücre topluluğunun rahim cidarına asılıp gömülmüş şekli) yarattı.

Oku! Senin Rabbin en cömert olandır.
O kalemle yazmayı öğretendir, insana bilmediğini öğretendir."

Bize söylenen, bu görümü başka açıklamaların verilmediği uzun bir dönemin (*Fetre*) izlediğidir; ve büyük bir bunalıma giren Muhammed, kendisini yüksek bir yerden başının üstüne atmayı düşündü; ama aynı göksel elçi onun aşağıya atlamasına engel oldu. Bu olaydan kısa bir süre sonra, Muhammed giysilerine örtünmüş olarak halısının üzerinde uzanıp yattığında, melek ona şu sözler ile hitap etti:-

Sure LXXIV.

"Ey örtünüp bürünen (Peygamber!)
Kalk da uyar.
Rabbini yücelt.
Nefsini arındır (elbiseni temizle);
Şirkten uzak dur (pisliklerden ve günahlardan uzak dur.
İyiliği, daha fazlasını bekleyerek (bir kazanç elde etmek için) yapma.
Rabbinin rızasına ermek için sabret."

Burada kendisine artık vaaz etmesi için görev verildi. Muhammed, Rabbin Habercisi ve Elçisi tayin edildi ve o andan itibaren açıklamalar bir biri ardına aralıksız olarak gelmeye başladı.

Muhammed'in zihnindeki esinin ilk başlangıçları ile ilgili sünnetler böyledir. Vecit haline ait bir dil ile ifade edilmiş daha kısa olan surelerin bazıları, büyük olasılıkla daha erken bir dönemde verilmişlerdi. Okuyucunun aklında tutması gereken, Kuran'ın, *doğrudan* Her Şeye Kadir Olan'dan gelen bir açıklama olması gerektirdiğini iddia etmesidir. İçeriğinin hiçbir yerinde öznellik mevcut değildir; yani içerik hiçbir bölümde esin almış bir yüreğin arzularını ya da Tanrı tarafından aydınlatılan bir peygamberin öğretişlerini sunmaz. Açıklama, kelimesi kelimesine doğrudan gökten gelir. "Rab böyle dedi" ifadesi, ya her bir cümleden önce gelir ya da böyle anlaşılması gerekir. Bu nedenle, bir Müslüman'a göre Kuran, gerçek anlamıyla Tanrısaldır; ve böyle olduğu için Muhammed tarafından kabul edilmesi tasarlanmıştır. Kuran'ın içinde düzenlenmiş olan duygusal konuşmalar içeren kısımlardan bazıları büyük olasılıkla Muhammed'in kesinlikle nesnel olan bir açıklama düşüncesini algılamasından önce Muhammed'in kendisine ait olarak düzenlenmişlerdi; ama gerçek mümin tarafından bu öneri, Allah'a saygısızlık addedilerek reddedilir. Gerçek bir mümine göre Kuran'daki her söz başından sonuna kadar doğrudan Her Şeye Kadir Olan tarafından meydana getirilmiştir.

Peygamberlik görevini üstlenmesinden bir süre önce Muhammed çevresindeki yakın dostları ve akrabaları ile canındaki yükü paylaşmıştı. Hatice, ruhsal özlemlerini paylaştığı ilk sırdaşıydı ve şeytani etkiler altında korkup sıkıntı çektiğinde, Muhammed'i teselli eden Hatice'ydi. Hatice, Muhammed'e yaşlı Varaka'yı getirdi, amacı, Varaka'nın, Muhammed'in Tanrısal bir görev aldığı konusundaki inancını tazelemesiydi. Çevresinde yavaş yavaş kendisine bağlı bir izleyici grubu toplandı. Muhammed'i ilk izleyenler Ali ve Zeyd oldu; ve sadık dostu olan Ebu Bekir de izleyicileri arasına katıldı ve diğer dört kişi (Osman dahil olmak üzere) Ebu Bekir'den etkilenerek Muhammed'i izledi. Ayrıca fidye ile serbest bırakılmış pek çok köle inananların küçük grubuna dahil oldular.

Muhammed'in öğretişi geliştikçe ve Tanrı'nın birliğine ve zinanın reddedilmesine ilişkin beyanları daha da ödün vermez hale geldikçe Mekke'deki erkekler, Muhammed'e güçlü bir biçimde karşı çıkmaya başladılar. Diriliş düşüncesini hakir gördüler, Muhammed'in açıklamalarını çılgın bir şairin taşkın duyguları ile yazılan sözler şeklinde nitelendirerek alay

ettiler ve inanca zulmetmeye başladılar. Muhammed'in kendisi, Ebu Talib'in koruması altında güvendeydi (İ.S.615). Ama böyle bir korumaya sahip olmayanlar ağır eziyetler çektiler; ve on bir erkekten oluşan bir grup, bazıları yanlarına ailelerini de alarak ülkeden kaçtılar ve Kızıl Deniz'i geçerek Habeşistan'a sığındılar. Bu grupta Peygamberin kızı olan karısı Rukiye ile birlikte Osman da vardı.

Bu göçü izleyen birkaç ay sonra, garip bir olay meydana geldi; bu olayda Muhammed, halkının tanrılarının, en üstün Tanrısallığın aracıları olarak sistemine girmesine izin vererek onlarla anlaşmayı denedi. Kureyş kabilesi Kabe'nin altında otururken meleğin kendisine verdiği görümü belirttikten sonra LIII.Sureyi Kureyşlilerin önünde ezberden okumaya başladı:

"Lat ve Uzza'ya ve diğer
Üçüncüsü Menat'a ne dersiniz?
Bunlar yüceltilmiş dişilerdir,
Ve bu putların şefaatleri gerçekten beklenir."

Hepsi duyduklarını kabul ederek uzlaştılar ve Muhammed'in Tanrısı'nın önünde secde ettiler. Ama Muhammed'in yüreği kendisini rahatsız etti ve bu olayın üzerinden fazla zaman geçmeden uygunsuz ve iğrenç satırlar (italik ile yazılmış olan son iki satır) Kötü Olan tarafından önerildikleri gerekçesi ile Cebrail tarafından iptal edildiler; ve bu satırların yerine daha sonra hiçbir zaman değişmeyen, zina konusundaki ödün vermeyen ayetler konuldu:

"Erkek size de, dişi O'na mı?
Öyleyse bu çok insafsızca bir paylaştırmadır.
Onlar ancak sizin ve atalarınızın (ilah edindiğiniz şeylere) taktığınız adlardır."

Bunun üzerine, Kureyşliler'in yaptıkları zulüm her zamankinden daha ağırlaştı. Göç edenler ödün haberini alınca geri döndüler; ama bu durumda tekrar Habeşistan'a kaçmak zorunda kaldılar ve orada Mekke'den göç eden diğer kişiler ile birlikte sayıları yavaş yavaş yüz cana ulaştı. Bu süre zarfında cesur ve etki sahibi iki vatandaş olan Muhammed'in amcası Hamza ile Ömer de tövbe ettiler ve İslam amacını beklenmedik bir biçimde güçlendirdiler. Muhammed ve taraftarlarının üstlendiği gözü pek cepheden korkan Kureyş, Müslümanlar ve onları destekleyenler ile görüşmeyi engelleyen düşman tavırlı bir ittifak oluşturdu. Ebu Talib, Haşimiler ile birlik oldu ve erkek akrabalarına bağlılık gösterdiler, kabileler içindeki pek çok imansız, yaptığı görev konusunda Muhammed'e sadık kaldı ve hep beraber "Ebu Talib'in tarafına" geçti; iki ya da üç yıl Ebu Talib'in yanında dış dünya ile ilişkileri kesilmiş olarak yaşadılar (İ.S.617-619). Peygamberin, görevinde ilerleyebilmesi için şimdi tek zaman yalnızca hac dönemiydi; ama kendi halkı tarafından reddedilmiş olduğundan, vaazlerinde hitap ettiği diğer kabilelerden çok azı kendisine olumlu karşılık verdi.

Bu dönemde gönderilen Kuran, hızla farklı bir karakter üstleniyordu. Sureler daha uzundu; ve ilk yangının sık görülen belirtilerine hala rastlamamıza rağmen, tarzın daha yumuşadığını ve düz yazı kurallarına uygun hale geldiğini görürüz. Doğanın olağanüstülüğü ve insanoğlunun isteklerine sağladığı uyumlar, En Üstün Olan bir Varlığın ve İlahi Takdirin egemenliğinin mevcudiyetini kanıtlamak için gösterilir. Büyük, maddesel bir cehennem ve cennetin ve dirilişin tanımları uzatılır. Kendisinden önce görev yapmış hem Arap hem de Yahudi habercilerin ve Necran'daki Hıristiyan şehitlerin metanetleri hakkında verilen örnekler aracılığıyla Peygamber'e katlanması için teşvik verilir, kararlılık ve sabır telkin edilir. Aynı zamanda Muhammed'in, Kuran'da iddialarına tanıklar olarak sık sık baş vurduğu daha önceki Kutsal Yazılar ve Yahudiler hakkındaki özelliklere de yer verilmeye başlanır. Muhammed'in konumu Eski Antlaşma tarihindeki uzun ve birinden diğerine geçen öyküler

sayesinde güçlenir, - yaratılış ve insanın işlediği ilk günah, tufan, bazen Kutsal Kitap'ta kullanılan dilin aynısı kullanılarak yazılan, ama hahamların öğretişindeki kurgu ve fanteziler ve bazen de yerel efsaneler ile doldurulan ve tahrif edilen İbrahim, Davut ve Süleyman hakkındaki öyküler gibi. Yahudilerden esinlenildiği aşikardır, ama alındıkları kaynağı kesin olarak söylememiz mümkün değildir. Muhammed, Kureyşliler tarafından bir başkasının eserini kendisininmiş gibi göstermek ve parçaları bir araya getirerek üretmek ile suçlandı. Muhammed'in düşmanları onu şöyle itham ediyorlardı: "Bunlar, kendisinin alıntı yaptığı eski zamanlardan kalma öykülerdir; sabah ve akşam kendisine dikte edilirler." Peygamber ise şöyle yanıt veriyordu: "Hayır, bana bunları açıklayan göklerde ve yeryüzünde saklı olanı Bilen'dir." Açıklamalar aslında kendisinin esininin taze kanıtıydılar.

Bildiri sonunda nesnesinin ötesine geçti. Pek çok kişi, sıkıntıları nedeniyle Muhammed ve izleyicilerinin lehinde sempati gösterdiler; ve Muhammed'in görevinin onuncu yılında yasak kaldırıldı ve Haşimiler, özgürlüklerine kavuştular. Ama çok geçmeden Hatice öldü ve ölümünden kısa bir süre sonra, Ebu Talib de vefat etti. Kendisine en yakın iki kişiyi kaybeden ve davasına beslediği ümitleri zayıflayan Muhammed'in keyfi kaçtı; kendisine eşlik eden tek kişi Zeyd idi (İ.S.620). Zeyd ile birlikte Mekke'nin doğusuna altmış mil uzaklıkta bulunan Taif kentine doğru yola çıktı. Ama Taif kentinin ileri gelenleri, birkaç gün boyunca ısrarla talep ettiği yardım isteğine aldırış etmediler ve sonunda Muhammed kendisine saldıran bir halk kalabalığı tarafından kovalandı ve taş yağmuruna tutuldu. Geri dönerken yolda, Nakhla'da dinlenirken bir görüm gördü; cinlerden oluşan bir topluluk etrafını sardı; Kuran'ı dinlemek ve yeni inancı kabul etmek istiyorlardı (Sureler: XI. VI. Ve LXXII) Muhammed, Mekke'ye umutlarını yitirmiş olarak döndü. Hatice'nin ölümünden iki ay sonra Habeş göçmenlerinden birinden dul kalan Sevda ile evlendi ve aynı zamanda dostu Ebu Bekir'in o tarihlerde altı-yedi yaşlarında olan kızı Ayşe ile nişanlandı.

Sonunda umut hiç beklemediği bir yerden geldi. O yılın hac zamanında Medine'de tapınan küçük bir grup İslam'a çekildi ve Mina'da verilen İslam vaazi aracılığıyla kazanıldı. Ve sonraki yıl, sayıları on ikiye çıkmış olarak Muhammed ile aynı yerde buluştular ve bağlılık yemini ettiler (İ.S.621). Yeni Peygamberin iddiaları Medine'de hemen kabul edildi. Tüm koşullar Muhammed'in lehineydi. Birkaç Yahudi kabilesi daha önceden bu çevrede yerleşmişti; ve şimdi Muhammed'in ana desteklerinden biri olarak dayandığı Yahudi dini ve Kutsal Yazıları bu çevrede bilinmekteydiler. Kent, sivil savaş nedeniyle uzun yıllar rahatsız edilmişti; Aus ve Kazraj bölünmeleri bitmek üzereydi ve önderlik üstlenecek hiç kimse yoktu. Mekke'den bir öğretmen Medine'ye yetkili temsilci olarak atandı ve yeni inanç büyük bir hız ile yayıldı.

Mekke'ye artık sükunet hakimdi. Aus ve Kazraj grupları birbirlerini gözetim altında tutarak sıkışık durumda kaldılar. Bu döneme ait Sureler, Tanrı'yı saymayan kente karşı gelecek olan Tanrısal gazap ve ceza hakkında ara sıra yapılan uyarılar ile birlikte sakin bir güvence ruhu içerirler. Mekke'de daha fazla başarı elde etme umudu kalmamıştı; Muhammed'in beklentisi kuzey bölgesine yöneldi. Peygamber, en büyük düşlerini bu bölge hakkında kuruyordu. Gece Kudüs'teki Tapınağa yöneldi; ve böylece (sünnette ifade edilene göre) Gücü Her Şeye Yeten'in huzurunda durdu ve O'ndan günde beş kere namaz kılınması buyruğunu aldı. Aynı şekilde İranlı düşmanlara karşı kazanılacak zaferi Heraklius'un elde edeceğine dair kehanette bulunmaya cesaret etti.

Tekrar hac zamanı geldi ve Muhammed kendisini Medineli yaklaşık yetmiş kişiden oluşan coşkulu bir grubun ortasında buldu; bu öğrenciler Mina'daki uzun ve dar bir geçitten yürüyerek kendilerini yaşamları ve malları pahasına Muhammed'i kabul etmeye adadılar ve onu savunmaya ciddi olarak söz verdiler. Muhammed bu durumda nankör ve isyankar kentten vazgeçmeye hemen karar verdi. Veizleyicilerine şöyle buyurdu: "Medine'ye gidin; çünkü Rab size o kenttekardeşler ve sığınabileceğiniz bir yuva verdi." Böylece bu yetmiş kişilik grup evlerini ve yuvalarını terk ederek Medine'ye doğru küçük gruplar halinde gizlice

yola çıktılar. Kente vardıktan kısa bir süre sonra, kadınlar ve çocuklar da dahil olmak üzere sayıları yaklaşık yüz elliye ulaştı. Muhammed'in yanında kalanlar yalnızca Ebu Bekir, Ali ve aileleriydi. Bu beklenmedik dönüş nedeniyle canları sıkılan Kureyşliler, bir danışma kurulu oluşturdular. Bu durum, Kuran'da şöyle tanımlanır: "Ve imansızların size karşı nasıl gizli planlar yaptıklarını hatırlayın; sizi alıkoymayı, vahşice katletmeyi ya da sürgüne göndermeyi tasarladılar. Evet, gizli ve kötü planlar kurdular: ancak Allah da aynı şekilde planlar kurdu. Ve Allah gizli plan yapanların en iyisidir." Ama imansızların planları konusunda uyarılmış olan Muhammed, Mekke yakınlarında bulunan Taur Dağı'ndaki bir mağaraya kaçtı ve üç gün sonra düşmanlarının almış oldukları tedbirlere rağmen onlardan kurtulup kaçtı ve Medine'ye doğru yola çıktı. Göç ettiği bu gün Hicret (ya da göç) dönemine damgasını vurmuştur. İ. S. 622.

Kuran'ın Mekke'deki son birkaç yıla ait olan kısımları, daha önceden zinaya karşı tanımlanan iddiaları ve imansızlar tarafından ileri sürülen itirazları tekrarlar; Tanrısal davranışların kanıtları; Kutsal Yazılara ve efsanelere ait öyküler; cennet ve cehennem ile ilgili canlı ve bazen dramatik sunuşlara yer verir. Bu dönemin sonuna doğru yakında gerçekleşecek olan göç hakkında imalarda da bulunulur. Surelerin içerikleri uzunlaşır (genellikle birkaç sayfanın üzerine çıkar) ve diksiyon daha yumuşak ve yapay hale gelir, ama bazı yerlerde cesur örnekler ve heyecan dolu bir şiirsellik göze çarpar.

Şimdi Hıristiyanlıkta ortaya çıkan yeni bir özellik fark edilmeye başlanır. Daha önceki Surelerde İmanımızdan çok ender olarak ve yalnızca ima yolu ile söz edilir. Kuran'ın tamamında, Müjde ile ilgili bölümler diğerlerine göre oldukça azdırlar; ama iki ya da üç tanesi ayrıntılı olarak verilir ve Vaftizci Yahya ile İsa'nın doğumlarına ilişkin öyküleri naklederler: bunlardan ilki, Muhammed'in Taif'ten dönüşünden hemen kısa bir süre sonra üretilmişti. Aynı zamanda Rabbimizin mucizeleri, Elçiler ile ilgili birkaç referans ve Yedi Uyuyan'ın öyküsü (büyük bir hayali renklendirme ile uygulanmış) hakkında da bazı bölümler mevcuttur. Müjde öyküsü genellikle Aziz Luka'nın başlangıcına benzer, bazen yalnızca sözcükler ile ifade edilir, ama Çocukluk dönemine ait Müjde'de de rastladığımız gibi, çocuksu hayret içeren anlatımlar ile doludur. Çarmıha Gerilme inkar edilir, Rabbin sofrası ve Vaftizden söz edilmez; ve Üçlü Birlik (öfke dolu bir ifade ile sürekli reddedilen bir öğretiş) kavramında Bakire Meryem Üçlü Birlik'in Kişilerinden biri olarak görülmüştür. Yine de görevinin onaylanması konusunda Müjde'ye gösterdiği ilgi, Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabına gösterdiği ilgiye eşittir; ve Medine'de Yahudiler ile ilişkisini kesmesi nedeniyle Hıristiyanlar hakkında, Yahudiler için kullandığı ifadeden daha nazik bir ifade kullanarak konuşur. Bu nedenle, Müjde'nin bazı kısımları, Muhammed tarafından hiç kuşkusuz biliniyor olmasına rağmen, yine de Müjde hakkındaki bilgisinin eksik kaldığını ve Hıristiyanlık öğretişine olan yakınlığının sınırlı ve tahrif edilmiş olduğunu düşünüyoruz.

İslamiyet (Tanrı'nın isteğine teslimiyet anlamını taşır) daha önceki tüm açıklamaların temelini oluşturur. Müslümanlar için olduğu gibi, Tanrı'ya saygı duyan Yahudiler ve Hıristiyanlar ve hatta Sebalılar için de kurtuluş garanti edilmişti. Muhammed'in görevi öncelikle Araplar için tasarlanmıştı. Henüz bir zümreye özgü olan ve öfke uyandıracak bir tutum üstlenmemişti. Muhammed yalnızca bir vaiz ve basit bir uyarıcıydı. Güç ve baskı düşüncesi o zamana kadar düşüncesine girmemişti. Ama bu aşamada bile izleyicilerinin kendisine kesin olarak boyun eğmelerini ve taleplerini kabul etmelerini istiyordu. İzleyicileri, "Tanrı'ya ve Peygamberine tamamen itaat etmek" zorundaydılar. Tanrı korkusu, yardımseverlik, alçakgönüllülük, dürüstlük, saflık ve diğer erdemlerin öğütlenmesi ile birlikte şimdi burada İbrahim'in büyük evrensel imanının parçası olarak, namazı belirtilen şekilde yerine getirme ve Kabe törenine katılma ile ilgili buyruklar ortaya çıkar. Aynı zamanda Yahudilerin belirli yiyecekler konusundaki sınırlamalarına da rastlarız, ancak olumlu buyrukların sayısı henüz azdır.

Medine’ye göç olayın koşullarını ve orada açıklanan Kuran’ın parçalarının karakterini değiştirir. Mekke putperestleri ortadan kaybolurlar ve onların yerini Medine’nin “iki yüzlüleri” alırlar. Burada ne Muhammed’e ne de öğretişlerine karşı açık bir muhalefet mevcut değildi; ama yine de güçlü bir grup yabancı’nın gelişini kıskandı ve soğuyan sevginin gizli bir cereyanı, ilk bakışta hemen fark edilmeyen bir üstünlük kazandı. Bu güçlü grubun başında Abdullah ibn Ubeyye bulunuyordu; bu kişi kentin yazgısının bu yeni dönüm noktasında kentin önderi olmak üzereydi. Sevgileri soğumuş olan kent vatandaşları, Kuran’daki acı ithamlar konusunu, İslamiyet’in başarısından önce, Peygamber’in kariyerinin son dönemlerine kadar sürdürdüler ve sonra onlar da ortadan yok oldular.

Ama ilk Medine açıklamalarındaki karşılıklı konuşmanın en önemli konusu Yahudi halkı ve dinleridir. Muhammed, başlangıçta, Yahudileri kendi inancına çekmek için hiçbir çaba harcamadı. Onların peygamberlerinin yaşamları ve değerleri üzerinde durdu ve minnet duygularını harekete geçirmek için Her Şeye Gücü Yeten’in Mısır ülkesinde ve diğer yerlerdeki müdahalesinden söz etmeyi uygun gördü ve onların kitaplarının içeriğini kabul etmekle kendisinin lehine davranmaları için ikna etmek istedi; ama başarılı olamadı. Yahudiler arasında birkaç kişi dışında hiç kimse Muhammed’in peygamberlik iddialarını kabul etmedi. Hayal kırıklığı çok geçmeden düşmanlığa dönüştü; ve daha önce tanıklar olarak baş vurmuş olanlar şimdi kör ve kötü yola sapmış olan günahkarlar olarak suçlandılar ve peygamberlerini öldüren ve Mesihlerini reddeden halkın ataları olarak itham edildiler. Eski Antlaşma’nın ilk beş kitabı ve Müjde’ye hala baş vurulur; ama bu konu giderek Muhammed’in görevi haline geldi; giderek genişleyen bir çevrede eski evrensel imanın kutsal kitaplarındaki öğretişleri saptıran herkesin sorumluluğunu Muhammed üstlenmiş gibiydi. İbrahim, Yahudi de Hıristiyan da değildi; gerçek bir Müslüman’dı; ve şimdi İbrahim’in imanı sonunda Kuran’da tazelendi ve yetkin kılındı. Kutsal Yazılar, gelecek olan peygamberi önceden bildirmişlerdi; Yahudiler onu kendi çocuklarından biriymiş gibi kabul ettiler; ama bağnazlık ve kötülük ile ayartılarak kendi kanıtlarını yalanladılar. Yürekleri körleşti; üzerlerini “kalın bir örtü” örttü; ve o dönemin Sureleri bu sonucu güçlendiren ve resmeden bölümler ile doldu.

Muhammed Medine’ye yerleştiği ilk yılın büyük bir bölümünde en çok büyük Camii’nin bina edilmesine zaman ayırdı. İlk birkaç ay Medine vatandaşlarının evlerinde konukseverlik ile ağırladıkları izleyicilerine ve kendisine oturacakları evler sağladı. Peygamberin otoritesi başlangıçta yalnızca İslamiyet’i kabul ettiklerini ağızları ile bildirenler tarafından tanındı; ama zamanla pek çok kişi tarafından kabul edildi, Muhammed, sonunda tüm kentin önderi haline geldi.

Yahudilerin daha önceki törensel yıkanmalarını örnek alan dua törenleri, Muhammed’in kente geldiği ilk dönemde dikkate alınmıştı; ama bu törenler Tanrısal buyruktan çok uygulamalar sonucunda geliştiler. İnananlar, günün belirlenen beş zamanında Ezan ya da Müezzinin sesi ile camide ya da başka bir yerde de yapılabilecek olan kısa bir tapınmaya çağrıldılar; ve Cuma günü Yahudilerin Şabat gününün kutsiyeti olmaksızın daha genel ve ciddi bir dini uygulama için ayrıldı. Ancak Kuran’ın hiçbir yerinde Cuma gününden söz edilmez, daha sonraki bir dönemde inananlar bir kervanı karşılamak amacıyla Camii’den ayrılarak Peygamberi kürsüde tek başına bıraktıklarından, Cuma gününden söz edilir. Muhammed önce Yahudi oruçlarını ve bayramlarını izledi; ama Yahudilere karşı duyduğu büyüyen nefreti, onu ayrı kurumlar oluşturmaya yönlendirdi; bu kurumların karakterleri birbirlerine benzemelerine rağmen hem zamanları hem de koşulları açısından Yahudilerinkinden farklıydı. Muhammed, başlangıçta Yahudiler gibi Kudüs’e dönerek tapındı; ama şimdi Kıble ya da namazın yönü Kabe’ye değiştirildi. Bundan dolayı aynı zamanda Muhammed önce Kefaret orucu tuttu; ama bir sonraki yılın Ramazan ayında iddiaya

göre “daha öncekilerin” örneğine benzer bir oruç buyruldu. Ve Yahudiler ile farklılığı daha da belirli kılmak ve Mekke'deki tapınmaya daha çok yakınlaşmak için, İyd el Zuha ya da kurbanların kesilmesi Medine'de de uygulandı; bu uygulama Mina'daki dinsel tören ile aynı günde yapıldı ve Yahudilerin kurban kesme törenlerinin yerine geçti.

Hicret'in ikinci yılında Kureyşlilere karşı duyulan düşmanlık, Kuran'da yeni bir safha açar. Şimdiye kadar görmüş olduğumuz gibi, Muhammed kendisinin basit bir vaiz olduğunu duyurmuştu. O, inanmayanların “koruyucusu” değildi. Başlangıçta, Medine'de bile “dinde sınırlama” yoktu. Ama İslamiyet'in ilkeleri yavaş yavaş bir değişime uğradılar. Mekke kervanları, misilleme yapılması için tahrik edici bir fırsat sundular ve bu kervanlara karşı çeşitli seferler düzenlendi. Mühürlenmiş talimatlar ile yürütülen bu seferlerden birinde kervan iki Kureyşli konvoy ile birlikte tutsak edildi ve Mekkeli bir vatandaş öldürüldü ve bu olay kutsal Recep ayı başladıktan sonra oldu. Muhammed önce bu olayın kutsal bir aya gösterilen bir saygısızlık eylemi olduğunu kabul etmedi ve tutsakları ve ganimeti bir araya getirdi; ama Tanrısal bir düzen çok geçmeden kutsal aylarda ortaya çıkan, zina ve İslamiyet'e muhalefetten daha az üzücü düşmanlıkları bile haklı çıkartarak vicdanındaki tereddütleri ortadan kaldırdı. Bu olaydan sonra Kuran, iman uğruna savaşmaya ve Kureyşlilere karşı askeri uyarılara yer veren teşvikler ile doldu.

Muhammed şimdi teokratik bir egemenin konumunu üstlenir ve Kuran onun buyruklarının duyurulması için özgürce kullanılır. Her sözcük, yeryüzündeki Vekili'ne hitap eden Tanrı'nın ağzından çıkmış gibi gösterilir. Ruhsal buyruklar diğer konular ile karışır, ama Açıklama giderek daha fazla bir şekilde Peygamber'in yönetim aracı haline gelir. Zafer ya da yenilgi, ganimetin dağıtılması, tutsaklara nasıl davranılacağı hakkındaki “genel buyruklar”, suç yasası ve sivil hakların hükümleri, evlilik, kölelik ve boşanma ile ilgili kurallar, toplum yaşamı ve ilişkilerinin düzenlenmesine kadar intikal eden talimatlar ve Muhammed'in kendi aile yaşamındaki ayrıcalıkları, Kuran'ın sayfalarındaki dinsel öğretiş ile aralarında hiçbir ayırım gözetilmeksizin birbirlerine karışmış olarak yer alırlar.

Hicret'ten yaklaşık on sekiz ay sonra, Kureyşliler ile yapılan ilk savaş Bedir'de gerçekleşti. Muhammed, 305 kişilik bir izleyici ordusu ile (ordunun üçte ikisi Medineli vatandaşlardan oluşuyordu) gücü üç kat daha fazla olan bir orduyu bozguna uğrattı ve büyük katliamın sonunda pek çok kişiyi tutsak aldı. Muhammed Kureyş kabilesinde yalnızca büyük bir dehşete yol açmakla kalmadı, aynı zamanda etkin bir biçimde Medine Önderi konumuna da sahip oldu; bu olay onun görevinin açık bir kanıtıydı; çünkü zafer ya da diğer adıyla Karar, Tanrısal müdahale ve melek ordularının yardımı aracılığıyla elde edilmişti.

On iki ay sonra Kureyş, öcünü aldı. 3000 kişilik güçlü bir ordu ile Medine üzerine yürüdüler. Muhammed onları kentten üç mil uzaktaki bir tepede, 700 kişilik bir ordu ile Uhut'ta karşıladı; çünkü Abdullah ibn Ubeyye'nin çekilmesi sonucunda safları zayıflamıştı. Amcası Hamza aralarında olmak üzere 70 adamını kaybederek ağır bir yenilgiye uğradı; kendisi de yaralandı ve şaşkına uğradı. Görünen, hala Rabbin eliydi. Yüreği ılık olanlar, gerçek inananlardan ayrılmak üzere kalburdan geçirilmişlerdi; yenilgi bunun için gerekliydi ve başarı daha önce Bedir'de olduğu gibi tekrar ihsan edilecekti. Bu yenilgide Muhammed'in kendisi öldürülse o zaman ne olacaktı? Dava Tanrı'ya aitti ve zaferli olarak ayakta kalacaktı. Ve böylece ustaca bir hitap ile hem zafer hem de yenilgi, onun amacına hizmet etmek üzere kullanıldılar.

Bedir zaferinden kısa bir süre sonra Muhammed ve Medine eteklerinde yerleşmiş bulunan bir Yahudi kabilesi olan Beni Kaynoka arasında bir anlaşmazlık çıktı ve Muhammed bu kabilenin kalesini kuşattı. Teslim oldular. Müttefikleri Abdullah ibn Ubeyye'nin dileği üzerine yaşamları bağışlandı, ama sürgüne gönderildiler. Yaklaşık bir buçuk yıl sonra Muhammed, verimli hurma koruları ile çevrili, iyi korunan bir dış mahallede yaşayan Beni Nadir adlı bir diğer Yahudi kabilesi ile kavga çıkartmak için bir fırsat elde etti. Muhammed,

üç hafta süren bir kuşatmanın ardından bu kabilenin, ülkelerini ve bahçelerini kendisine teslim ederek ülkeden ayrılmaları önerisini kabul etti. LIX. Sure bu konuya ayrılmıştır. Bu Surede Peygamber, hurma ağaçlarını kesip yakarak Arap refahının yasalarını ihlal ettiği için haklı çıkartılır ve sevgisi azalmış gruba Yahudi müttefiklerine yardım ettikleri için meydan okunur.

Hicret'in dördüncü yılında gerçek bir savaş olmadı. Uhut'taki iki ordunun önderleri bir sonraki yıl Bedir'in Pazar meydanında gerçekleşecek düşmanca bir toplantı kararlaştırdılar. Her iki ordu da yola çıktı. Ama kuraklıktan tedirgin olan Kureyş, durdu ve yarı yoldan geri döndü; Müslümanlar ise buna karşılık kararlaştırılan noktada sekiz gün ordugah kurdular ve Bedir pazarında alış-veriş yaptılar. III. Surede bu sonuç ile ilgili Tanrısal hoşnutluk belirtilir.

Beşinci yılda, sadakatsiz bir kabile olan Beni Mustelik'e karşı yapılan bir sefer sırasında Medine erkekleri ve Mekkeli göçmenler arasında bir çekişme çıktı.Sert sözler, saldırıya ve darbelere dönüştü ve Abdullah ibn Ubeyye bu küstah yabancıların akınına neden oldukları için kendi adamlarına sataştı. "Medine'ye döndüğümüzde, daha güçlü olan, alçak olanı kesinlikle kovacaktır" dedi. Muhammed, bu meydan okuyan ifadedeki tehlikeli duygudan öylesine büyük bir paniğe kapıldı ki, uzun ve ani bir yürüyüş yapılması için buyruk verdi. Bu olaydan sonra, Abdullah ve sevgileri soğumuş olan taraftarlarına karşı acı azarlar içeren LXIII. Sure indi.

Bu yıl, Muhammed'in aile yaşamı ile ilişkili belirli skandallar nedeniyle dikkat çeker. Son ikisi haremine yeni eklenen karısı ile birlikte şimdi beş karısı olmuştu. Her şeye rağmen evlat edindiği Zeyd'in karısı olan Zeynep'in çekiciliğine vuruldu; Bunu anlayan Zeyd, arkadaşı ile evlenebilmesi için Zeynep'i boşadı. Muhammed, Arap geleneğine göre bir akrabanın karısını almak yasak olduğundan, Zeynep ile evlenmekte tereddüt etti. Ama tutkusu dinmiyordu; ve sonunda insanların ne söyleyecekleri hakkındaki korkusunu bastıran bir açıklama üretildi; evlat edinilen kişi gerçek bir akraba sayılmazdı; ve "evlatlıklarının eşleri ile evlenmeleri konusunda müminlere bir zorluk olmasın" sözleri Peygamber'in Zeynep ile evlenmesini mümkün kıldı.

Birkaç ay sonra farklı görünüşte bir başka hassas olay meydana geldi. Muhammed sefere çıktığında eşlerinden biri ya da daha fazlası kendisine eşlik ederdi. Beni Mustelik kabilesine karşı çıkılan seferden geri dönerken son anda Ayşe'nin çadırı ve tahtırevanı, Ayşe bir an için oradan ayrılmışken, bir dikkatsizlik sonucu alınıp götürüldü ve Ayşe geri döndüğünde kendisini karanlığın içinde tek başına buldu. Yapılan hatanın fark edileceğini umarak oturmuş ne olacağını beklerken, bir süre sonra inananlardan biri geldi ve Ayşe'yi bu kötü durumda gördü. Ona, devesine binmesini önerdi ve böylece Medine'ye kadar kendisine rehberlik etti. Medineliler bu olay hakkında fesat düşüncelere kapıldılar. Muhammed'in kendisi de Ayşe'den soğudu ve Ayşe babasının evine döndü. Bu olayın üzerinden birkaç hafta geçti, sonunda Peygamber, Ayşe'nin masumiyeti hakkında doğaüstü bir şekilde bilgi aldı; ve zina suçlamasında bulunulması için dört tanığın gerekli olduğuna dair bir yasa resmen duyuruldu; dört tanık bulunmadığı takdirde suçlamada bulunan kişi iftira ettiği için cezalandırılacaktı. Ayşe böylece geri alındı ve onu suçlayanlar değnekler ile dövüldüler.

Aynı dönemde dışarıda yürüyen kadınların peçe takmaları ile ilgili bazı buyruklar da çıkartıldı ve sosyal ve aile içindeki görüşmelerin terbiye ölçüsüne uygun olması gerektiğine ilişkin yeni düzenlemeler getirildi. Bu düzenlemeler, nefislerine hakim olamadıkları takdirde Peygamber'in kendi eşleri için daha ağır koşullar içermekteydi ve cezaları iki kat daha çok olacaktı. Peygamber'in eşleri diğer kadınlar gibi değillerdi ve diğer kadınlardan daha çok dile düşmekten kaçınmalıydılar, "öyle ki, yüreği bozuk olan arzuya düşkünlük göstermesin"; ve sonunda, Muhammed'in kıskançlığı, eşlerinin asla, kendisi öldükten sonra bile yeniden evlenmemeleri gerektiği buyruğu tarafından yatıştırıldı. Birden fazla sayıda eşe sahip inananlara intikal eden, eşleri ile eşit bir şekilde birleşmeleri zorunluluğu da aynı zamanda özellikle Peygamber'in lehinde hafifletildi.

Aynı yılın sonuna doğru, Kureyş 4000 kişilik bir ordu ile Medine'ye tekrar saldırdı. Muhammed, bir çarpışmayı tehlikeye atmamak için kenti yanına almaya karar verdi ve konumunu derin bir hendek kazdırarak sağlamlaştırdı, düşmana bu hendeğin arkasında kalarak karşı koydu. Kuşatma on beş gün sürdü, kent büyük bir tehlike altında kaldı. Yorulan ve hava koşullarından bezgin düşen ordu, ordugahı dağıtarak aniden çekildi. Muhammed tam zırhını çıkartmaya başladığında, melek Cebrail tarafından şu buyruk ile ziyaret edildi: "Kalk ve Beni Cüreyt'e karşı ilerle. İşte ben, onların duvarlarını sarsmak için önünden gidiyorum." Bu, çevrede kalmış olan son Yahudi kabilesiydi. Kureyş'in önerilerine kulak asmakla suçlandılar ve Müslüman ordusu tarafından kuşatıldılar. On dört gün sonra sayıları azalmış olarak istenilen zamanda teslim oldular. 600 ile 800 erkeğin kafaları gruplar halinde, birbiri ardına planlı bir şekilde kesildi ve kadınlar (aralarından biri Peygamber'in kendisi için ayrıldı) ve çocuklar köle olarak satıldılar. XXXIII. Sure bu olaydan söz eder; bu Surede kentteki vatandaşların kapıldığı panik, "ikiyüzlülerin" korkaklığı, Rab tarafından sağlanan işaret ile kurtarış ve Yahudilerin yıkımı canlı bir tasvir ile tanımlanır.

Hicret'in altıncı yılında Muhammed, hac törenini yerine getirmek için, Mekke'ye barışçıl bir ziyaret yapmayı tasarladı. Bedevi müttefiklerinin bir kaçı, çağrıya karşılık verdiler. Yine de süvari alayı, hac giysileri içinde dizilmiş olan 1500 inanandan oluşuyordu. Ama plandan kuşkulanan Kureyş, onların kente girişine karşı koydu; bu nedenle kutsal sınırların dışında kalan Hudeybiye'de ordugah kurdular; uzayan müzakerelerden sonra ateşkes imzalandı. Düşmanlık on yıl için ertelendi; Muhammed ile özgürce antlaşma yapabilecekleri tüm kabilelere duyuruldu; Mekkelilere, istedikleri takdirde Muhammed'e katılma konusunda özgürlük tanındı. Hac yolcuları bir kez daha Mekke'ye giremeden geri dönmek zorunda kaldılar, ama bir yıl sonra hac için gelme izni vaat edildi. Osman, müzakereler sırasında özel elçi olarak Kureyş'e gönderilmişti ve dönüşü gecikince hainlik ettiğine dair dedikodular yayıldı. Hac yolcuları, bir akasya ağacının altında duran Peygamber'in çevresinde toplandılar ve geri dönmeyen damadını destekleyeceklerine dair coşku ile yemin ettiler. Bu heyecan verici olay, "ağacın biadı" olarak bilinir ve XLVIII. Suresinde şöyle belirtilir: "Şüphesiz Allah ağaç altında sana biat ederlerken inananlardan hoşnut olmuştur." Aynı surede ateşkes, "yakın bir fetih" (Hudeybiye barışından hemen sonra gerçekleşen Hayber'in fethi olayı) olarak ifade edilir; ve aslında Muhammed için gerçek bir zaferdir, çünkü onun eşit ve bağımsız bir güç olarak kabul edilmesini sağlamıştır. Ama Muhammed'in izleyicileri hayal kırıklığına uğradılar; ve o izleyicilerinin bu hayal kırıklığını başka bir yerdeki yakın fetih ve bol ganimet vaadi ile yatıştırdı, yüreklerinin ılıklığı nedeniyle isteksiz Bedeviler bu vaade dahil edilmeyerek ağır bir şekilde cezalandırıldılar. Aynı dönemde açıklanan başka bir Surede, Müslümanlar, inanmayanlar ile yakınlık ve dostluk kurmamaları konusunda uyarıldılar ve Mekke'den gelerek iman eden bu tür kadınlara nasıl davranılacağı konusunda kurallar konuldu; inanan erkekler ve Mekke'de kalan inanmayan eşleri arasındaki evlilik bağı iptal edildi; ve birinin dul kalan karısına ömrü boyunca kocasının mülkünden ayrılan iradın, bir diğerinin iradından ayrı gösterilmesine izin verildi.

Hayber'deki Yahudilere karşı yapılan sefer aracılığıyla zafer ve ganimet vaadi aylar öncesinden yeterince yerine getirildi; Hayber, Mekke'nin kuzeyinde bir gün süren bir yolculuk mesafesinde bulunan bölgenin adıydı ve orada Muhammed'in kendisi ve izleyicileri için garantilenmiş olan zengin bir ganimet ve çok sayıda mülk mevcuttu. Hicret'in yedinci yılı bunun dışında olaysız geçti ve yedinci yıl sona ererken daha önce ertelenmiş olan hac yolculuğu yapılan barış antlaşmasına uygun olarak huzur içinde gerçekleştirildi.

Sekizinci yılda, Peygamber'in hareminde Zeynep olayında açıklanan bölümlere benzeyen bazı garip bölümlere neden olan bir başka olay baş gösterdi. Bir yıl önce Muhammed, yeryüzü krallarını gerçek imana çağıran haberciler göndermişti. Bu çağrılarının hiç birine tatminkar bir karşılık almadı. Yalnızca Mukokas adlı Mısır Valisi diğer armağanlar ile birlikte iki köle kız gönderdi. Köle kızlar kız kardeş olduklarından, Muhammed yalnızca

bir tanesini (Müslüman yasasına göre) kendisi için alabilirdi ve Meryem adlı kızı seçti. Bir yıl sonra bu kız Muhammed'e henüz bebekken ölen bir oğul doğurdu. Muhammed'in Mısır asıllı Hıristiyan (Kıpti) kıza olan düşkünlüğü, çok sayıda eşinin kendisine gücenmesine neden oldu. Bu eşlerinden bir tanesi, Muhammed'i kızın kendi odasında tek başına Meryem ile birlikteyken gördü; ve Muhammed ona bu olaydan kimseye söz etmediği takdirde kız ile birlikte olmaktan vazgeçeceğine söz verdi. Ama skandal gizlenemedi ve Muhammed kısa bir süre sonra hareminin kendisinden soğuduğunu ve uzaklaştığını gördü. Hareminden uzaklaştı ve bir ay yalnızca Meryem ile yaşadı. Bu olayın ardından bir açıklama gönderildi. Bu açıklamada Muhammed, "Eşlerini hoşnut etmek için Tanrı'nın kendisine yasal kılmış olduğunu kendisi için yasakladığından" dolayı azarlanıyordu; vaadini iptal etmesine izin veriyor ve eşlerini Tanrı'yı ve insanı hoşnut etmedikleri için tehdit ediyordu. "Rabbi, sizi boşadığı takdirde sizin yerinize ona hem daha önceden evlenmiş olan hem de bakirelerden oluşan Tanrı'ya boyun eğen, inanan, dindar, tövbekar, sadık ve oruç tutan, sizden daha iyi eşler verecektir." Muhammed'in, Kuran'da sürdürülmesi amacıyla bu tür bölümleri kendisinin ekleyip eklemediğine karar vermek gibi bir düşünceye sahip değiliz; ama ne sünnette ne de Kuran'ın kendisinde bu işler aracılığıyla gösterilen ya da hatta bu işler ile ilgili kötülüğün bilincinde olan manevi zaaflardan ya da ahlaksızlıklardan utanıldığına ilişkin bir tahmine yol açacak hiçbir şeyin bulunmadığı kesindir.

O yıl Muhammed'in güçleri Suriye sınırında dostu Zeyd'in öldürüldüğü Muta'da ciddi bir şekilde geri püskürtüldüler. Ancak yine de böylelikle İslamiyet'te yeni bir safha açılmış oluyordu; ateşkes, Kureyş tarafından dolaylı olarak ihlal ediliyor ve ciddi bir meydan okumaya maruz kalıyordu ve Peygamber 10.000 kişiye önderlik ederek Mekke'ye bir fatih olarak girdi. Bitkin durumdaki kente sabır ve cömertlik ile davrandı; kentteki herkes Muhammed'in davasına katıldı; ve birkaç hafta içinde Kureyş'in bir zamanlar düşmanca davranan reisleri Muhammed'in sancağı altında yürüyüşe geçtiler. Çevredeki Bedevi kabileler daha inatçıydılar. Bu kabileler hemen Taif'de toplandılar; ve Huneyn vadisinde bir çarpışma oldu; çarpışma başlangıçta Muhammed'in safları için ciddi bir tehdit oluşturdu; askerler dar geçit içinde sırayla ilerlerken düşmanın ani ve vahşi bir saldırısı ile şaşkına döndüler ve düzenleri bozuldu. Aynı anda iki duyguya birden dokunan çağrı üzerine Müslümanlar toparlandılar, - "Ey Bakara Suresinin inananları! Ey ağacın altında sadakat yemini edenler!" [2] Bedevileri geri püskürterek kesin bir zaferi ve bol miktarda ganimeti garantilediler. Taif'i kuşatarak ele geçirme girişimi başarısızlıkla sonuçlandıktan sonra Muhammed, ganimeti paylaştırdı ve eve doğru yola çıktı. Muhammed ganimeti dağıtırken Mekke önderlerinin kalplerini kazanmak için onlara özel davrandı ve daha büyük pay verdi. Bu davranışı eski izleyicileri arasında hoşnutsuzluk yarattı. Muhammed, onları, kendilerine duyduğu saygıyı taahhüt ederek ve Medine'yi asla terk etmeyeceğini ya da yaşamak için Mekke'ye geri dönmeyeceği konusundaki kararının kesin olduğunu bildirerek yatıştırdı. IX. Surede ganimetin özel şekilde dağıtılması haklı çıkarılır, Huneyn vadisindeki panik tanımlanır ve elde edilen başarı meleklerin yardımına atfedilir.

Yarımadanın üzerinde şimdi Muhammed'in gücü egemendi, ve Hicret'in dokuzuncu yılı "Temsilciler Heyeti" yılı olarak bilinir; Muhammed'in üstünlüğünü kabul etmek ve İslamiyet'in talepleri – namaz kılma, ondalık verme ve oruç tutma- konusunda bilgi almak üzere her taraftan temsilci heyetleri akın etmeye başladı. Ziyaretçilerin bazıları kaba ve vahşi çöl halkındandı; ve Muhammed'in kapısına varan bir grup yüksek sesle bağırarak Muhammed'e dışarı çıkmasını söyledi. Nazik ve alçakgönüllü olmakla birlikte Muhammed hala kendi itibarı konusunda adil bir saygıya sahipti ve bu olay bir açıklama (Sure XLIX) gerektirecek kadar önemliydi. Bu Sure, Muhammed'e daha nazik ve boyun eğen bir ses tonu ile hitap edilmesini buyuruyordu.

---

[2] Sure II.,birincisi Medine'de açıklandı."Sadakat yemini ağacı", yani Hudeybiye

O yılın yazında Muhammed'in çıktığı son sefer olan Tebük seferi yapıldı. Seferin amacı Roma gücü tarafından sınırda toplanmaları için teşvik edilen Suriyeli kabileleri korkutarak harekete geçmelerini engellemekti. Medine'deki ılık yürekli grup ve hatta Muhammed'in sıcaktan ve yürüyüşün getireceği sıkıntılardan korkan bazı samimi taraftarları bile geri çekildiler; diğerleri ise büyük bir çeviklik gösterdiler ve gücün donanımına geniş katkıda bulundular. Bir çok Yahudi ve Hıristiyan kabile reislerinin boyun eğerek bağlılıklarını sundukları başarılı bir seferin ardından Muhammed geri döndü ve sözde bahaneler uydurarak görevden kaçan ve Tanrı'nın kızgınlığına uğrayanlara karşı hiddetli eleştirilerde bulundu. Hatalarını hemen itiraf edenlere daha yumuşak davranıldı; ve yürüyüş için yetersizliklerini üzüntü ile bildiren "Ağıtçılardan", yani yoksul inananlardan ise özel övgü ile söz edildi.

Muhammed'in dış mahallelerde sadakatsiz bir amaç ile bir camii inşa eden bir gruba duyduğu hoşnutsuzluk aynı zamana rastlar. Muhammed, yalnızca binanın eşyasının boşaltılmasına neden olmakla kalmadı, aynı zamanda "binayı yapan kişi ile birlikte cehennem ateşine atılmak üzere çökmek üzere olan bir binanın temeli" sözlerini sarf ederek camiin temeline leke sürmüş oldu. Ancak sevgisi soğuyan grup şimdi Medine'den çok az bir destek almaktaydı ve kısa bir süre sonra Abdullah ibn Ubeyye ölünce, bu grup ortadan tamamen kayboldu.

O yıl devam ederken, Taif teslim olduğunu bildirerek boyun eğdi, artık Yarımadanın hiçbir yerinde muhalefet mevcut değildi. Bu nedenle hac ayı yaklaştığında, Muhammed, Mekke'de[3] toplanan kalabalığın önünde "Azat Etme" konusunu anlatması için Ali'yi yerine vekil tayin etti. Azat Etme'ye göre, dört aylık dönemin ardından Peygamber, aksi takdirde kendi üzerine kalacak olan zorunluluklardan özgür kaldı ve İslamiyet'e boyun eğmeyen tüm inanmayanlara karşı savaş açılmasını buyurdu. Müslümanlardan başka hiç kimse kutsal Tapınağa yaklaşamayacaktı, aynı şekilde hiçbir inanmayan (böyle bildirildi) cennete giremeyecekti.[4]

Muhammed'in yaşamının daha sonraki döneminde Hıristiyan ve Yahudilere fazla önem verilmez. Muhammed, Yahudilerden ve Hıristiyanlardan istediği desteği alamamıştı, ancak şimdi hedefine ulaşmış olduğundan, bu kişilerin desteğine artık ihtiyacı kalmamıştı. Hıristiyanlara kayıtsız davranmadığı zaman düşmanca davranıyordu, Yahudilere ise darılarak gücenmişti. Piskoposu tarafından görevlendirilen Necran'lı bir Hıristiyan elçi, Medine'yi ziyaret etti ve Peygamber ile bir tartışmaya girdi Tartışma hararetlenerek büyüdüğünde Muhammed, muhaliflerine bu konuda yemin edip edemeyeceklerine dair meydan okudu: - "Gelin, oğullarımızı ve oğullarınızı, kadınlarımızı ve kadınlarınızı çağıralım. Biz de siz de toplanalım. Sonra gönülden dua edelim de, Allah'ın lanetini (aramızdan) yalan söyleyenlerin üstüne atalım." Kuran'da bu garip meydan okumaya yer verilmiştir. Sonunda, Muhammed "Kutsal Yazılara sahip olan" bu boyun eğmeyen kişilere, yani Yahudilere ve Hıristiyanlara karşı "kendi elleri ile vergi ödemeyi ve alçalmayı" kabul edene kadar savaşmaya yöneltildi. "Yalan söyleyen kibirleri" nedeniyle hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar lanetlendiler. Yahudiler Ezra'yı, Hıristiyanlar Mesih'i, Tanrı'nın Oğlu olarak çağırdıkları için lanetlendiler; ve daha önceki olaylarda bu konu hakkında dostane bir tavır ile konuşan hahamlar ve rahipler de ağır bir şekilde suçlandılar: - "Hahamlardan ve rahiplerden bir çoğu, insanların mallarını haksız yollarla yiyorlar ve Allah'ın yolundan alıkoyuyorlar. Altın ve gümüşü biriktirip gizleyerek onları Allah yolunda harcamayanları elem dolu bir azapla müjdele, o gün bunlar cehennem ateşinde kızdırılacak da onların alınları, böğürleri ve sırtları bunlarla dağlanacak ve-*İşte bu, kendiniz için biriktirip sakladığınız şeylerdir. Haydi tadın bakalım, biriktirip*

---

[3] Muir'in kitabının metninde Medine gösterilir.ancak olay aslında Mekke'de geçmişti

[4] Bu son cümle (Kabe çevresinde çıplak dönme yasağı gibi) Sure IX. de bulunmaz., ama diğer bazı bölümlerde ima edilir, Sureler III. 84; XLVIII. 13 de olduğu gibi. Bunun, Muhammed'in daha önceki bir öğretişinin doğrudan ihlal edilişi olduğunu ekleyebilmem için az bir olasılık mevcuttur.

sakladıklarınızı!” Ama Muhammed hem Eski hem de Yeni Antlaşma’daki Kutsal Yazıların başından sonuna kadar hepsinden her zaman derin bir saygı ve büyük bir hürmet ile söz etti.

Muhammed’in yaşamı artık sonuna yaklaşıyordu; Hicret’in onuncu yılında, beraberinde eşleri ve çok büyük bir kalabalık ile artık her putperest uygulamadan tecrit edilmiş olan dinsel törenler uygulayarak “Veda Haccı”nı yerine getirdi. Kutsal Arafat Dağı’nda, Kuran’dan Sure V.’in 4. ayeti ile sona eren bazı bölümler nakletti: -“Bugün dinimi üzerinizde yetkin kıldım.” Medine’ye geri döndü ve halka toplum ve aileye ilişkin çeşitli görevler konusunda öğüt verdi; ve her inananın, erkek kardeşi ile eşit olduğunu ve yaşam ve mülkün kutsal olduğunu bildirdi. Sonra Sure IX.daki, yıla gün ya da ay ilavesini iptal eden ve kutsal ayların değiştirilmesini yasaklayan ayetleri nakletti. Sonra onları, önemsiz ve ilgisiz gibi görünen konularda bile iman edeni ayartmak isteyecek olan Şeytan’ın hileleri hakkında uyardı; ve sözlerini şöyle bitirdi: -“Görevimi yerine getirdim. Size açık bir buyruğu- Tanrı’nın Kitabını ve bildirilen emirleri bıraktım, -eğer bunlara bağlı kalırsanız, asla yoldan çıkmazsınız.”

Muhammed, üç ay sonra hastalandı; ve 8 Haziran İ.S. 632 yılında altmış üç yaşında öldü.

BÖLÜM II

KURAN'IN DERLENMESİ VE DÜZENLENMESİ

MUHAMMED'İN yaşadığı dönem sırasında Kuran'ı oluşturan çok sayıdaki açıklamayı bir kitapta toplamak amacıyla hiçbir girişimde bulunulmadı. Çeşitli bölümler, bazen indirildikleri zamanda onun ağzından çıkan şekilde yazıcılık görevini üstlenmiş bir arkadaşı ya da bir izleyicisi tarafından yazılmışlardı; ya da önce ezberlenmiş ve sonra daha ileriki bir tarihte kaydedilmişlerdi. Bölümler, Araplar arasında kullanılan palmiye yaprakları, deri, taş tabletler ya da keçilerin ve develerin kürek kemikleri gibi sert materyaller üzerine yazılmışlardı. Bu materyallerin sistematik bir düzenleri yoktu. Kabul edilmiş "Sureler" ya da bölümler gerçekten vardı; ve açıklamanın daha büyük olan bölümünün, Peygamber'in yaşadığı dönem sırasında düzenlenmiş ve bu düzenlenen şekilde özel okuma ve aynı zamanda günlük dualarda ezberlemek için kullanılmış olması mümkün gibi görünür.[5] Surelerin bazıları kısaydı ve gerekli kısımları kapsamaktaydı; diğerleri daha uzundu ve bunlara bazen Muhammed'in buyruğu ile ekler yapılırdı; Muhammed arada sırada "Sureye, şu ya da bu konu ile ilgili yeni bir açıklamanın eklenmesini" buyururdu. Bu materyallerin korunduğu belirli bir yer yoktu; ama en azından en önemli bölümlerin büyük kısmının Peygamber'in eşlerinden birinin evinde toplandığı (çünkü Muhammed'in ayrı bir odası ya da kaldığı kendine ait bir yeri yoktu) ya da bu bölümleri ilk kez kaydeden yazıcıların ya da sekreterlerin gözetimi altında bulunduklarını tahmin etmek için nedenler vardır. Ayrıca bu bölümler dindarca bir saygı ile insanların akıllarında tutulmaktaydılar; ve çeşitli Surelerin ya da bölümlerin, özellikle övgü ile tekrar etmek ya da toplu ve özel ibadet için en sık kullanılanları, Göç'ten önce bile pek çok kişinin elinde mevcuttu ve böylece dindarca, hatta batıl inançlara dayanan bir özenle korundular. İman yayıldıkça, yeni inananları İslamiyet'in gerektirdikleri konusunda eğitmek amacıyla Arabistan'ın her yerindeki çeşitli kabilelere öğretmenler gönderildi; ve bu öğretmenler Açıklama'nın önemli kısımlarını ya yazılı bir biçimde ya da silinmez bir şekilde akıllarına kaydedilmiş olarak (çünkü Arapların hafızaları çok güçlüydü) gittikleri yerlere beraberlerinde götürdüler.

Peygamber'in öldüğü zamandaki koşullar bunlardı ve bu koşullar yaklaşık bir yıl daha sürdü. Kuran'ı nakleden pek çok kişinin öldürüldüğü Yemame savaşından sonra Açıklama'nın bu tehlikeli halde bırakılma riski, Ömer'in zihnini etkili bir şekilde kurcaladı. Halife Ebu Bekir'e hitap ederek şöyle dedi. "Bu katliamın savaşın diğer alanlarında bulunan Kuran'ı ezberlemiş olan kişiler arasında tekrar sertleşerek artmasından ve bu kişilerin ölebileceğinden korkuyorum. Bu yüzden şimdi sana vereceğim öğüt şu: bölümlerin toplanıp bir araya getirilmeleri için hemen emir vermelisin." Bu öğütteki bilgeliğin farkına varan Ebu Bekir, Peygamber'in baş yazıcısı olan Zeyd'i bu görev için atadı; ve böylece Zeyd, Kuran'ın her çevrede bulunan çeşitli Surelerini ve parçalarını aradı ve "onları, palmiye yapraklarından, beyaz taş tabletlerden ve insanların yüreklerinden toplayarak bir araya getirdi." Bu şekilde toplanan Kuran el yazmaları, Peygamber'in dul eşlerinden biri olan Hafize'nin koruması altına verildiler ve Ömer'in Halifelik döneminin on yılı süresince standart metin olmaya devam ettiler.

Ama bu derlemede bulunan el yazması kopyaların arasına zamanla farklı kopyalar girdi ve Halife Osman etkili bir çözüm uygulanması konusunda ikna edildi. Zeyd, daha önce yapmış olduğu çalışmanın nüshalarına bakarak en uygun metni belirlemek için atandı; farklılıkların temeli diyalekt ve ifade konusunda olduğundan, bu konuda nihai yargıçlar olarak karar vermek üzere üç Kureyşli yetkiliden oluşan bir sendika görevlendirildi.

[5] "Sure'nin" anlamı, bir duvara dizilmiş tuğla dizisine benzeyen bir sıra ya da sıralardır.

İmparatorluğun tüm eyaletlerinden çeşitli belgeler aranarak bulundu ve bu yeni koleksiyon Muhammed'in, esininde ifade ettiği saf Mekke diyalektine uyduruldu. Sonra kopyalar çoğaltıldı ve referans standartları olarak önemli kentlere gönderildi. Daha önceki kopyaların hepsi toplandı ve ateşe atılarak yakıldı. Zeyd'in çalışması, kuşaktan kuşağa değişmeden aktarıldı. Bu çalışma öylesine özenle yapıldı ki, büyük bir cilt içinde toplanan tek ve aynı Kuran Müslüman dünyasının kullanımına sunuldu. Birkaç çeşitleme neredeyse tamamen sesli harf şeklinde ve harfin fonetik değerini belirten işaretler ile düzenlendi. Bu düzenleme daha sonraki bir dönemde yapıldığından, orijinalin bir kısmını ya da Zeyd'in çalışmasını biçimlendirmedi.

Zeyd'in çalışmasının sadakat ile yapıldığı kesindir; ve gerçekten de Kuran'ın Ali ve grubu ile talihsiz Osman'ın muhalifleri tarafından kabul edilmesi gerçekliğinin en kesin garantisidir. Muhammed'e ait olan ilk ve daha geçici parçalar, Muhammed'in ölümünden önce kullanılmaz hale gelmiş olabilirler ve koleksiyon bu nedenle dağılmış olabilir; ama Müslümanların hepsinin dindar bir saygı ile Açıklama'yı başlangıçtan beri Tanrı'nın Sözü olarak görmeleri, onu sadakat ile hafızalarına kaydetmeleri ve kopyaların Muhammed'in görevinin ilk döneminden bile önce var olduklarının kanıtlanması, Zeyd'in koleksiyonunun hiç sorgulanmadan hemen kullanılması gerçeği ile bağlantılıdır, -Tüm bunlar, Kuran'ın şimdi okuduğumuz halinin Peygamber tarafından nakledilen sözlerin aynısını içerdiği hakkında emin olmamızı sağlamaktadır.[6]

Ama Kuran'da bulunan bazı geri çekilmeler, içeriğinden hiçbir zaman emin olamayışımızın nedenidir. Bazı Sureler, özellikle kısa bölümler, lirikler ve öykü kısımları tam bir bütünlüğe sahip değildirler ve tahminen ilk yürürlüğe kondukları biçim içindedirler, bu durum büyük çalışmanın tamamında kronolojik ardıllığın hiçbir şekilde önemsenmemesi anlamına gelir. Yalnızca şaşırtıcı araların ve uçurumların değil, aynı zamanda daha sonraki bölümlerin ilkinden önce gelmeleri de sık sık görülen bir durumdur. Parçalar doğal bir sadelik ile bir araya getirilmişlerdir. Materyaller insan eli ile düzenlenemeyecek kadar kutsaldırlar ve böylece adeta arap saçına dönmüş bir yığın ortaya çıkar- parçaları kabaca ve rasgele bir şekilde bir araya getirilen bir mozaik genellikle dizaynın bozulmasına ve anlaşılamamasına neden olur.

Günün değişen olaylarını temel alan ve düşüncesizce hareket eden bir zihin izlenimini açıkça veren, uzun yıllar içinde yapılan bir çalışmada farklılıkların bulunup bulunmadığı araştırılmalıdır; ve Kuran'da bu tür farklılıkların eksik olmadığı kesindir. Tutarsızlık ve çelişkiler Tanrısal açıklama düşüncesi ile uyuşmazlar, kesin bir buyruk her şeye rağmen iptal edilmiş ya da düzeltilmiş olabilir. Bu nedenle, iki bölümün birbiri ile çeliştiği durumlarda, yorumcular öncekinin sonraki tarafından, metin ile uyumlu olarak iptal edildiğini düşünürler: "Biz herhangi bir ayetin hükmünü yürürlükten kaldırır veya onu unutturur (ya da ertelersek), yerine daha hayırlısını veya mislini getiririz."

Her Sureyi meydana getiren kısımlar böylece bağlantı yönünden eksiktirler, çeşitli Sureler ya da bölümler zaman ya da konu hakkında hiçbir ilkeye dayanmaksızın, uzunlukları dışında birbirlerini izlerler; çünkü önce daha uzun sonra daha kısa olanlar gelirler ve bu şekilde devam ettiklerinden cildin sonunda en kısa olanı yer alır. Ve daha kısa olan Sureler bir kural olarak Muhammed'in görevinin ilk dönemine ve daha uzun olanlar görevinin daha sonraki dönemine ait olduklarından, düzenleme, doğal sıranın doğrudan bir altüst edilişi olmaktadır, öyle ki Kuran'ın sonundan başlayarak başına doğru okumaya başlayan okuyucu, Muhammed'in görevine başladığı öğretiş hakkında daha doğru bir anlayışa sahip olarak tam olarak gelişmiş İslamiyet'e ilerleyen aşamaları daha başlangıçtaymış gibi okumuş olacaktır.

Sureleri doğru kronolojik sıra ile düzenleme konusundaki herhangi bir girişim ancak

---

[6] Bu konuyu daha ayrıntılı olarak ikinci baskının Eki olarak tekrar gösterilen "Muhammed'in Yaşamına" Giriş'in ilk bölümünde bulabilirsiniz

yaklaşık bir sonuç verebilir; ama belirli sınırlar içinde güvenilebilecek rehberler mevcuttur. Önce üsluba değinelim: ilk dönemde vahşi ve heyecanlı, ikinci dönemde düz yazı ve öykü şeklinde, son dönemde resmi ve yetki ile yazılmış. Sonra öğretiş ve buyruğun gelişimi; konunun kime hitap ettiği: Mekkeli putpereste mi, Yahudi'ye mi ya da Hıristiyan'a mı, sevgisi soğumuş Medine vatandaşına mı; baskı ve zulüm gören inanana mı yoksa atak ve zaferli aynı inanana mı? Ve son olarak, tarihi dönüm noktalarına belirli sınırlar içinde verilen farklı referanslar derlemenin tarihini belirlerler. Öte yandan Surelerin büyük bir bölümü-daha uzun olanların tümü- Muhammed'in yaşadığı zamanların çeşitli dönemlerine ait olan parçalar halinde biçimlendirilmişlerdir, böyle karma yapıdaki bir Sure, belirli bir döneme genellikle atfedilemez; böylece haklı olarak bir Medine Suresi olarak sınıflandırılmış bir kısımda bile Mekke'den çok önce duyurulduğu aşikar olan ve bunun aksi olan bölümlere sık olmasa da, rastlanır. Aynı zamanda Kuran'ın, kendileri ile ilgili çok karakteristik bir özelliğe hiç sahip olmayan geniş kısımlarının bulunması da anlaşılır bir özelliktir. Kesin bir tarih belirlemek için yeterli zemin yok gibidir ve bu nedenle düzenlemeler yalnızca keyfi varsayımlara dayanabilirler.

Sonraki sayfalarda yer alan 114. Sure benim düşünceme göre en iyi şekilde düzenlenmiş olandır; ve genel düzen yeterli zemine dayalı olarak kabul edilebilirken, tek Surelerin yerini belirlemede önceki dönemler ile kesin dönemlerin belirli istisnalarında dikkate değer bir özgürlüğe izin vermenin gerekli olduğu sonucuna varılacaktır.

Surelerin Tahmini Kronolojik Düzeni

İLK DÖNEM.- On sekiz Sure: CIII. C., XCIX., XCI., CVI., CI., XCV., CII., CIV., LXXXII., XCII., CV., LXXXIX., XC., XCIII., XCIV., CVIII. Bunların hepsi çeşitli parçalardan düzenlenmiş kısa eserlerdir, bazılarında yalnızca bir ya da iki satır bulunur. Muhammed, Tanrısal görev fikrini düşünmeden önce ya da kendisine doğrudan gökten iletilen bir Açıklama şeklinde düzenlenmiş olabilirler. Hiç biri Tanrı'dan gelen bir mesaj şeklinde değildirler.

İKİNCİ DÖNEM.- Muhammed'in Görevi'nin başlaması.

Sure XCVI, "yaratan Rabbinin adıyla oku" buyruğunu içerir. Sünnete göre, bu Sure Muhammed'in aldığı ilk açıklamaydı, bundan sonra esinin geçici olarak durduğu bir zaman aralığı (Fatrah) geçti.

Sure CXIII. Tanrılığın birliği ve sonsuzluğu hakkında beş kısa ayet. Kesin dönemini belirlemek için hiçbir işaret yoktur; "de ki" sözcükleri ile başlar ve bu nedenle Muhammed'in doğrudan Tanrı'dan esin aldığını düşündüğü zamandan sonra gelmesi gerekir. Muhammed'in dinlenmeye çekilmeden önce bu Sureyi tekrarlama alışkanlığına sahip olduğu söylenir.

Sure LXXIV. Vaaz etme buyruğunu ve Diriliş ile alay eden Mekke önderlerinden birinin hakkında sert bir açıklamayı içerir. İnanmayanlar cehennem ile tehdit edilirler.

Sure CXI. Kısa bir Suredir; bu Surede Peygamber'in amcası Ebu Leheb ve karısı vahşi ve acı ifadeler ile lanetlenirler.

ÜÇÜNCÜ DÖNEM.- Muhammed'in halk arasındaki Görevi'nin başlangıcından Habeş Göçü'ne kadar.

Sureler LXXXVII., XCVII., LXXXVIII., LXXX., LXXXI., LXXXIV., LXXXVI., CX., LXXXV., LXXXIII., LXXVIII., LXXVII., LXXVI., LXXV., LXX., CIX., CVII., LV., LVI. Bu sureler, Kureyşlilerin büyüyen muhalefetine ilişkin verilen referanslar ile birlikte özellikle Diriliş, Cennet ve Cehennem'in tanımlamalarıyla düzenlenmişlerdir.

DÖRDÜNCÜ DÖNEM.- Muhammed'in görevinin Altıncı yılından Onuncu yılına kadar.

Sureler LXVII., XXXII., XXXIX., LXXIII., LXXIX., LIV., XXXIV., XXXI., LXIX., LXVIII., XLI., LXXI., LII., L., XLV., XLIV., XXXVII., XXX., XXVI., XV., LI. Bu dönem

ile birlikte Yahudilerin Kutsal Yazılarındaki öyküler, hahamların öğretişleri ve Arapların efsaneleri başlar. Zinaya ilişkin geçici ödün, Sure LIII ile bağlantılıdır.

BEŞİNCİ DÖNEM.- Muhammed'in görevinin Onuncu yılından (Yasağın uzaklaştırıldığı dönem) Mekke'den Göç'e kadar..

Sureler XLVI., LXXII., XXXV., XXXVI., XIX., XVIII., XXVII., XLII., XL., XXXVIII., XXV., XX., XLIII., XII., XVIII., XXVII., XLII., XL., XXXVIII., XXV., XX., XLIII., XII., XI., X., XIV., VI., LXIV., XXVIII., XXIII., XXII., XXI., XVII., XVI., XIII., XXIX., VII., CXIII., CXIV. (son ikisi belirsizdir). Bu dönemin Sureleri, Müjde'den bazı öyküleri içerirler. Hac yolculuğunun törenleri emredilir. Kureyşlilerin bahaneleri kanıtlar gösterilerek çürütülür; ve Diriliş ve Yargı'nın, Cennet ve Cehennem'in canlı tasvirleri, Tanrı'nın birliğine, gücüne ve takdirine ilişkin kanıtlara yer verilir.

Sureler, bir aşamadan diğer aşamaya ortalama olarak uzarlar ve bazıları burada pek çok sayfayı kaplarlar. Bu dönemin daha sonraki Surelerinde ilgili bazı konulara dayanarak yazıya sözcük ekleri ile asıl metnin değiştirildiği Medine bölümlerine ender rastlarız. Mekkelilere karşı silah taşıma izninin verildiği Sure XXII'nin 41, ayeti örnek olarak verilebilir; Sure XVII ayet 33, adaletin yönetilmesi hakkında kurallar içerir; Sure XVI, ayet 110, ülkeden kaçmış olan ve iman için savaşan inananlara işaret eder; tüm metinler yalnızca Medine'ye Göç'ten sonra yürürlüğe konmuş olabilecek bölümlerdir.

SON DÖNEM.- Medine'de açıklanan Sureler.

Sure XCVIII. İyi ve kötü Yahudiler ya da Hıristiyanlar hakkında sekiz ayetten oluşan kısa bir bölüm. Kronolojisi hakkında kesin bir belirleme yoktur.

Sure II.- Kuran'daki en uzun Sure olduğu düşünülür. Bakara Suresi ya da *Sığır* olarak adlandırılır (67. ayette, Musa'nın emri üzerine İsrailoğulları tarafından kurban edilen ve sapsarı olarak tanımlanan sığır). Bölüm, Huneyn savaşından söz edilirken gördüğümüz gibi Muhammed'in yaşadığı dönemde böyle adlandırıldı. Göç'ten ilk iki ya da üç yıl sonra bildirilen çeşitli konulardaki bölümler birlikte toplanmışlardır. Surenin en büyük kısmı bazen dostane ifadeler ile öğüt verilen (bunlar daha önceki kısımlarda yer alırlar) bazen de lanetlenen Yahudiler ile ilgilidirler. Kutsal Kitap'ta yer alan ve hahamların anlattığı öyküler ile doludurlar; ve Kıble'nin (ya da namazda durulacak yön) değiştirilmesi buyruğuna, sevgileri soğumuş Medineli vatandaşların itham edilerek uyarılmasına, savaş emirlerine ve kutsal aylarda silah taşıma iznine yer verirler. Medine'ye ilk varış hakkında bildirilen yasa koyucu bir karakterin aynı konuda olan, ama daha geç bir tarih taşıyan, sözlerin eklendiği metinlerin bulunduğu bölümlere benzerler.

Sure III. Bu Sure de oldukça uzundur. Bir bölümü, tanımlanan Bedir savaşından(İ.S. 2) hemen sonraki zamana aittir. Daha uzun olan bir başka kısım, Uhut'taki (İ.S. 3) yenilgi hakkındadır; ve aynı zamanda Bedir'e yapılan seferin de (İ.S. 4) adı geçer. Yahudilerden uzun uzun ve acı düşmanlık ifadeleri ile söz edilir. Necran'lı Hıristiyan Temsilciler Heyeti ile (57- 63. ayetler) görüşme daha sonraki bir döneme aittir. Ve son olarak, Veda Haccı'na (İ.S. 10) ait bazı bölümler ile hac törenleri hakkındaki diğer (büyük olasılıkla) daha önceki metinler ile bağlantılı olarak sunulan bölümler mevcuttur.

Sure VIII. Bedir'de alınan ganimetin paylaştırılmasına ilişkin talimatlar içerir ve daha çok bu dönem ile ilgilidir. Bazı kısımlar eski Mekke üslubu ile yazılmıştır ve sık sık Kureyşlilerden söz edilir.

Sure XLVII. Savaş ve katliam büyük emek sarf edilerek emredilir ve Mekkeli putperestler tehdit edilir.

Sure LXII. Yahudilerin bilgisizlikleri nedeni ile itham edildikleri kısa bir Sure. Cuma namazı, dünyasal meşguliyetlerin başında gelmelidir.

Sure V. Büyük bir bölümünde Yahudiler hakkında kötü konuşmalara yer veren uzun bir bölüm. Hıristiyanların sahip oldukları öğretişler yalanlanır, ama kendilerinden nazikçe söz edilir (91. ayet). Hac törenlerini emrederek düzenleyen açılış bölümü, daha sonraki bir tarih

taşır; bir kısmı muhtemelen Hudeybiye yolculuğuna (İ.S. 6) aittir, ama aynı zamanda bir kısmı da 4. ayette yer aldığı gibi Veda yolculuğundan söz eder: "Bugün size dininizi yetkin kıldım." Aynı zamanda miras yasası ve çeşitli talimatlardan oluşan pek çok sivil emirler de mevcuttur.

Sure LIX. Önemli bir uzunluğa sahiptir ve Beni Nadir'in kuşatılması ve kovulması ile ilgilidir (İ.S. 4).

Sure IV., "Kadınlar" anlamına gelen Nisa adını taşır, bu Surenin büyük bir bölümü eşlere nasıl davranılması gerektiği ve cinsiyetler arasındaki ilişkilere ayrılmıştır. Aynı zamanda miras yasası ve sosyal ve politik konulara ilişkin kurallar ve emirler de mevcuttur. Putperest Mekkeliler ile dostluktan sakınılmalıdır. Ayrıca Yahudiler hakkında eleştiriler ve kınamalara da yer verilir.

Sure LVIII. Boşanmaya ve diğer sosyal konulara ilişkin kısa bir bölüm. "Sevgisi soğumuş" olanlar Yahudilerin tarafını tutmakla itham edilirler.

Sure LXV. Boşanma ve boşanma ile ilgili konular hakkında bazı dindar öğütler veren çok kısa bir bölüm.

Sure LXIII. Beni Mustelik'e karşı yapılan bir seferde haince konuşmaları nedeniyle Abdullah ibn Ubeyye'ye verilen gözdağının yer aldığı kısa bir bölüm (İ.S. 5).

Sure XXIV. Ayşe'nin uğradığı talihsizlik konusunda haklı çıkarılmasını (İ.S. 5), evlilik ile ilgili sadakatsizlik hakkındaki tanıklık yasası, ve sosyal ve dini alanda çeşitli emirler gibi konuları içerir.

Sure XXXIII. İ.S. 5 yılı içersinde yayılan çeşitli kısımların derlemesi. İlk kısım Peygamber'in yaklaşık altı ay evvel Beni Mustelik'e karşı yapılan seferden önce evlatlık edindiği oğlunun karısı Zeynep ile yaptığı evliliği kutsayan kısımdır; sonra Muhammed'in evlilik konusundaki ilişkileri hakkında çeşitli kısımlar mevcuttur. Geri kalan kısımlar, yukarda sözü edilen seferden dört ay kadar sonra meydana gelen Medine'nin kuşatılması ve Beni Cüreyt'in çöküşü gibi olaylara ayrılmıştır.

Sure LVII. Savaşmak ve savaşın masraflarına katkıda bulunmak ve böylece sonunda zafer bildirilmeden önce davaya katılarak özel bir hak ya da değer kazanmak ile ilgili hararetli emirler kapsar. Sevgisi soğumuş olanlar uyarılır ve aynı zamanda Hıristiyanlardan da nazik ifadeler ile söz edilir.

Sure LXI. Bir öncekine benzeyen kısa bir bölüm. "Hiç şüphe yok ki Allah, kendi yolunda, duvarları birbirine kenetlenmiş bir bina gibi saf bağlayarak çarpışanları sever." Zaferin çok çabuk gerçekleşeceği vaat edilir.

Diğer Sureler Peygamber'in yaşamının yalnızca son beş yılına aittirler.

Sure XLVIII. Hudeybiye ateşkesini (İ.S. 6) anlatır ve zafer konusu ve ganimet başka bir yerde bulunmalıdır (Hayber'den hemen sonra yerine gelir).

Sure LX. Genelde, ateşkesten sonra Mekke'den gelen o kadınlara nasıl davranılacağına ilişkin kısa bir bölüm. İnananlar, Mekke'li putperestler ile ilişki kurmamaları konusunda uyarılırlar.

Sure LXVI. Muhammed ve Kıpti kız arasındaki ilişki hakkında kısa bir bölüm(İ:S:7 ya da 8).

Sure XLIX. Bedevi Araplarının inanç açıklamalarında samimi olmadıklarını bildiren, Muhammed'in kapısında kabalık ederek yüksek ses ile bağıran temsilciler heyetini azarlayan ve inananlara kendi aralarındaki güvensizlik ve birbirlerini bağışlamama gibi konularda öğütler veren bir başka kısa bölüm.

Sure IX. Son bölüm, önemli sayılacak derecede uzundur. Tebük'e yapılan sefere değinir (H.S. 9). Sure, aynı yıl yapılan hac yolculuğunda yürürlüğe konan "Azat Etme" ile başlar ve İslamiyet'in diğer dinlere olan düşmanlığını bildirerek devam eder ve Mekke'den kovulmuş Müslümanlardan ve hac yolculuğu törenlerinden söz eder. Putperestlere karşı katliam ve kölelikten söz edilir; ve vergi ödeyip tövbe edinceye kadar Yahudilere ve Hıristiyanlara karşı

savaşılması buyrulur. Bu Sure Cihat ya da "Sefer Bölümü" olarak da adlandırılır ve Halife'nin yaptığı ilk savaşlarda genellikle savaş başlamadan önce savaş alanındayken okunurdu.

Suredeki ayetler numaralandırılmamışlardır; aynı şekilde Surelerin kendilerine de numara verilmemiştir ya da Müslümanlar arasında sayı ile ardıllık aracılığıyla bilinirler, ama (Kutsal Kitap'ın kitaplarında olduğu gibi) her biri ayrı bir isim ya da unvan ile bazı ana konulardan ya da bu konularda yer alan ifadeden alınmışlardır; *Yunus* suresi, *Mağara, Gece yolculuğu* gibi. Her Sure *Bismillah* sözcüğü ile başlar- yani, "En Merhametli Olan Allah'ın adıyla." [7] Kuran, kolaylık sağlamak için otuz cüze ayrılmıştır; öyle ki, her gün bir cüz okunarak, Kuran'ın tamamının okunması (Mezmurlar gibi) bir ay içinde tamamlanabilsin.

Kuran'a duyulan derin saygı, Müslümanlar arasında onun basılmasına ve sıradan bir kitap gibi satılmasına karşı batıl inançlara dayanan bir nefret oluşturdu. Aynı zamanda kutsal metne saygısızlık etme ve Kuran'ın diğer dillere çevrilerek hataların oluşması tehlikesine maruz kalması gibi konular nedeniyle basılmasına, çevrilmesine ve satılmasına karşı yaygın bir isteksizlik görüldü. Bu tür tereddütler azalmaktadır; ve Farsça ve Urdu dilindeki cümlelerin satırlarına arasına yazıldığı basılmış kopyalar şimdi Hindistan'da çoğunlukla kullanılmaktadırlar. Ama çeviriler öylesine birebir yapılmışlardır ki, genellikle anlaşılmaz olup harflere körü körüne bağlıdırlar, bundan dolayı bu durum, her zaman olduğu gibi, özgür bir çeviride orijinalin anlamını ve ruhunu vermek için yapılan bir girişimden daha büyük bir saygısızlık olarak nitelendirilebilir.

İ.S. 1734'de yayınlanan Sale'in çevirisi, halen standart İngilizce çeviridir. Belki biraz aşırı açıklayıcı olmasına rağmen yalnızca sadakati açısından değil, aynı zamanda orijinalindeki ruhu yabancı bir dile aktarma konusundaki harikalığı nedeniyle hayranlığımızı kazanır. [8]

---

[7] Tek istisna Sure IX'dur; ve bu sure *Bismillah* sözcüğü ile başlamadığı için bazı kişiler bu Surenin Sure VIII. Olduğunu düşünürler. *Bismillah* sözcüğü (Hıristiyan ya da eski bir Fars haberleşme biçiminden alınmış olabilir), unvan gibi genellikle korunur, ama tanrısal orijinalin bir bölümü olabilmesi için anlaşılır bir zemin üzerinde bulunmaz. Farklı baskılarda ünvanların bazı çeşitleri mevcuttur. Her Surenin içerdiği ayetlerin (az da olsa yine de farklılık gösterirler) bir araya getirilmiş sayısı genellikle ünvandan sonra araya konur

[8] Sale'in açıklaması genellikle yorumcuların çevirisi ile uyumlu olduğu hissini verir. Ancak öğrenci, yine de orijinalin farklı bir karşılık ile verildiği izlenimini edinecektir. Standart yorumlara- Beydhavi, Zamakhshari ve Celaleyn- Müslüman görüşünü vermesi için danışılması gerekir, ancak onların yorumu her zaman kabul edilmez. Sale'in bilgili sunuşu İslamiyet'in gelişmesini izlemeyi arzu eden herkes ve Kuran teolojisini bilen doktorların öğretişleri ve çeşitli okullar tarafından özenle araştırılmalı ve incelenmelidir

BÖLÜM III.

KURAN'IN ÖĞRETİŞİ

İslam doktorları Muhammed'e sorumlu olmadığı pek çok şeyi yüklemişlerdir. Kuran'ın, Her Şeyi Bilenin ifadesi olduğunu kabul etmek, ve bu nedenle, sonsuz gerçek ile yanılgısız bir uyum içinde olmak amacıyla Kuran'daki farklılıkları uzlaştırmayı denemişler ve ana hatlarını Peygamber'den alınan analoji ya da kaynak olarak gösterilen sünnet aracılığıyla doldurmuşlardır. Böyle yaparak ya doğrudan Muhammed'e atfedilen ya da onun öğretişinden çıkartılan yasal sonuçlar şeklinde sunulan teoloji ve ahlaka ile ilgili mutlak sistemleri dikkatle incelemişlerdir. Bu süreç içinde Yahudi ve Mecusi öğretişler (Muhammed tarafından bir dereceye kadar gerçekten tutulan), Muhammed'in ölümünden sonra izleyicileri tarafından gayretle benimsenerek İslamiyet'in uygun materyalleri ile bağdaştırılarak özümsenmişlerdir; ve böylece hahamlara özgü öykü ve gelenekler, rağbet gören inanç içinde Peygamber'in kendisi söylemiş gibi özgürce şekillendirilmişlerdir. Halifelerin saraylarında öğretilen Grek felsefesi zaman içinde, Kuran'a dayandırıldı. Grek felsefesinin mantık yöntemlerini uyarlayan Arap filozofları, her ne kadar Muhammed'in yetkisini temel aldıkları söylense de, Muhammed'in imanının sadeliğine tamamıyla yabancı olan bu mantık yöntemlerini metafizik tezler ve anlaşılması güç farklılıklar şeklinde İslamiyet'in içinde sunmuşlardır. Bu tür sonuç çıkartmaların zemini hakkındaki oran, yetersiz ve anlaşılması güçtür. Farklı okullardaki ve sistemlerdeki büyük ayrılıklar ve tartışmalarındaki hararet ve sertlik ve çekişme genellikle hain zulümlere, hatta kanlı savaş alanlarına neden olmuştur. Halifeye verilen tanrısal yerine geçme hakkının öğretişleri şunlardır; Kuran'ın sonsuzluğu ya da yaratılışı; takdir ya da özgür irade ve Tanrılığın görünemezliği ya da insanbiçimcilik tarafından yorumlandığı gibi takdis eden vizyon.

Ama Kuran'ı okumak için oturduğumuzda, bu tür öğretişin ya da herhangi bir yerleşmiş öğretiş sisteminin izlerini bulmayı bekleyerek yapacağımız bir inceleme yalnızca yoldan çıkartılmamıza neden olacaktır. Kuran, Muhammed'in kendi inançlarının ya da diğer insanların zihinlerini etkilemesini arzuladığı öğretişin yansımasıydı. Görmüş olduğumuz gibi, Muhammed'in, görev yaptığı süre içinde pek çok önemli noktada düşünceleri değişmişti. Söyledikleri o anda gerçekleşen olay anında sağlanıyor ve sözleri o anki olayın şekli ve rengine göre biçimleniyordu. Bu nedenle, okuduğumuz ifadelerini aynen, oldukları şekilde kabul etmemiz gerekir ve eğer onları herhangi bir tutarlı şekil ya da sisteme yerleştirmeye çalışırsak büyük hataya düşmüş oluruz.

Bazı öğretişler gerçekten de çeşitliliğe ya da tutarsızlığa yer vermeksizin Kuran'ın tamamında öğretilmektedirler. Bu öğretişler şunlardır: Tanrı'nın birliği, kusursuzluğu ve her yeri kaplayan ilahi takdiri; Şeytan ve düşmüş meleklerin yanı sıra iyi meleklerin de varlığı; canın ölümsüzlüğü; diriliş ve iyilik ve kötülüğün karşılığının verilmesi; putperestlik günahı; Muhammed'in kendisinin ve daha önceki peygamberliğin esini. Diğerlerinin ise takdir, işlere dayanmayan kurtuluş ve iyi işlerin ödülü gibi karşıt ifadeler aracılığıyla değerlendirilmeleri gerekir.

Kuran'ın öğretişi çok basittir. Tanrı, değişik çağlarda, farklı düzenler altında, esin verdiği peygamberler aracılığıyla kendini açıkladı. Bu düzenler dışsal ve rasgele biçimleri ile çeşitlilik gösterdiler; ama Tanrı'nın birliğine ve İslamiyet'e olan büyük evrensel inanç, hepsinin temelini oluşturur. Böylece birbiri ardına duyurulan gerçek, genellikle ya kaybedildi ya da insanlığın bilgisizliği ve saflığı nedeniyle tahrif edildi. Muhammed'in görevi bu düzenlerin sonuncusunu kurmaktı; ve başlangıçta kendi öğretişinin bu önceki açıklamalar ile uygun olduğunu açıklarken, sonra öğretişini yok edilmesine ve daha önceki açıklamaların önemsiz kılınmasına neden oldu.

İslamiyet'in ilk koşulu, iman ikrarına inanmaktır; "Tanrı değil, Rab vardır ve Muhammed O'nun Elçisi'dir." Bu koşul, putperestliği ve tapınmanın diğer nesnelerinin "Tanrı ile ilişki kurmasını" anında siler atar; ve aynı zamanda Kuran'ı iman ve uygulamanın en üstün kuralı olarak belirler. İslamiyet'te kahinlik yoktur. İnsan doğrudan doğruya Tanrı ile temas eder. Muhammed yalnızca, merhamet ve bağışlamaya ihtiyaç duyan bir Peygamber'dir. İnanana kurtuluş vaat edilir; ama inanan aynı zamanda kurtulmak için kötülükten sakınmak ve iyi işler yapmak ve özellikle İslamiyet'in emirlerini yerine getirmek zorundadır. Sayıları az ve basit olsalar da bu emirler, bir Müslüman'ın tüm yaşamını kaplarlar: Gün, şafak sökerken kılınan namaz ile başlar; gece yine nama ile sona erer; ve bu tören belirli aralıklar ile gün boyunca üç kez daha tekrarlanır. Her namaz, iki ya da daha fazla secdeye eşlik eden aniden söylenen dua ve Kuran'ın kısa bölümlerinin ezberden okunmasını içerir. Sonra verilmesi buyrulan ondalıklar ya da sadakalar; tüm Ramazan ayı boyunca tutulması gereken oruç (gün doğuşundan gün batımına kadar sürmesine rağmen gece boyunca tam dinlenmeye imkan verir); ve önce Araplar tarafından uygulanması emredildiğinden, sıkıntı veren bir yolculuk olmamasına rağmen, tüm insanlık tarafından yerine getirildiğinde, uygun bir yolculuk olmadığı aşikar olan Mekke'ye yapılan hac yolculuğu.[9]

İnsanın yazgısı ve önemli ya da önemsiz, ne olursa başa gelen her şeyin kaçınılmaz buyruklar aracılığıyla belirlenmiş olması, Kuran'ın tamamında koşulsuz olarak ve üzerinde durularak söylenir. Öğretiş genellikle, talihsizlik karşısında teslimiyet ve sabrı, başarılı olunduğunda sakin kalmayı ve tehlike anında sükuneti korumayı anlaşılır bir ısrar ile öğütler; ama böyle masum ve yasaya uygun amaçlar ile sınırlı değildir. Öğretiş sürekli en çıplak ve gücendirici biçimi içinde kapsama dahil edilir: "Tanrı dilediğini saptırır, dilediğini de doğru yola iletir."; "Biz insanı doğru yarattık ve sonra onun kötünün en kötüsü olmasına sebebiyet verdik."; "Her insanın amelini boynuna yükledik.", ve bu şekilde devam eder.[10] Ama Kuran'da buna karşıt bir yönü açıkça gösteren herhangi bir şey bulunmamasına rağmen, özgür irade duygusunu ima yolu ile belirten pek çok ifade bulunur. Sürekli dua edilmesi emredilir.

Dua, Muhammed'in kendisi tarafından yerine getirildi ve onun bu uygulamasının etkisi olarak görüldü.[11] İnsanlara inanmaları ve iyi işler yapmaları öğütlendi. Sadakatsizlik ve günaha karşı uyarıldılar, öyle ki "kendilerini cehennem azabına atmasınlar." Kurtuluş, gerçekte imana ve Tanrı'nın isteğine duyulan inanca bağlıdır; ancak yine de yanlışı ya da doğruyu ve bunun sonucunda Cenneti ya da cehennemi seçen insandan söz eden bölümler eksik değildir.[12]İnanana sürekli Şeytan'ın hilelerinden uzak durması tembih edilir. İyi ya da kötüyü izleme konusunda kişisel karar verebilme yetkisi, Kuran'ın pek çok kısmında ima edilir ve insanın davranışlarının sonucu olarak verilen ödül ya da cezadan söz edilir. İnsan yalnızca kendi günahından sorumludur. "Hiçbir günahkar başka bir günahkarın günah

---

[9] İslamiyet'in buyrukları ile ilgili daha fazla ayrıntı ya da yansıma için bana ayrılan yer bundan çok bilgi aktarmama izin vermiyor; ama bu konuda pişmanlık duyulması gereksizdir, çünkü Rev. T. P. Hughes, C. M. S tarafından yazılan "Müslümanlık Hakkında Notlar" adlı harika yapıt konu hakkında daha fazlasının arzulanmasına meydan vermez. Londra: W. H. Allen & Condy

[10] Bu tür bölümler Kuran'ın her yerinde ortaya çıkarlar. Bakacağınız Sureler: VI., 123,125,137; VII.179,186; X., 98; XI., 119; XIII., 29,34; XIV., 21; XVI., 35,93; XVII., 13; XVIII., 16; XXXII., 14; XXXVIII., 83; XLIII., 72; LXXXIV., 37; LXXVI., 30; LXXXI., 28; XCI., 8; XCV., 4

[11] Medine kuşatması sırasında, "Muhammed'in Yaşamı," S.325. Aynı zamanda, gemicilerin, Mezmur CVII.'ye çok benzeyen bir tarz ile tanımlandıkları Sure XXXI.'e bakınız: ""O zaman sıkıntı içinde Rab'be yakardılar, Rab kurtardı onları dertlerinden."

[12] "Gerçek Rabbinizdendir; bundan dolayı isteyenler inansın, istemeyenler inkar etsin. Doğru olmayanlar için cehennem ateşi hazırladığımız kesindir….inananlara ve iyi işler yapanlara gelince, mahvolmak için doğruluk yapanın ödülüne izin vermeyeceğiz."- Sure XVIII., 30. Aynı zamanda Sure X., 107; XVII., 15; XXXIX., 41, 55 bölümlerine de bakınız.

yükünü yüklenmez."[13]

İlk günahın kalıtsal lekesi hiçbir yerde kabul edilmez. Adem'in yasak meyveyi yiyerek günaha düştüğü gerçektir; ama günaha düşüşü (belli olacağı gibi) doğasının günaha olan eğiliminin nedeni değil, sonucudur. Tüm insanlar günah işledi, ama bu günahların her biri Adem'in kendi hatasıydı.Geçmişteki herhangi bir olay nedeniyle değil, Tanrı'dan bağımsız davrandığı içindi.[14]Bu düşüncelerden etkilenen bazıları, Muhammed'in takdiri ilahi hakkındaki düşüncesinin yalnızca biraz değişiklik yapmak anlamına geldiği sonucuna varırlar; yani bazı kişilerin gerçeğin bilgisi için seçildiklerine, bazılarının ise karanlığa ve bunun sonucu olarak imansızlığa terk edildiklerine inanırlar; Tanrı'nın, iyi olana eğilim isteğini gördüğü zaman lütfun verildiğini ve kötü olana eğilim söz konusu olduğunda lütfun geri çekildiğini ileri sürerler;[15]

Kadere inanan bir düşünce yapısına sahip olmaktan uzak olan Muhammed, Augustine'nin düşünce yapısından çok Pelagius'un düşünce yapısına yakın bir zihniyetteydi.[16] Ancak yeterli hiçbir temele dayanmayan bu durumun, mantığa aykırı, ama gerçekte doğru olabilen (paradoks) bir düşünce olarak reddedilmesi gerekir. Kader, mantıklı sonucu ile tamamlamış olmak, insanın değerini yalnızca bir makine seviyesine düşürecek ve Tanrı'nın elinde basit bir araç olarak görülmesine neden olacaktır. Muhammed'in bir uyarıcı ve doğruluk vaizi olarak yaptığı görevin tamamını akılsızca bir görev olarak gösteren bir sonucu aniden durdurması, kesin ve uygun nitelikler taşımayan telkinini mazur göstermez. Böyle bir sistemi Hıristiyan öğretişi ile karşılaştırmak, ortak özellikleri çok az olan şeyleri karşılaştırmak olur. Örneğin, Kutsal Kitap'ın neresinde şu ifadelere karşılık veren sözleri bulabiliriz? : "Eğer Rabbiniz isteseydi, tüm insanları tek bir dine inandırırdı…ama O onları bunun için var etti, çünkü Rabbin sözü yerine gelecektir, 'Cehennemi hem insanlar hem de cinler ile dolduracağım.'"[17] Ve öte yandan, Kuran'ı başından sonuna kadar araştırsak da, şu tür ifadeler ile karşılaşmayacağımız kesindir: "Rab, hiç kimsenin mahvolmasını istemez"; ya da "Tüm insanları kim kurtaracak"; ya da "Varlığım hakkı için diyor Egemen Rab, ben kötü kişinin ölümünden sevinç duymam, ancak kötü kişinin kötü yollarından dönüp yaşamasından sevinç duyarım."

Halife Ömer Kudüs'ü teslim almak üzere yola çıktığında, Kuran'dan yaptığı şu aktarma ile hitapta bulunmuştu: "Rabbin rehberlik etmek istediği kişiye doğru yolda rehberlik

---

[13] Bu metin - Sureler: VI., 165; XVII., 15; XXXV., 18; XXXIX., 8; LIII., 38- neredeyse Aziz Pavlus'un Galatyalılar mektubunun 6.bölümünün 5.ayetindeki gibi bir kaç kez tekrarlanır. Bu tür bölümleri, imanlıya sadece imanın koşulsuz ödülü olarak verilen cennet vaadi ile uyumlu hale getirmek için teologlar tarafından orta seviyeli bir cezalar sistemi icat edilmiştir. Eğer bir imanlının iyi işleri kötü işlerinden fazlaysa, doğrudan cennete gidecektir; aksi takdirde bir süre için ceza görmesi gerekir ve sonra cennete aktarılır. Böylece imanlıya verilen vaat tamamıyla kesin olmaktadır. İmansızlar için böyle bir durum söz konusu değildir. Onlar cehennemdeki şeytan ve melekleri ile sık sık tekrarlanan ifade ile uyumlu olarak, "cehennemde sonsuz kadar" sürecek işkence için ayrılmışlardır. Ama geçici olarak günah cezası çekilen yer hakkında Kuran'da bilgi verilmez. Ve Muhammed'in sözlerinin ("Muhammed'in Yaşamı" örneğin, ölüm döşeğindeyken söyledikleri, s. 501) böyle bir anlam taşımadıklarına ben ikna olmuş durumdayım. Orta seviyede ceza görme ile ilgili öğretiş, aslında Kuran'ın beyanlarını sistematik ve tutarlı bir iman ikrarına çekme çabasının sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

[14] İnsanın evrensel günahkarlığına ilişkin bölümlerin sayısı fazla değildir; ancak şu ifade aşikardır: "Eğer Tanrı, insanları günahları nedeniyle cezalandıracak olsaydı, yeryüzünde hareket eden hiçbir şey bırakmamış olurdu." – sure XVI., 61. Aynı zamanda Muhammed'in kendisinin günaha olan sorumluluğu hakkında şu Surelere bakınız: XLVII., 20; XLVIII., 2

[15] "Allah, onlarda bir hayır (hakka yöneliş) olduğunu bilseydi, elbette onlara işittirirdi,"&c. – Sure VIII., 23. Ama bu tür bölümler yalnızca bir-iki tane olup belirsizdirler. Şu Surelere bakınız: V., 18; XIII., 29; XIV., 26; XVI., 108; XLVII., 18.

[16] Dr. Weil'in "Einleitung" adlı yapıtı, 2. baskı, s. III

[17] Şeytan secde ederek Adem'e tapınmayı reddettiği zaman, Tanrı şu sözler kullanılarak temsil edilir: Sureler VII., 180; XXXII., 14; XXXVII., 85; XI., 119; ve günahkarın Tanrı tarafından yanlış yola sevk edilmesi, bu tehdidin hemen yerine getirilmesine dahildir.

edilecektir; ve Rabbin yanlış yola sevk edeceği kişi için ne bir hami ne de bir rehber bulamayacaksınız."[18]Kalabalığın içinde bulunan bir kahin, Halife'nin sözünü keserek bu söze hiddetle karşı koyduğunu belirtmek için giysisini sallayarak şöyle bağırdı: "Allah esirgesin! Tanrı, hiç kimseyi yanlış yöne sevk etmez, aksine herkesin doğru yönde ilerlemesini ister." Ömer, "Rabbin düşmanı olan" bu Hıristiyan'ın ne söylediğinin araştırılmasını istedi. Onu şöyle yanıtladılar: "'Tanrı, hiç kimseyi yanlış yöne sevk etmez' diyor." Ömer, hitabına devam etti ve kahin uygun olmayan sözler duyduğunda onun konuşmasına tekrar müdahale etti. Ömer kızdı ve şöyle dedi: "Rabbin hakkı için! Eğer sözümü tekrar keserse, kesinlikle hemen şu anda onun kafasını keseceğim." Bunun üzerine Hıristiyan sessiz kaldı ve Ömer hitabına devam etti: "Rabbin kılavuzluk ettiği kişiyi hiç kimse yanlış yöne sevk edemez; ve Rabbin yanlış yöne sevk ettiği kişi için hiçbir kılavuz yoktur."[19]Öykü, her açıdan rağbet gören duyguyu temsil etmektedir. Kaderin, en gerekli ve koşulsuz anlamıyla Kuran'ın öğretişinden çıkmış doğal bir izlenim olduğu konusunda hiçbir kuşku olamaz.

Kuran'ın yasa koyan provizyonlarının burada hiçbir şekilde tartışılmaları gerekmez. Büyük çoğunluk doğal olarak Muhammed'in ve izleyicilerinin dikkatini çeken konular ile-cinsiyetlerin ilişkisi ve miras yasası- ilişkilidir.

Belirli istisnalar dışında- hırsızlık yapanın bir organının kesilmesi; kurbanı temsil eden kişinin eline kılıç yerleştiren kısas yasası; zina edenin taşlanması (yine de sünnete dayanır, Kuran'ın kendisinde bu cezaya rastlanmaz); ve tanıklık yasasında çeşitli çok itiraz edilebilir sınırlamalar, - kanun sorgulamaya çok açık herhangi bir şey içermez. Aşırı faize konan sınırlama, eğer insafsız bir şekilde baskı görürse, ticaretin ve ulusal projelerin takip edilmesini engellemek zorunda kalır. Aynı zamanda kişisel özgürlük de daha önceden kadınların bir köşeye çekilmesinin bir sonucu olarak sertliğin ve hüznün şiddetlendiği bir toplumda tüm şans oyunlarının yasaklanması aracılığıyla saldırıya uğramıştır. Aynı şey şarabın yasaklanması konusunda da söylenebilir. Bu yasak, her ne kadar sarhoşlara kamçı cezası getirse de, itiraz edilen bir ceza olmayacak, hatta belki de bazı kişiler tarafından onay görecektir.

İslamiyet'in refahına en çok zarar veren kurumlar hiç kuşkusuz, poligami, boşanma, kölelik ve inanmayanlara karşı savaşma zorunluluğudur. Kuran'a göre savaş, putperestlere karşı açılmalıdır. Savaşan erkekler öldürülmeli, kadınlar ve çocuklar köle yapılmalıdır. Yahudilere ve Hıristiyanlara daha yumuşak davranılmalıdır; ama bu kişilere karşı da kendileri vergi ödeyene ve tövbe edene kadar savaşmak, onları öldürmek ve köle yapmak gerekir.Bundan dolayı ayrıcalık, sürekliliğe teslim olsa da atalarının inancını kabul etmeye boyun eğen Yahudiler ve Hıristiyanlar hükümet yönetimi altında birleşmiş halk topluluğu olarak zayıflar ve azalırlar ve aşağılandıklarını belirtmek için yetkisiz bırakılmaları kendilerine zorla kabul ettirilir. Zayıf nokta yok edilemez; İslamiyet'in yaşamına ve kurumlarına işlemiştir ve kaldığı süre boyunca, buyruk yalnızca ulusal refah açısından değil, Müslüman devletlerin uygar dünyadaki yerlerini almaları için de zor bir engel teşkil eder. Açıklama'da ilan edildiği gibi aşağılık duygusunun koşulları hiç kuşkusuz belirsizdir; ama her şeye rağmen önemlidirler ve onları iptal etmek için atılacak her adım, Tanrısal buyruğun hükmünün azalması anlamına gelir.

İnanmayanlara karşı savaş açılmasını kölelik laneti izler; bu lanet yumuşak ve sınırlı bir biçimde olmasına rağmen, hem sefil kurbanı hem de onun kibirli efendisini utandıran anlayışı sabitleştirmez. Kadın, erkek, Müslüman, putperest, Yahudi ya da Hıristiyan tüm kölelerin herhangi bir ev ya da mülk gibi nakledilmeleri mümkündür. İnanan erkek, yasal dört karısını hesaba katmadan, herhangi başka bir törene gerek kalmadan, savaşta esir alınmış, satılmış,

---

[18] Sureler IV., 90, 142; XVII., 99; XVIII., 6.

[19] "Şam'ın Fethi" , s. 226, ve "Suriye'nin Fethi," s. 261. Kalküta: 1854. Her iki çalışma da sahtedir; ama öykü Kuran'dan alınan iman ikrarına örnek olarak kabul edilebilir

armağan edilmiş ya da başka bir şekilde yasal olarak elde edilmiş kadın esirler ile Peygamberinin oluşturduğu örnek aracılığıyla birleşmek için izinlidir ve bu birleşmeye teşvik edilir. Sayı konusunda herhangi bir sınırlama mevcut değildir, evlilik ile ilgili herhangi bir zorunluluk da söz konusu değildir. Cariye her an yeniden satılabilir; yalnızca efendisine bir oğul doğurma şansına sahip ise (Muhammed ve Meryem'in emirleri ile), özgür kalabilir. İslamiyet var olduğu sürece, üzerindeki bu lanet İslamiyet ile birlikte devam edecektir.

Muhammed'in, köleliğin koşullarını düzeltmesi sayesinde köleliğin ortadan kaldırılmasına hazırlık yolunu açtığı söylenir.[20] Ama aksine aslında aydınlatırken kölelik prangasını perçinlemiştir. Kölelere nazik davranılması gerektiğini emretti; ama bir Müslüman'a kölelerini özgür kılma konusunda hiçbir zorunluluk getirilmemiştir; aksine Veda Haccı'nda verdiği diğer emirler arasına Peygamber bu konuda bir emir de eklemiştir: -

"Ve kölelerinize gelince! Onlara kendi yediklerinizden yedirmeye ve kendi giydiklerinizden giydirmeye bakın. Ve eğer bağışlayamayacağınız bir hata yaparlarsa, onları satın; çünkü onlar Rabbin kullarıdırlar ve onlara eziyet edilmemelidir."[21]

Ve savaşlar ve yağmalar devam ettiği sürece, köle kitleleri soyları aracılığıyla yalnızca var olmakla kalmayacak ve lanet süreklilik kazanacaktır, ama sayılarına sürekli eklemeler de olacaktır. Kuran'ın uygarlık dışı ve köle edici ruhu, Avrupa'nın kınaması karşısında korkup sinse de, ölmüş değildir. İlk Halifenin [22]savaş konusundaki düşüncelerini bir kenara bırakacak olursak, Müslümanların, günümüzde orta Afrika'daki siyahlara ve Afganistan'daki putperest kabilelere karşı yaptıkları akınlar ve hatta orta Asya'daki Sünnilerin İran'daki Şiilere karşı savaşmaları emir hakkında hala nasıl düşündüklerini açığa vurmaktadır; ve sonuç (genellikle nesnenin kendisi) Müslüman dünyasındaki köleler grubuna yapılan ilaveler olmaktadır. Bu nedenle, Afrika'nın insanlık dışı köle ticareti (her ne kadar Muhammed'in kendisinin köleliği uygarlık dışı ayrıntıları nedeniyle suçlayanların ilki olduğu konusunda kuşku duyulmasa da), din uğruna yapılan savaşların Tanrısal kurumu aracılığıyla yasaya uygunluğunun göz ile görülür damgasını taşımaktadır. Aynı buyruk, Müslümanlar ile antlaşması olmayan Yahudi ve Hıristiyan halkına karşı ne zaman bir başarı şansı elde etse, savaş zorunluluğu getirecektir;[23] ve bir Hıristiyan güç ne zaman Müslüman buyruğu altındakilere baskı yapmak hakkında Efendisi'nin emrini unutacak olsa ya da sözde Hıristiyan bir savaşta kılıç çekse, öldürme, haraç ve kölelik dahil olmak üzere bir *Cihad'ın* tüm koşulları, Kuran tarafından yeniden haklı çıkarılacaktır.

Kölelere yakışan cariyelik yaşamının uygarlık dışı kurumu olan poligami İslamiyet'in kökünü kemiren bir kurttur- cariyelik kurumunun çöküşünün nedeni de budur. Bu kurum nedeniyle aile bağının saflığına ve erdemine zarar verilir; baskın sınıfların sesi ve gücü tükenir; hükümet yönetimi altında birleşmiş halk topluluğu, hile ve entrikaları kabul ettiği için zayıflar ve gayretini yitirir; ve Hükümetin kendisi kuşkulu ve itiraz edilen bir ardıllığın yemi haline gelerek genellikle parçalanır. Kölenin, kendine özel rab ya da efendisine çocuk doğurması yasaldır ve böyle olduğu için doğan çocuğun mirasta payı vardır; ama kendi başına övülmeye değer olan bu provizyon, evdeki bölünmeleri arttıran bir temel üzerine bina edilmiştir. Tüm bunlar evli eşler, boşanma konusunda mevcut olan mahvedici kolaylık ve zorlama yapılmadan gerçekleşse bile, yeniden evlenme, evlilik bağlarını ve toplumun

---

[20] Weil'in "Einleitung" yapıtı,s. 130

[21] "Muhammed'in Yaşamı",s. 486

[22] İlk Müslüman savaşçılarına, kendileri ordugahtayken aileleri de eşlik ederlerdi. Kadeş'teki büyük savaştan sonra bu savaşçılardan birinin eşi şöyle demişti: "Pers ordusu bozguna uğrar uğramaz, biz (yani kadınlar) eteklerimizi kıvırdık, ellerimize sopalar alarak yaralılara hizmet etmek için dışarı çıktık; ve savaş alanındaki her Müslüman'ı kaldırarak içmesi için su verdik ve yerde yatan yaralı her putperesti yolladık. *Çocuklar da bizi izlediler ve hizmetimizde bize yardımcı oldular." – Tabari III., s. 73*

[23] Hıristiyan bir Gücün Müslüman tebaası (Hindistan'daki gibi), dinlerini özgürce uygulama konusunda bağımsız oldukları sürece, kendilerini himaye eden Yönetim'e sadakat zorunluluğu altındaydı

gözünde daha az değer verilen kadını zayıflatan bir potansiyel etkiye neden olmaktadır.

Bu büyük kötülüklerden söz ederken "peçe" konusuna değinmek, önemsiz gibi görünebilir; ama gerçekte hiç de önemsiz değildir. Ev içindeki ilişkiler ve kadınların dövülerek cezalandırılmaları ve men edilmeleri konusundaki sorumluluk ile ilgili sınırlamalar ile birlikte bu emir [24], cinsiyetin kendisi üzerinde sert ve bunaltıcı bir etkiye neden olur. Toplum üzerindeki bu ölümcül etki genellikle çok görülür; bir kadının topluma sağladığı tüm aydınlık ve yumuşatıcı etkisi, dış dünyadaki konumundan tamamıyla uzaklaştırıldığında, Müslüman yaşamı gerçek dışı olur ve sevinçten yoksun kalır ve hatta diğer cinsiyetin bile gelişimine ve nezaketine kalıcı bir engel yerleştirilmiş olur. Ancak yine de Muhammed, peçe ve kadınların köşeye çekilmesi gibi konuları bir ölçüde bilgelik ile düzenlemişti; çünkü bu düzenlemeler olmadığı takdirde poligami, boşanma ve köleliğe yakışan cariyelik toplumun temellerini daha da zayıflatacaklardı; ve bunlardan vazgeçme girişimi, var olan kötülükleri şiddetlendirmekten başka bir işe yaramayacaktı.

Aynı zamanda Hıristiyan'ın, Müslüman ahlakı ile karşılaştırılması güçlüklerden tamamen özgür olarak yapılamaz. Müslüman savunucu, Yahudilerdeki poligami konusunda ısrar edecektir ve aynı zamanda örnek olarak vereceği sosyal kötülüklerin, değiştirilemez monogaminin gerekli sonucu olduğunu ileri sürecektir. Kuran cinsiyetler arasındaki yasaya aykırı gerçeklikleri yalnızca ağır ifadeler ile bildirmekle kalmaz, aynı zamanda günahlar kişinin cezayı hak ettiğini de ortaya koyar. Bu nedenle, ve yasaya uygun olanın koşulları lütufkar ve geniş olduğundan, bilinen bir olumsuz gücün (ölçülü davranma ya da saflık olarak adlandırılması güçtür), her Avrupa toplumunun belirli kısımlarında mevcut olan büyük ve sistematik ahlaksızlık ile zıt bir şekilde Müslüman toplumuna yayılmış olması Hıristiyan tarafından bir utanç ve düzensizlik olarak kabul edilebilir. Tamamıyla Müslüman olan bir ülkede, [25]ahlak duygusunun genel düzeyi ne kadar düşük olursa olsun, günaha düşmüş insanlığın daha diplerdeki derinlikleri karşılaştırılamaz biçimde bilinmemektedir. Hıristiyan ülkelerde yaygın olan "sosyal kötülük" ve aşırılık, İslamiyet'in silah deposunda bulunan en güçlü silahlardır. Haklı olarak işaret edeceğimiz noktalar şunlardır: Müjde'nin ahlak kurallarını yerine getiren kişilerin ahlak ve uygarlık konusunda daha üstün olmaları, aileyi bağlayan birlik ve erdem konusunda daha titiz davranmaları ve cinsiyetlere aynı değeri vermeleri; ama yine de büyük kentlerimizdeki örnekler ve genellikle yurt dışındaki temsilcilerimiz bu görüşün yalanlanmasına neden olurlar. Ancak bu görüş yine de sağlıklıdır; çünkü Hıristiyanlığın yasal etkisini uygulaması oranında, kötü alışkanlıkların ve aşırılıkların azalacağı ve kaybolacağı ve tüm topluluğa daha yüksek bir ahlak davranışının hakim olacağı açıktır. İslamiyet'te ise poligami, boşanma ve cariyeliğin geriletici etkileri her zaman sürecek şekilde saptanmıştır.

Son olarak, iki sistem arasındaki en canlı ve güçlü farklılık, bu sistemlerin Kurucuları'nın yaşamlarında ortaya çıkar. Bu Kuruculardan biri, kendini feda eden bir yaşam sürdü; diğeri ise kendi isteklerini ön plana çıkararak yaşadı. Biri, En Üstün kural koyucunun kaçınılmaz yasasını silah gücü ile etkin kıldı; diğeri halkını, sevginin gücü ile Baba ile barıştırmaya çağırdı. Biri, ölümü aracılığıyla sonsuz yaşamı elde edebilmemiz için yaşamını feda etti; - ancak burada iki Kurucu arasındaki karşılaştırmanın sona ermesi gerekir ve aynı zamanda Hıristiyan imanının doğasında var olan yeni yaratıcı enerjinin kıyaslaması da son bulmalıdır.

Peygamber'in ve izleyicilerinin bilgili ve tarafsız tarihçisi olan Dr. Weil, İslamiyet lehindeki çeşitli özellikleri tanımladıktan sonra görüşünü belirtmeye devam eder: -

---

[24] "Muhammed'in Yaşamı", s.343.

[25] Sözler, yalnızca tamamı Müslüman olan bir topluma uygulanır. Farklı iman ikrarlarına ve milliyetlere sahip, karışık bir nüfusun barındığı Müslüman kentlerinde İslamiyet'in sorumlu olmadığı pek çok ahlaksızlık mevcuttur

“Bu düşüncelerimiz ile İslamiyet’in kurucusunu, Hıristiyanlığın kurucusu ile yan yana yerleştirmemiz mümkün değildir; ama görüşümüze göre farklılık, bu kurucuların ayrı öğretiş tarzlarından çok kendi kişisel bireyselliklerinden kaynaklanmaktadır. Eğer Motazela okulu, Protestan okulu kadar kendisini özgürce geliştirme konumunda bulunsaydı, o zaman belki Kuran’dan, Müjde’den temellenen Rasyonalizm’de olduğu gibi insan mantığına ait talepleri tam olarak tatmin eden bir teoloji düzenlenebilirdi. Bu teoloji, Muhammed’in yaşamında mevcuttur; İslamiyet’in gerilemesini ve sonunda çökmesini, Peygamber’in İlk günah ve kurtuluş hakkında kabul edilmiş dini esaslara aykırı olan öğretişi ve Kutsal Üçlü’yü reddedişi (on yedinci yüzyıldaki doktrinin öğrettiği gibi) ile değil, ilk olarak Medine’de, gerçek karakterinin görünmesi ile tanımlamamız gerekir. Mesih, öğretişine sadıktı ve bu öğretişini ölümü ile mühürledi. Muhammed çevresini kuşatan tehlikelerden kaçındı ve kendisi ve dini için üstünlük kazanmak amacıyla sonunda zorlayıcı güç bile kullanarak her türlü hileye baş vurdu. Ayrıca Tanrı’nın adıyla kendi dini ve ahlaki kurallarını ilan etmekle tatmin olmadı, sonunda dünyasal yasalarına ve emirlerine bile, aynı olanı değiştirmek için koşulları tarafından sık sık zorlanmasına ve her şeyden önce kendisi bu kurallara boyun eğmek için öz-denetime sahip olmamasına rağmen, gökten gelmiş gibi davranıldı. Muhammed yalnızca Tanrı ve insan arasında bir aracı olduğu gibi bir hak iddiasında bulunmadığından, ama hiçbir konuda bir erdem modeli olarak görülemeyeceğinden, açıklaması, canı gerçek inanç ile canlandırma konusunda güçsüz kalan ölü bir harf haline gelmiştir. Kuran, Müjde ile olan ilişkisi içinde bize bir anakronizm (bir kişi ya da olayı gerçek tarihinden başka bir tarihte gösterme) olarak görünmesi, o dönemde hatalı olarak bilinenin içsel öneminin belirli karşıt inançları nedeniyle değildir. Böyle görünmesinin nedeni, Musa’nın kitaplarında olduğu gibi, tüm ülkelere ve tüm insanlara ne şimdi ne de tüm zamanlar için yararlı ya da hatta uygulanabilir olmayan emirler içermesidir. Bir reformcu (Muhammed aslında bir yorumcuydu ve yorumcu olmayı arzuluyordu) olarak koşulsuz onayımıza ve hayranlığımıza hak kazanmıştır. Yaygın olan Yahudiliğin ve Hıristiyanlığın kusurlarını açıkça ortaya koyabildi ve yaşamını tehlikeye atarak Çoktanrıcılık hatasını yok etmek istedi ve halkı arasında canın ölümsüzlüğü öğretişini sağlamlaştırdı, böyle bir reformcu yalnızca tarihin en önemli adamları arasında yer almayı hak etmediği gibi, bundan daha fazlasına, yani Peygamberlik ünvanına da hak kazanır. Ama hoşgörülü olmaktan vazgeçer geçmez, gerçek adına zaferi, gizlice adam öldürme ve açık savaş aracılığıyla kazanmak ister istemez, ve Her Şeye Gücü Yeten’in adında yeni politik, törensel, sivil, inzibat gücü ve suç yasası ile ilgili bir kanun ileri sürmeye kalkar kalkmaz, kendisinin ve sözlerinin üzerine insan zayıflığının ve bozukluğunun damgasını vurmuş oldu.”[26]

Varılan bu sonuçlar, İslamiyet’in doğuşu ile bağlantılı gerçeklerin ayrıntılı olarak gözden geçirilmesi temeline dayanırlar; ve eğer Reformcuyu Peygamber’den ayırabilmek mümkün olsaydı, varılan bu sonuçlar çekinmeden düşünce bildirilebilecek pek çok şeyi içereceklerdi. Ancak durum böyle değildir. Muhammed, bir Reformcu olarak halkını gerçekten belirli bir aşamaya getirdi. Ama bir Peygamber olarak tüm zamanlar için aynı aşamada kımıldamadan ve değişmeyecek bir halde bıraktı. Geriye dönüş olamayacağına göre herhangi bir ilerleme de olamaz. Ağaç suni yöntem ile dikildi; içinde büyüme tohumunu barındırmak ve zamanın çeşitli taleplerine, iklim ve koşullara, gökten gelen yaşam ışığı ve yağmur ile büyüyüp gelişerek uyum sağlamak yerine, ilk kez on iki yüzyıl önce ekilmiş, suni yöntemler ile yetiştirilmiş ve bodur kalmış olan aynı ağaç olarak kaldı.

Dr. Weil’in, İslamiyet için “reforma uğramış bir Yahudiliğin” uyanışını izleyerek olası bir geleceğin var olabileceğini gördüğü doğrudur; modası geçmiş bir çağa uygun olmasına rağmen şimdi kullanılmayan bu sistemin parçalarını terk ederek ve yalnızca inançların evrensel bazını oluşturan sonsuz gerçekleri akılda tutarak böyle bir geleceğin var

[26] Dr. Weil’in “Einleitung” yapıtı, s. 125

olabileceğini düşünür.[27] Ancak İslamiyet açısından böyle bir şey nasıl mümkün olabilir? Bütün, tanrısal Otorite'nin aynı temeli üzerinde durmaktadır; hac yolculuğu, abdest alma ve oruç iman ikrarının kendisi kadar bağlayıcıdırlar ve Müslüman, poligami, boşanma ve kölelik izninin iptal edilmesi ya da Yahudileri ve Hıristiyanları aşağılık duruma düşürerek gururlarını kıran buyruğun hükmünün kalkması için kendisini peçe zorunluluğundan özgür kılmayı istese de bu çabası boştur. Hıristiyan ulusların düşüncesine uyarak, bu konularda bazı düzeltme ve geliştirme girişimlerinde bulunulabilir, ama bu, mizaca ve Müslüman vicdanını bağlayan yasaya aykırı olacaktır.

Aynı bilgili yazar, Müslümanlara verdiği hizmeti "Kutsal Kitap ve İlmihali" adlı bir yapıtı aracılığıyla tamamlayabilir ve incelemelerine sunabilirdi. Aynı şekilde "ne bir Habeş derisinin rengini ya da bir leopar beneklerini değiştiremez." Kötülük, bu noktadan daha derinlerde yatmaktadır. Biz ise bunun aksine, Kuran'ın muhafaza eden bölümünü, Kutsal Kitap'ın yetkisini tam olarak kabul ettiğine (görmüş olduğumuz gibi) inanıyoruz ve bu durum, bize bu nedenle İslamiyet'e kendini adamış kişilere Müjde'nin kabul edilmesini söyleme yetkisini veriyor.

Bu bilimsel incelemenin ikinci kısmı, Kuran'da, Eski ve Yeni Antlaşmalara ait Kutsal Yazıların doğruluğunu ve yetkisini içeren tanıklığın uygun bir biçimde gözden geçirilmesine ayrılmıştır.

---

[27] Dr.Weil'in "Einlietung" yapıtı, s. 132

İKİNCİ ANA BÖLÜM

KURAN'IN ESKİ VE YENİ ANTLAŞMALARDAKİ KUTSAL YAZILARA TANIKLIĞI

Eski ve Yeni Antlaşmalardan edindiği kanıt ile savunma yapan Hıristiyan karşısında, her iki antlaşmanın tanrısal orijinini kabul eden Müslüman, savunma yapan Hıristiyan'ın iddiasını, var olan kopyaların yetkisini inkar ederek bertaraf etmektedir. Müslüman, Kuran'ın doğru olduğu inancına alışmış olduğundan, inandığı metnin özel bir ilahi takdir tarafından zamanın aşındırma işlevinden, kopyalamanın neden olabileceği tehlikelerden ve insanın koruma görevini yerine getirme konusundaki güvenilmezliğinden korunduğuna inanır, düşüncemizi açıkça söylerken üzerinde durmaya razı olduğumuz temeli hayret ile karşılar. Bizim Kutsal Kitaplarımızda bulunan, üslubunun temizliği tartışılan ve orijinal metne yapılmış eklerini ya rasgele ya da tasarlanmış olarak kabul etmeye zorlandığımız bazı bölümlere işaret eder; ve Kitap'ın bütününü çeşitli ve belirsiz okuma parçalarından oluşan bir eser olarak değerlendirir. Ve güvenilir bölümleri bozularak değerini kaybetmiş bölümlerden ayırmanın ya da tanrısal ve yetkin olanı insani ve hatalı olandan ayırmanın artık imkansız olduğunu ileri sürer. Böylece, Kutsal Yazılardan alınan her kanıtın amacı, bir kenara itilmiş olur. Kuran ile çelişen her şey başka bir iddiaya gerek kalmaksızın reddedilir; Kuran ile tutarlı olmayan her şey, Muhammed'in üstün iddialarına karşı Yahudiliği ve Hıristiyanlığı destekleme amacı ile metne eklenen tahmini uydurmalar olarak itham edilir.

Ve Müslüman, bu inanç konusunda Kuran'ın, Yahudileri, Muhammed'in gelişine ilişkin peygamberlik bildirisini gizlemekle ve kendi Kutsal Yazılarını "saptırmak" ve "çarpıtmak" ile suçladığı sözler aracılığıyla kesin olarak desteklenir. Bu ifadeler tek başlarına ele alındıkları takdirde, Yahudilerin Kutsal metni değiştirdiklerini ve metne ekler yaptıklarını ima ettiklerini düşünmek oldukça doğrudur. Ancak bu ifadelerin, içeriğin doğal anlamı ve aynı zamanda Kuran'ın konu hakkındaki genel yönü ile birlikte yorumlanmaları gerekir. Ve Kuran'ın, Muhammed'in yaşamı ile bağlantılı olarak yapılan özenli bir incelemesi, beni, uydurma yapıldığına dair bulunulan ithamın içerik tarafından haklı çıkarılmadığı konusunda ikna eder, ama içerik diğer pek çok bölümde ifade edilen düşünceler ile tutarlı değildir; ve bu durum aslında Müslümanlar tarafından üstlenilen konumu savunmasız kılar.

Kuran'ın her yerinde, Eski ve Yeni Antlaşmaların geçerli oldukları ve Kuran ile ortak kullanıldıkları söylenir; Yahudilere ve Hıristiyanlara, Kutsal Yazılarının her birinde yer alan tüm buyrukları izlemeleri tembih edilir; ve Kutsal Kitap'ın başından sonuna kadar olan her iki kısmından, yalnızca içtenlik ve güvenilirliklerine duyulan samimi inanç ile tutarlı bir saygı ve bağlılık çerçevesinde söz edilir. Bir önceki paragrafta dikkat çeken ifadeler, bu görüş ile doğal ve uygun bir biçimde uyumlu olarak yorumlanabilir; ve Kuran'ın geri kalan bölümüne aykırı düşecek bir anlamda değil de bu şekilde yorumlanmalarının zorunlu olmasının nedeni bundan kaynaklanmaktadır.

Tartışmanın bütünlüğü ve cevaplandırılamazlığını anlatmak için Kuran'ın genel alanının gerçekten burada belirtildiği gibi olduğu ve aynı zamanda gerekli bir karşıt anlama yer veren metnin hiçbir yerde bulunamayacağı gösterilmelidir. Bu amaç ile yapılacak bir gözden geçirmenin ayrıntılı olarak uygulanması gerekir. Bu uygulama yapılırken, Kutsal Yazılar hakkında dolaylı ya da ima yolu ile belirtilen bir ilgiye sahip her bölüm ile birlikte kesin olarak belirtilen bölümlerin de göz önüne alınmaları gerekir.

Bu Girişimin amacı budur. Bu girişim, Kuran'da mevcut olan tüm kanıtın bir koleksiyonunu sunar ve bu koleksiyondan, Muhammed'in döneminde geçerli olan Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarının Muhammed tarafından, samimi ve tanrısal otoriteye sahip

olarak görüldükleri sonucunu çıkartır. Çalışma, Müslümanlara hitap eder ve Doğu dillerine çevrilmesi açısından uygun bir biçimde derlenmiştir. Eser, ilk kez 1855 yılında Agra'da yayınlandı ve şimdi konu ile ilgili yapılan çalışmanın gerektirdiği gibi küçük değişikliklere yer veren ilaveler yapılarak yeniden basıldı.

Metinler, hem orijinal Arapça hem de İngilizce olarak verilir. Gerekli olan yerlerde açıklanırlar ve Kutsal Yazılar ile olan ilişkileri ortaya konur; ve arada bir standart Yorumcuların yorumları kanıt olarak gösterilir. Bu süreç, tartışmaların bazı tekrarlarını kaçınılmaz kılmıştır ve yol gösterici düşünceler son Kısımda özetlenmişlerdir. Zihninde derleme eser dizaynına ilgi duyan okuyucu, bu kusuru bağışlayacaktır.

GİRİŞ

Müslümanların, Kuran'da, Eski ve Yeni Antlaşma kitaplarından her zaman derin bir saygı ile söz edildiğinin farkına varmaları için, ilerde okuyacağınız sayfalarda, Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarının Muhammed'in zamanında halen mevcut olduklarına ilişkin Kuran'da yapılan her tanım hakkındaki referansı içeren tüm bölümleri bir araya getirmeyi ve böylece dikkatlerinin, Kutsal Yazıların tanrısal orijinine ve öğretişlerinin paha biçilmez değerine çekilmesini amaçladım.

Bölümlerin düzenlenmesi mümkün olduğunca kronolojik yapılacaktır. Mekke'de açıklanan Surelerde bulunan ayetler, yani Hicret'ten önce açıklananlar ilk Kısmı oluşturacaklardır; Medine'de, yani Hicret'ten sonra açıklanan ayetler ise ikinci Kısım'da yer alacaklardır. Kuran Sureleri, bir biri ardına ortaya çıkan bir genel düzen içinde yer almalarına rağmen, çoğu zaman içeriklerine göre bilinirler, ancak bilgili Müslümanlar arasında ayrıntıların bazıları hakkında önemli düşünce farklılıkları mevcuttur. Müslüman yazarlar ve diğerleri tarafından verilen Surelerin kronolojik listelerini göz önünde tuttuktan sonra, yazar, bölümleri elinden gelen en iyi şekilde kronolojik bir ardıllık içinde düzenlemiştir. Yine de, burada oluşturulmuş düzen içinde bazı küçük ayrılıkların bulunabilmesi mümkündür, ama bu durum, koleksiyonun değerinin etkilemeyecektir; çünkü bölümler Peygamber'in görevinin her aşamasına yayılırlar ve tüm dönem boyunca Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazıları ile ilgili değişmez bir görüşün kanıtını ortaya koyarlar.

Kuran'ın önemli bir bölümü, aynı zamanda Yahudilerin ve Hıristiyanların Kutsal Yazılarında da kayıtlı olan olayların öyküleri ile doludur. Bu tür öykülerin çok sık olarak yakın bir şekilde birbirlerinin yerini tuttukları görülür, hatta bazen Kutsal Kitap'taki bölümler ile sözcükler ve ifadenin veriliş tarzı açısından bile birbirlerinin yerini tutarlar. Bu benzerliğin örneklerini şu öykülerde bulabilirsiniz: Adem ve Havva'nın ilk günahı; Nuh ve Tufan; İbrahim, Sara ve İshak; Lut, Sodom ve Gomora'nın Yıkılışı; Musa ve Yusuf'un öyküleri; Zekeriya ve Vaftizci Yahya; ve Cebrail aracılığıyla Meryem'e ulaştırılan haber dahil olmak üzere Bakire Meryem'in İsa Mesih'e gebe kalması ve İsa Mesih'in doğumu. Bu benzerlik sonucunda Kutsal Kitap'ın kaç noktada Kuran tarafından desteklendiğini göstermek amacı ile kanıtlar öne sürülebilir. Ama bu konuya değinilmemiştir. Dikkatli ve düşünceli bir Müslüman'ın Kuran'ı özenli bir şekilde Kutsal Yazılar ile karşılaştırması aracılığıyla kanıtın,bu tesadüflere baş vurmaksızın kendi başına keşfedeceği kesindir.

Bu derleme konusuna doğrudan dahil olmalarına rağmen ayrıntılı olarak aktarılmaları gerekli olmayan, ama burada yalnızca genel olarak değinilen başka bir bölümler grubu da mevcuttur. Yahudiler ve Hıristiyanlar, Kuran'da genellikle şöyle tanımlanırlar.

الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابِ ـــ أَهْلُ الإِنجِيل ـــ أهل الكتاب ـــ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَاب

— ya da —

الكتاب هْلَ الذِّكْرِ ـــ الذين أتيناهم نصيباً من

Kitap'ın, Kutsal Yazıların, ya da Müjde'nin halkı ya da Kitap'a, Kutsal Yazılara, ya da Müjde'ye sahip olan halk: Öğüt'e ya da Açıklama'ya sahip olan Halk; kendilerine Kitap ya da Kutsal Yazılar verilenler: Bizim [28] *Kitap'ı ya da Kitap'ın bir bölümünü vermiş olduklarımız.* Bu ifadeler, yaklaşık elli kez Kuran'ın tamamında yer alırlar. Yahudilerin ve Hıristiyanların halen mevcut olan ve tanrısal esin ile verilmiş olan Kutsal Yazılara sahip oldukları gerçeği çok aşikar ve herkes tarafından bilinen bir gerçektir, Kuran'da mevcut olan en yaygın malzemenin oluşumunu bu gerçek sağlar. Kuran'ı okuyan herkes bu konu ile ilgili yukarda belirtilen ayetleri öylesine iyi bilir ve onlarla öylesine sık karşılaşır ki, bu gerçeği içeren diğer ayetleri bu koleksiyona uzun uzadıya dahil etmek, gereksiz ve uygunsuz olur.

[28] Yani, Tanrı

Okuyucu, kalan bölümlerin bazılarının, bu konu ile yalnızca uzak bir bağlantıları olduğunu düşünebilir. Ama bu tür bir düşünceye yer vermek yerine, yapılan ayırımın tam olmadığına dair kuşkuyu belirgin hale getirmek ya da bu tür bölümlerin yalnızca Hıristiyanlar tarafından öne sürülen kanıtların lehinde seçildiklerini ifade etmek daha uygun olur. Bu nedenle, tüm Kuran'da, Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarına ait en küçük bir imaya bile değinen, ve hem özenle hem de defalarca dikkatle okunan her bölüm koleksiyona dahil edilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KISIM I.

MEKKE'DE AÇIKLANAN SURELERDEN BÖLÜMLER

I.— Kuran'ın kronolojik sıralamasında, Kutsal Kitap'a ait kesin bir referans içeren ilk bölüm şudur:

SURE LXXXVII., ayet. 18-19.

سورة الأعلى

إِنَّ هَذَا لَفِي الصحُفِ الأولى
صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى

"Şüphesiz, bu hükümler ilk sayfalarda
İbrahim ve Musa'nın sayfalarında vardır."

Celaleddin'in Yorumu— إنَّ إفلاح من تزكى وكون الآخرة خير لفي الصحف الأولى المنزلة قبل القرآن — "*Bu, yani*, iyilerin refahı ve gelecek dünyadaki saadetleri, *daha önceki kitaplarda*, yani, Kuran'dan önce açıklanmış olan kitaplarda gerçekten mevcuttur.

II.—Aynı şekilde, **SURE LIII., ayet. 36-39**[29]

سورة النجم

أَمْ لَمْ يُنَبأْ بِمَا فِي صُحُفِ مُوسَى
وَإِبْرَاهِيمَ الذِي وَفَّى
ألاَ تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَى
وَأَن لَيْسَ للإنسان إلاَ مَا سَعَ

"Yoksa Musa'nın ve Allah'ın emirlerini bütünüyle yerine getiren İbrahim'in sayfalarındaki şu hakikatler kendisine haber verilmedi mi? Hiç bir günahkar başkasının günah yükünü yüklenmez. İnsan için ancak çalıştığı vardır."

Bu bölüm, birinci bölümün yaptığı gibi daha önce esinlenmiş yazılara işaret eder; ve ayrıca İnsan'ın sorumluluğu, gelecekte alacağı ödüller ve cezalar ve Tanrı'nın gücü ve takdiri gibi esinlenmiş yazıların genel içeriklerinin bir özetini içerir ve şu sözler ile sona erer :—

SURE LIII., ayet. 56

سورة النجم

هَذَا نَذِير منَ النذر الأولى

"Bu da (Muhammed) önceki uyarıcılardan bir uyarıcıdır."

[29] Daha geç bir tarih taşıyan bir Mekke Suresi; burada 1.Madde'dekine benzer bir ifade taşıdığı için sunulmuştur.

"İbrahim'in sayfaları" ile ilgili referans büyük olasılıkla İbrahim'in Eski Antlaşma'da bulunan tarihini ve sözlerini içeren sayfalar hakkındadır. Çünkü Yahudiler arasında "İbrahim'in Kitabı" adlı bir kitap mevcut değildi. Ve Kuran'ın tamamında, Muhammed'in, kendi zamanında Yahudiler arasında kullanılan ve esinlenmiş olduklarına inanılan Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabı ya da Kutsal Yazılar'ın dışında bir kitaptan söz ettiğine ilişkin bir kuşkuya yol açacak hiç bir ima yer almamaktadır.

III.—SURE LXXX., ayet. 11-16.

سورة عبس

كَلاَّ إِنَّهَا تَذْكِرَةٌ
فَمَن شَاء ذَكَرَهُ
فِي صُحُفٍ مُّكَرَّمَةٍ
مَّرْفُوعَةٍ مُّطَهَّرَةٍ
بِأَيْدِي سَفَرَةٍ
كِرَامٍ بَرَرَةَ

"Hayır, böyle yapma! Çünkü bu (Kur'an) bir öğüttür. Dileyen ondan öğüt alır. O, şerefli ve sadık (*yazıcı*) meleklerin elindeki yüksek, tertemiz ve çok değerli sayfalardadır."

Bu ayet Kuran ile ilgili gibi görünür; ama bazı ünlü Yorumcular tarafından şöyle anlaşılır: "Kuran'ın kabul ettiği daha önceki Peygamberlerin Kitapları", bu ayetin bütünlüğü uğruna sunulmuştur.

IV.—SURE XXXII., ayet. 24,23-25.

سورة السجدة

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَلا تَكُن فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَائِهِ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ
وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يُوقِنُونَ
إِنَّ رَبَّكَ هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

"Andolsun, biz Musa'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) vermiştik. Sen de kitaba (Kur'an'a) kavuşma konusunda sakın şüphe içinde olma.
Onu İsrailoğullarına bir yol gösterici kılmıştık. Sabredip ayetlerimize kesin olarak inandıkları zaman içlerinden emrimizle doğru yola ileten önderler çıkardık.
Şüphesiz Rabbin kıyamet günü, üzerinde ayrılığa düşmekte oldukları şeyler konusunda onlar arasında hüküm verecektir."

Sözü edilen Kitap, Tanrı tarafından İsrailoğullarına bir "yol gösterici" olarak açıklanan Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabından oluşan Tevrat'tır. Burada, Muhammed'e, bu Açıklama'yı kabul etmesi ve bu Açıklama'nın tanrısal olduğunu onaylaması konusunda kuşku duymaması emredilir.

Bazı kişiler, sözcüklerin, Muhammed'in, Kuran'ın kabul edilmesi ya da Musa ile görüşmesi ya da Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabının yazarı Musa'nın kabul edilmesi hakkında kuşku duymaması gerektiği anlamını taşıdığını onaylarlar; من لقائك الكتاب أو من لقاء موسى الكتاب أو من لقائك موسي *Beydhavi.* Ancak yine de bu yorumlar, Musa'nın Kitap'ındaki

metni etkilemezler.

Bölüm, ayrıca Eski Antlaşma'nın İsrailoğulları arasındaki sürekliliğini de ima ederler. Tanrı, onlara Kendi buyrukları ile uyumlu olarak yönlendirdiği "Önderler," ya da Öğretmenler verdi; yani, yukarda sözü edilen Açıklama'da ifade edilen buyruklar ile uyumlu olarak yol gösterdi; يهدون الناس إلى ما فيه من الحكم والأحكام بأمرنا إياهم به أو بتوفيقنا له — *Beydhavi.* Bu dönemlerde Yahudi halkı, İman'da azimle dayandı ve Açıklama'nın doğru inancında süreklilik gösterdi;— يوقنون لإمعانهم فيها النظر . *Önceden söz edilen yerde.* Ama daha sonraki devirde, ya kendi aralarında ya da Hıristiyanlar ile olan ilişkilerinde Kutsal Yazıların anlamı hakkında çelişkiye düştüler; bundan dolayı "Rabbin, onları, anlaşmazlığa düştükleri konu hakkında yargılayacaktır" ifadesi eklenmiştir.

Metin, böylece Kutsal Yazıların yorumlarında ve yorumlarından çıkartılan öğretişlerinde mevcut bulunan hata ya da farklılıklara rağmen Yahudiler tarafından korunmuş ve değişmeye maruz kalmadan kuşaktan kuşağa devredildiğini ima eder.

V.—SURE XXXIX., ayet. 64-65

سورة الزمر

قُلْ أَفَغَيْرَ اللَّهِ تَأْمُرُونِّي أَعْبُدُ أَيُّهَا الجَاهِلُونَ
وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

"De ki:—"Ey cahiller! Siz bana Allah'tan başkasına ibadet etmemi mi emrediyorsunuz?"

Andolsun, sana ve senden önceki peygamberlere şöyle vahyedildi: "Eğer Allah'a ortak koşarsan elbette amelin boşa çıkar ve elbette ziyana uğrayanlardan olursun."

Üslubu değişmemiş olan bu öğretişin, Muhammed'in kendisine olduğu kadar, "kendisinden önce gelmiş olanlara da açıklandığı söylenir;—yani daha önceki peygamberlere; أي من الرسل —*Beydhavi.*

Bu ifade, Muhammed'in zamanında mevcut ve geçerli olan kitaplarında duyurulduğu gibi, Muhammed'den önceki peygamberlere açıklanan öğretişlerin değişmediklerine tanıklık eder.

VI.—SURE LIV., ayet. 43.

سورة القمر

أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِّنْ أُوْلَئِكُمْ أَمْ لَكُم بَرَاءةٌ فِي الزُّبُرِ

"(Ey Mekkeliler!) Sizin kafirleriniz onlardan (Mekke kafirlerine, Nuh, Lut ve Musa kavminden Firavun'a kadar geçen milletlerden daha güçlü durumları ile, kendilerinin azaptan kurtulacaklarına dair bir garantiye mi sahip oldukları soruluyor)daha mı hayırlı? Yoksa sizin için kitaplarda bir berat mı var?"

الزبر — Kutsal Yazılar. "Kitaplar," الكتب — Celaleddin.—"Göksel ya da tanrısal kitaplar," الكتب السماوية *Beydhavi.* İfade, görünüşte, Mekkeli vatandaşların inanmayan ya da putperest kişiler için vahyedilmiş kitapların herhangi birinde hiçbir dokunulmazlığın yer almadığını göstermek için başvurdukları, var olan Kutsal Yazılara işaret eder. Bölüm önemli değildir, ama bütünlüğün sağlanması adına sunulur.

VII.—SURE XXXIV., ayet. 6.

سورة سبأ

وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ هُوَ الْحَقَّ وَيَهْدِي إِلَى صِرَاطِ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ

> "Kendilerine ilim verilenler, Rabbinden sana indirilen Kuran'ın gerçek olduğunu ve onun, mutlak güç sahibi ve övgüye layık Allah'ın yoluna ilettiğini görürler."

العلم Bilgi, önceki açıklamaların kişisel olarak bilindikleri anlamına gelir. "Kendilerine ilim verilenler," *yani,* Yahudiler ve Hıristiyanlar arasındaki inananlar; مؤمنوا أهل الكتاب — *Celaleddin.*

Bundan sonra alıntı yapılacak olan çok sayıdaki benzer bölümler tarafından onaylanan ayetin anlamı, Yahudi ve Hıristiyanların Kutsal Yazılarında vahyedilmiş olan açıklamaya sahip olanların, bu açıklamadan çıkarılan tanrısal ilim aracılığıyla aynı zamanda Kuran'ın da gerçek bir açıklama olması gerektiğini fark etmiş olmalarıdır.

VIII.-SURE XXXIV., ayet. 31.

سورة سبأ

وقال الذينَ كفروا لن نؤمنَ بهذا القرآن ولا بالذي بين يديه

> "İnkar edenler, 'biz bu Kuran'a da ondan önceki kitaplara da asla inanmayız' - dediler."

"Ondan önceki kitaplara da "; birebir anlamıyla., *ellerinde bulunan*, —önceden var olan ve Kuran'dan önce gelen.

Beydhavi'nin açıklaması şöyledir: İnkar edenler, "Biz bu Kuran'a da, Muhammed'in Görevi'ne tanıklık eden Kutsal Yazılardan önceki kitaplara da inanmayacağız" dediler, ولا بما تقدمه من الكتب الدالة على النعت ;—Ve Celaleddin şu ilaveyi yapar, *Tevrat ve Müjde gibi kitaplara;* كالتوراة والإنجيل

Muhammed, Mekke vatandaşlarını inkar ettikleri Dirilişi kanıtlama konusunda ikna etmek için Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarına olduğu kadar Kuran'a da başvurdu. Ama Mekke vatandaşları, Muhammed'e Kutsal Yazıların hiç birine inanmadıklarını söylediler.

Mekke vatandaşlarının burada ve diğer bölümlerde bu Yahudi ve Hıristiyan kutsal Yazılarından ülkede bilinen, halen mevcut ve geçerli olan kitaplar olarak söz eden kişiler olarak belirtildiklerine dikkat edin.

IX.—SURE XLI, ayet. 45.

سورة فصلت

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ

> "Andolsun! Biz Musa'ya Kitap'ı (Tevrat'ı) vermiştik de, onda ayrılığa düşmüşlerdi."

X.—SURE XLV., ayet. 16-17.

سورة الجاثية

وَلَقَدْ آتَيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُم مِّنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ

وَآتَيْنَاهُم بَيِّنَاتٍ مِّنَ الْأَمْرِ فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمْ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ

"Andolsun biz, İsrailoğullarına kitap, hükümranlık ve peygamberlik verdik. Onları güzel ve temiz yiyecekler ile rızıklandırdık ve onları (dönemlerinde) alemlere üstün kıldık.

"Onlara din işi konusunda açık deliller verdik. Ama onlar ancak kendilerine bilgi geldikten sonra, aralarındaki hasetten dolayı ayrılığa düştüler. Şüphesiz Rabbin, hakkında ayrılığa düştükleri şeyler konusunda kıyamet günü, aralarında hüküm verecektir."

Bu bölüm, Yahudi Kutsal Yazılarının tanrısal orijinine tanıklık etmesinin yanı sıra, bu Açıklama'nın verilmiş olduğu kişilerin düşmüş oldukları söylenen hataların doğasına örnek verir. Açıklama, yürüyecekleri yol hakkında basit talimatlar içeriyordu; ama yine de kendi aralarında çelişkiye düştüklerine itiraz etmiyordu; - Açıklama, büyük olasılıkla, Kuran'a göre, Muhammed'in, parçalarını düzenlemesi için yetkin kılındığı Yahudiler ve Hıristiyanlar arasındaki ayrılıkları ima etmekteydi. Metinde kullanılan ifade, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasındaki bu ayrılıkların kıskançlık ve haset gibi çirkin duygulardan kaynaklandığını belirtir.

XI.—SURE XXXVII., ayet. 35-37.

سورة الصافات

إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ لا إِلَهَ إِلا اللَّه يَسْتَكْبِرُونَ
وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ
بَلْ جَاء بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ

"Çünkü onlar, kendilerine, 'Allah'tan başka hiçbir ilah yoktur' denildiği zaman, inanmayıp büyüklük taslıyorlardı.

"Biz, deli bir şair için ilahlarımızı mı terk edeceğiz?" diyorlardı.

Hayır, öyle değil.O, hakkı getirmiş, (önceki) peygamberleri de tasdik etmiştir."

Böylece Mekkeli muhaliflerine karşılık vermiş olan Peygamber'in, deli bir şair olmakla suçlanmasına karşı haklı çıkarıldığı temel nokta, onun doğru olanı getirdiği ve önceki Elçilerin Açıklamalarına tanıklık ettiği hakkındaydı.

XII.—SURE XXXVII, ayet. 114-118.

سورة الصافات

وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ
وَنَجَّيْنَاهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ
وَنَصَرْنَاهُمْ فَكَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ
وَآتَيْنَاهُمَا الْكِتَابَ الْمُسْتَبِينَ
وَهَدَيْنَاهُمَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ

"Andolsun, biz Musa'ya ve Harun'a da lütufta bulunduk.
Onları ve kavimlerini o büyük sıkıntıdan kurtardık.
Onlara yardım ettik de, onlar galip gelenler oldular.
Biz onlara (hükümlerimizi) açıklayan Kitap'ı (Tevrat'ı) verdik.
Onları doğru yola ilettik."

"(hükümlerimizi) açıklayan Kitap";— هو التوراة yani Tevrat.'ı."—*Beydhavi; Celaleddin.*

XIII.—SURE XXVI., ayet. 192-197.

سورة الشعراء

وَإِنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ
نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ الأَمِينُ
عَلَى قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ
بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ مُّبِينٍ
وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الأَوَّلِينَ
أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةً أَن يَعْلَمَهُ عُلَمَاء بَنِي إِسْرَائِيلَ

.

"Şüphesiz ki bu Kuran, alemlerin Rabbi'nin indirmesidir.
Uyarıcılardan olasın diye onu güvenilir Ruh (Cebrail) senin kalbine apaçık Arapça bir dil ile indirmiştir.
Şüphesiz bu (Kuran'ın indirileceği) öncekilerin kitaplarında da vardı.
İsrailoğulları bilginlerinin onu bilmesi, onlar (Mekke müşrikleri) için bir delil değil midir?"

Kuran'ın gerçek bir açıklama olduğunu kanıtlamak isteyen Muhammed, Mekke'deki vatandaşlarına hitap ederken, "öncekilerin kitaplarında da vardır" sözlerinin üzerinde durur:- yani, orada söz edildiklerinin, ya da daha büyük bir olasılıkla, benzer anlam taşıyan bir Açıklama içeren ifadeler ile var olduklarının üzerinde durur. Bu nedenle Beydhavi; إنّ ذكره أو معناه لفي الكتب المتقدمة "ondan (Kuran), ya da onun anlamından gerçekten önceki Kutsal Yazılarda söz edildiğini" söyler. *Önceki Kutsal Yazılar*, Yahudilere ve Hıristiyanlara ait açıklamalardır; Celaleddin de aynı şeyi söyler;— كالتوراة والإنجيل

İddianın güçlendirilmesi için şu ifade eklenir:—"Onlar bunu Kuran'ın ya da Muhammed'in Görevi'nin gerçeğinin kanıtı olduğunu algılamazlar mı? (القرآن او نبوة محمد على حجة —*Beydhavi*,) İsrailoğullarının Kutsal Yazılardan öğrendikleri, Kuran'ın, *kendilerinin Kutsal yazıları ile taşıdığı benzerlik* nedeniyle tanrısal olduğunu fark ettirmez mi, kabul ettirmez mi? Beydhavi;— أن يعرفوه بنعته المذكورة في كتبهم —"onların Kutsal Yazılarında daha önceden belirtilen işaretler aracılığıyla bunu fark etmiş olduklarını" söyler.

Muhammed'in daha önceki kutsal Yazılarda gerçekten önceden haber verilmiş bir peygamber olduğuna ilişkin duyulan inançtan kuşkulanmamız gerekmez; ya da Muhammed'in içten tanıklığına ve kendi Kutsal Yazılarının onayına inanan bazı bilgili Yahudiler, Muhammed'in Açıklaması ve Görevi lehinde tanıklık ettiler. Burada bize düşen görev, bu tür bir inanç ve tanıklığın dayanaklarını araştırmak değil, aksine Yahudi kutsal Yazılarının, Yahudiler arasında geçerli olan kitaplar olarak metinlerinde kullanılan üsluba dikkat çekmektir,—bu rastlantı, içerikleri Kuran ile böylesine yakın bir benzerliğe sahip oldukları iddia edilen bu kitaplar aracılığıyla, Mekke halkının ikna edilmesi için Kuran'ın kendisinin vahyedilmiş olduğuna ilişkin bir kanıt olarak ileri sürülür; ve iddia başvurulan kitapları iyi tanıyan bilgili Yahudilerin tanıklıkları aracılığıyla desteklenir.

Böyle bir ifade yalnızca halen mevcut olan, içten ve yetkin kitaplar hakkında kullanılabilirdi; Kutsal Yazıların bu özelliklere sahip oldukları en azından Muhammed tarafından kabul edilmişti: ve bu Kutsal Yazıların tahrif edildikleri ya da metinlerine ekler yapıldığına ilişkin herhangi bir kuşku bulunmamaktaydı.

XIV.—SURE XLVI., ayet. 4.

سورة الأحقاف

ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

"Eğer doğru söyleyenler iseniz bundan önceki bir kitap yahut bir bilgi kalıntısı olsun getirin bana!"

Muhammed burada Kureyşlilere, putperestliklerine ya da putlarının ona yaklaşmak için birer araç olmalarına Tanrı tarafından izin verildiğine ilişkin öğretişlerini desteklemeleri amacıyla, herhangi vahyedilmiş bir kitap ya da tanrısal bilgi ya da açıklama, (علم) kalıntısı üretip getirmeleri için meydan okumaktadır; çünkü Kureyşliler Peygamber'in putperestlik açıklamasına karşı bu suçlamada bulunmuşlardı.

Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarından doğrudan söz edilmez. Ancak Muhammed ya orijinal ya da metne ek aracılığıyla, Bir ve tek Tanrı'ya saf tapınmanın dışında tercih edilen herhangi bir kapsamın varlığından kuşkulanmış olsaydı, onlara gerçek olmayan bu hitap tarzı ile konuşmazdı. Sözlerini farklı bir ifade kullanarak şöyle de aktarabiliriz, - "Önceki Kutsal Yazıların tamamını araştırabilirsiniz, ama hiç birinde, konumunuzu destekleyecek tek bir sözcük bile bulamayacaksınız."

XV.—SURE XLVI., ayet. 10

سورة الأحقاف

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ وَكَفَرْتُم بِهِ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّن بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَى مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ إِنَّ اللَّهَ لاَ يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

"De ki: "Ne dersiniz? Şayet bu, Allah katından ise ve siz onu inkar etmişseniz İsrailoğullarından bir şahit de bunun benzerini (Tevrat'ta görerek) şahitlik edip inandığı halde, siz yine de büyüklük taslamışsanız (haksızlık etmiş olmaz mısınız?). Şüphesiz Allah, zalimler topluluğunu doğru yola iletmez."

Mekke çevresinde oturan ya da belki de Medine'den ya da başka bir yerden gelerek Mekke'yi ziyaret eden bir Yahudi, -her hali karda Mekke'de tanınan- Kuran'ın Yahudi Kutsal Yazıları ile uygunluğuna tanıklık eden ve bununla uyumlu olarak Kutsal Yazılara inanan birinin sözünü söyleyerek Mekke halkına konuşur. Muhammed, "Bu, Kuran'ın Tanrı tarafından vahyedilmiş olduğunu kanıtlamaz mı? Ve siz hala kibirli davranarak Kuran'ı inkar ediyorsunuz" der.

Bu nedenle *Beydhavi,*— على مثله مثل القران وهو ما في التوراة من المعاني المصدقة للقرآن المطابقة له أو مثل ذلك وهو كونه من عند الله فآمن أي بالقرآن لمّا رآه من جنس الوحي مطابقاً للحق "*Bunun benzerini*, yani Kuran gibi, ve anlamının Tevrat'ın içerikleri olduğu, Kuran ile uyum içinde bulunduğu ya da ona benzediği Kuran'da açıkça söylenir; - ve böylece Tevrat'ın Tanrı'dan olduğuna ilişkin kanıt verilir. *Ve buna inandı,* yani o (Yahudi), Kuran'da gerçek ile uyumlu Vahiy'in imalarını gördü."

Böylece Kuran Muhammed'in açıklamasının anlamının, Tanrı tarafından vahyedilmiş kendi Kutsal Yazılarının doğası ile uygunluk taşıdığını bulan bir Yahudinin tanıklığına (iddia edildiği gibi) başvurur, ve aynı zamanda öncekinin de Tanrı tarafından vahyedilmiş olduğu sonucuna varır. Başvuru, aslında önce Kutsal Yazıların kendisi hakkındadır, Yahudiler arasındaki kullanımına sonra değinilir; ve Kutsal Yazıların Muhammed tarafından yalnızca vahyedilmiş ve yetkin değil, aynı zamanda ek yapılmamış ve doğru olarak görüldüğü de ima edilir.

XVI.—SURE XLVI., ayet. 12.

سورة الأحقاف

وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ فَسَيَقُولُونَ هَذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُّصَدِّقٌ لِّسَانًا عَرَبِيًّا لِّيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ

"Bundan önce bir rehber ve bir rahmet olarak Musa'nın kitabı da vardı. Bu ise, onu doğrulayan ve zulmedenleri uyarmak, iyilik yapanlara müjde olmak üzere Arap diliyle indirilmiş bir kitaptır."

Kureyşliler, Kuran'ı, "eski bir yalan" olduğunu söyleyerek reddettiler; - büyük olasılıkla söylemek istedikleri, Kuran'ın önceki açıklamalardan uydurulduğu ve yeniymiş gibi icat edildiğiydi. Muhammed'in bu inkarlara verdiği karşılık, Musa'nın kitabının, "bir Rehber ve bir Rahmet" olduğuydu; Kuran'ın asıl amacı, Musa'nın aynı Kitap'ına ya da genelde ondan önce gelen Kutsal Yazılara yanıklık vermek olduğundan (Arapların kullanımı için ve bu nedenle Arap dilinde), Kuran yalan değildi. Bu nedenle Beydhavi şöyle der,— مصدق لكتاب موسى أو لِما بين يديه

Böylece ana konu ya da en azından ana konulardan bir tanesi, Araplara önceki açıklamanın onayını kendi ana dillerinde sağlamaktı.[30] Kuran, Yahudi kutsal yazılarının yerine geçerek onları iptal etmeyecekti; amacı, onları Arap dilinde "onaylamaktı" ve böylece Araplar tarafından kolay bulunabilir olacaklardı, - yabancı bir dilde yazılmış olan önceki Kutsal Yazılar kolay bulunamazdı. Ve Kuran'ın daha önce açıklanmış olan Kutsal Yazıların onayı olduğu, Muhammed tarafından Açıklaması'nın çok eski bir yalan olduğu suçlamasında bulunan Kureyşlilere karşı nihai bir kanıt olarak gösterilir.

Böyle bir ifadenin yalnızca Muhammed tarafından tamamıyla tanrısal ve doğru olarak görülen konum ile birbirlerini tuttukları kesindir.

XVII—SURE XLVI., ayet. 29-30.

سورة الأحقاف

وَإِذْ صَرَفْنَا إِلَيْكَ نَفَرًا مِّنَ الْجِنِّ يَسْتَمِعُونَ الْقُرْآنَ فَلَمَّا حَضَرُوهُ قَالُوا أَنصِتُوا فَلَمَّا قُضِيَ وَلَّوْا إِلَى قَوْمِهِم مُّنذِرِينَ
قَالُوا يَا قَوْمَنَا إِنَّا سَمِعْنَا كِتَابًا أُنزِلَ مِن بَعْدِ مُوسَى مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ وَإِلَى طَرِيقٍ مُّسْتَقِيمٍ

"Hani Kuran'ı dinlemek üzere cinlerden bir grubu sana yöneltmiştik.
Onlar, onun huzuruna gelince birbirlerine, "Susun" dediler.
Kuran'ın okunması bitince de uyarıcı olarak kavimlerine döndüler.
Dediler ki: "Ey kavmimiz! Şüphesiz biz, Musa'dan sonra indirilen, kendinden önceki kitapları doğrulayan, gerçeğe ve doğru yola ileten bir kitap dinledik."

"Kendinden öncekileri doğrulayan," (birebir anlamıyla, *ellerinin arasında*), yani, önceki Kutsal Yazılar. Bu nedenle Celaleddin,— مصدقا لما بين يديه أي تقدمه كالتوراة *"Kendinden*

[30] Görevinin bu aşamasında, bu, hiç kuşkusuz Muhammed'in samimi ve gerçek amacıydı. İlerde, koşulları ile birlikte tasarılarının alanı değişti; ve İslamiyet'in Medine'deki tam gelişme döneminde Kuran artık yalnızca önceki Kutsal Yazılara tanıklık etmekle kalmadı, Tanrı'nın isteğinin sonuncu ve bu nedenle en yetkili bildirisi olarak kendisinden önce gelenlerin hepsinin yerine geçti. Ancak yine de bu noktayı göze çarpacak şekilde ön plana çıkarmak uygun değildir, çünkü böyle yapıldığı takdirde Müslümanlar gücendirilmiş olur ve buradaki amacımız, onları çekişmeye yer veren düşmanca bir ruh ile kendimizden uzaklaştırmak değil, aksine Kutsal Yazılarımızı onlar için çekici hale getirmektir

öncekini doğrulayan, yani, Kuran'dan önce gelen Tevrat (Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabı)."

Bu yeni Açıklama'nın cinler tarafından kavimlerine tanımlanması, önceki açıklamanın gerçekliğini doğruluyor ve onaylıyordu. Açıklamanın temel özelliği buydu; tanımlanması ve anlaşılması doğru yola iletmesi ile ifade ediliyordu.

Bu durum, görüleceği gibi, son olarak aktarılan bölüme mükemmel şekilde eşlik ediyordu (no.XVI).

XVIII.—SURE XXXV., ayet. 25

سورة فاطر

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ جَاءتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

> "(Ey Muhammed!) Eğer seni yalanlıyorsa bil ki, onlardan öncekiler de peygamberlerini yalanlamışlardı. Oysa peygamberleri onlara apaçık delilleri, sahifeleri ve aydınlatıcı kitabı getirmişlerdi."

Yahudi ve Hıristiyan Peygamberleri ve Kutsal Yazıları açıkça ifade edilmişlerdir.

XIX—SURE XXXV., ayet. 31.

سورة فاطر

وَا لَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِ لَخَبِيرٌ بَصِيرٌ

> "(Ey Muhammed!) Sana vahyettiğimiz kitap (Kuran), kendinden öncekini tasdik eden hak kitaptır."

"Kendinden öncekini tasdik eden,"—yani, önceden açıklanan Kutsal Yazılar. Böylece Celaleddin, تقدمه من الكتاب ve Beydhavi, لما تقدمه من الكتب السّماويّة

Önceki Kutsal Yazıları doğrulayan ve tasdik eden ifadesinden burada tekrar Muhammed'in açıklamasının tanımlayıcı özelliği olarak söz edilir.

XX—SURE XIX., ayet. 12

سورة مريم

يَا يَحْيَى خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَآتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا

> "Ey Yahya, kitaba sımsıkı sarıl" dedik. Biz, ona daha çocuk iken hikmet vermiştik."

Tanrı (burada konuşandır) Vaftizci Yahya'nın Kitaba, yani Yahudilerin Kutsal Yazılarına ("Tevrat,"—*Celaleddin* ve *Beydhavi*) sımsıkı sarılmasını buyurur;—Yahudi Kutsal Yazılarının Yahya ve İsa zamanında doğru ve bozulmamış olarak var olduklarının kabul edildiğini açıkça belirten bir ifade.

XXI.—SURE XIX., ayet. 29-30.

سورة مريم

فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَن كَانَ فِي الْمَهْدِ صَبِيًّا
قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي نَبِيًّا

"Bunun üzerine (Meryem, çocuk ile konuşun diye) ona işaret etti. "Beşikteki bir bebek ile nasıl konuşuruz?" dediler.
Bebek şöyle konuştu: "Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum. Bana kitabı (İncil'i) Verdi ve beni bir peygamber yaptı."

Bu bölümde Müjde'nin Tanrı'dan kaynaklandığından söz edilmesinin dışında, önemli bir şey bulunmamaktadır.

XXII.—SURE XLII., ayet. 3.

سورة الشورى

حم
عسق
كذلك يوحى إليك وإلى الذين من قبلك الله العزيز الحكيم

"(Ey Muhammed!) Mutlak güç sahibi, hüküm ve hikmet sahibi olan Allah, sana ve senden öncekilere işte böyle vahyeder.. "

Vahyin stil ve üslubuna gelince, Kuran'ın burada daha önceki Peygamberlere verilen Açıklamalar ile aynı kategoriye dahil edildiğini görürüz. Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazıları, Kuran'da da aynı şekilde açıklanmışlardır, Müslüman, Kuran'a gösterdiği saygının aynısını Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarına da göstermek zorundadır.

XXIII.—SURE XLII., ayet. 13.

سورة الشورى

شَرَعَ لَكُم مِّنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ وَلاَ تَتَفَرَّقُوا فِيهِ.

"Dini dosdoğru tutun ve onda ayrılığa düşmeyin!" diye Nuh'a emrettiğini, sana vahyettiğini, İbrahim'e , Musa'ya ve İsa'ya emrettiğini size de din kıldı."

Kuran'da Muhammed'e öğretilen din olan, İslamiyet, Nuh'a , İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya açıklanan aynı dindi; yani Eski ve Yeni Antlaşma'nın dini,—Yahudilik ve Hıristiyanlık.

XXIV.—SURE XLII., ayet. 14, 15.

سورة الشورى

وَمَا تَفَرَّقُوا إِلاَّ مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ وَلَوْلاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ إِلَى أَجَلٍ مُّسَمًّى لَّقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّ الَّذِينَ أُورِثُوا الْكِتَابَ مِن بَعْدِهِمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ
فَلِذَلِكَ فَادْعُ وَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَلاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءهُمْ وَقُلْ آمَنتُ بِمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِن كِتَابٍ وَأُمِرْتُ لأَعْدِلَ بَيْنَكُمُ اللَّهُ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ لَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ لاَ حُجَّةَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ اللَّهُ يَجْمَعُ بَيْنَنَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ

"Onlar, kendilerine bilgi geldikten sonra, aralarındaki kıskançlık yüzünden ayrılığa düştüler. Eğer (azabın) belli bir süreye kadar (ertelenmesi ile ilgili olarak) Rabbinden bir söz geçmiş olmasaydı, aralarında hemen hüküm verilirdi. Onlardan sonra kitaba mirasçı kılınanlar da, onun hakkında derin

> bir şüphe içindedirler.(Ey Muhammed!) Bundan dolayı sen çağrıya devam et ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Onların heva ve heveslerine uyma ve şöyle de: "Ben, Allah'ın indirdiği her kitaba inandım ve aranızda adaleti gerçekleştirmekle emrolundum: Allah bizim de Rabbimiz, sizin de Rabbinizdir. Bizim işlediklerimiz bize, sizin işledikleriniz sizedir. Bizimle sizin aranızda tartışılacak bir şey yoktur. Allah, hepimizi bir araya toplayacaktır. Dönüş de ancak O'nadır."

Yukardaki bölüm, Yahudi ve Hıristiyan Peygamberlerden ve tek doğru dinden söz edilen önceki metni (No. XXIII.), yakından izler.

Burada doğru dinin tanrısal bilgisinin geldiği kişiler, yani, Yahudiler ve Hıristiyanların bilgiyi aldıktan sonra çelişkiye düştükleri söylenir; düşmanlıkları nedeniyle Tanrı'nın gazabının haklı olarak onları derhal yok edebileceği belirtilir, ama onun buyruğunun gününe kadar kendilerine ve kendilerinden sonra Kutsal Yazıları miras alanlara, yani, Kutsal Yazıların gerçek anlamı konusunda kuşku duyan ve zihinleri karışan Muhammed'in zamanındaki Yahudilere ve Hıristiyanlara zaman tanınmıştır. Bu nedenle, yorumcuların ifadeleri şöyledir: "*Onlardan sonra Kitap'a mirasçı kılınanlar,* vebu kişiler Yahudiler ve Hıristiyanlardır"; الذين أورثوا الكتاب من بعدهم وهم اليهود والنصارى *Celaleddin.* "Yani, peygamberin zamanındaki kitap ehli." يعني أهل الكتاب الذين كانوا في عهد الرسول *Aynı konuda şüphe içinde olanlar,* yani, kitaplarının gerçek anlamını bilmeyen ya da kitaplarına gerçek bir iman ile inanmayanlar." لفي شك منه من كتابهم لا يعلمونه كما هو أو لا يؤمنون به حق الإيمان *Beydhavi.*

Bu buyruğa göre Muhammed, onları gerçek imana çağırmalı, kendisine emrolunduğu gibi öğretişler konusunda dosdoğru kalmalı ve Yahudi ve Hıristiyanların boş heveslerine uymamalıdır. Aynı zamanda Tanrı'nın onlara açıklamış olduğu her konuda kendi inancını duyurmalı ve onlara aralarındaki farklılık ve tartışmalar konusunda karar vermesi için Tanrı'nın kendisini güçlendirmiş olduğunu söylemelidir. Onların ve kendisinin Tanrısı'nın tek ve aynı olduğunu; Kitap Ehli'nin ve kendi Halkı'nın işlerinin eşit şekilde kabul edildiklerini ve aralarında farklılık ya da tartışmaya yol açacak makul bir neden bulunmadığını belirtmelidir.—(*Madde X. İle karşılaştırın.*)

Bu bölümde net olarak bildirilenler şunlardır:—*Birincisi;* Muhammed, Yahudi ve Hıristiyanların Kutsal Yazılarından Yahudi ve Hıristiyanların bu yazıları kendi zamanında miras aldıklarından, bu yazıların o dönemde halen Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında mevcut olup herkes tarafından kullanıldıklarından söz eder. *İkincisi,* Muhammed, inancını bu Kutsal Yazıların doğru ve bozulmamış olduklarını özellikle ima ederek, tam ve kesin sözler ile ifade eder. *Üçüncüsü*, kendisinin ve kendi zamanındaki Yahudiler ve Hıristiyanlar arasındaki tartışmanın tek nedeninin, Yahudi ve Hıristiyanların düşmüş oldukları iddia edilen kuşkular ve ayrılıklardan, hatalı yorum ve öğretişlerinden ve kendi aralarındaki düşmanlık ve bölünmelerden kaynaklandığını öne sürer. Muhammed'in ve onların arasında köklü bir ayrılık mevcut değildir; çekişmeye yol açan herhangi önemli bir (حجة konu ya da) tartışma zemini yoktur. Muhammed kendisinin, Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazıları tarafından hiçbir destek verilmeyen Yahudilerin ve Hıristiyanların hatalarını ya da ayrılıklarını düzeltmek ile görevlendirildiğini duyurdu. Onların Kutsal Yazılarına duyduğu inancı ağzı ile ikrar ettikten sonra Muhammed, sözlerine şunu ekler:— وأمرت لأعدل بينكم *ve aranızda adaleti gerçekleştirmekle emrolundum.*

Bölümün tüm içeriği, Yahudi ya da Hıristiyan tüm Kutsal Yazıların doğruluğuna ya da Tanrısal otoritesine karşı yapılacak herhangi bir suçlamaya doğrudan karşı koyar.

XXV.—SURE XL., ayet. 54- 55.

سورة غافر

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْهُدَى وَأَوْرَثْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ
هُدًى وَذِكْرَى لأولِي الأَلْبَابِ
فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ، الخ.

"Andolsun, biz Musa'ya hidayet verdik. İsrailoğullarına da, akıl sahipleri için bir öğüt ve doğruluk rehberi olarak o kitabı (Tevrat'ı) miras bıraktık.
Ey Muhammed! Sabret. Allah'ın vaadi şüphesiz gerçektir. Günahının Bağışlanmasını iste.

Yorumcular, burada sözü geçen Kitap'ın Tevrat ya da Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabı olduğu konusunda hemfikirdirler. Eski Antlaşma'nın kitapları, Tanrı'nın ilahi takdiri aracılığıyla İsrailoğulları tarafından "akıl sahipleri için bir öğüt ve doğruluk rehberi" olarak kuşaktan kuşağa miras olarak devredilmişlerdir. Gerçek, metinde Muhammed'in neden sabırlı olması ve Tanrı'nın kendisine verdiği vaadin kesinliğine güvenmesi gerektiğinin bir kanıtı olarak kullanılır.

XXVI.—SURE XL., ayet. 70-72.

سورة غافر

الَّذِينَ كَذَّبُوا بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
إِذِ الأَغْلالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلاسِلُ يُسْحَبُونَ
فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ

"Onlar, kitabı (Kuran'ı) ve elçilerimize gönderdiklerimizi yalanlayanlardır.
Onlar bilecekler. O zaman onlar, boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu
Halde kaynar suda sürüklenecekler, sonra da ateşte yakılacaklardır."

Bu korkunç cezalar yalnızca Kuran'ı reddedenleri değil, aynı zamanda *Tanrı'nın* Yahudi ve Hıristiyan kutsal Yazılar ile göndermiş olduğu *önceki Elçilerini de reddedenleri* tehdit etmektedirler. Her iki açıklama da aynı taban üzerine yerleştirilmiştir; açıklamalar reddedildikleri takdirde karşılaşılacak tehlike aynıdır.

Günümüzdeki Müslümanlar, Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazıları ve onların tanrısal içerikleri hakkında aşağılayıcı sözler etme konusunda ayartıldıkları takdirde, yukarda geçen Kuran bölümleri gibi bölümler üzerinde, burada belirtilen ceza tehlikelerine maruz kalmamaları için söyleyeceklerini iyi düşünmelidirler.

XXVII.—SURE XXV., ayet. 35.

سورة الفرقان

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَا مَعَهُ أَخَاهُ هَارُونَ وَزِيرًا

"Andolsun, Biz Musa'ya Kitap'ı (Tevrat'ı) verdik ve kardeşi Harun'u da ona yardımcı kıldık.

Musa'nın Kitap'ı olan "Tevrat'ın" tanrısal orijini ile ilgili bir referans.- (Celaleddin)

XXVIII.—SURE XX., ayet. 133.

سورة طه

وَقَالُوا لَوْلاَ يَأْتِينَا بِآيَةٍ مِّن رَّبِّهِ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِي الصُّحُفِ الأُولَى

> "İnanmayanlar, 'Doğru söylediğine dair bize Rabbinden açık bir delil (bir mucize) getirse ya!"dediler. Önceki kitaplarda oturanların apaçık delili (olan Kuran) onlara gelmedi mi?"

"Önceki kitaplarda" ifadesi, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında kullanılan Kutsal Yazılar anlamına gelir.

Beydhavi bu konuyu şöyle açıklar:— من التَّوْرَاة والإنجيل وسائر الكُتب السَّماوية —"Tevrat ve İncil ve tüm tanrısal kitaplar." Ancak Mekke vatandaşları (burada onlara hitap edilir) tarafından bilinen tek tanrısal kitap ya da hatta tanrısal oldukları iddia edilen kitaplar bile Arabistan'da ve çevresindeki ülkelerde yaşayan Yahudilerin ve Hıristiyanların Kutsal Yazılarıydı. Ve burada söz edilenlerin, bu Kutsal Yazılar oldukları aşikardır.

Mekke vatandaşları bir belirti ya da mucize istediklerinde, Muhammed onlara bu kitaplarda daha önceden yer alan aşikar kanıtları gösterdi. Bunun Mekkeliler tarafından kabul edilmeyeceğini bilseydi ya da kendisi bu kitapları tanrısal, güvenilir ve tahrif edilmemiş olarak görmeseydi, böyle bir başvuru yapmazdı.

XXIX.—SURE XLIII., ayet. 45.

سورة الزخرف

وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِن دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبَدُونَ

> "Senden önce gönderdiğimiz Elçilerimize sor: Rahman'dan başka kulluk edilecek ilahlar var etmiş miyiz?"

"Senden önce gönderdiğimiz Elçilerimize sor," yani, yazıları ve öğretişleri konusunda bilgi sahibi olan onların halkı; أي أممهم وعلماء دينهم *Beydhavi*;—"iki Kitap'lı halkın arasından", yani Yahudiler ve Hıristiyanlar,— أمم من أي أهل الكتابين —*Celaleddin.* Bu şekilde Tanrı tarafından Muhammed'e daha önceki Elçileri araştırması emrolunur ve böylece tüm önceki açıklamalardaki putperestliği değişmez biçimde yasakladığı gerçeğini garantilemesi buyrulur.Bu nedenle, önceden gönderilen Elçilere sorulmasının anlamı, Yahudi ve Hıristiyanların ellerinde bulunan yazılarına başvurmaktır. Celaleddin tarafından gösterildiği gibi, Muhammed'in bu soruyu sorması ile ilgili Tanrı buyruğu, putperest Mekkelilere, önceki peygamberlerden ya da onlara vahyedilmiş yazılardan hiç birinin tek ve gerçek Tanrı'nın dışında herhangi bir tanrıya tapınılmasını desteklemediğini garantileyen eşitlikte bir ifade tarzı içerir:— والمراد به الاجتهاد
بإجماع الأنبياء على التوحيد

Bölüm, böylece halen mevcut olan ve iyi bilinen Kutsal Yazılardan söz eder; Muhammed, bu Kutsal Yazılara sahip olan kişilere putperestliğe karşı ikna edici kanıt sunması için Tanrı tarafından buyruk almıştır.

XXX.—SURE XII, ayet. 111.

سورة يوسف

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِّأُوْلِي الأَلْبَابِ مَا كَانَ حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلَـكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ

"Kuran, uydurulabilecek bir söz değildir. Fakat kendinden öncekileri tasdik eden, her şeyi ayrı ayrı açıklayan ve inanan bir toplum için de bir yol gösterici ve bir rahmettir."

Burada Kuran'dan söz edilir:— هذا القرآن *Jelalooddeen*. *Beydhavi.* Ve gösterilen kanıtlar daha önce açıklanan benzer bölümlerdekiler ile aynıdırlar. (Bkz. Madde XVI.)

XXXI.—SURE XI., ayetler. 16-17.

سورة هود

أُوْلَـئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الآخِرَةِ إِلاَّ النَّارُ وَحَبِطَ مَا صَنَعُواْ فِيهَا وَبَاطِلٌ مَّا كَانُواْ يَعْمَلُونَ
نَأَفَمَن كَانَ عَلَى بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِّنْهُ وَمِن قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً

"İşte onlar, kendileri için ahrette ateşten başka bir şey olmayan kimselerdir. (Dünyada) yaptıkları şeyler, orada boşa gitmiştir. Zaten bütün yapmakta oldukları da boş şeylerdir.
Rabbi katından açık bir delile dayanan kimse, yalnız dünyalık isteyen kimse gibi midir? Kaldı ki, bu delili Rabbinden bir şahit (Kuran) ve bir de ondan (Kuran'dan) önce bir önder ve bir rahmet olarak (indirilmiş olan) Musa'nın kitabı (Tevrat) desteklemektedir."

Mahvolacak olan kötü ve gerçek imanlı arasında bir örnek verilecek olursa, sonrakinin Muhammed'in (ya da Kuran'ın) bir izleyicisi olacağı çok çabuk fark edilir, *Kuran'dan önce bir önder ve bir rahmet olarak indirilen Musa'nın* Kitap'ı. Bu ifade, Kutsal Yazılardan, Kuran'ın tümünde onurla ve saygıyla söz edilmesi ile tamamen uyumludur.

XXXII—SURE XI., ayet. 3.[110].

سورة هود

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلاَ كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ

"Andolsun, biz Musa'ya Kitap'ı (Tevrat'ı) vermiştik de onun hakkında ayrılığa düşülmüştü. Eğer daha önce Rabbinin bir sözü geçmemiş olsaydı, elbette aralarında hüküm verilirdi. Onlar da (müşrikler de) o Kuran hakkında derin bir şüphe içindedirler."

Musa'nın Kitap'ının tanrısal bir orijine sahip olduğuna dair bir tanıklık. Konunun devamı için metnin uyum sağladığı Madde XXIV.'de alıntı yapılan bölümdeki ifadelere bakınız.

XXIII.—SURE X., ayet. 37-38.

سورة يونس

وَمَا كَانَ هَـذَا الْقُرْآنُ أَن يُفْتَرَى مِن دُونِ اللّهِ وَلَـكِن تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ الْكِتَابِ لاَ رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ
أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ فَأْتُواْ بِسُورَةٍ مِّثْلِهِ.

"Bu Kuran, Allah'tan (indirilmiş olup) başkası tarafından uydurulmamıştır. Fakat o, kendinden öncekileri doğrulayıcı ve Kitap'ı (Allah'ın Levh-i Mahfuz'daki yazısını) açıklayıcı olarak, indirilmiştir. Bunda hiç şüphe

yoktur. (O) alemlerin Rabbi tarafındandır.
Yoksa onu (Muhammed'in kendisi) uydurdu mu diyorlar? De ki: "Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi siz de onun benzeri bir sure getirin."

Muhammed, Kuran'ı uydurmak ile suçlandığı zamanlarda bu suçlamanın doğru olamayacağı konusundaki kanıta başvurur, çünkü Kuran, kendinden önceki kitapları doğrulamaktadır.

"Kendinden öncekileri doğrulayıcı" (birebir anlamıyla., *ellerinin arasındaki,*) " yani, kendisinden önce verilen *Kutsal Yazıların"* الذي بين يديه من الكتب *Celaleddin;* ya da "kendisinden önce verilen tanrısal kitapları açıklayıcı," مطابق لما تقدمه من الكتب الإلهية

Kuran'ı kendisinden önceki tanrısal kitapları onaylayan ya da bu kitapların içerikleri ile uyumlu olan bir referans olarak göstermek, "Kitap Ehlinin" elinde bulunan ve Mekke'de yaşayanların kolaylıkla elde edebilecekleri bu kitaplara başvurulması için güçlü bir çekicilik oluşturur; ve Muhammed tarafından tanrısal, güvenilir ve tahrif edilmemiş olarak görülen bu Kutsal Yazılar başka herhangi bir varsayım ile uyuşamazlar.

XXXIV.—SURE X., ayet. 94.

سورة يونس

فَإِن كُنتَ فِي شَكٍّ مِّمَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ فَاسْأَلِ الَّذِينَ يَقْرَؤُونَ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكَ لَقَدْ جَاءكَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

"Eğer sana indirdiğimiz şeyden şüphe içinde isen, senden önce Kitap'ı (Tevrat'ı) okuyanlara sor. Andolsun ki, sana Rabbinden hak gelmiştir. O halde, sakın şüphe edenlerden olma!"

"Muhammed'den önce açıklanan Kitap," ifadesinin, Celaleddin tarafından Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabı anlamına geldiği söylenir; ama ifadeyi bu anlam ile sınırlamak için hiçbir neden yok gibi görünür. Diğer pek çok bölümde olduğu gibi burada da bu sözcüğün en geniş anlamı ile kullanılmış olduğu ve hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar arasında kullanılan Kutsal Yazıları kast ettiği açıktır.

Tanrı'nın, Muhammed'in Kuran'ın vahyedilmiş olduğundan emin olması için, ona bu Kutsal Yazıları ve sahiplerini işaret ederken ulaşmak istediği hedef Beydhavi tarafından şöyle yorumlanır: "çünkü ondan gerçekten (*yani,sana indirdiğimiz Kuran*) onlar arasında şüphe edilmez, o, sana açıkladığımız aynı şekilde onların kitaplarında da ispatlanmıştır. Amaç, bunu kanıtlamak ve önceki eski kitapların tanıklığını ilan etmektir." فإنّه محقق عندهم، ثابتٌ في كتبهم على نحو ما ألقينا إليك؛ والمُراد تحقيق ذلك والاستشهاد بما في الكُتب المتقدمة "Senden önce *kitabı okuyanlara* sor." Kutsal Yazıları okumuş olanlara ya da "okuyanlara". Kullanılan fiil, şimdiki ya da geçmiş zamandadır ve o Kutsal Yazıları "okuma alışkanlığı olanlar" anlamını taşır.

Böylece Kutsal Yazılara, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında kullanıldığı bilinen kitaplar olarak başvurulur: ve kuşkularını gidermesi için Muhammed'den istenen, belirli herhangi bir kabile, halk ya da ülke ile sınırlanmaksızın bu Kutsal Yazıları okuma alışkanlığında olan kişilere sorarak araştırma yapmasıdır. Örneğin, araştırma, Yemen, Medine ya da Hayber Yahudileri ile; ya da Necran'lı Beni Harit, Tayma'lı Beni Tay ya da Yemame'li Beni Hanife gibi Arap Hıristiyan kabileleri ile sınırlı değildir. Peygamber'e, daha önce açıklanan Tanrısal Yazıları okuyan, erişilebilecek uzaklıktaki tüm uluslar ayırım yapılmadan işaret edilmişlerdir; Habeşliler, Suriyeliler, Araplar ya da Mısırlılar, ya da Gassanit, Hira, Kostantinya, Pers krallıklarının halkları gibi.

Böylece, Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarının, Muhammed'in zamanındaki uygar dünyanın tamamında geçerli olarak kullanıldıklarını görüyoruz. Kuran, Peygamber'in

kuşkularını yatıştırmak amacıyla başvurulan bu Kutsal Yazıların yalnızca vahyedilmiş değil, aynı zamanda gerçek, saf ve bozulmamış olduklarını onaylar ve bu gerçeğe mührünü basar.

XXXV.—SURE VI., ayet. 20.

سورة الأنعام

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءهُمُ الَّذِينَ خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لاَ يُؤْمِنُونَ

"Kendilerine kitap verdiklerimiz, onu (Peygamberi) kendi öz oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar." Kendilerini ziyana sokanlar var ya, işte onlar inanmazlar."

Yorum,—"Onların kitaplarındaki tanıtıcı bilgiler aracılığıyla onu, yani Muhammed'i tanıyın," أي محمداً بنعته في كتابهم *Celaleddin, "Onu tanıyın;* yani, Tevrat'ta ve İncil'de ondan söz eden tanıtıcı bilgiler aracılığıyla Tanrı'nın peygamberini tanıyın. *Kendi öz oğullarını tanıdıkları gibi.* Yani, kendilerini özgü bireysel işaretler aracılığıyla. *Kendilerini ziyana sokanlar*, yani, kitap ehli ve putperestler arasındaki *inanmayanlar.* يعرفون رسول الله بحليته المذكورة في التَّوْرَاة والإنجيل كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءهُمُ بحلاهم. الَّذين خَسِرُواْ أَنفُسَهُمْ من أهل الكِتَاب والمشركين فهم لا يؤمنون — *Beydhavi.*

Buna benzer bir onaydan söz edilen VII. Ve XIII. Maddeleri'ndeki notlara bakınız. Muhammed'in kendi zamanında yaşayan Yahudiler ve Hıristiyanlar aracılığıyla Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazılarına defalarca başvurduğu oldukça açıktır,—bu Kutsal Yazılar, Muhammed'in kendi iddia ve öğretişleri lehinde deliller içermekteydiler; ve güvenilir ve bozulmamış yazılar hakkındaki bu tür referans birinin işine karışıldığına ilişkin herhangi bir ima ya da kuşkuya yer vermeksizin daima aynı tarzda verilmiştir.

XXXVI.-SURE VI., ayet. 89-90.

سورة الأنعام

أُوْلَـئِكَ الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَـؤُلاء فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُواْ بِهَا بِكَافِرِينَ
أُوْلَـئِكَ الَّذِينَ هَدَى اللّهُ فَبِهُدَاهُمُ اقْتَدِهْ قُل لاَّ أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ هُوَ إِلاَّ ذِكْرَى لِلْعَالَمِينَ

"Onlar kendilerine kitap, hikmet ve peygamberlik verdiğimiz kimselerdir. Eğer şunlar (inanmayanlar) bunları tanımayıp inkar ederlerse, biz onları inkar etmeyecek olan bir kavmi, onlara vekil kılmışızdır.
İşte, o peygamberler, Allah'ın doğru yola ilettiği kimselerdir. (Ey Muhammed!) Sen de onların tuttuğu yola uy."

Başlangıç Sözlerinde belirtilen kişiler Yahudiler ve Hıristiyanlardır. Önce gelen ayetler, İbrahim'den İsa'ya kadar "Davud, Süleyman, Eyüp, Yusuf, Musa, Harun, Zekeriya, Yahya" dahil olmak üzere İsrailoğulları ve Hıristiyanların önde gelen atalarının "babaları, soyları ve erkek kardeşleri" ile ayrıntılı bir listesini içerirler. Metin şöyle devam eder: - "bunlar, kendilerine Kitap'ı, Hikmeti ve Peygamberliği vermiş olduğumuz kişilerdir; ve eğer bunlar (*Mekke halkı*, Celaleddin; *Kureyş*, Beydhavi,) verdiğimizi reddederlerse, andolsun ki, Biz onu aralarında inanmayanların olmayacağı bir kavime devrettik (ya da devredeceğiz).

"Kitap, genel olarak Kutsal Yazıları kast eder," الكتاب يريد به الجنس *Devrettik*, yani, korunmasını ya da bakımını," وكلنا بها أي بمراعاتها *Beydhavi;* "emanet olarak devrettik," the ship وكلنا بها أرصدنا لها —*Celaleddin.*

Böylece Eski ve Yeni Antlaşma Kutsal yazılarının koruyuculuğuna atanan kişilerin, koruyuculuk için tayin edilmeden önce Yahudi ve Hıristiyan peygamberlerinin ya da Muhammed'in izleyicileri olmaları gerekiyordu;—"ve bunlar, önceden söylenen peygamberler ve onların izleyicileri olanlardır; ya da diğerlerinin söylediği gibi, Muhammed'in izleyicileri ya da ona eşlik edenler; ya da tüm ona inananlar. وهم الأنبياء المذكورين ومتابعوهم؛ وقيل الأنصار، أو أصحاب النّبيّ؛ أو كلّ من آمن به الخ — *Beydhavi.*

Aslında, imanın kime yapıldığı önemli değildir. Burada belirgin ve en önemli olan, Kuran'ın Yahudi ve Hıristiyan Yazılarına halen mevcut, yetkin, vahyedilmiş ve doğru olarak işaret ettiğidir;—Putperest Kureyş tarafından reddedilmelerine rağmen Tanrı'nın devrettiği ya da devredeceği Kutsal Yazılar inanan bir kavime emanet edilmişlerdir. Günümüzdeki Müslümanların bu Kutsal Yazıların bozulduklarından ya da metinlerine ekler yapıldığından kuşkulanmaları bu vaadi etkisiz mi kılmıştır? Metinde sözü edilen, inanan kavmin koruyuculuğunun başarısız olduğu mu düşünülecektir? Müslümanların Kuran'ın sözlerine bu şekilde güvensizlik duymayacakları elbette kesindir.

XXXVII.—SURE VI., ayet. 91.

سورة الأنعام

وَمَا قَدَرُواْ اللّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُواْ مَا أَنزَلَ اللّهُ عَلَى بَشَرٍ مِّن شَيْءٍ قُلْ مَنْ أَنزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاء بِهِ مُوسَى نُورًا وَهُدًى لِّلنَّاسِ تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُم مَّا لَمْ تَعْلَمُواْ أَنتُمْ وَلاَ آبَاؤُكُمْ قُلِ اللّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ

(Çünkü تبدون تجعلون ve تخفون Kuran'ın bazı kopyaları يجعلون يبدون ve يخفون —*Celaleddin.*)

> "Allah'ın kadrini gereği gibi bilemediler. Çünkü, 'Allah, hiç kimseye hiçbir şey indirmedi' dediler. De ki: 'Musa'nın insanlara bir nur ve hidayet olarak getirdiği, parça parça kağıtlar haline koyup ortaya çıkardığınız, pek çoğunu ise gizlediğiniz; (kendisi ile) sizin de, babalarınızın da bilmediği şeylerin size öğretildiği Kitap'ı kim indirdi?' (Ey Muhammed!) 'Allah' (indirdi) de, sonra bırak onları, içine daldıkları batakta oynayadursunlar.

Bu bölüm Celaleddin tarafından şöyle yorumlanır: "*Onlar,* yani, Yahudiler, *kadrini gereği gibi bilemediler,"* ما قدروا أي اليهود;—"Kuran hakkında Muhammed ile yaptıkları tartışmada *dediklerinde,* " إذ قالوا للنبي وقد خاصموه في القرآن ;—"*Parça parça kağıtlar haline koyduklarını (ya da koyduklarınızı),* yani, ayrı bölümler halinde yazdıklarını" (kastedilen, parşömen, kağıt ya da deri *tomarlarıdır,*—Yahudilerin, Eski Antlaşma'nın farklı kitaplarını parçalar halindeki bu tür tomarlara kopyalamaları hatırlanamayacak kadar eski tarihlere dayanır,) تجعلونه قراطيس أي يكتبونه في دفاتر مقطعة —"*Ortaya çıkardıkları* (ya da çıkardıklarınız), yani, bundan dolayı görünmesini arzuladıkları", تبدونها أي ما يحبون إبداءه منها —"ve *pek çoğunu gizledikleri* (ya da *gizlediğiniz*), yani, içinde Muhammed'den söz edeni gizlediğiniz gibi." ويخفون كثيراً مما فيها كنعت محمد

Yukardaki Yorum'a göre, metin Yahudilere hitap eder. Bu Surenin (VI., En'am,) daha uzun olan bölümü Mekke'de indirilmişti, ama metnin kendisi Sureye büyük olasılıkla Muhammed Medine'ye gittikten ve Yahudiler kendisine muhalefet göstermeye başladıktan sonra eklenmiş olabilirdi. Yahudiler, "Tanrı'nın hiçbir şey açıklamadığına", yani, kendi Kutsal Yazılarının dışında hiçbir şey açıklamadığına inananlar olarak gösterildiler; ya da Muhammed'e; ya da belki de hiçbir zaman maddesel hiçbir şey *indirmediğine* (أنزل), yani Muhammed'in ilan ettiği gibi, Tanrı'nın Kuran'ı Cebrail aracılığıyla kendisine indirdiğine inanmadılar. Bu iddiayı tamamen yalanlayarak karşılık veren Muhammed, kendi ellerinde bulunan, "Musa'nın getirdiği ve yine kendilerinin levhaların ya da tomarların üzerine

yazdıkları, ya da (Celaleddin'in yorumladığı gibi) ayrı parçalar halinde kopyaladıkları kitaba" işaret eder. Yahudiler, Muhammed ile tartıştıklarında, Kutsal Yazılarına ilişkin kanıtları ortaya koymak istedikleri zaman bu tomarları ya da parçaları gösterebilirlerdi ya da belki de kendi düşüncelerine muhalif olan kişilerden gizlemek isteyebilirlerdi.

Muhammed, hiç kuşkusuz Eski Antlaşma'da kendi görevinin lehinde olan peygamberliklerin bulunduğuna inanmaktaydı; Medineli Yahudiler, Kutsal Yazılarında bu peygamberliklere sahip olmalarına rağmen, onları gizlemeyi seçmişlerdi.

Şu anda, bu tür peygamberlikler içeren bölümlerin gerçekten bulunup bulunmadığını araştırmakla ilgilenmiyoruz. Basit olan ve tartışma kabul etmeyen, Muhammed'in, metinde Yahudi Kutsal Yazılarından vahyedilmiş, halen mevcut ve doğru olarak söz ettiğidir:— Yahudilerin Kutsal Yazılarından, Medineli kabileler, bu Yazıları tarafsızca ortaya koyma konusunda yeterince güvenilir olmamalarına ve yalnızca kendi amaç ve iddialarına uygun levhaları ya da tomarları göstermelerine rağmen, aynı zamanda Medine'deki kabilelerin de bu Kutsal Yazılara tam ve mükemmel bir durumda sahip olduklarını ima eden bir tavır ile söz edilmektedir. Musa'nın Kitap'ının burada "insanlara bir nur ve hidayet" ifadesi ile adlandırıldığına dikkat edin.

XXXVIII.—SURE VI., ayet. 92.

سورة الأنعام

وَهَـذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُّصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَى وَمَنْ حَوْلَهَا.

> "İşte bu (Kuran) da, bereket kaynağı, kendinden öncekileri (ilahi kitapları) tasdik eden ve şehirler anasını (Mekke'yi) ve bütün çevresini (tüm insanlığı) uyarasın diye indirdiğimiz bir kitaptır."

"*Kendinden öncekileri, yani,* ondan önceki kitapları" الذي بين يديه قبله من الكتب Celaleddin— . "Tevrat ya da Kuran'dan önceki (diğer) kitaplar." يعني التوراة أو الكتب التي قبله Beydhavi.

Bu bölüm, hemen Madde XXXVII.de alıntı yapılan önceki metni izler. Kuran'ın temel özelliği, hala *kendisinden önceki Kutsal Yazıları onaylaması ve delil olarak* göstermesidir; özellikle "Büyük Şehrin" (Mekke) halkının ve bu şehrin çevresinin uyarılması içindir.

XXXIX.—SURE VI., ayet. 114.

سورة الأنعام

هُوَ الَّذِي أَنَزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلاً وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ فَلاَ تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ

> "'Size Kitap'ı (Kuran'ı) hak olarak indiren O iken ben Allah'tan başka bir hakem mi arayacağım?' (de). Kendilerine kitap verdiklerimiz de onun, Rabbin katından hak olarak indirilmiş olduğunu bilirler. O halde (Ey Muhammed!), sakın şüphecilerden olma."

"Kendilerine kitap verdiklerimiz, yani Tevrat," *Celaleddin, ,*—ya da genelde daha çok Yahudi ve Hıristiyan Kutsal Yazıları; bu nedenle *Beydhavi,*—"kitap ehli arasındaki inananlar anlamında,"

Bu ifade, daha önceki bölümler gibi (VII., XIII., XV. Maddeler), Kuran'ın ve daha önceki Kutsal Yazıların içerikleri ve öğretişleri arasındaki benzerliği ya da rastlantıyı ima eder; ve Tanrı'nın, ellerine Kutsal Yazıları emanet ettiği kişilerin tanıklığı, Kuran'ın gerçeğinin tatmin edici bir kanıtı ve Muhammed'in kendisinin neden şüphe edenlerden

olmaması gerektiğinin bir nedeni olarak gösterilir. Önceki bölümler hakkındaki sözler aynı şekilde bu bölüm için de uygulanabilir.

XL.—SURE VI., ayet. 124.

سورة الأنعام

وَإِذَا جَاءتْهُمْ آيَةٌ قَالُواْ لَن نُّؤْمِنَ حَتَّى نُؤْتَى مِثْلَ مَا أُوتِيَ رُسُلُ اللّهِ

"Onlara bir ayet geldiği zaman, 'Allah elçilerine verilenin bir benzeri bize de verilinceye kadar asla inanmayacağız' derler."

Muhammed'e karşı olan Mekke halkı, Muhammed, daha önceki peygamberlerin kitaplarına benzeyen bir açıklama getirene kadar Kuran'daki ayetleri kabul etmeyi reddettiler. Böylece Arabistan'da ve hatta Mekke'deki putperestler arasında bile genel karakter ve üslupları bilinen Yahudi ve Hıristiyan açıklamalarına dolaylı bir referans verilmiştir.

XLI.—SURE VI., ayet. 154.

سورة الأنعام

ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِيَ أَحْسَنَ وَتَفْصِيلاً لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَّعَلَّهُم بِلِقَاء رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ

"Sonra iyilik yapanlara nimeti tamamlamak, her şeyi açıklamak, hidayet ve rahmete erdirmek için Musa'ya Kitap'ı (Tevrat'ı) verdik ki, Rablerinin huzuruna varacaklarına iman etsinler."

Tamamlamak, ya da (Sale gibi), "doğruyu yapması gerekene mükemmel bir kural."

Böylece önceki Kutsal Yazılar, faziletli olan her şeyde bütün ve yetkindir,—her konu hakkında verilen bir açıklamadır,- hidayet ve rahmete erdiren bir rehberdir. Kutsal Yazılara bundan daha büyük övgüde bulunulabilinir miydi? Buradaki övgü göz önüne alındığında, Kuran'ın şimdiki izleyicileri, bu Kutsal Yazılara neden bu kadar az değer veriyorlar ve neden daha çok başvurmuyorlar?

Ama eğer daha önceki Kutsal Yazılar böylesine mükemmelseler, Kuran'daki bu yeni açıklamaya neden gerek duyuldu? Bir sonraki ayet bu soruyu yanıtlar.

XLII.—SURE VI., ayet. 155-157.

سورة الأنعام

وَهَـذَا كِتَابٌ أَنزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُواْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ
أَن تَقُولُواْ إِنَّمَا أُنزِلَ الْكِتَابُ عَلَى طَآئِفَتَيْنِ مِن قَبْلِنَا وَإِن كُنَّا عَن دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ
أَوْ تَقُولُواْ لَوْ أَنَّا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ فَقَدْ جَاءكُم بَيِّنَةٌ مِّن رَّبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ الخ*

"Bu (Kuran) da bizim indirdiğimiz bereket kaynağı bir kitaptır. Artık ona uyun ve Allah'a karşı gelmekten sakının ki, size merhamet edilsin.

'Kitap, yalnız bizden önceki iki topluluğa (Yahudilere ve Hıristiyanlara) indirildi. Biz onların okumalarından habersiz idik' demeyesiniz, yahut, 'Eğer bize kitap indirilseydi, biz onlardan daha çok doğru yolda olurduk' demeyesiniz diye bu Kuran'ı indirdik. İşte size Rabbinizden açıkça bir delil, bir hidayet ve bir rahmet geldi."

"Demeyesiniz,—Kitap yalnız bizden önceki iki topluluğa indirildi; yani, Yahudilere ve Hıristiyanlara." على طائفتين أي اليهود والنصارى *Beydhavi* ve *Celaleddin*.

Kuran'ın buradaki hedefi, Mekkelilerin ve Arapların tüm bahanelerini ortadan kaldırmak için belirtilir, öyle ki, "Kitap, Yahudilere ve Hıristiyanlara gerçekten indirilmiştir; ancak bize hiçbir yararı yoktur; çünkü Kitap'ın yazıldığı yabancı dili ne okuyabiliriz ne de anlayabiliriz" diyemesinler.

Eğer Kitap bize Arap dilinde indirilmiş olsaydı, biz en az onlar kadar ya da onlardan daha iyi inananlar olurduk." Bu bahaneyi yok etmek için, meallerde, Kuran'ın indirildiği söylenir. Kuran, Araplara, önceki Kutsal Yazılar kusurlu oldukları için değil, (aksine, Kuran'da bu Yazıların "faziletli olan her şeyde mükemmel, her konu hakkında açıklama veren, hidayet ve rahmete erdiren bir rehber" olduğu belirtilmiştir)- yabancı bir dilde yazıldıkları için gönderildi. Ve burada Kutsal Kitap'ın bütünlüğüne olduğu kadar, saygınlığına ve saflığına karşı küçük bir suçlama mevcuttur. Kutsal Kitap'ın tek kusuru Arap dilinde yazılmış olarak mevcut olmayışıydı. Arapların bilmedikleri yabancı dillerde yazılmıştı ve Kuran'a duyulan ihtiyacın nedeni burada Kutsal Yazıların yerini doldurma konusundaki görevi olarak belirtilir.

XLIII.—SURE XXVIII., ayet. 43.

سورة القصص

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ مِن بَعْدِ مَا أَهْلَكْنَا الْقُرُونَ الأُولَى بَصَائِرَ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

> "Andolsun, ilk nesilleri yok ettikten sonra Musa'ya –düşünüp ibret alsınlar diye- insanların kalp gözünü açan deliller ve bir hidayet rehberi, bir rahmet olarak Kitap'ı (Tevrat'ı) verdik."

Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabının yalnızca tanrısal orijinine değil, aynı zamanda tüm "insanlığın" aydınlatılması için bir nur, insanlara öğüt vermek ve yol göstermek için bir rehber ve bir rahmet olarak verildiğine çarpıcı bir biçimde tanıklık edilmektedir.

XLIV.—SURE XXVIII., ayet. 46-49.

سورة القصص

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا مَّا أَتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ
وَلَوْلاَ أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا رَبَّنَا لَوْلاَ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولاً فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
فَلَمَّا جَاءهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا لَوْلاَ أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَى أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ مُوسَى مِن قَبْلُ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ
قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَى مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

> "Yine biz (Musa'ya) seslendiğimiz zaman Tur'un yan tarafında da değildin. Fakat Rabbinden bir rahmet olarak, senden önce kendilerine hiç bir uyarıcı gelmeyen bir kavmi, düşünüp öğüt alsınlar diye uyarman için (o haberleri) sana bildiriyoruz.
> Kendi yaptıkları sebebiyle başlarına bir musibet gelip de, "Ey Rabbimiz! Bize bir peygamber gönderseydin de ayetlerine uysaydık ve müminlerden olsaydık' diyecek olmasalardı, seni peygamber olarak göndermezdik.
> Onlara katımızdan gerçek gelince, 'Musa'ya verilen (mucize)lerin benzeri niçin buna da verilmedi' dediler. Onlar daha önce Musa'ya verilen

(mucize)leri inkar etmemişler miydi? Onlar, ‘İki sihirbaz birbirlerine destek oluyor’ dediler. ‘Biz hepsini inkar ediyoruz’ dediler.
De ki: ‘Eğer doğru söyleyenler iseniz, Allah katından, doğruya bu ikisinden (Tevrat ve Kuran’dan) daha çok ulaştıran bir kitap getirin de, ben ona uyayım.’”

Bazıları سحران *iki parça sihir* ya da *kurnazca tasarlanmış yalanları* , ساحران *iki sihirbaz* olarak okurlar, yani, Musa ve Muhammed, *kurnazca tasarlanmış bir hile uyduran iki adam.* Bu nedenle Beydhavi şöyle der:—"İki sihirbaz, değişik okunuşu ile, *iki parça sihir,*—yani, Eski Antlaşma’nın ilk beş kitabı ve Kuran. ساحران وفي قراءة سحران أي التوراة والقرآن

Muhammed’in görevinin hedefi burada yine bir kavme öğüt vermek olarak belirtilir, sözü edilen kavim, daha önce kendilerine bir uyarıcı gönderilmemiş olan Araplardır;—öyle ki, bu Araplar yargılandıklarında,—"Bize bir peygamber gönderseydin de müminlerinden olsaydık” diyemesinler. Yine de, Muhammed, bir peygamber ortaya çıkardığında, Mekke halkı, bu peygamber, Musa’nınYazıları (ya da değişik okunuşu ile: Mucizeleri) gibi Yazılar (mucizeler) ile gelmedikçe, ona inanmayı reddederler. Muhammed şöyle yanıt verir: “Ama bu nasıl da büyük bir tutarsızlıktır! Daha önce, iddialarımı kanıtlamak için ortaya koymuş olduğum Musa’nın açıklamasını reddettiniz ve bu açıklamadan ve Kuran’dan şöyle söz ettiniz: *Bunlar kurnazca tasarlanmış, birbirini destekleyen iki yalandır; her ikisini de sahtekarlık olarak görüyor ve reddediyoruz.”*. Bunun üzerine Tanrı’nın, Muhammed’i şu sözleri söylemesi için yönlendirdiği bildirilir,—"Doğruya bu ikisinden daha çok ulaştıran bir kitap getirin de, ben ona uyayım.”

Burada Musa’nın kitabının yetkisine ve değerine ve Mekkeli vatandaşlardan daha doğru bir yol içeren başka herhangi bir kitabı getirmeleri isteği hakkında yapılan tanıklık, tek anlam taşır ve sınırsızdır. O zamanlar Yahudilerin elinde bulunan kitap ve Muhammed’in daha önceden kendi öğretişinin onaylanması için kanıt gösterdiği, yani, başvurduğu içerikler, Eski Antlaşma’nın ilk beş kitabı olan Tevrat’tı; ve Kureyşlilere, doğruya Tevrat ve Kuran’dan daha çok ulaştıran vahyedilmiş bir kitap getirmeleri için meydan okunuyordu.

XLV.—SURE XXVIII., ayet. 52-53.

سورة القصص

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ مِن قَبْلِهِ هُم بِهِ يُؤْمِنُونَ
وَإِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ قَالُوا آمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلِهِ مُسْلِمِينَ

“Bu Kuran’dan önce kendilerine kitap verdiklerimiz var ya, işte onlar ona da inanırlar.
Kuran kendilerine okunduğu zaman, “Ona inandık, şüphesiz biz ondan önce de müslümandık” derler.”

Bu metindeki ifadeye göre, nakledilen ya da okunan Kuran bölümlerine, Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından da inanılırdı ve ayrıca Muhammed’in görevinin hedefinin, bu Kutsal Yazıları onaylamak olduğu, bu Yahudi ya da Hıristiyanların Muhammed’in öğretişinin doğru olduğuna ve bu öğretişin ellerinde önceden mevcut olan ile tamamen aynı olduğuna inandıkları Kuran’ın bölümlerinde sık sık tasdik edilen konulardı. “Şüphesiz biz ondan önce de müslümandık”; bu ifade, “Eğer İslamiyet buysa, kendi vahyedilmiş Kitaplarımızda bulduğumuzdan çok farklı değil,” ifadesi ile eşdeğer sayılır. *İyice dikkat edin;* bu ayet, Muhammed’in görevinin erken bir aşamasına, kendisi Medine’ye göç etmeden önceki zamana ait olan bir ayettir.

Yukardaki ayeti, VII., XIII., XV., XXXV., Maddeler ve benzer anlam içeren diğer

bölümler ile karşılaştırın.

XLVI.—SURE XXIII., ayet. 49-50.

سورة المؤمنين

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ
وَجَعَلْنَا ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ آيَةً، الخ.

> "Andolsun, hidayete ersinler diye Musa'ya Kitap'ı (Tevrat'ı) verdik. Meryem oğlu İsa'yı ve annesini büyük bir mucize kıldık."

XLVII.—SURE XXI., ayet. 7.

سورة الأنبياء

وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُواْ أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ

> "Senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz bir takım erkekleri peygamber gönderdik. Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine sorun."

"*Vahyettiğimiz," değişik bir okunuş ile,* "onlara vahyedildi." يوحي وفي قراءة بالنون — *Celaleddin.*

"İlim sahipleri, yani, Tevrat ve İncil'i bilenler." أهل الذكر العلماء بالتوراة والإنجيل —*Beydhavi*

"Bu, Kureşlilerin yaptıkları bir konuşmaya karşılık olarak verilir,—*Ne!* (hakkı olmadan) *konuşan bu kişi sizler gibi ölümlü biri değil midir?* Tanrı, onları eski peygamberlerin gerçek karakteri konusunda ilim sahiplerine sormaya yönlendirir." جواب لقولهم هل هذا إلاّ بشر مثلكم يأمر بهم أن يسألوا أهل الكتاب عن حال الرسل المتقدمة *Beydhavi*

Böylece Muhammed, iddiaların ve öğretişinin onaylanması için Kutsal Yazıların sahiplerine, yani Yahudilere ve Hıristiyanlara başvurarak, kendi zamanında halen mevcut ve geçerli olan Kutsal Yazıları destekler. İslam Peygamberi ve onun şimdiki izleyicileri arasında ne kadar büyük bir farklılık mevcut! Kendisi, Eski ve Yeni Antlaşma'nın Kutsal Yazılarını iddialarının temeli ve öğretişine karşı yapılan saldırılar karşısında destek direği yaptığını açıkça söyledi; zamanlarını, bu doğru Yazıların yetkisini altüst etmek için Tanrı'ya karşı saygısız girişimlerde bulunarak geçiriyorlardı.

XLVIII.—SURE XXI., ayet. 48-50.

سورة الأنبياء

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاء وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ
الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُم مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ
وَهَذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ أَفَأَنتُمْ لَهُ مُنكِرُونَ

> "Andolsun, biz Musa ile Harun'a, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için o Furkan'ı (Tevrat'ı) bir ışık ve öğüt olarak verdik.
> Onlar, görmedikleri halde Rablerinden içten içe korkarlar. Onlar kıyamet gününden de korkarlar.
> İşte bu (Kuran) da bizim indirdiğimiz mübarek bir öğüttür. Şimdi siz bunu mu inkar ediyorsunuz?"

Burada *Furkan* (hak ile batılı birbirinden ayıran) olarak adlandırılan Musa'nın

Kitaplarından, övgü dolu sözler ile bahsedilir; bu kitapların, sadıkları aydınlatan bir ışık, Tanrı'dan ve kıyamet günündeki yargı saatinden korkan dindar kişiler için bir öğüt oldukları belirtilir. O zaman neden dindar Müslümanlar — burada belirtilen özelliklere talip olanlar, bu kutsal kitabı çalışmıyorlar ve neden bu kitabın verdiği kutsal öğüt ile kendilerini aydınlatmak istemiyorlar?

Kuran'ın kendisinin, Tevrat'ın bu ayette övüldüğü kadar övülmediğine dikkat edin.

"El Furkan" adı, Tevrat kadar Kuran'a da ayırt edici bir sıfat olarak eşit derecede uyarlanır.

Başka yerlerde olduğu gibi buradaki ifadelerin yönü geçerli olarak kullanılan bir kitaba işaret eder; bu kitap aracılığıyla gerçek inananların sadakatleri ve dindarlıkları güçlendirilir ve canları aydınlatılır. Kuran'ın yazarının, Kutsal Kitap hakkında sahip olduğu görüşler bunlardı.

XLIX.—SURE XXI., ayet. 105.

سورة الأنبياء

وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِن بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ

> "Andolsun, Zikir'den (Tevrat'tan) sonra Zebur'da da, 'Yere muhakkak benim iyi kullarım varis olacaktır" diye yazmıştık."

"*Mezmurlarda*; yani, Davud'un kitabında; *Zikir'den sonra,* yani Tevrat; في الزبور في كتاب داود من بعد الذكر أي التوراة *Betdhavi.* Bazıları Zebur'un, peygamberlere indirilen ilahi kitapların genel adı olduğunu ileri sürer.

Bu, her nasılsa Eski Antlaşma'dan yapılmış doğrudan bir aktarmadır. Ve Mezmur XXXVII. ayet 29'da bu ifadeyi okuyabiliriz,.—*Doğrular ülkeyi miras alacak, orada sonsuza dek yaşayacak.*

Mezmurların vahyedilmiş olduklarının ve Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından halen kullanıldıklarının kabul edilmeleri, Kuran'ın her bölümünde sözü edilen Kutsal Kitap'ın doğası ile uyumludur.

L.—SURE XVII., ayet. 2.

سورة الإسراء

وَآتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَجَعَلْنَاهُ هُدًى لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ أَلاَّ تَتَّخِذُواْ مِن دُونِي وَكِيلاً

> "Musa'ya Kitap'ı (Tevrat'ı) verdik ve onu, "Benden başkasını vekil edinmeyin" diyerek, İsrailoğullarına bir rehber yaptık."

"Edinmeyin—değişik bir okunuş ile.—*ondan başkasını vekil edinmeyin,*— يتخذوا وفي قراءة تتخذوا "*Kitap'ı, yani,* Tevrat'ı,"— الكتاب التوراة —Celaleddin.

LI.—SURE XVII., ayet. 4,5, ve 7

سورة الإسراء

وَقَضَيْنَا إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ فِي الْكِتَابِ لَتُفْسِدُنَّ فِي الأَرْضِ مَرَّتَيْنِ وَلَتَعْلُنَّ عُلُوًّا كَبِيرًا
فَإِذَا جَاء وَعْدُ أُولاهُمَا بَعَثْنَا عَلَيْكُمْ عِبَادًا لَّنَا أُوْلِي بَأْسٍ شَدِيدَ الخ
. . فَإِذَا جَاء وَعْدُ الآخِرَةِ الخ

“Biz, Kitap’ta (Tevrat’ta) İsrailoğullarına, “Yeryüzünde muhakkak iki defa bozgunculuk yapacaksınız ve büyük bir kibre kapılarak böbürleneceksiniz” diye hükmettik.
Nihayet bu iki bozgunculuktan ilkinin zamanı gelince (sizi cezalandırmak için) üzerinize, pek güçlü olan bir takım kullarımızı gönderdik
Ve ikinci bozgunculuğun zamanı gelince, “

"*Kitap*, yani, Tevrat," الكتاب التوراة *Celaleddin; Beydhavi*
Bu bölüm, Yahudilerin kötülük yapacaklarını ve kibir ile Tanrı’ya karşı gelerek O’nu iki kez gücendireceklerini bildiren Eski Antlaşma’daki bazı belirli peygamberliklere işaret eder; ve iki kez günahları nedeniyle ceza göreceklerdir; burada söylenildiği gibi, gerçekten yerine gelen bir peygamberlik. 7. ayetteki konunun devamında Mescid’in iki kez yer ile bir edileceğine dair imada bulunulur: ilki Sürgün zamanında, ikincisi Titus tarafından.

LII.—SURE XVII., ayet. 55.

سورة الإسراء

وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَى بَعْضٍ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُوراً

“Andolsun peygamberlerin bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. Davud’a da Zebur’u verdik.”

Bu aynı Mezmurlardan bir alıntının yapıldığı XLIX. Maddesi ile (Sure XXI., ayet 105) bu bölümü karşılaştırın.

LIII.—SURE XVII., ayet. 101.

سورة الإسراء

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى تِسْعَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَاسْأَلْ بَنِي إِسْرَائِيلَ ألخ

“Andolsun, biz Musa’ya apaçık dokuz mucize verdik. İsrailoğullarına sor (sana anlatsınlar).”

"Sor, sana anlatsınlar; yani, ey, Muhammed!”— فأسأل يا محمد —*Celaleddin.* Tanrı, bu bölümde Muhammed’den Musa’nın Firavun’a gösterdiği dokuz mucizenin öyküsünün onaylanması için İsrailoğullarına danışmasını ister. Bu onay elbette İsrailoğullarının Yazıları aracılığıyla gerçekleşecektir;—bundan dolayı burada bu Yazılara, bu ayetin gerçek olduğuna dair bir kanıt olarak işaret edilir.

LIV.—SURE XVII., v. 107-109.

سورة الإسراء

قُلْ آمِنُواْ بِهِ أَوْ لاَ تُؤْمِنُواْ إِنَّ الَّذِينَ أُوتُواْ الْعِلْمَ مِن قَبْلِهِ إِذَا يُتْلَى عَلَيْهِمْ يَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ سُجَّدًا
وَيَقُولُونَ سُبْحَانَ رَبِّنَا إِن كَانَ وَعْدُ رَبِّنَا لَمَفْعُولاً
وَيَخِرُّونَ لِلأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا

“De ki: “Ona ister inanın ister ,inanmayın. Şüphesiz, daha önce kendilerine ilim verilenler, Kuran kendilerine okunduğunda derhal yüz üstü secdeye kapanırlar.
‘Rabbimizin şanı yücedir. Rabbimizin vaadi mutlaka gerçekleşecektir’ derler.

Onlar ağlayarak yüz üstü yere kapanırlar. Bu da onların derin saygısını artırır.''

*"Daha önce kendilerine ilim verilenler (*Tanrısal Açıklama); yani, önceki Kutsal Yazıları okumuş, bilgili kişiler ve (Muhammed'e) verilen vahyin ve peygamberliğin belirtilerinin gerçek olduğunu kabul edenler,''— الذين أوتوا العلم من قبله وهم العلماء الذين قرؤوا الكتب السابقة وعرفوا حقيقة الوحي وإمارة النبوة *Beydhavi.* "Ve bu kişiler Kitap ehli arasında bulunan inananlardı''; وهم مؤمنوا أهل الكتاب *Celaleddin.*

Tanrı, burada Muhammed'e, inanmayan Mekkelilere "İster inanın, ister inanmayın'' demesini buyurur;— önceki Kutsal Açıklama'yı ellerinde bulundurdukları için daha iyi karar verebilenler,—*onlar* Kuran'a inandılar ve onun verdiği haberleri kendi Kutsal Yazılarının bir onayı olarak kabul edip sevindiler.''

Bu durum, Kuran'ın ve İslam öğretişlerinin Kitap ehline ait bazı kişiler tarafından kendi Kutsal Yazılarına uygun olarak kabul edilmesi ile ilgili önceki bölümlerde (bkz. VII.,XIII., Maddeler) bulunan notlar ile uyum sağlar.

LV.—SURE XVI., ayet. 43-44.

سورة النحل

وَمَا أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلاَّ رِجَالاً نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُواْ أَهْلَ الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ
بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

"Senden önce de ancak kendilerine vahyettiğimiz bir takım erkekleri peygamber olarak gönderdik. Eğer bilmiyorsanız ilim sahiplerine (Kitap ehli) sorun.

(O peygamberleri) apaçık belgeler ve kitaplar ile gönderdik. İnsanlara, kendilerine indirileni açıklaman ve onların da (üzerinde) düşünmeleri için sana bu Kuran'ı indirdik.''

Yukardaki bölümün ilk parçası, Sure XXI., ayet 7 ile aynıdır; bununla ilgili olarak XLVII.Madde'ye bakınız.

Ayrıca, daha önceki peygamberlerin tanrısal Mucizelerini ve Yazılarını da içerir.

LVI.—SURE XIII., ayet. 36.

سورة الرعد

وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الأَحْزَابِ مَن يُنكِرُ بَعْضَهُ.

"Kendilerine kitap verdiğimiz kimseler, sana indirilen Kuran ile sevinirler. Fakat (senin aleyhinde olan) gruplardan onun bir kısmını inkar edenler de vardır.''

"Sevinirler, çünkü kendilerinde olan ile uygundur.'' يفرحون لموافقته ما عندهم (*Celaleddin;)* yani, Kendi Kutsal Yazıları ile uyum içinde olduğundan dolayı sevinirler.

Bu konuyu, Kuran'ın, kendi Kutsal Yazılarına uygunluğuna tanıklık eden Yahudilere ve Hıristiyanlara başvuran diğer bölümler ile (VII.,XIII.,XV., Maddeler ile) karşılaştırın.

LVII.—SURE XIII., v. 43.

سورة الرعد

وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُواْ لَسْتَ مُرْسَلاً قُلْ كَفَى بِاللّهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُ عِلْمُ الْكِتَابِ

> "İnkar edenler,'Sen peygamber değilsin' diyorlar. De ki: 'Benim ile sizin aranızda şahit olarak Allah ve bir de yanında kitap (Kuran) bilgisi bulunanlar yeter.'"

"Ve bir de yanında Kitap bilgisi bulunanlar; yani, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasındaki inananlar," ومن عنده علم الكتاب من مؤمني اليهود والنصارى —*Celaleddin.*

Anlam, bir önceki bölümün anlamına benzer. Burada kaynak olarak gösterildiği gibi, Muhammed'in Mekke'deki tanıkları, Tanrı'nın kendisi ve Muhammed'in Kuran lehinde kanıt için başvurduğu, kendilerine ait vahyedilmiş Yazılar konusunda bilgili olan bazı Yahudiler ve Hıristiyanlardı.

LVIII.—SURE XXIX., ayet. 27.

سورة العنكبوت

وَوَهَبْنَا لَهُ إِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِ النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ.

> "Ona (İbrahim'e) İshak'ı ve Yakup'u bahşettik. Onun soyundan gelenlere peygamberlik ve kitabı verdik.".

"*Ve Kitap,* burada genelde (vahyedilmiş) ve (tümünün) kabul edileceği kitaplar anlamına gelir. Dört Kitap," والكتاب يريد به الجنس ليتناول الكتب الأربعة —*Beydhavi.* " Kitaplar ile kastedilen, Tevrat, İncil, Zebur ve Kuran'dır; والكتاب بمعنى الكتب أي التوراة والإنجيل والزبور والقرآن — *Celaleddin.*

Bunlar, İbrahim'in soyu arasında korunmuş olan (bu bölüme göre), Tanrısal kitaplardır. Müslüman Yorumları'nda da olduğu gibi, metnin mahiyeti sorgulanan Kutsal Yazıları, yani Eski ve Yeni Antlaşmaların İbrahim'in soyu arasında korunduğunu ve kuşaktan kuşağa devredildiğini ima eder.

LIX.—SURE XXIX., ayet. 46.

سورة العنكبوت

وَلاَ تُجَادِلُوا أَهْلَ الْكِتَابِ إِلاَّ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِلاَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ وَقُولُوا آمَنَّا بِالَّذِي أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَإِلَهُنَا وَإِلَهُكُمْ وَاحِدٌ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

> "İçlerinden zulmedenler hariç, Kitap ehli ile ancak en güzel bir yol ile mücadele edin ve (onlara) şöyle deyin: 'Biz bize indirilene de, size indirilene de inandık. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir (aynı ilahtır). Biz sadece ona teslim olmuş kimseleriz.'"

Metin, Muhammed'in bu dönemde, Yahudilere ve Hıristiyanlara hitap ediş tarzını gösterir;—Muhammed, onların yerine geçmekle görevlendirilmiş bir tutumdan çok Yahudi ve Hıristiyanların dini ile kendisini özdeşleştiren bir tavır içindedir. Metin, Yahudilerin ve Hıristiyanların sevinmeleri için doğal olan temellerin bazılarını anlamamızı her nasılsa mümkün kılmaktadır, —hayır, yalnız bu değil, "sevinç ve şükran ile ağlamak"; Yahudiler ve Hıristiyanlar, Mekke'nin peygamberini, tüm maddesel noktalarda kendilerinin Kutsal Yazılarını desteklemek ve onaylamak için hazırlanmış ve görünüşte yalnızca, aralarına sızmış olan Put, Aziz, ve Meleklere yapılan tapınmanın kötüye kullanımını yeniden düzenlemek isteyen bir peygamber olarak yanlarında buldular.

Ayrıca, Muhammed'in Yahudilerin ve Hıristiyanların Kutsal Yazılarına karşı duyduğu

ve ifade ettiği saygı ve iman konusunda bu bölüm kadar güçlü olan başka bir kanıt yoktur: " —"Biz, bize indirilene de, size indirilene de inanıyoruz. Bizim ilahımız ve sizin ilahınız birdir. Biz sadece O'na teslim olmuş kimseleriz."

Muhammed'in zamanındaki Müslümanlar ve onlardan sonra gelen kuşak, günümüzdeki bazı Müslümanların, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında evrensel olarak kullanılan Yazıların Tevrat ve İncil olmadıklarını, Muhammed'in söz ettiği bazı farklı Yazılar olduklarını iddia eden acınacak türdeki bahaneleri duysalardı, bu bahaneleri küçümser ve onlara gülerlerdi; böyle bir sanı bütünüyle asılsızdır ve Kuran'ın tüm içeriğine aykırı düşmektedir.

LX.—SURE XXIX., ayet. 47.

سورة العنكبوت

وَكَذٰلِكَ أنزَلْنَا إِلَيْكَ الكِتَابَ فَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الكِتَابَ يُؤْمِنُونَ بِهِ، الخ.

> "İşte böylece biz sana kitabı indirdik. Kendilerine kitap verdiklerimiz ona inanırlar."

Bir önceki bölümün bir devamı.

"Kitap, yani, Tevrat"; الكتاب التوراة —*Celaleddin.* "belirtilen kişiler, Abdullah, Sallam'ın oğlu ve ona eşlik edenler; ya da Peygamber'in zamanına kadar hayatta kalmış, iki Kitabın *Eski ve Yeni Antlaşmalar)* halkından olanlar"; هم عبد الله بن سلاّم وأحزابه أو من تقدم عهد الرسول من أهل الكتابين —*Beydhavi. "onlara Tevrat'ı indirdiğimiz gibi, sana Kitabı,* yani Kuran'ı, indirdik": وكذلك أنزلنا إليك الكتاب القرآن أي كما أنزلنا إليهم التوراة وغيرها —*Celaleddin.*

Bu nedenle, Kuran'ın, önceki Kutsal Yazıların indirildiği şekilde indirildiğine inanılır. Vahyin biçim ve üslubunun aynı olduğu onaylanır. Kaynak aynıdır. Kuran'ın hedefi, - en azından bir büyük hedefi, - bu Kutsal Yazıları onaylamaktı. Bundan dolayı, Kuran'ı tanrısal olarak kabul eden Müslüman'ın, aynı şekilde bu Kutsal Yazıları da tanrısal olarak kabul etmesi ve onları Kuran'a gösterdiği saygının aynısı ile araştırması gerekir.

LXI.—SURE VII., ayet. 156-157.

سورة الأعراف

...فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَـاةَ وَالَّذِينَ هُم بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ
الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ الرَّسُولَ النَّبِيَّ الأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِندَهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَالإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُم بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَاهُمْ عَنِ الْمُنكَرِ ألخ

> "Rahmetim her şeyi kapsamıştır. Onu, bana karşı gelmekten sakınanlara, zekatı verenlere ve ayetlerimize inananlara yazacağım.
> Onlar, yanlarındaki Tevrat'ta ve İncil'de yazılı buldukları Resule, o ümmi peygambere uyan kimselerdir. O, onlara iyiliği emreder."

Bu durum, İsrailoğulları altın Buzağı'ya tapındıkları zaman Tanrı'nın, Musa'nın duasına verdiği söylenen yanıtta ortaya çıkar; ve son günlerde gelecek olan peygamber hakkında Musa'ya verilen bir peygamberlik bildirisi olarak sunulur. Şimdi, bu hayal edilmiş peygamberlikte, Tanrı, halkının, "Resul'ü (Muhammed'i) yazılı bulacakları", yani onu tanımlayan bir ifade bulacaklarını söylemiş gibi sunulur, "*yanlarındaki Tevrat ve İncil'de*"." Onu orada yazılı bulacaklardı, Beydhavi ve Celaleddin'in söylediği gibi, باسمه وصفاته —"adı ve özellikleri ile."

Ayet, bu nedenle, o dönemin Yahudi ve Hıristiyanlarının elinde bulunan ve Muhammed'in öğretiş ve iddialarının kanıtını içeren Yahudi ve Hıristiyan Kutsal

Yazılarındaki önceki bölümlerden bir çoğu ile uyumludur.

Tevrat ve Müjde'nin Muhammed'in zamanındaki Yahudi ve Hıristiyanlar arasında revaçta olduğunu açıkça ifade eder, "yanlarında" ya da "aralarında"— عندهم Bu Yazılar burada aynı şekilde Tanrı tarafından yetkili bir referans kaynağı olacak şekilde Musa'ya söylenir. Bundan dolayı Yahudi ve Hıristiyanlar tarafından genelde, 7. yüzyılda sahip olunan Kutsal Yazıların Kuran'ın öğretişine göre güvenilir, doğru ve bozulmamış oldukları kesindir.

LXII.—SURE VII., ayet. 159.

سورة الأعراف

وَمِن قَوْمِ مُوسَى أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ

> "Musa'nın kavminden (insanları) hak ile doğru yola ileten ve onunla adaletli davranan bir topluluk da vardı."

Bir an için, bazı Yahudilerin kendi Kutsal Yazılarını değiştirip bozmak ve Muhammed'e tanıklık eden bölümlerini silmek gibi bir girişimde bulundukları tahmininin sağlam temellere dayandığını varsayarsak, burada sözü edilen adil ve dürüst Yahudilerin böyle bir girişime katıldıklarını ya da izin verdiklerini düşünebilir miyiz? En azından bu adil ve dürüst Yahudiler Musa'nın Kitaplarının tomarlarını koruyarak onları diğer kuşaklara tahrif edilmemiş olarak devretmezler miydi? Ve Muhammed bu Kutsal Yazılarda kendisi hakkında yer alan belirli bazı peygamberliklere ve görevi lehindeki diğer kanıtlara başvururken, İslamiyet'i bağırlarına basmış bu dindar Yahudiler, Kutsal Yazıları babadan oğula devrederken onları özenle korumayı dini bir görev addetmiş kişilerdi; doğru ve gerçek Tevrat'ın kopyalarını, Muhammed'in iddialarının en değerli kanıtı ve kendi Yahudi kardeşlerinden ayrılıp İslamiyet'i izlediklerini tam olarak doğrulayan davranışlarının bir göstergesi olarak elbette koruyacaklardı. Yahudi kardeşleri tarafından metne ekler yapılması ya da metni tahrif etmek gibi bir girişimde bulunulmuş olsaydı, bundan mutlaka haberleri olacaktı; ve aynı şekilde yine Muhammed hakkında varsayılan peygamberlikler bu dürüst Yahudiler tarafından kendi Yazılarının kopyalarına gösterdikleri titizlikle korunacaklardı.

LXIII.—SURE VII., ayet. 167-169.

سورة الأعراف

وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ مَن يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ

وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الأَرْضِ أُمَمًا مِّنْهُمُ الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذَلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ

فَخَلَفَ مِن بَعْدِهِمْ خَلْفٌ وَرِثُواْ الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هَـذَا الأدْنَى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا وَإِن يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مُّثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِم مِّيثَاقُ الْكِتَابِ أَن لاَّ يِقُولُواْ عَلَى اللّهِ إِلاَّ الْحَقَّ وَدَرَسُواْ مَا فِيهِ. ألخ

> "Hani Rabbin, elbette kıyamet gününe kadar onlara azabın en kötüsünü tattıracak kimseleri göndereceğini bildirmişti. Şüphesiz Rabbin, elbette cezayı çabuk verendir. Şüphesiz O, çok bağışlayandır, çok merhamet edendir.
>
> Biz onları yeryüzünde parça parça topluluklara ayırdık. Onlardan iyi kimseler vardır. İçlerinden öyle olmayanları da vardı. Belki dönüş yaparlar diye de onları güzellikler ve kötülükler ile sınadık.
>
> Derken, onların ardından yerlerine Kitap'a (Tevrat'a) varis olan (kötü) bir nesil geldi. Şu geçici dünyanın değersiz malını alır ve '(nasıl olsa) biz

> bağışlanacağız' derlerdi. Kendilerine benzeri bir mal gelse onu da alırlar. Allah hakkında, gerçek dışında bir şey söylemeyeceklerine dair onlardan Kitap'ta söz alınmamış mıydı? Onun içindekileri okumamışlar mıydı?"

Bu bölüm büyük olasılıkla, Muhammed ile Yahudiler arasında bir farklılık doğmaya başladığında, Medine'de açıklandı.

Bölüm, gerçeği yanlış anlattıkları için Yahudileri suçlayan bir ifade içerir. Ancak bu suçlama, Yahudilerin, kutsal kitaplarını vicdanlarının sesini dinleyen bir özenle korudukları gerçeğini hiçbir şekilde etkilemez:- aynı şekilde Hıristiyanlar, Yahudilerin Kutsal Yazılarını tamamen doğru ve tahrif edilmemiş olarak kabul ederler, ama buna rağmen gerçeği yanlış anlatan Yahudilerin iddialarına her zaman karşı çıkarlar.

Öte yandan, bölüm "Kitap'a", "miras kalan" ifadesi aracılığıyla yapılan yepyeni bir tanıklık içerir. "Miras kalan", yani, Yahudiler tarafından kuşaktan kuşağa devredilen.

Yahudiler ayrıca şu nedenle de suçlanırlar: Tanrı'dan gerçeğin dışında söz etmeyecekleri (yani, gerçeği değiştirmeyecekleri) hakkındaki antlaşmayı ihlal etmişlerdir. *Kitaplarında*— ودرسوا ما فيه —olanı okuma alışkanlığına sahip olmalarına rağmen ya da *özenle okumalarına* ya da *gayretle* araştırmalarına rağmen, çünkü bu درس. gücüdür. Böylece suçlarının vahyedilmiş Yazıları okudukları için daha da ağırlaştığı iddia edilir, çünkü yanlış anlattıkları gerçeğin aslından haberdardırlar. Metin, bu nedenle Yahudiler arasındaki Kutsal Yazıların geçerli ve sürekli olarak kullanıldıklarının kanıtı haline gelir;—Muhammed'in her zaman aynı tarzda bildirdiği o aynı Kutsal Yazılar.

Yahudilerin dağıtılmasına ilişkin peygamberlikten söz edildiğine dikkat edin.

LXIV.—SURE VII., ayet. 169-170.

سورة الأعراف

وَالدَّارُ الآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ وَالَّذِينَ يُمَسَّكُونَ بِالكِتَابِ وَأَقَامُواْ الصَّلاَةَ إِنَّا لاَ نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ

> "Halbuki Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için ahiret yurdu daha hayırlıdır. Hiç düşünmüyor musunuz?
>
> Kitap'a sımsıkı sarılanlara ve namazı dosdoğru kılanlara gelince, şüphesiz biz, iyiliğe çalışan (erdemli) kimselerin mükafatını zayi etmeyiz."

Bu ayet, Madde LXIII. altında biraz önce alıntısı yapılmış olan bölümün bir devamıdır. Yahudilere hitap eder ve yalnızca vahyedilmiş Yazıların Yahudiler arasındaki mevcudiyetini ve kullanıldığını göstermekle kalmaz, aynı zamanda Tanrı'nın Yahudilere tembihlediği öğüdü de içerir; Yahudiler Kitap'a *sımsıkı sarılmalıdırlar* يمسكون بالكتاب; ayrıca Kitap'a sımsıkı sarılanların gelecek olan yaşamda ödül elde edeceklerini de ima eder. Ancak insanlar, ancak doğru ve tahrif edilmemiş Yazılara "sımsıkı sarıldıkları" takdirde övülebilirler. Celaleddin, burada adı geçen dindar Yahudilerden birine örnek olarak Abdullah ibn Sallam'ı gösterir.

Eğer bu inanç değiştirmiş Yahudilerin sımsıkı sarılmaya yönlendirildikleri Kutsal Yazılar Muhammed'in zamanından itibaren, - hatta onun zamanından bile önce kuşaktan kuşağa devredilen Yazıların aynıları değillerse, o zaman sımsıkı sarılmaları gereken Yazılar nerededirler?

LXV.—SURE LXXIV., ayet. 30-31.

سورة المدثر

عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ
وَمَا جَعَلْنَا أَصْحَابَ النَّارِ إِلاَّ مَلاَئِكَةً وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلاَّ فِتْنَةً لِّلَّذِينَ كَفَرُوا لِيَسْتَيْقِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
وَيَزْدَادَ الَّذِينَ آمَنُوا إِيمَانًا وَلاَ يَرْتَابَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ وَالْمُؤْمِنُونَ

> "Üzerinde on dokuz (görevli melek) vardır.
> Biz, cehennemin görevlilerini ancak meleklerden kıldık. Onların sayısını inkar edenler iççin bir imtihan vesilesi yaptık ki kendilerine kitap verilenler kesin olarak bilsinler, iman edenlerin imanı artsın, kendilerine kitap verilenler ve müminler şüpheye düşmesin.".

Bu Mekke'de indirilmiş bir Suredir, ama metnin bu Sureye Muhammed Medine'ye gittikten sonra eklenildiğine inanılır.

Bölümün anlaşılması güçtür. Ama burada sözü edilen cehennem koruyucuları ve aynı konuda Kitap ehlinin ayetlerinde söylenen arasında, varsayılan bir rastlantıya işaret eder gibi görünür; rastlantı burada Kutsal Yazılara sahip olanlar ve gerçek inanalar için imanın bir zemini olarak gösterilir. Bu nedenle Beydhavi şöyle der;—"Kendi Kutsal Yazıları ile uyumlu olanı gördüklerinde, Muhammed'in peygamberlik görevine ve Kuran'ın gerçekliğine iman etsinler." ليكتسبوا اليقين بنبوة محمد وصدق القرآن لما رأوا ذلك موافقاً لما في كتابهم

Bu yorum, daha önce alıntı yapılmış olan, aynı anlama sahip bölümler ile uyum içindedir.

KISIM II.

MEDİNE'DE AÇIKLANAN SURELERDEN BÖLÜMLER

İlk Kısım'da alıntı yapılan bölümler, içerikleri nedeniyle hepsi Mekke'ye ait olarak *adlandırılan* Surelerde bulunmalarına rağmen, bir kaç istisna dışında aslında Mekke'de açıklanmışlardı. Yine de bu bölümlerin bir kaç tanesinin sonra gelen döneme ya da Medine'ye ait oldukları aşikardır ve şimdi içlerinde yer aldıkları Surelere Hicret'ten ya da Muhammed'in Mekke'den Göç'ünden sonra eklenmiş olmaları gerekir. Ama II. Kısım'ın kapsamındaki metinlerin hiç istisnasız daha sonraki döneme ya da Medine dönemine ait oldukları kesindir.

Medineli Yahudiler ve Muhammed arasında ortaya çıkan düşmanca tutum, bu çalışmanın sonundaki Kısım'da kısaca açıklanacaktır ve aşağıdaki bölümler okunurken bu konunun akılda tutulması gerekmektedir.

LXVI.—SURE II., ayet. 2-5.

سورة البقرة

الم
ذَلِكَ الْكِتَابُ لاَ رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ
الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ
والَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ
أُوْلَـئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُوْلَـئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُون

"Bu, kendisinde şüphe olmayan kitaptır.
Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için yol göstericidir.
Onlar gaybe inanırlar, namazı dosdoğru kılarlar, kendilerine rızık olarak verdiğimizden de Allah yolunda harcarlar.
Onlar sana indirilene de, senden önce indirilenlere de inanırlar.
İşte onlar Rab'lerinden (gelen) bir doğru yol üzeredirler ve kurtuluşa erenler de işte onlardır. »

"Senden önce indirilenlere, yani, Tevrat ve İncil,." ما أنزل من قبلك أي التوراة والإنجيل وغيرهما —*Celaleddin.*

Bu bölüme göre, "kurtuluşa eren" ve "Rab'lerinden gelen doğru yol üzerinde olan" kişilerin yalnızca Kuran'a değil, ama aynı zamanda *Kuran'dan önce indirilen Kutsal Yazılara da* inananlar olduklarına dikkat edin. Açıklamaları'nın ilk sayfasına göze çarpacak şekilde yerleştirilmiş olan bu bölüm nedeniyle samimi Müslümanların, kendi kitaplarının içeriğini bilmelerine ve bu kitabın kutsal buyruklarını yerine getirmelerine rağmen, bu kitapta belirtilen Kutsal Yazıları incelememe konusunda gösterdikleri tutum gariptir. Bu tutum, gözleri körleşmiş ve yürekleri dağlanmış insanlara özgü bir tutum değil midir?

LXVII.—SURE II., ayet. 40-42.

سورة البقرة

يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُواْ نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُواْ بِعَهْدِي أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُون
وَآمِنُواْ بِمَا أَنزَلْتُ مُصَدِّقاً لِّمَا مَعَكُمْ وَلاَ تَكُونُواْ أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلاَ تَشْتَرُواْ بِآيَاتِي ثَمَناً قَلِيلاً وَإِيَّايَ فَاتَّقُون

وَلاَ تَلْبِسُواْ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُواْ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ

> "Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimeti hatırlayın. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Yalnız benden korkun.
> Elinizdeki Tevrat'ı tasdik edici olarak indirdiğimize (Kuran'a) iman edin. Onu inkar edenlerin ilki olmayın. Ayetlerimi az bir karşılığa değişmeyin ve bana karşı gelmekten sakının.
> Hakkı batılla karıştırıp da bile bile hakkı gizlemeyin."

"*Elinizdekini, yani,* Tevrat'ı ya da Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabını".— Celaleddin.

Kuran, Medine'de, aynı Mekke'de açıklanan Surelerde olduğu gibi İsrailoğullarının elindeki Kutsal Yazıların doğruluğuna tanıklık etmeye devam eder. Ama İsrailoğulları Muhammed'e arzuladığı ve büyük olasılıkla böyle davranmaları gerektiğine inandığı şekilde, yani, kendi lehinde tanıklık etmediler.Bu nedenle Muhammed onlara gerçeği saptırmamaları ya da doğru olanı gizlememeleri konusunda öğüt verir.

Benzer temeller üzerinde Hıristiyanlar Yahudileri, kendi Kutsal Yazılarını yanlış yorumlamak ve İsa'da yerine gelen Mesih ile ilgili peygamberlikleri kabul etmemekle itham ederler: aslında Hıristiyanlar da en az Yahudiler kadar Yahudilerin Kutsal Yazılarına inanırlar. Metindeki itham ile ilgili çok benzer bir karşılaştırma.

"Ayetlerimi az bir karşılığa değiştirmek" ifadesi, Yahudilerin dışındaki diğer kişiler konusunda benzer bir anlamda sık sık kullanılır.—Bkz. *örnekler*., Sureler: II., ayet. 16; III., ayet 76; IX, ayet.10; XVI., ayet.95.

LXVIII.—SURE II., ayet. 53.

سورة البقرة

وَإِذْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَالْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ

> "Hani, doğru yolu tutasınız diye Musa'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) ve Furkan'ı vermiştik."

"*Kitab'ı,* yani, Tevrat'ı."—*Beydhavi ve Celaleddin*.

Tevrat, burada Kuran'dan söz edilen aynı ifade ile, yani *El Furkan* olarak adlandırılmıştır.— bkz. Madde. XLVIII.

LXIX.—SURE II., ayet. 75.

سورة البقرة

أَفَتَطْمَعُونَ أَن يُؤْمِنُواْ لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ يَسْمَعُونَ كَلاَمَ اللّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِن بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

> Şimdi, bunların size inanacaklarını mı umuyorsunuz? Oysa içlerinden birtakımı, Allah'ın kelamını dinler, iyice anladıktan sonra, onu bile bile tahrif ederlerdi."

Burada sözü edilen kişiler yine İsrailoğullarıdırlar. "*Bunların size inanacaklarını mı umuyorsunuz, yani,* Yahudilerin,"— أن يؤمنوا أي اليهود "*Allah'ın kelamını dinlerler;* Tevrat'ta," يسمعون كلام الله في التوراة —*Celaleddin. "Allah'ın kelamını dinlerler, yani* Tevrat'ı dinlerler," يسمعون كلام الله يعني التوراة *Beydhavi. "Sonra onu tahrif ederler,* Muhammed'in beyanı ya da

taşlama Ayeti; ya da bu konu ile ilgili açıklama; ve kendi arzularına uygun şekilde yorumlarlar," ثم يحرفونه كنعت محمد وآية الرجم أو تأويله فيفسرونه بما يشتهون —*önceden söz edilen yerde.* Kendi içinde doğal ve Kuran'ın tamamında yer alan Yahudilerin davranışları konusundaki diğer bilgiler ile tutarlı olan ve hem Hıristiyanların hem de Yahudilerin Kutsal Yazılarının baştan sona lehinde bulunan daha sonraki yorumun, kabul edilmesi gereken yorum olduğu aşikardır.

Bölümün içeriği şöyledir:—"Ne! *Yahudilerin, Tanrı'nın sözünde* kendi Kutsal Yazılarında bulunan *gerçeği daha önceden gördüklerini* ve bu gerçeği kasten saptırdıklarını *anladığınız için onların doğru yola dönmelerini mi* umuyorsunuz? Tanrı'nın sözüne karşı olduklarını kanıtlamış olan kişilerin halefi olmayı nasıl bekleyebilirsiniz? Çünkü onlar daha once Eski Antlaşma'da Tanrı'nın sözünü okudular ve sözün anlamını *onu 'işlerine geldiği gibi yorumladıkları'* için bilerek saptırmış oldular. Sizin tarafınızdan Kuran'dan alınarak telkin edilen Tanrı sözü, onların üzerinde daha iyi bir etki yaratacak mıdır?"

Günümüzdeki Hıristiyanlar da Yahudiler hakkında aynı bu şekilde konuşabilirler; şöyle ki,—"kendi Kutsal Yazılarında bulunan ve kendilerini Mesih'e iman etmeleri için yönlendirmiş olması gereken Tanrı sözünü kötüye kullandılar ve saptırdılar: —ve böyle yaptıkları için Yeni Antlaşma'da yer alan Tanrı sözüne başvurarak gerçeği kabul etmeleri konusunda az bir umut bulunmaktadır." Ama Hıristiyanlar Yahudi Kutsal Yazılarının birazını değil, hepsini habul eder ve onlara inanırlar.

Bu ayette, Muhammed'in zamanında Yahudiler arasında kullanılan Kutsal Yazıların Tanrısal orijini ve yetkinliğine ayete verilmiş olan kutsal başlık aracılığıyla tam bir tanıklık mevcuttur; *"Tanrı'nın sözü,"* كلام الله *!."* Müslümanlar Kuran'a neden değer verirler? Çok basit, çünkü Kuran'ın "Tanrı'nın sözü" olduğuna inanırlar. Bu nedenle Kuran'dan önce gelen 'Tanrı sözüne' de aynı saygıyı göstermeleri gerekmez mi?

LXX.—SURE II., ayet. 76-77.

سورة البقرة

وَإِذَا لَقُواْ الَّذِينَ آمَنُواْ قَالُواْ آمَنَّا وَإِذَا خَلاَ بَعْضُهُمْ إِلَىَ بَعْضٍ قَالُواْ أَتُحَدِّثُونَهُم بِمَا فَتَحَ اللّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَآجُّوكُم بِهِ عِندَ رَبِّكُمْ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ
أَوَلاَ يَعْلَمُونَ أَنَّ اللّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ

> "Onlar iman edenlerle karşılaşınca, 'İman ettik' derler. Birbirleriyle baş başa kaldıklarında da şöyle derler: 'Rabbinizin huzurunda delil olarak kullanıp sizi sustursunlar diye mi, Allah'ın (Tevrat'ta) size bildirdiklerini onlara söylüyorsunuz? (Bu kadarcık şeye) akıl erdiremiyor musunuz?'
> Onlar bilmiyorlar mı ki, Allah onların gizli tuttuklarını da bilir, açığa vurduklarını da."

Bir önceki ayetin bir devamı. "*Tanrı'nın size bildirdikleri,* yani Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabında size Muhammed'in tanımı ile ilgili bildirilmiş olan," بما فتح الله عليكم بما بيّن لكم في التوراة من نعت محمدٍ —*Beydhavi*: bu nedenle aynı zamanda *Celaleddin* de. Neden onları İslamiyet hakkındaki iddialarını sizin aleyhinize döndürmek için kullanabilecekleri Eski Antlaşma bölümlerinden haberdar ediyorsunuz?" Yahudiler arasından bir grup, diğer grupları, Muhammed ve izleyicilerine, kendi Kutsal Yazılarından bölümler bildirdiği için azarlayan grup olarak belirtilir, çünkü diğer gruplar bu bilgileri Yahudilere zarar verecek şekilde kullanabilirlerdi.

LXXI.—SURE II., ayet. 78.

سورة البقرة

وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لاَ يَعْلَمُونَ الْكِتَابَ إِلاَّ أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ إِلاَّ يَظُنُّونَ

> "Bunların bir de ümmi takımı vardır; Kitab'I (Tevrat'ı) bilmezler. Onların bütün bildikleri bir sürü kuruntulardır. Onlar sadece zanda bulunurlar."

Aynı ayet yine devam etmiştir. Burada Muhammed'e ve İslamiyet'e karşı olan ikinci bir grup tanımlanır:—*ümmi;* yani burada kast edilen anlamı ile dinleri ya da Kutsal Yazıları konusunda asgari düzeyde bile bilgisi olmayanlar. Bu Yahudilerin yalnızca hahamlara özgü yorumlar ve öyküler ile ahmakça gelenekler hakkında bilgileri vardı. Bu tür kişilerin ileri sürdükleri iddialar önemli değildi.

LXXII.—SURE II., ayet. 79.

سورة البقرة

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَـذَا مِنْ عِندِ اللّهِ لِيَشْتَرُواْ بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُمْ مِّمَّا يَكْسِبُونَ

> "Vay o kimselere ki, elleri ile Kitab'ı yazarlar, sonra da onu az bir karşılığa değişmek için, 'Bu, Allah'ın katındandır' derler. Vay ellerinin yazdıklarından ötürü onlarınn haline! Vay kazandıklarından dolayı onların haline!"

Aynı bölümün eklenen bir devamı.

Önceki içerik, yalnızca hahamlara özgü yorumlardan ya da ahmakça geleneklerden haberdar olan bilgisiz kişilere işaret eder. Burada işaret edilen kişiler ile, bu tür yorum ya da gelenekleri yazan ve sonra bunları tanrısal yetkiye sahip olan yazılar olarak Muhammed'e getiren ve belki de bu yazıların Kutsal Yazılar kadar bağlayıcı olduklarını söyleyen kişilerin aynı kişiler olmaları mümkündür..

El Kitab'ın birebir anlamı, "yazı"dır ve ille de Yahudi Kutsal Yazıları oldukları anlamına gelmez. Ama yine de burada "Kitap"ı ifade ettiği düşünülebilir; yani bu bilgisiz Yahudilerin Kutsal Yazılar ya da onlarla aynı yetkiye sahip yazılar olarak kabul edilmesini arzu ettikleri kitap.

Metin, daha sonra Muhammed'e karşı olan bilgisiz Yahudilerden oluşan bir grubu tanımlar; şöyle ki, büyük olasılıkla kendi geleneklerinden, açıklamalarından ya da hahamlara ait kitaplardan bölümler çıkartıp yazan ve bu yazıların yetkin ve tanrısal olduklarını ileri süren kişiler;—örneğin, "Musa'nın Yasasına göre zina yapan birinin taşlanmasının gerekmediği" gibi yorumlar yapan ; ya da sahip çıkılan Eski Antlaşma bölümlerinin, Muhammed'in gelecek olan Peygamberin kendisi olduğu hakkındaki iddiasını destekleyen Muhammed taraftarlarının açıklamalarından farklı olduğunu bildiren kişiler. Muhammed bundan dolayı onları orijini yalnızca insani olan yazıları yazdıkları ve sonra bunları tanrısal yetkiye sahiplermiş gibi gösterdikleri için lanetledi.

Bu nedenle Urdu'lu çevirmen Abdül Kadir, bu ayet hakkında şu yorumu yapar:—"Bu kişiler, kendi isteklerine gore hareket ederek bölümleri bir araya getirir ve bunları sıradan insanlar için yazarlar ve sonra da yazdıklarını Tanrı'ya ya da peygambere atfederler." یہ وہ لوگ ہیں جوعوام کواُنکی خوشی موافق باتیں جوڑ کر لکھ دیتے ہیں اورنسبت کرتے ہیں کہ طرف خداکی یارسول کی Beydhavi bu nedenle bölümü şöyle açıklar:—"Ve belki burada kast edilen, Yahudilerin, zina yapan kişinin cezalandırılması hakkında açıklamalardan (ya da yorumlardan) bölümler

çıkartarak yazdıklarıdır.— ,ولعلّه أراد بما كتبوه من التأويلات الزائغة [31]

Bu şekilde bakıldığında, uygun olmayan yetkinin ima edildiği aşikardır; mevcut örnekte olduğu gibi bu yetki Muhammed'in Yahudi muhalifleri tarafından ya alışılan şekilde ya da dikkatsizce bu dalda çok bilgili olan kişilerin düşüncelerine ve yorumlarına eklenir. El yazması kitaplarda, yapılan imanın haklı olmasını sağlayacak bir metin değişikliği ya da metne herhangi bir ek mevcut değildir. Yahudiler, her çağda, vicdanlarının titizliği ile tanınmış kişilerdir, hatta batıl inançlı kişiler olarak da bilinirler; Müslümanlar, Kuran'larının korunması konusunda ne kadar titiz ve özenlilerse, Yahudiler de kendi kutsal kitaplarının tam metnini koruma konusunda aynı derecede titiz ve özenlidirler. Bu konudaki özellikleri sahte değildir ve aynı zamanda Muhammed de onların bu özelliklerini tekzip eder gibi görünmez; çok bilgili kişilerin yorumlarından ya da hahamlara özgü geleneklerden kopya edilmiş parçaları ortaya çıkardıkları ve bunların Kutsal Yazılara eşit bir yetkiye sahip olduklarını ileri sürdükleri için suçlanan bu kişilerin lehinde düşünce beyan etmemiştir. Yahudilerin, daha ilk zamanlarından beri yaptıkları gibi hahamlarının vahyedilmemiş yazılarına uygun olmayan bir önem vermeleri, vahyedilmiş Kutsal Yazılara saygıda ya da özen gösterme konusunda kusurlu davrandıklarını ima etmez.

Bu nedenle, Yahudilerin yalnızca insani olan derlemelerden kopyalar yapmış olmaları ve daha sonra Muhammed'in önünde bu kopyaları tanrısal bir yetkiye sahiplermiş gibi göstermelerinedensiz ve keyfi bir varsayımdır. Kutsal Yazıları her hali karda değiştirmiş ve bozmuşlardır. Eğer daha da ileri gitmiş ve çıkarttıkları bölümleri kendilerine göre uydurup yazmışlarsa, ve hile yaparak bunları Kutsal Kitap'ın ilk beş kitabından seçilmiş parçalar olarak ortaya koydularsa (metnin bu şekilde yorumlanması doğal olmamasına rağmen), yine de o zaman bile böyle bir suçlama yapılmaması gerekir; ileri sürülen düşünce ne olursa olsun, *Kutsal Yazılarının kopyalarını* değiştirdikleri ya da metinlerine ilaveler yaptıkları imasında bulunulamaz. Suçlama, bu durumda, Madde CX.,deki içeriğe benzemiş olurdu; "dillerini şaşırtarak" ya da aldatıcı bir nakletme tarzı ile, gerçek olmamasına rağmen bölümlere sanki Kutsal Yazılara aitlermiş gibi bir görünüm verilmiş olacaktı. Ama sözü edilen türdeki suçlama, Eski Antlaşma'nın El Yazmalarını tahrif etmekten çok farklı bir suçlamadır.

İlk olarak DİKKAT ETMENİZ GEREKEN; suçlama yalnızca Medine'deki Yahudilere yönelikti. Suçlama, konusu ne olursa olsun, Medineli Yahudilerden başkasına yöneltilmemişti. Örneğin, Kuran'ın hiç bir ayetinde Hıristiyanlara ya da Kutsal Yazılarına karşı bu tür bir imada bulunulmamıştır.

İkinci olarak DİKKAT ETMENİZ GEREKEN; suçlama, konusu ne olursa olsun, Muhammed'in, Medineli Yahudilerin ellerinde bulunan ve geçerli olarak kullanılan Eski Antlaşma'nın doğruluğuna ve saflığına olan güvenini etkilemedi. Bu nokta, Kutsal Yazıların değerinden ve yetkisinden daha önce olduğu gibi, tam ve güvenilir bir ifade ile söz eden sonraki tüm bölümlerin içeriğinde belirgindir.

LXXIII.—SURE II., ayet. 85.

سورة البقرة

أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاء مَن يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنكُمْ إِلاَّ خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَى أَشَدِّ الْعَذَابِ

---

[31] Beydhavi, burada Muhammed ve Medineli Yahudiler arasında zinanın cezalandırılmasına ilişkin düşünce farklılığını ima eder:—

> Muhammed, Musa'ya özgü düzene göre zina cezasının taşlanma olduğunu iddia ederken, Yahudiler, kendi yasalarına göre zinanın taşlanma cezasını talep etmediğini düşünürler. Bu, büyük olasılıkla konu hakkındaki hahamlara özgü bir yorum olabilir; Yahudiler bu yoruma dayanarak, Muhammed'in bu bölümde işaret ettiği soru hakkında yetkili ve tanrısal bir karar olduğunu ileri süren bir kopya üretmiş olmaları mümkündür.

> "Yoksa siz Kitab'ın (Tevrat'ın) bir kısmına inanıp, bir kısmını inkar mı ediyorsunuz? Artık sizden bunu yapanın cezası, dünya hayatında rezil olmaktan başka bir şey değildir. Kıyamet gününde ise onlar azabın en şiddetlisine uğratılırlar."

Bu konuşma halen Medineli Yahudilere hitap etmektedir. Bölümün verilmesinin nedeninin aşağıda belirtildiği gibi olduğu söylenir:- Beni Nadir ve Beni Cüreyt adlı iki Yahudi kabilesi, birisi birine diğeri ötekine ait olmak üzere Medine'deki iki düşman grup ile birlik oldu ve (Muhammed Medine'ye gelmeden once) birbirlerine karşı savaşmakta ve birbirlerini öldürerek evlerinden yoksun bırakmakta tereddüt etmediler; ama ellerine tutsak olarak düşen herhangi bir Yahudiyi alıkoymayı titizlikle reddettiler, çünkü böyle bir davranışa yasalarının izin vermediğini söylediler. Metinden önce yukarda gösterilen ayette Muhammed onları, kendi Kutsal Yazılarının birbirlerini kılıçtan geçirmelerini ve azletmelerini yasakladığı kadar birbirlerini tutsak etmelerini de eşit şekilde yasakladığını söyleyerek azarlar. Bölüm, onlara hitap etmektedir:—"Yoksa siz, Kitab'ın (Tevrat'ın) bir kısmına inanıp, bir kısmını inkar mı ediyorsunuz?"—bu sözler şu anlama gelir, "Kitab, sizin vahyedilmiş yazılarınızda talep edilenlerin tamamına inanmanızı ve itaat etmenizi gerektirmektedir. Emirlerin bazılarını yerine getirip, bazılarını ihmal ederek bağlılığınızı değiştiremezsiniz. Kim emirlerin yalnızca bir kısmına inanır ve itaat eder ve diğerlerine inanmazsa ve onları ihmal ederse, bu dünyada utandırılacak ve gelecek dünyada ıstırap veren işkence çekecektir. Kutsal Yazıların tamamı kutsal ve yetkilidir: emirlerinden her biri sizi eşit derecede sorumlu tutar."

Muhammed'in zamanında Yahudilerin elinde bulunan ve tek bir parçasının bile istisna teşkil etmeden, tam ve bütün olarak mevcut olduğu Eski Antlaşma'nın yetkililiğine ve doğruluğuna ilişkin (Kuran'a göre) bundan daha kesin bir kanıt istenebilir miydi?

LXXIV.—SURE II., ayet. 87.

سورة البقرة

وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِن بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ

> "Andolsun, Musa'ya Kitab'ı (Tevrat'ı) verdik. Ondan sonra ard arda peygamberler gönderdik. Meryem oğlu İsa'ya mucizeler verdik. Onu Ruhu'l-Kudüs (Cebrail) ile destekledik."

"Kitab, yani Tevrat (Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabı)."—*Celaleddin ve Beydhavi.*

LXXV.—SURE II., ayet. 89.

سورة البقرة

وَلَمَّا جَاءهُمْ كِتَابٌ مِّنْ عِندِ اللّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُواْ مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى الَّذِينَ كَفَرُواْ فَلَمَّا جَاءهُم مَّا عَرَفُواْ كَفَرُواْ بِهِ.

> "Kendilerine ellerindekini (Tevrat'ı) tasdik eden bir kitap (Kuran) gelince onu inkar ettiler. Oysa, daha önce (bu kitabı getirecek peygamber ile) inkarcılara (Arap müşriklerine) karşı yardım istiyorlardı. (Tevrat'tan) tanıyıp bildikleri (bu peygamber) kendilerine gelince ise onu inkar ettiler."

Hitap, halen Medineli Yahudileredir. Kuran'dan, her zaman olduğu gibi, Yahudilerin,

“ellerinde” ya da “yanlarında” olanı; yani kendi Yazılarını tasdik eden olarak söz edilir.—*Celaleddin ve Beydhavi.*

Bu bölümde Muhammed’in, kendi gelişinden önce Medine’deki Yahudilerin, bu kentte bulunan putperestlere hitap ettikleri tavrı ima ettiği ileri sürülür; Medine’deki Yahudiler Mesihleri göründüğünde kendilerini zaferli kılacağını ve bu zamanın gelmesini çabuklaştırmak için dua etmeyi bir alışkanlık haline getirmeleri gerektiğini söylerler. Gelişinin çabuklaşması için dua ettikleri kişinin kendisi olduğunu düşünen Muhammed, bekledikleri kitap olarak Kuran’ı kabul etmelerine ve şimdi artık bu Kuran’ın gelmiş olmasına rağmen Medineli Yahudilerin onu bilerek reddettiklerini söyler.

Bu , VII, XIII, XV., Maddeleri gibi bölümlerin aynı grubuna aittir.

LXXVI.—SURE II., ayet. 91.

سورة البقرة

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ آمِنُواْ بِمَا أَنزَلَ اللّهُ قَالُواْ نُؤْمِنُ بِمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرونَ بِمَا وَرَاءهُ وَهُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقاً لِّمَا مَعَهُمْ

“Onlara, ‘Allah’ın indirdiğine (Kuran’a iman edin’ denilince, ‘Biz sadece bize indirilene (Tevrat’a) inanırız’ deyip, ondan sonra geleni (Kuran’ı) inkar ederler. Halbuki o, ellerinde bulunanı (Tevrat’ı) tasdik eden hak bir kitaptır.”

Yahudiler, Muhammed tarafından vahyedilmiş olan tüm Yazılara inanmaya çağırıldıklarında, Yahudiler, yalnızca kendilerine açıklanan Yazılara inandıklarını ve bu Yazılardan sonra gelenlerin hepsine, *yani,* Müjde’ye (İncil’e) ve Kuran’a inanmadıklarını söylediler. Ama Muhammed, onların reddettiklerinin, yani Kuran’ın doğru olduğunu ve Yahudi Yazılarının vahyedilmiş ve yetkili olduklarını tasdik ettiğini bildirir.

Böylece o dönemde Yahudilerin ellerinde bulunan Yahudi Kutsal Yazıları (لِّمَا مَعَهُمْ) Kuran tarafından doğrulanır ve tasdik edilir.

LXXVII.—SURE II., v. 92.

سورة البقرة

وَلَقَدْ جَاءكُم مُّوسَى بِالْبَيِّنَاتِ ثُمَّ اتَّخَذْتُمُ الْعِجْلَ، الخ.

“Andolsun, Musa size açık mucizeler getirmişti de, arkasından sizzler nefislerinize zulüm ederek buzağıyı ilah edinmiştiniz.”

Bu sözler, İsrailoğullarının tapındığı altın buzağı hakkındadır ve bu ayeti yasanın Sina Dağı’nda verildiğine ilişkin bir öykü izler.

LXXVIII.—SURE II., ayet. 97.

سورة البقرة

فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَى قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللّهِ مُصَدِّقاً لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَى لِلْمُؤْمِنِينَ

“De ki: ‘Her kim Cebrail’e düşman ise, bilsin ki o, Allah’ın izni ile Kuran’ı; önceki kitapları doğrulayıcı, müminler için de bir hidayet rehberi ve müjde verici olarak senin kalbine indirmiştir.”

"Ondan önce olanı, yani önceki kitapları," ما بين يديه قبله من الكتب —*Celaleddin.*

Böylece Kuran daima aynı tarzda ve her aşamada, kendisinden önce açıklanan Yazıları, Yahudilerin ve Hıristiyanların ellerinde bulunan kitaplar olarak onaylar.

LXXIX.—SURE II., ayet. 101.

سورة البقرة

وَلَمَّا جَاءهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ كِتَابَ اللّهِ وَرَاء ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لاَ يَعْلَمُونَ

> "Onlara, Allah katından ellerinde bulunan Kitab'ı (Tevrat'ı) doğrulayıcı bir peygamber gelince, kendilerine kitap verilenlerden bir kısmı, sanki bilmiyorlarmış gibi Allah'ın Kitab'ını (Tevrat'ı) arkalarına attılar."

"Bir peygamber, yani, İsa ya da Muhammed.".—*Beydhavi.* "Muhammed."—*Celaleddin.* Kast edilenin Muhammed olduğu aşikardır..

"Tanrı'nın Kitabı, yani, Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabı كتاب الله أي التوراة —*Celaleddin ve Beydhavi*.

Muhammed, Yazılarını tasdik ederek ve Yazılarında önceden geleceği bildirilen peygamberin kendisi olduğunu beyan ederek Yahudileri gruplara ayırmaktadır. Yahudiler yine de onu reddettiler,—böylece "Tanrı'nın Kitabını", yani, kendi Yazılarını arkalarına attılar.

Metin, "Tanrı'nın Kitab'ının كتاب الله - o zamanlar Yahudilerin ellerinde bulunan Eski Antlaşma - tanrısal orijinine ve yetkililiğine doğrudan ve sarih olarak yapılan tanıklığı içerir.

LXXX.—SURE II., ayet. 113.

سورة البقرة

وَقَالَتِ الْيَهُودُ لَيْسَتِ النَّصَارَى عَلَىَ شَيْءٍ وَقَالَتِ النَّصَارَى لَيْسَتِ الْيَهُودُ عَلَى شَيْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ الْكِتَاب

> "Yahudiler, 'Hıristiyanlar bir temel üzerinde değiler'dediler. Hıristiyanlar da, 'Yahudiler bir temel üzerinde değiller'dediler. Oysa hepsi Kitab'ı okuyorlar.".

"*Okurlar,*" geniş ya da bitmemiş bir eylem gösteren fiil zamanı, "okuyorlar" ya da "okuma alışkanlığındalar." Burada sözü edilen Yazılar, Kuran tarafından başka yerlerde "onaylanan" ya da "tasdik edilen" şeklinde bahsedilen, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında geçerli olarak kullanılan Eski ve Yeni Antlaşmaların Yazılarıdırlar.

LXXXI.—SURE II., ayet. 136.

سورة البقرة

قُولُواْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

> "Deyin ki: 'Biz Allah'a, bize indirilene (Kuran'a), İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve Yakupoğullarına indirilene, Musa ve İsa'ya verilen (Tevrat ve İncil) ile bütün diğer peygamberlere Rab'lerinden verilene iman ettik. Onlardan hiç birini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz ona teslim olmuş kimseleriz."

"İbrahim'e, İsmail'e, İshak ve Yakup'a indirilene" ifadesi ile ne kast edildiğine karar verilmesi gerekmez. Büyük olasılıkla Musa'nın kitaplarında yazılı olduğu gibi, onlara ya da onlar ile ilgisi olanlara indirilenleri belirtiyor olabilir. Yine de, ifadenin ilk atalara ما أنزل referans olarak kullanıldığına dikkat edilmesi gerekir—onlara *indirilene,* peygamberlere "verilen" ya da "gönderilen" Yazılara uygulanandan farklı bir ifadedir: ما أوتُي موسى وعيسى وما أوتي النبيون من ربّهم "Musa'ya ve İsa'ya *verilen* ile bütün diğer peygamberlere Rab'lerinden *verilene*." Sözcük أُوتي yalnızca bir Kitap, Yazılar ya da Açıklama ile ilgili olarak kullanılır, yazılıdır ve bu nedenle verilen ya da gönderilen ifadeleri ile söz edilir; oysa önceki ifade (نزل) vahyedilmiş olanı ya da açıklamayı belirtir; Tanrı'nın insandan istediği yazılmış olabilir ya da olmayabilir.

Ayet, "Musa'ya, İsa'ya ve bütün diğer peygamberlere Rab'lerinden verilene" ilişkin Yazılarda bulunan inancın gerekliliğinin çok önemli bir duyurusu ile Kuran ile eşit biçimde devam eder; *hiç birini diğerinden ayırt etmemek;* hepsini onurlandırmak ve hepsine saygı duymak ve itaat etmek, çünkü Kuran'da hepsinin eşit derecede Tanrı'nın sözü olduğu belirtilir. O zaman Kuran'a inananlar, bu kutsal Yazıları neden ihmal ederler? Oysa kendi peygamberleri, onlara bu kutsal Yazıların *İslam'ın zorunlu bir koşulu* olduklarını öğretmiştir.

LXXXII.—SURE II., ayet. 140.

سورة البقرة

أَمْ تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطَ كَانُواْ هُودًا أَوْ نَصَارَى قُلْ أَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللّهُ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِندَهُ مِنَ اللّهِ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ

> "Yoksa siz, 'İbrahim de İsmail de, İshak da, Yakub ile Yakuboğulları da yahudi, ya da hıristiyan idiler' mi diyorsunuz? De ki: 'Sizler mi daha iyi bilirsiniz, yoksa Allah mı?' Allah tarafından kendisine ulaşan bir gerçeği gizleyen kimseden daha zalim kimdir? Allah, yaptıklarınızdan habersiz değildir."

"Daha zalim kimdir, yani, hiç kimse böyle yapandan daha zalim değildir; burada sözü geçen kişiler, İbrahim'in evrensel imana sahip olması hakkında Eski Antlaşma'nın ilk beş kitabında bulunan tanıklığı gizleyen Yahudilerdir." ومن أظلم ممن الخ أي لا أحداً أظلم منه وهم اليهود كتموا شهادة الله في التوراة لإبراهيم بالحنيفية — *Celaleddin.* Buradaki anlam daha çok, Yahudilerin, İbrahim'in bir Yahudi olduğu konusundaki bilgisizce ısrarları ve İbrahim'in, İslam'ın evrensel imanına ait olduğuna ilişkin büyük gerçeği gizlemeleri, Tanrı tarafından kendilerine emanet edilen tanıklığı saklamalarıdır; aynı Hıristiyanların bu güne kadar, Yahudilerin Eski Antlaşma'nın Hıristiyanlık hakkındaki kanıtını saptırdıklarını ya da kabul etmeyi reddederek bu kanıtı sakladıklarını söylemeleri gibi.

Muhammed'in zamanındaki Yahudiler günümüzdeki Yahudilerden farksız olarak Yahudiliğin doğal olarak eğilim gösterdiği evrensel ya da geliştirilmiş iman düşüncesine izin vermezlerdi. Kendi Kutsal Yazılarındaki bölümlerin, Hıristiyanlık ve İslamiyet'e işaret ettiğini iddia eden yorumlara müsaade etmezlerdi. Bunu Kabul etmez ya da meydana çıkarmazlardı. Bundan dolayı "Tanrı'dan aldıkları tanıklığı gizlediler."

Burada Yahudiler tarafından, ne metne ek yapıldığından ne de kendi Kutsal Yazılarını herhangi bir şekilde değiştirip bozduklarına dair bir bilgi mevcut değildir. Aksine bölüm, Kutsal Yazıların tanrısal orijinine, güvenilirliğine ve bozulmamış olduklarına ilişkin sunulan büyük övgülere yer verir, bu Kutsal Yazılar, o dönemde Yahudilerin ellerinde bulunan Yazılardır, شهادة عندهم من الله —*kendileri ile birlikte olan Tanrı'nın tanıklığı olarak.*

LXXXIII.—SURE II., ayet. 144-145.

سورة البقرة

قَدْ نَرَى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِي السَّمَاء فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَاهَا فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ
فَوَلُّواْ وُجُوِهَكُمْ شَطْرَهُ وَإِنَّ الَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ وَمَا اللّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ
وَلَئِنْ أَتَيْتَ الَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ بِكُلِّ آيَةٍ مَّا تَبِعُواْ قِبْلَتَكَ وَمَا أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ، الخ.

"(Ey Muhammed!) Biz senin çok defa yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni, hoşnut olacağın kıbleye çevireceğiz. (Bundan böyle), yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) yüzünüzü hep onun yönüne çevirin. Şüphesiz kendilerine kitap verilenler, bunun Rablerinden (gelen) bir gerçek olduğunu elbette bilirler. Allah, onların yaptıklarından habersiz değildir.

Andolsun, sen kendilerine kitap verilenlere her türlü mucizeyi getirsen de, onlar yine senin kıblene uymazlar. Sen de onların kıblesine uyacak değilsin."

Yahudilerden burada "bunun Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu bilenler" olarak söz edilmesi, (Celaleddin'e göre) Kıble'nin Mekke olarak değiştirilmesinin nedeninin tanrısal yetki ya da (daha büyük bir olasılıkla) genelde Muhammed'in açıklaması ve görevi olup olmadığı konusunda,—ayet önceki bölümlerin anlamını onaylar; yani, Muhammed tarafından Kutsal Yazılara sürekli olarak, Yahudilerin farkında olmalarına rağmen kabul etmeyi reddettikleri, kendisinin ve görevinin lehinde kanıt içeren yazılar olarak işaret edilir.

LXXXIV.—SURE II., ayet. 146.

سورة البقرة

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءهُمْ وَإِنَّ فَرِيقاً مِّنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

"Kendilerine kitap verdiklerimiz onu (Peygamberi) oğullarını tanıdıkları gibi tanırlar. Böyle iken içlerinden bir takımı bile bile gerçeği gizlerler."

"Onu, yani, Muhammed'I; ya da *onu, yani* Kuran'ı."—*Beydhavi.*

Buradaki referans, daha önce olduğu gibi, Muhammed ve Kuran konusunda kendi Kutsal Yazılarındaki peygamberlik imalarını izleyen Yahudiler tarafından fark edilmiş olmaları, ama duydukları kin ve haset nedeniyle bu gerçeği kabul etmedikleri hakkındadır.

LXXXV.—SURE II., ayet. 159-160.

سورة البقرة

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَـئِكَ يَلعَنُهُمُ اللّهُ
وَيَلْعَنُهُمُ اللاَّعِنُونَ
إِلاَّ الَّذِينَ تَابُواْ وَأَصْلَحُواْ وَبَيَّنُواْ فَأُوْلَـئِكَ أَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ

"İndirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayeti Kitap'ta açıklamamızdan sonra onları gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lanet eder, hem de bütün lanet etme konumunda olanlar lanet eder.

> Ancak tövbe edip durumlarını düzeltenler ve gerçeği açıkça ortaya koyanlar (lanetlenmekten) kurtulmuşlardır. Çünkü ben onların tövbelerini kabul ederim. Zira ben tövbeleri çok kabul edenim, çok merhamet edenim.”

Açıklanmakta olan bu bölümün nedeni, İbn İshak’a göre (İbn Hişam’ın Peygamber’in biyografisinde alıntı yaptığı gibi) şöyledir:—

كتمانهم ما في التوراة من الحق. وسأل معاذ بن جَبل، أخو بني سَلمة، وسعدُ بن معاذ، أخو بني عبد الأشهل وخارجةٌ بن زيد، أخو بَلْحارث بن الخزرج، نفراً من أحبار اليهود عن بعض ما في التوراة، فكتموهم إياه، وأبَوْا أن يُخبروهم عنه. فأنزل اللهُ تعالى فيهم: إنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى، الآية.

"Kitapta (Tevrat’ta) açıklanan gerçeğin Yahudiler tarafından gizlenmesi;— Yahudilerden oluşan bir düzeltmenler grubunda yer alan ve Eski Antlaşma’nın ilk beş kitabındaki bazı konular ile ilgili araştırma yapan Muadz, Sad ve Kariya, gerçeği onlardan gizlediler ve onlara bildirmeyi reddettiler. Büyük ve görkemli Tanrı bundan dolayı bu ayeti indirdi,—*indirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayeti gizleyenler,* “ [32]

Kutsal Yazılarındaki bölümleri, Muhammed’in iddialarının ya da İslam ilkelerinin lehinde göstermeyerek Muhammed’e ve Muhammed’in izleyicilerine itaat etmeyen Yahudiler yine tekzip edildiler. Bü tür talepleri yanıtlamayı reddetmeleri, “kendilerine Tanrı tarafından verilen apaçık delilleri ve hidayeti *gizlemeleri*” şeklinde görüldü ve bu nedenle azarlandılar. Gerçeğin yazılmasını kısıtladıkları için lanetlendiler. Bu, yapılan suçlamanın en üst sınırıdır. Yahudilerin, Eski Antlaşma’nın tomarları ya da kopyaları ile vicdanlarınınn sesini dinleyerek ve saygı göstererek ilgilendiklerine ilişkin en ufak bir kuşku bile duyulmaz.

O zamanlar Yahudilerin ellerinde bulunan Yazılara yapılan tanıklığa dikkat edin; şöyle adlandırılmışlardı, وما أنزلنا من البينات والهدى —"Tanrı’nın kendilerine indirdiği apaçık deliller ve hidayet.”

LXXXVI.—SURE II., ayet. 174-176.

سورة البقرة

إنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أنزَلَ اللّهُ مِنَ الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلاً أُولَـئِكَ مَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ إلاَّ النَّارَ وَلاَ يُكَلِّمُهُمُ اللّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلاَ يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
أُولَـئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُاْ الضَّلاَلَةَ بِالْهُدَى وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَآ أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ
ذَلِكَ بِأَنَّ اللّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُواْ فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ

> “Allah’ın indirdiği kitaptan bir kısmını gizleyip onu az bir bedel ile değişenler (var ya); işte onlar karınlarına ateşten başka bir şey doldurmuyorlar. Kıyamet günü Allah, onlarla ne konuşacak, ne de onları arıtacaktır. Onlar için elem dolu bir azap vardır.
> İşte bunlar hidayeti verip sapıklığı, bağışlanmayı verip azabı satın alanlardır. Onlar ateşe karşı ne kadar da dayanıklıdırlar (!)
> Bu (azab) da, Allah’ın Kitab’ı hak olarak indirmiş olması (ve onların bunu inkar etmesi) sebebiyledir. Kitap konusunda anlaşmazlığa düşenler ise derin bir ayrılık içindedirler.”

Bir önceki bölümde ifade edilmiş olan düşüncenin bir tekrarı. Yahudiler, geçici bir avantaj nedeniyle (yani, kendi halklarının hoşnutsuzluğundan ve ulusal prestijlerini kaybetmekten sakınmak için) Kutsal Yazılarında bulunan Muhammed’in ve İslam’ın lehinde

---

[32] (Sayfa 259. İbn İshak, *Muhammed’in Yaşamı:İshak Sirat Resul Allah’ın bir Çevirisi,* Çeviriyi yapan, A. Guillaume, Oxford University Press, Oxford, England. 1967’de Pakistan Karaçi’de yeniden basıldı, 13. baskı, 1998) 1955,s. 815.)

söz eden tanıklıkları yayınlamayı reddetmekle suçlanırlar.

"Kitap'tan" metinde ikinci kez söz edilişi, ya Kuran'a ya da Kutsal Kitap'a işaret ediyor olabilir. Eğer kast edilen Kutsal Kitap ise, tartışmalar, Yahudilerin gizlenen bölümlerin gerçek anlamı konusunda farklı düşünceye sahip oldukları anlamına gelebilir; bölümlerin Muhammed'e işaret ettikleri düşüncesine sahip olarak İslam'ı benimseyenler,—bu tür bir referansa sahip olduklarını kabul etmeyi reddeden Yahudiler olarak kalanlar;—bu tür bir reddetme, Muhammed'in suçlamasının aslını oluşturur.

LXXXVII.—SURE II., ayet. 213.

سورة البقرة

كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللّهُ النَّبِيِّينَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ الكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِيمَا اخْتَلَفُواْ فِيهِ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلاَّ الَّذِينَ أُوتُوهُ مِن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ فَهَدَى اللّهُ الَّذِينَ آمَنُواْ لِمَا اخْتَلَفُواْ فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ، الخ.

> "İnsanlar tek bir ümmetti. Allah, müjdeciler ve uyarıcılar olarak peygamberler gönderdi ve beraberlerinde, insanların anlaşmazlığa düştükleri şeyler konusunda, aralarında hüküm vermek üzere kitapları hak olarak indirdi. Kendilerine apaçık ayetler geldikten sonra o konuda ancak; kitap verilenler, aralarındaki kıskançlık yüzünden anlaşmazlığa düştüler. Bunun üzerine Allah iman edenleri, kendi izniyle, onların hakkında ayrılığa düştükleri gerçeğe iletti. Allah, dilediğini doğru yola iletir."

LXXXVIII.—SURE II., ayet. 253.

سورة البقرة

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ اللّهُ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ مِن بَعْدِهِم مِّن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَـكِنِ اخْتَلَفُواْ فَمِنْهُم مَّنْ آمَنَ وَمِنْهُم مَّن كَفَرَ وَلَوْ شَاء اللّهُ مَا اقْتَتَلُواْ وَلَـكِنَّ اللّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ.

> "İşte peygamberler! Biz, onların bir kısmını bir kısmına üstün kıldık. İçlerinden, Allah'ın konuştukları vardır. Bir kısmının da derecelerini yükseltmiştir. Meryem oğlu İsa'ya ise açık deliller verdik ve onu Ruhu'l-Kudüs (Cebrail) ile destekledik. Eğer Allah dileseydi, bunların arkasından gelen (millet)ler, kendilerine apaçık deliller geldikten sonra, birbirlerini öldürmezlerdi. Fakat ayrılığa düştüler."

Bu bölümler, herhangi bir vaat talep edermiş gibi görünmezler.

LXXXIX.—SURE II., ayet. 285.

سورة البقرة

آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللّهِ وَمَلآئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ .

> "Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, müminler de (iman ettiler). Her biri; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman ettiler ve şöyle dediler: 'Onun peygamberlerinden hiç birini (diğerinden) ayırt etmeyiz.'"

Bu nedenle, “Kitaplara” ya da “Yazılara” hem Muhammed’in hem de izleyicilerinin Kuran’a inandıkları gibi inanılması gerekir; çünkü onlar Yahudilerin ve Hıristiyanların ellerinde bulunduklarına çok sık işaret edilen Eski ve Yeni Antlaşmaların vahyedilmiş ve günümüze kadar gelen Yazılarıydılar.

XC.—SURE LVII., ayet. 19.

سورة الحديد

وَالَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُوْلَئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاء عِندَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُوْلَئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِي

“Allah’a ve Peygamberlerine iman edenler var ya, işte onlar sıddıklar (sözü özü doğru kimseler) ve Allah katında şahitlerdir. Onların mükafatları ve nurları vardır. İnkar edip ayetlerimizi yalanlayanlara gelince; işte onlar cehennemliklerdir.”

Burada inananlar için yalnızca Kuran’a değil, aynı zamanda genelde Tanrı’nın peygamberlerine de inananlar, yani bu peygamberlerin açıklamalarına ve öğretişlerine de iananlar için Tanrı’nın iyiliği ve göksel mükafatlar vaad edilir, öte yandan ayetleri inkar edip yalanlayan inanmayanlar cehennem ateşi ile tehdit edilirler.

Metne göre, bu Müslümanlara dehşet verici bir sorumluluk intikal ettirilir; bu Müslümanlar, Kuran’ı kabul etmelerine rağmen, önceki peygamberlerin ve elçilerin açıklamalarını reddetmekle, Kuran’a “inanmamış ve onu sahtelikle suçlamış” olurlar. “*Onlar* cehennemliklerdir";—bu konudaki yargıç Kuran’ın kendisi olur.

XCI.—SURE LVII., ayet. 25-28.

سورة الحديد

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ بَأْسٌ شَدِيدٌ
وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَن يَنصُرُهُ وَرُسُلَهُ بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ
وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُم مُّهْتَدٍ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ
ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً
وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاء رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا
الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِن رَّحْمَتِهِ وَيَجْعَل لَّكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ

“Andolsun, biz elçilerimizi açık mucizelerle gönderdik ve beraberlerinde kitabı ve mizanı (ölçüyü) indirdik ki, insanlar adaleti yerine getirsinler. Kendisinde müthiş bir güç ve insanlar için büyük faydalar bulunan demiri yarattık (ki insanlar ondan yararlansınlar). Allah da kendisine ve Resullerine gayba inanarak yardım edecekleri bilsin. Şüphesiz Allah kuvvetlidir, mutlak güç sahibidir.

Andolsun, biz Nuh’u ve İbrahim’i peygamber olarak gönderdik. Peygamberliği ve kitabı onların soylarına da verdik. Onlardan kimi doğru yola ermiştir, ama içlerinden bir çoğu da fasık kimselerdir.

Sonra bunların peşinden ard arda peygamberlerimizi gönderdik, ona İncil’i verdik ve kendisine uyanların kalplerine şefkat ve merhamet duygusu koyduk. (Kendiliklerinden) icat ettikleri ruhbanlığa gelince; biz onu onlara farz kılmamıştık. Allah’ın rızasını kazanmak için onu kendileri icat

etmişlerdi.Fakat ona da gereği gibi uymadılar. Biz de içlerinden iman edenlere mükafatlarını verdik. Fakat onlardan bir çoğu da fasık kimselerdir.

Ey iman edenler! Allah'a karşı gelmekten sakının ve peygamberlerine iman edin ki, size kendisiyle yürüyeceğiniz bir nur versin ve sizi bağışlasın. Allah çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir."

"Kitab,"- vahyedilmiş "Kitaplar" ya da Kutsal Yazılar *(Celaleddin)* Tanrı tarafından Nuh'un ve İbrahim'in soyları için tayin edilmişti;—yani, İbrahim'in zürriyeti olan İsrailoğullarına emanet edimişler ve İsrailoğulları tarafından nesilden nesile devredilmişlerdi.

Bu bölümde, Muhammed'in zamanında Hıristiyan olduklarını ağızları ile açıklayan kişiler yumuşak yürekli ve şefkatli oldukları için övülürler. Tanrı, onların yüreklerine şefkat ve merhamet koymuştu. رأفة ورحمة . Son cümlede, "inananlardan" olan bu Hıristiyanlara ve aynı zamanda belki de Yahudilere Tanrı'dan korkmaları ve onun Elçisine inanmaları öğütlenir; kendilerine her durumda şefkat, merhamet ve diğer ruhsal bereketlerden *çifte* pay verileceği vaad edilir. Bu vaat, Kuran'a inanan kişinin, İslam'ı kabul etmiş tüm Yahudiler ve Hıristiyanlar ile ilgili bu öğüdü yerine getirmesini gerektirir. Böyle kişilerin daha Muhammed'in zamanında bile mevcut oldukları tarihsel bir gerçektir. O zaman, bu kişiler çifte bir bereket miras almışlar ve özellikle kendilerine rehberlik edeceği vaad edilen "nur" ile yürümüşlerdir. Ve böylece Madde LXII' de olduğu gibi burada da aynı delil uygulanabilir. İnanç değiştirmiş olan bu kişilerin, Muhammed'in, kendisine tanıklık etmek için başvurduğu ve burada vaad edilen özel ayrıcalıkların temeli olarak belirttiği bu inanç ve uygulamaya verdiği önem nedeniyle, Eski ve Yeni Antlaşma'nın bu Yazılarını özenle koruyacakları kesindi. İslamiyet'i kabul etmelerine neden olan bu Yazıları, çok değerli bir delil olarak zürriyetlerine devredeceklerdi. Ama bu şekilde devredilmiş olan bir Kutsal Yazıyı, şimdi Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında geçerli olan ve daha ilk zamanlarda da şimdiki geçerliliğin aynısına sahip olan Yazıların dışında nerede buluruz? Müslümanlar arasında Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından kullanılanlardan ayrı olarak muhafaza edilmiş olan başka Eski ve Yeni Antlaşmaların bulunmaması, bu konuda önceden bir tedbir alınmasının gerekmediğine dair kesin bir kanıttır; ve İslam'ı kabul eden Yahudilerin ve Hıristiyanların, Müslüman olmayı reddeden kardeşlerinin dürüst davranarak Kutsal Yazıları koruduklarından kuşkulanılamaz; ya da bu durumun aksinden kuşkulanmak için hiç bir zaman her hangi bir temel mevcut olmamıştır.

XCII.—SURE XCVIII., ayet. 1-5.

سورة البينة

لَمْ يَكُنِ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَالْمُشْرِكِينَ مُنفَكِّينَ حَتَّى تَأْتِيَهُمُ الْبَيِّنَةُ
رَسُولٌ مِّنَ اللَّهِ يَتْلُو صُحُفًا مُّطَهَّرَةً
فِيهَا كُتُبٌ قَيِّمَةٌ
وَمَا تَفَرَّقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ إِلاَّ مِن بَعْدِ مَا جَاءتْهُمُ الْبَيِّنَةُ
وَمَا أُمِرُوا إِلاَّ لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاء وَيُقِيمُوا الصَّلاَةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّم

"Kitap ehlinden inkar edenler ile Allah'a ortak koşanlar, kendilerine apaçık delil gelinceye kadar (küfürden) ayrılacak değillerdi.

Bu delil, tertemiz sahifeleri okuyan, Allah tarafından gönderilen bir peygamberdir. O sahifelerde dosdoğru hükümler vardır.

Kendilerine kitap verilenler, ancak kendilerine o apaçık delil geldikten sonra ayrılığa düştüler. Halbuki onlara, ancak dini Allah'a has kılarak, hakka yönelen kimseler olarak O'na kulluk etmeleri,namazı kılmaları ve zekayı vermeleri emredilmişti. İşte bu dosdoğru dindir."

"*Kendilerine emredilmedi, yani,* kendi Yazılarının hiç birinde, ne Tevrat'ta ne de İncil'de," وما أمروا في كتابهم التوراة والإنجيل —*Celaleddin: yani* kendi Kitaplarının içeriğinde." وما أمروا أي في كتبهم بما فيها —*Beydhavi* (NB.—Bazıları, bunun Mekke'de açıklanan bir Sure olduğunu düşünürler.)

Bu, hem Yahudi hem de Hıristiyan Yazılarının bozulmamış olduklarına dair hiç bir kuşkuya yer vermeyen bir tanıklıktır. Ancak o dönemde yaşayan Yahudi ve Hıristiyanların çoğu, uygulamalarında hata yapmış olabilirler ve Tanrı'nın sözünün anlamını ve öğretişlerini saptırmış olmaları mümkündür, Tanrı'nın sözünü içeren kitaplar ve sonra kendi aralarında kullanılanlar, bu bölüme göre saf ve bozulmamış gerçeğin dışında herhangi bir ilaveden özgürdürler. "dosdoğru dinin,"— الدِّينَ حُنَفَاء وَيُقِيمُوا،- وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ tanrısal buyruklarını içerirler.

XCIII.—SURE LXII., ayet. 5.

سورة الجمعة

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَاةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

> "Tevrat ile yükümlü tutulup da onunla amel etmeyenlerin durumu, ciltler ile kitap taşıyan eşeğin durumu gibidir. Allah'ın ayetlerini inkar eden topluluğun hali ne kötüdür! Allah, zalimler topluluğunu hidayete erdirmez."

En değerli kitapları yüklenmiş olan bir eşek, bu kitapların yararından ya da değerinden habersizdir; aynı şekilde Yahudiler de vahyedilmiş Yazılarına nezaret eden uygun koruyuculara rağmen kendi kutsal Yazılarından tamamıyla habersizlerdi ve bu Yazılardan yararlanma yetkileri, ceza olarak ellerinden alınmıştı.

Bu örnek, tüm Kuran'da Yahudilerin konumu ve davranışı ile ilgili görüşü güçlü bir biçimde desteklemektedir; ve örnek aynı zamanda Hıristiyanlar tarafından sık sık ifade edilen fikirlerden önemli bir farklılığa yer vermemektedir. Yahudiler, Eski Antlaşma'da Tanrı'nın sözüne bozulmamış ve eksiksiz olarak sahip olmalarına rağmen, Tanrı sözünün gerçek ürününü görecek yeterlilikte ruhsal algıya sahip değildirler. Gerçeği göremeyecek kadar kördürler.

Bölümün anlamı, Yahudilerin Tanrı'nın gerçek sözüne sahip olduklarının kabul edilmesidir; keşke doğru olanı fark edebilseler ve kullanabilselerdi; ama doğru olanı anlayamayacak kadar bilgisizlerdi ve anlamamaları için gözleri kapatılmıştı.

XCIV.—SURE XLVIII., ayet. 29.

سورة الفتح

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاء عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاء بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلاً مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ فِي التَّوْرَاةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى سُوقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ.

> "Muhammed, Allah'ın Resulüdür. Onunla beraber olanlar, inkarcılara karşı cetin, birbirlerine karşı da merhametlidirler. Onların, rüku ve secde halinde, Allah'tan lütuf ve hoşnutluk istediklerini görürsün. Onların secde eseri olan alametleri yüzlerindedir. İşte bu, onların Tevrat'ta ve İncil'de anlatılan durumlarıdır: Onlar filizini çıkarmış, onu kuvvetlendirmiş, kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş, ziraatçilerin hoşuna giden bir ekin gibidirler.

Allah, kendileri sebebiyle inkarcıları öfkelendirmek için onları böyle sağlam ve dirençli kılar.''

Burada verilen referans büyük olasılıkla Mezmurlardaki örneklerin bazılarına ya da İncil'deki Ekinci benzetmesinden alınmış olabilir.

XCV.—SURE LXI., ayet. 6.

سورة الصف

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُم مُّصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِن بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ.

"Hani, Meryem oğlu İsa, 'Ey İsrailoğulları! Şüphesiz ben, Allah'ın size, benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı ve benden sonra gelecek, Ahmed adında bir peygamberi müjdeleyici (olarak gönderdiği) peygamberiyim' demişti.''

Ayet, Muhammed tarafından İsa'nın, halkına verdiği mesaj olarak aktarılmıştır. Yahudilerin Yazılarının İsa'nın zamanında geçerli olduklarını belirterek saflıklarını ve yetkilerini kabul eder. O zaman Eski Antlaşma eksiksizdi ve içerdiği kitapların hepsi aynen bugünkü şekliyle Kabul edilmiş durumdaydı. Bu nedenle, Kuran'da sözü edilen Tevrat'ın Eski Antlaşma'nın tamamı olduğunu anlıyoruz;—aynı İsa'nın zamanında kullanıldığı ve kabul edildiği gibi Yasa, Mezmurlar ve Peygamberler.

Bölüm, İsa'nın Kutsal Ruh (Paraklet ya da yardıma çağırılan kişi) ile ilgili vaadine işaret ediyor gibidir; bu sözcük Periklit olarak okunduğu zaman, Muhammed tarafından, Muhammed ile ilgili bir peygamberlik olarak kendisine mal edilmiş olur.

XCVI.—SURE IV., ayet. 44-47.

سورة النساء

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يَشْتَرُونَ الضَّلاَلَةَ وَيُرِيدُونَ أَن تَضِلُّواْ السَّبِيلَ
وَاللّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللّهِ نَصِيرًا
مِّنَ الَّذِينَ هَادُواْ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُواْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانظُرْنَا لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِن لَّعَنَهُمُ اللّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلاَ يُؤْمِنُونَ إِلاَّ قَلِيلاً
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ آمِنُواْ بِمَا نَزَّلْنَا مُصَدِّقًا لِّمَا مَعَكُم مِّن قَبْلِ أَن نَّطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ اللّهِ مَفْعُولاً

"Kendilerine Kitap'tan bir nasip verilmiş olanları görmüyor musun? Onlar sapıklığı satın alıyorlar ve sizin de yoldan sapmanızı istiyorlar.

Allah, sizin düşmanlarınızı çok daha iyi bilir. Allah, dost olarak yeter. Allah, yardımcı olarak da yeter.

Yahudilerden öyleleri var ki, (kelimeleri yerlerinden kaydırıp) tahrif ederek onları anlamlarından uzaklaştırırlar. Dillerini eğip bükerek ve dine saldırarak 'İşittik, karşı geldik', 'İşit, işitmez olası!' 'Ra'ina' derler. Halbuki onlar, 'İşittik ve itaat ettik; dinle ve bize bak' deselerdi, bu kendileri için daha hayırlı olurdu. Fakat Allah, küfürleri yüzünden kendilerini lanetlemiştir. Bu yüzden pek az iman ederler.

Ey kendilerine kitap verilenler! Birtakım yüzleri silip de tersine çevirmeden, yahut cumartesi halkını lanetlediğimiz gibi onları lanetlemeden, yanınızda

> bulunanı (Tevrat'ı) doğrulayıcı olarak indirdiğimiz bu kitaba (Kuran'a) iman edin. Allah'ın emri mutlaka yerine gelecektir.“

Bağlantısını göstermek amacıyla tüm bölümden aktarma yaptım. Bölüm, Medine'li Yahudilere hitap etmektedir; Medineli Yahudiler saptırılmış, çifte ya da belirsiz anlamlı sözler, alışkın oldukları duygularından farklı ifadeler ve *yerlerinden* kaydırılmış bölümler kullanıyorlardı. Bu davranışları ile Muhammed'i alay konusu haline getirerek imanı yererlerken, aynı zamanda söylediklerinin diğer zararsız anlamının arkasına gizlenerek kendilerini koruyorlardı.

Sure II., ayet. 104'de: يا أيها الذين آمنوا لا تقولوا راعنا وقولوا أنظرنا واسمعوا —yer alan bir sonraki ayet aynı anlamı taşır. "*Ey iman edenler! 'RA'İNA* (bizi gözet)' *demeyin,* 'UNZURNA' (bize bak) *deyin ve dinleyin*." Her iki kelime de selam verme şekilleriydi. Ancak bir önceki kelime aynı zamanda bir kötüye kullanma ya da aşağılama üslubu içermekteydi. Yahudiler kelimeyi bu anlamda kullandıkları için Muhammed kelimenin her türlü kullanımını yasakladı.

Kuran'ı Urdu diline çeviren tercüman Abdül Kadir'in açıklaması, oldukça uygundur. Bu açıklama şöyledir:

راعنا لفظ بولتے تھے اس کا بیان :سورہ بقرہ میں ہوا اسی طرح حضرت بات فرماتے توجواب میں کہتے سنا ہم نے اس کےمعنی یہ ہیں کہ قبول کیا لیکن آہستہ کہتے کہ نہ مانا یعنی فقط کان سے سنا اوردل سے نہ سنا اورحضرت کوخطاب کرتے توکہتے ہیں نہ سنایاجائیوظاہر میں یہ دعا نیک ہے کہ توہمیشہ غالب رہے کوئی تجہ کو بری بات نہ سنا سکے اوردل میں نیت رکھتے کہ توبھرا ہوا جائیو ایسی شرارت کرتے —

"RA'İNA (bizi gözet) daha önce Bakara Suresinde (II.) açıklanmış olduğu gibi kullanmaya alışık oldukları bir sözcüktür, bu nedenle:—Peygamber konuştuğunda, 'sözlerini kabul ettik' anlamına gelen '*işittik*' sözleri ile yanıt verirlerdi; ama bundan ayrı olarak '*onlara dikkat (*ya da *itaat) etmedik'* şeklinde ayrı ifadeler eklediler; yani, 'yalnızca kulaklarımız ile işittik, ama yüreğimiz ile işitmedik.' Bu nedenle Peygamber'e hitap ettiklerinde, '*işit, işitmez olası!'* dediler; iyilik için edilen bir duanın görünüşteki anlamıdır ya da 'Her zaman zaferli ol, hiç kimse senin aleyhinde kötü bir söz söylemeye cüret edemesin'; ancak bu sözlerinin yüreklerindeki gerçek anlamı şöyleydi: 'Sağır olasın (işitmez olasın)'; sözlerini kötülük yapmak amacıyla kullandılar."

Bu nedenle, *işittik* سمعنا, gibi ifadelerde yer alan kelimelerin "çarpıtılması" ve "yerlerinden kaydırılması" belki de ikinci bir fikrin içine eklenmeleriyle (وعصينا) *ve itaat ettiler* ve (اسمع غير مسمع) *işitmeden dinlediler,* benzer şekilde söylenmiş; ve (راعنا) *bizi gözet,* kelimelerini hakaret eden bir anlamda kullandılar. .

Bu, metinde ليًا بألسنتهم *—dillerini eğip bükerek* şeklinde adlandırılır, Celaleddin bu ifadenin daha önce kullanılmış olan *yerlerinden* kaydırılmış (ليًا تحريفًا بالسنتهم) kelimeleri ile aynı anlamı taşıdığını açıklar. "ÇARPITMAK *yani, yerlerinden kaydırmak* (ya da *dillerini eğip bükerek*)" Bu nedenle, Yahudilerin suçlandıkları *dillerini eğip bükme ve kelimeleri yerlerinden kaydırma* gibi davranışların metinde örnek olarak gösterilen doğaya sahiplerdi ve Yahudilerin hiç bir şekilde *Kutsal Yazıların kendilerini* tahrif ettiklerini ya da yerlerinden kaydırdıklarını kast etmiyordu.

Aksine, bölümün mahiyeti, *Yazıların onlar ile birlikte olduklarının* açık ve kesin olarak "onaylanması", "tasdik edilmesi" ya da "doğrulanmasıdır"; yani, Yahudilerin ellerinde bulunanın vahyedilmiş kitaplar olduklarıdır. O tarihte Medineli Yahudilerin ve dünyaya dağılmış olan kardeşlerinin ellerinde bulunan Kutsal Yazılara karşı herhangi bir suçlamanın yöneltilemeyeceği kesindir; bu Kutsal Yazılar gerçek ve yetkili olarak tasdik edilirler.

XCVII.—SURE IV., ayet. 51.

سورة النساء

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ لِلَّذِينَ كَفَرُواْ هَؤُلاء أَهْدَى

مِنَ الَّذِينَ آمَنُواْ سَبِيلاً

"Kendilerine Kitap'tan bir nasip verilmiş olanları görmüyor musun? Onlar "cibt"e ve "tağut"a (insanları azdıran ve saptıran şeylerin hepsi) inanıyorlar. İnkar edenler için de, 'Bunlar, iman edenlerden daha doğru yoldadır' diyorlar."

Yorumculara göre metin, Kureyş, İslam'ın gerçek değeri hakkında kendilerine danıştığında kendi putperestliklerinin Muhammed'in sahte inancından daha iyi olduğunu bildiren belirli Yahudilere işaret etmektedir. Metnin, Yahudiler ve Muhammed arasında ortaya çıkan nefreti göstermenin dışında, hali hazırdaki soru ile fazla bir ilgisi yoktur.

XCVIII.—SURE IV., ayet. 54-55.

سورة النساء

أَمْ يَحْسُدُونَ النَّاسَ عَلَى مَا آتَاهُمُ اللّهُ مِن فَضْلِهِ فَقَدْ آتَيْنَآ آلَ إِبْرَاهِيمَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَآتَيْنَاهُم مُّلْكًا عَظِيمًا فَمِنْهُم مَّنْ آمَنَ بِهِ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ألخ

"Yoksa, insanları; Allah'ın lütfundan kendilerine verdiği şey dolayısıyla kıskanıyorlar mı? Şüphesiz biz, İbrahim ailesine de kitap ve hikmet vermişizdir. Onlara büyük bir hükümranlık da vermiştik.
Böylece onlardan kimi ona iman etti, kimi de sırt çevirdi."

Yahudi Yazılarının tanrısal orijinine ve Yahudilerin arasında bulunan bazılarının iddia edilen sadakatlerine yapılan bir tanıklık; diğerleri ne yaparlarsa yapsınlar, bu Yahudiler kendi Yazılarının değiştirilip bozulmasına izin vermezlerdi.

XCIX.—SURE IV., ayet. 60.

سورة النساء

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُواْ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَن يَتَحَاكَمُواْ إِلَى الطَّاغُوتِ وَقَدْ أُمِرُواْ أَن يَكْفُرُواْ بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَن يُضِلَّهُمْ ضَلاَلاً بَعِيدًا

(Ey Muhammed!) Sana indirilen Kuran'a ve senden once indirilene inandıklarını iddia edenleri görmüyor musun? Tağut'u tanımamaları kendilerine emrolunduğu halde, onun önünde muhakeme olmak istiyorlar. Şeytan da onları derin bir sapıklığa düşürmek istiyor."

Burada hem Kuran'a hem de daha önce gönderilen Kutsal Yazılara inandıklarını söyleyen bazı Yahudilerin bir putun önünde, muhakeme olmaya hazır oldukları tasdik edilir. Onlara, kendi Kutsal Yazılarının putperestliği tamamen yasakladığını belirten Muhammed tarafından azarlanırlar. Bu, bir insanın, Muhammed tarafından inanılan Kutsal Yazıların, Tanrı'nın bozulmamış buyruklarını içerdiği hakkındaki doğal beklentisine işaret eden bir üsluptur.

C.—SURE IV., ayet. 131

سورة النساء

وَلِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُواْ اللّهَ وَإِن تَكْفُرُواْ فَإِنَّ لِلّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الأَرْضِ.

"Göklerdeki her şey, yerdeki her şey Allah'ındır. Sizden önce kendilerine kitap verilenlere de, size de "Allah'a karşı gelmekten sakının" diye tavsiye ettik. Eğer inkar ederseniz, (bilin ki) göklerdeki her şey, yerdeki her şey Allah'ındır.".

"*Kitap,* Kitaplar anlamında," الكتاب بمعنى الكتب —"*sizden önce, yani,* Yahudiler ve Hıristiyanlar," من قبلكم أي اليهود والنصارى —*Celaleddin.*

Yahudilerin ve Hıristiyanların kutsal kitapları, burada Kuran ile birlikte, Tanrı korkusu telkin ederek aynı sınıflandırma içinde aktarılmışlardır.

CI.—SURE IV., ayet. 136.

سورة النساء

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ آمِنُواْ بِاللّهِ وَرَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِي نَزَّلَ عَلَى رَسُولِهِ وَالْكِتَابِ الَّذِيَ أَنزَلَ مِن قَبْلُ وَمَن يَكْفُرْ بِاللّهِ وَمَلاَئِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلاَلاً بَعِيدًا

"Ey iman edenler! Allah'a, Peygamber'ine, Peygamberine indirdiği kitaba ve daha önce indirdiği kitaba iman edin. Kim Allah'ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ahiret gününü inkar ederse, derin bir sapıklığa düşmüş olur."

Bu, Kuran'ı izleyen kişinin Tanrı'dan çıktığına inandığı bağımsız bir buyruktur; *her inanana* yalnızca Muhammed tarafından getirilen Kitap'a değil, aynı zamanda *Kuran'dan önce indirilen Kitaplara ya da Yazılara da aynı şekilde* inanmasını buyurur; ve bunlara ya da bunların bazı kısımlarına inanmayanın, (أي ومن كفر بشي من ذلك —*Beydhavi*) derin ve tehlikeli bir sapıklığa düşmüş olduğu beyan edilir..

"*Allah'a, Peygamberi'ne,Peygamberi'ne indirdiği kitabave daha onceindirdiği kitaba iman edin;* yani imanda sabit ve sürekli kalın ve ona dudaklarınızla inandığınız gibi yüreğiniz ile de inanın,—ya da tüm Yazıları ve Elçileri kapsayan büyük bir iman ile inanın, çünkü kısmen imanın imansızlıktan farkı yoktur." آمنوا بالله ورسوله والكتاب الذي نزل على رسوله والكتاب الذي أنزل من قبل أثبتوا على الإيمان بذلك ودوموا عليه وآمنوا به بقلوبكم كما آمنتم بألسنتكم أو آمنوا إيماناً تاماً عاماً يعم الكتب والرسل فإن الإيمان بالبعض كلا إيمان —*Beydhavi.*

Hitap edilen gruplar ile ilgili olarak Beydhavi şu yorumda bulunur:—"Burada Müslümanlara hitap edilir; ya da iki yüzlülere; ya da Kitap ehlinden olan inananlara şu sünnete göre hitap edilir: İbn Sallam ve beraberindekiler şöyle dediler, — *'Ey Allah'ın Peygamberi! Sana ve Kitap'ına, Musa'ya ve Tevrat'a ve Ezra'ya inanıyoruz ve bunlar dışında hiç bir şeye inanmıyoruz.' Sonra bu metin indirildi, , yani,*—İMAN EDİN," خطاب للمسلمين أو المنافقين أو للمؤمنين من أهل الكتاب إذْ رُوي أن ابن سلاّم وأصحابه قالوا يا رسول الله إنا نؤمن بك وبكتابك وبموسى والتوراة وعزيز ونكفر بما سواه فنزلت آمنوا الخ .

Bölümün nedeni ne olursa olsun ya da hangi gruplara özellikle hitap edilirse edilsin, buyruk aklın hayal edebileceği kadar evrensel ve kesindir. Tanrı'nın vahyedilmiş Yazıların *tümüne* inanılmasını talep ettiğini, yani yalnızca Kuran'a değil, aynı zamanda Kuran'dan önce indirilmiş olan kutsal kitapların hepsine inanılmasını istediğini dolaylı olarak anlatmaktadır; yani sürekli Yahudiler ve Hıristiyanlar "ile" bulunan ya da onların ellerinde olan şeklinde ifade edilen kutsal kitaplar. Yahudiler, Hıristiyanların Yazılarını reddetmemelidirler:— Hıristiyanlar, yalnızca Yahudilerin ve Hıristiyanların Yazılarını değil, aynı zamanda Kuran'ı da kabul etmelidirler;— Müslümanlar da yalnızca Kuran'a inanmakla kalmamalı, aynı zamanda *Yahudilerin ve Hıristiyanların Yazılarına da aynı şekilde* inanmalıdırlar. Eğer inanmazlarsa, derin ve tehlikeli bir hataya düştükleri beyan edilir.

O zaman, günümüzde bu Kutsal Yazıları reddeden ve onlara inanmayan bu Müslümanlar ve Kuran tarafından belirtilen, içine düştükleri tehlikeli konum hakkında ne söylememiz gerekir?

CII.—SURE IV., ayet. 150-153.

سورة النساء

إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُواْ بَيْنَ اللّهِ وَرُسُلِهِ وَيقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُواْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً
أُوْلَـئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا
وَالَّذِينَ آمَنُواْ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَلَمْ يُفَرِّقُواْ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ أُوْلَـئِكَ سَوْفَ يُؤْتِيهِمْ أُجُورَهُمْ وَكَانَ اللّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا
يَسْأَلُكَ أَهْلُ الْكِتَابِ أَن تُنَزِّلَ عَلَيْهِمْ كِتَابًا مِّنَ السَّمَاء فَقَدْ سَأَلُواْ مُوسَى أَكْبَرَ مِن ذَلِكَ الخ

"Şüphesiz, Allah'ı ve peygamberlerini inkar edenler, Allah'a inanıp peygamberlerine inanmayarak ayrım yapmak isteyenler, '(Peygamberlerin) kimine inanırız, kimini inkar ederiz' diyenler ve böylece bu ikisinin (imanile küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler var ya, işte onlar gerçekten kafirlerdir. Biz de kafirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır.
Allah'a ve peygamberlerine iman edebler ve onlardan hiç birini diğerlerinden ayırmayanlara gelince, işte onlara Allah mükafatlarını verecektir. Allah, çok bağışlayıcıdır, çok merhamet edicidir.
Kitap ehli, senden kendilerine gökten bir kitap indirmeni istiyorlar. (Buna şaşma!) Musa'dan, bundan daha büyüğünü istemişlerdi."

Bu bölüm, sonuncu bölüme çok benzeyen bir anlam taşımaktadır ve bu bölümden çıkartılacak ders ile de aynıdır. Öncelikle İncil'i reddeden Yahudilere hitap etmesine rağmen dili ile Tevrat ve İncil'e inandığını kabul ederken, aslında bu Tanrısal kitapları, 7. yüzyılda kullanılan Yahudiler ve Hıristiyanlar'a ait gerçek Kutsal Yazıları ve Kuran'da, *zorunlu olduğu* belirtilen inancı reddeden Müslüman'a da eşit şekilde uyarıda bulunmaktadır.

Metinde, Kuran'a olduğu kadar bu önceki Kutsal Yazılara da inananlara vaat edilen bir mükafattan söz edilmektedir:—ama önceki Kitapları reddeden Müslümanlar,—"İŞTE ONLAR GERÇEKTEN KAFİRLERDİR. BİZ DE KAFİRLERE ALÇALTICI BİR AZAP HAZIRLAMIŞIZDIR." أُوْلَـئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا

CIII.—SURE IV., ayet. 162-164.

سورة النساء

لَّكِنِ الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ مِنْهُمْ وَالْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَالْمُقِيمِينَ الصَّلاَةَ وَالْمُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالْمُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ أُوْلَـئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا
إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَى نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِن بَعْدِهِ وَأَوْحَيْنَا إِلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطِ وَعِيسَى وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا
وَرُسُلاً قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ مِن قَبْلُ وَرُسُلاً لَّمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللّهُ مُوسَى تَكْلِيمًا

"Fakat onlardan ilimde derinleşmiş olanlar ve müminler, sana indirilene ve senden once indirilene iman ederler. O namazı kılanlar, zekatı verenler, Allah'a ve ahiret gününe inananlar var ya, işte onlara büyük bir mükafat vereceğiz.
Biz, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere vahyettiğimiz gibi, sana da vahyettik. İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup'a, torunlarına, İsa'ya,

Eyyüp'e, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a da vahyetmiştik. Davud'a da Zebur vermiştik.

Daha önce kıssalarını sana anlattığımız peygamberler gönderdik. Anlatmadığımız (nice) peygamberler de gönderdik. Allah, Musa ile de doğrudan konuştu."

İlk olarak: bölümün öncelikle Yahudilere hitaben yazılmış olmasına rağmen, *tüm* Müslümanlara eşit şekilde uygulanabilir terimler ile ifade edildiğine dikkat edin. Bölümde vaat edilen "büyük mükafat", yalnızca Kuran'a inananlar için değildir, aynı zamanda *Kuran'dan önce indirilmiş olana* inananlara da vaat edilir.

İkinci olarak: Muhammed'in vahyinin şeklinin, önceki peygamberlerinkilerle aynı olduğunun bildirildiğine dikkat edin.

Üçüncü olarak: Kuran, daha önceki peygamberlerin tam ve ayrıntılı bir listesini verdiğini söylemez; bu durum, peygamberlerin burada ve daha başka yerlerde birer birer adlandırılmaları gibi belirsiz bir tavrın nedenini açıklayabilir. Tanrı'nın, isteğini açıkladığı peygamberlerin, bu şekilde alenen dağınık ve belirsiz olarak ayrıntılı tanımlanmaları ile "*Kutsal Yazılar"*dan her zaman "verilmiş" ya da indirilmiş olarak söz edilmelerindeki kesin ve belirli tavır arasındaki farka dikkat edin.

CIV.—SURE IV., ayet. 171.

سورة النساء

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لاَ تَغْلُواْ فِي دِينِكُمْ وَلاَ تَقُولُواْ عَلَى اللّهِ إِلاَّ الْحَقِّ إِنَّمَا الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ رَسُولُ اللّهِ وَكَلِمَتُهُ أَلْقَاهَا إِلَى مَرْيَمَ وَرُوحٌ مِّنْهُ فَآمِنُواْ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَلاَ تَقُولُواْ ثَلاَثَةٌ انتَهُواْ خَيْرًا لَّكُمْ إِنَّمَا اللّهُ إِلَـهٌ وَاحِدٌ سُبْحَانَهُ أَن يَكُونَ لَهُ وَلَدٌ لَّهُ مَا فِي السَّمَاوَات وَمَا فِي الأَرْض وَكَفَى بِاللّهِ وَكِيلاً

"Ey Kitap ehli! Dininizde sınırları aşmayın ve Allah hakkında ancak hakkı söyleyin. Meryem oğlu İsa Mesih, ancak Allah'ın peygamberi, Meryem'e ulaştırdığı (emriyle onda var ettiği) kelimesi ve kendisinden bir ruhtur. Öyleyse Allah'a ve peygamberlerine iman edin, '(Allah) üçtür' demeyin. Kendi iyiliğiniz için buna son verin. Allah, ancak tek bir ilahtır. O, çocuk sahibi olmaktan uzaktır. Göklerdeki her şey, yerdeki her şey O'nundur. Vekil olarak Allah yeter."

Sınırları aşma konusundaki suçlama,—öğretişte hata,—Hıristiyanlara karşı yapılan tek suçlamadır. Kutsal Yazıları çevre ve koşullarından çıkartarak yanlış yorumlama konusunda *Hıristiyanlar* aleyhinde hiç bir zaman hiç bir iddiada bulunulmaz. Ama, hata konusundaki suçlamaya bakmazsak, burada Hıristiyanların inandığı öğretişler ile ilgili yakın bir tahmin bulamayız!

Sure V. ayet. 125[116], Muhammed'in zamanındaki Hıristiyanların iman ikrarının, Meryem'in Muhammed tarafından Üçlü Birlik'in kişilerinden biri olarak anlaşıldığı olasılığını düşündürür. Bunun nedeni, büyük olasılıkla Doğulu kiliseler tarafından Bakire'ye tapınılması ve Muhammed'in Yahudi izleyicilerinin ifadeleridir, —Doğulu kiliselerin ve Muhammed'in Yahudi izleyicilerinin, Hıristiyanlık hakkındaki bilgileri eksik ve kusurludur. Eğer Bakire Meryem hakkındaki doğru öğretiş Tanrı Oğlu'nun ruhsal ve sonsuz zürriyeti ile birlikte Muhammed'in önüne doğru olarak getirilmiş olsaydı ve kendisi tarafından vahyedilmiş olarak kabul edilen Kutsal Yazıların mantıklı uygulamasından çıkartılan gerekli anlam gösterilmiş olsaydı, bu öğretişleri onaylamayı reddetmiş olabilir miydi?

CV.—SURE III., ayet. 2-4.

سورة آل عمران

اللّهُ لا إِلَـهَ إِلاَّ هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ
نَزَّلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقاً لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَأَنزَلَ التَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ
مِن قَبْلُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَأَنزَلَ الْفُرْقَانَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُواْ بِآيَاتِ اللّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَاللّهُ عَزِيزٌ ذُو انتِقَامٍ

"Allah, kendisinden başka hiç bir ilah bulunmayandır. Diridir, kayyumdur.
O, sana Kitap'ı hak ve kendisinden öncekileri doğrulayıcı olarak indirdi. O, daha once Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti. Furkan'ı da indirdi. Şüphesiz, Allah'ın ayetlerini inkar edenler için şiddetli bir azap vardır. Allah, mutlak güç sahibidir, intikam sahibidir."

Tevrat ve İncil, Tanrı tarafından insanlar için 'birer hidayet (rehber) olarak indirilmişlerdi;— هدي للناس. Bu Kutsal Yazıların birer birer sayılmasından hemen sonra Tanrı'nın ayetlerini (yani açıklamalarını) reddedenler için şiddetli bir azap geleceği eklenir.

O zaman Yahudi ve Hıristiyan kadar Müslümanın da bu "İNTİKAM TANRISININ" ayetlerinden ve Açıklamalarından herhangi birini reddetmemeye dikkat etmesi gerekir, aksi takdirde kendilerini O'nun gazabına maruz bırakmış olurlar ve "şiddetli bir azaba" uğrarlar.

CVI.—SURE III., ayet. 19.

سورة آل عمران

وَمَا اخْتَلَفَ الَّذِينَ أُوْتُواْ الْكِتَابَ إِلاَّ مِن بَعْدِ مَا جَاءهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ

"Kitap verilmiş olanlar, kendilerine ilim geldikten sonra sırf, aralarındaki ihtiras ve aşırılık yüzünden ayrılığa düştüler."

Aynı anlamı içeren önceki bölümlere bakınız.

CVII.—SURE III., ayet. 23-24.

سورة آل عمران

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوْتُواْ نَصِيبًا مِّنَ الْكِتَابِ يُدْعَوْنَ إِلَى كِتَابِ اللّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّى فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ
ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُواْ لَن تَمَسَّنَا النَّارُ إِلاَّ أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ وَغَرَّهُمْ فِي دِينِهِم مَّا كَانُواْ يَفْتَرُونَ

"Kendilerine Kitap'tan bir pay verilenleri görmüyor musun ki, aralarında hüküm vermesi için Allah'ın Kitabına çağrılıyorlar da sonra içlerinden bir kısmı yüz çevirerek dönüp gidiyor.
Bunun sebebi, onların, 'Bize, ateş sadece sayılı günlerde dokunacaktır.' demeleridir. Uydurageldikleri şeyler dinleri konusunda kendilerini aldatmıştır."

Yorumcular bu ayetin hangi neden ile indirildiği hakkında çeşitli olaylar ile bağlantı kurarlar. Bu olaylardan söz etmek bizi ilgilendiren bir konu değildir; çünkü nedeni ne olursa olsun, bu ayet her yönden kabul edilmektedir, yani, Muhammed ve Yahudiler arasında bir düşünce farklılığı var olduğunda, Peygamber Yahudilere sorun konusunda kendi Kutsal Yazılarındaki gerçek işarete bakarak karar vermelerini teklif etti; bazı Yahudilerin bu teklifi yerine getirmeyi reddettikleri ve ayrılıp gittikleri söylenir.

Muhammed'in, tartışmanın hakemi olmasını teklif ettiği Kitap, Yahudiler arasında

kullanılan Yahudi Kutsal Yazılarıydı ve hem kendileri hem de Muhammed tarafından vahyedilmiş ve geçerli olduğu eşit şekilde kabul edilirdi; bu kitap her iki grup tarafından ortaya getirilmeli ve uygulanmalıydı. Kitabın adı, "Tanrı'nın Kitabı'ydı"— كتاب الله

O dönemde Yahudilerin ellerinde bulunan ve Muhammed'in kendisi tarafından bu tartışmada nihai ve kesin yetki olması teklif edilen Yahudi Kutsal Yazılarının tanrısal orijininden ve doğruluğundan emin olmak için bundan daha güçlü bir tanıklık arzu edilebilir miydi?

CVIII.—SURE III., ayet. 48-50.

سورة آل عمران

وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالإِنجِيل
وَرَسُولاً إِلَى بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُم ألخ
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُم بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ ألخ

"Ve Allah O'na (İsa) kitabı, hikmeti, Tevrat'ı ve İncil'i öğretecek;— ve O'nu İsrailoğullarına bir Peygamber olarak gönderecek (ve O da onlara şöyle diyecek): 'Benden önce gelen Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınan bazı şeyleri helal kılmak için gönderildim.'"

Yer tutmaması amacıyla İsa'nın yaptığı mucizelerin kendisi tarafından anlatımına yer vermedik. İsa'nın burada aktarma yapılan sözleri, Kuran'a göre, İsa'nın zamanında Eski Antlaşma'nın orijinal ve bozulmamış hali ile mevcut olduğunu gösterirler.

CIX.—SURE III., ayet. 65-66.

سورة آل عمران

يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِي إِبْرَاهِيمَ وَمَا أُنزِلَتِ التَّورَاةُ وَالإنجِيلُ إِلاَّ مِن بَعْدِهِ أَفَلاَ تَعْقِلُونَ
هَاأَنتُمْ هَؤُلاء حَاجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِ عِلمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِ عِلْمٌ وَاللّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لاَ تَعْلَمُونَ

"Ey kitap ehli! İbrahim hakkında niçin tartışıyorsunuz? Oysa Tevrat da, İncil de ondan sonra indirilmiştir. Siz hiç düşünmüyor musunuz ?

İşte siz böyle kimselersiniz! Diyelim ki biraz bilginiz olan şey hakkında tartıştınız. Ya hiç bilginiz olmayan şey hakkında niçin tartışıyorsunuz? Allah bilir, siz bilmezsiniz."

Yorumcular, metnin Yahudi ve Hıristiyanlara uygulandığını söylerler; hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar, İbrahim'in kendi inançlarına ait olduğunu iddia etmektedirler; Muhammed, bu iddiayı İbrahim'in Eski Antlaşma ya da İncil açıklanmadan önce yaşadığını söyleyerek yalanlar:—o zaman Yahudiler ve Hıristiyanlar İbrahim'in bu her iki kitabın dinine de ait olduğunu nasıl söyleyebiliyorlardı? Ya da İbrahim'in dininin ne olduğu hakkında nasıl kendi kitaplarına dayanarak hüküm verebiliyorlardı? Bu iddianın sağlıklı olup olmadığı konusunda bir düşünce önermek gibi bir niyetim yok. Bölümün aktarılmasının tek nedeni, içeriğinde Eski ve Yeni Antlaşmalara yer vermesidir. Yahudi ve Hıristiyanların sahip oldukları ve tartıştıkları belirli noktalar ile ilgili bilginin, *kendi Kutsal Yazıları* hakkındaki bilgi olduğu açıktır.

CX.—SURE III., ayet. 69-73.

سورة آل عمران

وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ وَمَا يُضِلُّونَ إِلاَّ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ
وَقَالَت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ آمِنُواْ بِالَّذِيَ أُنزِلَ عَلَى الَّذِينَ آمَنُواْ وَجْهَ النَّهَارِ وَاكْفُرُواْ آخِرَهُ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
وَلاَ تُؤْمِنُواْ إِلاَّ لِمَن تَبِعَ دِينَكُمْ قُلْ إِنَّ الْهُدَى هُدَى اللّهِ أَن يُؤْتَى أَحَدٌ مِّثْلَ مَا أُوتِيتُمْ أَوْ يُحَآجُّوكُمْ عِندَ رَبِّكُمْ قُلْ إِنَّ الْفَضْلَ بِيَدِ اللّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاء وَاللّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ

> "Kitap ehlinden bir grup sizi saptırabilmeyi çok arzu etti. Oysa sadece kendilerini saptırıyorlar, fakat farkına varmıyorlar.
> Ey Kitap ehli! (Gerçeğe) şahit olduğunuz halde, niçin Allah'ın ayetlerini inkar ediyorsunuz?
> Ey Kitap ehli! Niçin hakkı batılla karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyorsunuz.
> Kitap ehlinden bir grup, 'Müminlere indirilene günün başlangıcında inanın, sonunda da inkar edin, belki onlar (size bakarak) dönerler' dedi.
> 'Sizin dininize uyandan başkasına inanmayın' (dediler). De ki: 'Şüphesiz hidayet, Allah'ın hidayetidir. Birine, size verilenin benzerinin verilmesinden veya Rabbinizin huzurunda aleyhinize deliller getireceklerinden ötürü mü (böyle söylüyorsunuz)?' De ki: 'Lütuf Allah'ın elindedir. Onu dilediğine verir. Allah, lütfu geniş olandır, hakkıyla bilendir.'"

Herkes tarafından kabul edildiği gibi bu bölüm, Muhammed'e karşı çıkan Medineli Yahudilere hitaben yazılmıştır. Bölüm, Muhammed'e ve izleyicilerine telkin etmeye gayret ettikleri hatalı öğretişleri yalancı çıkartarak başlar. Medineli Yahudiler, kendi sistemlerine bağnazca bağlıydılar ve düşüncelerine doğal olarak şu kural hakimdi: "*kendi* dinlerini izleyenlerin dışında hiç kimseye inanmamak." "Oysa sadece kendi canlarını saptırıyorlar, fakat farkına varmıyorlar," yani hatalı öğretişleri nedeniyle kendilerini aldatıyorlar. Muhammed'in Yahudileri azarlamasının nedeni, kendi Kutsal Yazılarını *hatalı yorumlamaları ve hatalı uygulamalarıydı.* "Niçin Allah'ın ayetlerini inkar ediyorsunuz?" yani, kendi Yazılarınızda bulunan delili,—"gerçeğe şahit olduğunuz halde."

"Gerçeği saklamak" ile ilgili suçlama hakkında Madde LXXXV'deki düşüncelere ve İbn İshak'tan yapılan aktarmaya bakınız. Burada gerçeği saklamak ile ilgili suçlandıkları sahtelik paravanası, kendi Kutsal Yazılarını yorumlarken düştükleri hatalar ve sapkın açıklamalardı. Kutsal Yazılar saf ve bozulmamıştı, ama onlar kendi Yazılarının anlamını fark etmediler ya da bilerek yanlış uyguladılar.

Muhammed'in açıklamasını sabah kabul etmelerine rağmen akşam olduğunda tekrar inkar etmeleri hakkındaki suçlama İbn İshak tarafından şöyle açıklanır;— تلبسهم الحقّ بالباطل قال عبدُ اللّهُ بن ضَيف، وعديّ بن زيد، والحارث بن عوف، بعضُهم لبعضٍ: تعالَوْا نؤمن بما أنزل على محمد وأصحابه غُدوةً، ونكفر به عشيَّة، حتى نَلبسَ عليهم دينهم لعَلَّهم يصنعون كما نصنع، ويرجعون عن دينه، فأنزل الله تعالى فيهم: يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَلْبِسُونَ الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ وَتَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ؟ *"Yahudiler, gerçeğin üstünü yalan ile nasıl örttüler.* Abdullah Adi ve Harith birbirleriyle konuştular,—'Muhammed'in ve izleyicilerinin açıkladığına sabahları inanalım ve akşam olduğunda inandığımızı reddedelim, böylece dinleri konusunda onların zihinlerini karıştıralım; belki bizim davrandığımız gibi davranırlar ve inançlarından dönerler.' O zaman yüce ve görkemli Tanrı bu bölümü onlar ile ilgili olarak açıkladı, *'Ey Kitap ehli! Niçin hakkı batılla karıştırıyor ve bile bile gerçeği gizliyorsunuz?'* [33]

---

[33] (sayfa 260-261), İbn İshak, *Muhammed'in Yaşamı: İshak Sırat Resul Allah'ın bir çevirisi,* çevirmen A. Guillaume, Oxford University Press, Oxford, İngiltere, (1967'de Pakistan Karaçi'de yeniden basıldı, 13. baskı,

Açıklamasını kötüleyen bu değersiz oyunlar karşısında Muhammed, Tanrı'nın ruhsal iyiliklerinin ayırım yapmaksızın (Yahudilerin düşündüğü gibi yalnızca kendi ulusları ile sınırlı olmadığı), anlama yeteneği olan bütün kişiler için olduğu karşılığını verir. Ayrıca, halkını yönetmek için "birine" (yani, Muhammed'e), "onlara verilenin benzerini vermek,— yani, Eski Antlaşma'nın Yahudi Yazılarına benzeyeni- Tanrı'nın isteğiydi. Böylece bölüm, Yahudi Yazılarına karşı bir suçlama yerine, onların yetkisinden ve tanrısal orijininden belirgin bir şekilde ve saygıyla söz eden bir içeriğe sahiptir; ve yalnızca Kuran'ın kendisinin *onlara benzeyen :* مثل ما أوتيتم bir açıklama olduğunu ileri sürer.

CXI.—SURE III., ayet. 78.

سورة آل عمران

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُونَ أَلْسِنَتَهُم بِالْكِتَابِ لِتَحْسَبُوهُ مِنَ الْكِتَابِ وَمَا هُوَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَقُولُونَ هُوَ مِنْ عِندِ اللّهِ
وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ اللّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

Burada Medineli Yahudiler, Muhammed'e ya da izleyicilerine karşı bir hile girişiminde bulundukları için azarlanırlar, Muhammed'e ya da izleyicilerine okudukları belirli bölümlerin Kutsal Yazılardan olduğunu ileri sürdükleri iddia edilir, oysa bu bölümler aslında Kutsal Yazılara ait değildirler. Bunu, "dillerini eğip bükerek" yaptılar, yani, hileli ve kaçamak konuştular. İfade, Sure IV. ayet. 43'de kullanılan ile aynıdır, (Madde XCVI.),— ليّاً بألسنتهم — *buna bakınız.*

Bu tür davranış ne olursa olsun,—sünnetler okunurken hile ve aldatmanın yer alıp almadığı, yorumların ya da hahamlarının diğer başka yazılarının Kutsal Yazılardan aktarma yapılmış varsayımı ile kabul edilmeleri- Kutsal Yazıların kendilerinin değiştirilip bozulduklarına dair hiç bir ima bulunmadığı açıktır. Aksine, eğer suçlama gerçek aldatmanın doğasına ve ciddiyetine sahip olsa bile, Yahudilerin kendi kutsal kitaplarını değiştirerek, kutsal bir şeye saygısızlık etmeye cüret etmediklerini belirtir.. Yalnızca, onlardan okurmuş *gibi davrandılar,* aslında *başka bir kaynaktan* okuyorlardı, ama aldatıcı konuşma üslupları ("dillerini eğip bükerek") ile Müslümanları, okuduklarının Tanrı sözü olduğuna inandırmak ve yanlış yönlendirmek istediler.

Bu iddia, Yahudilerin her çağda sahip oldukları karakterleri ile uyumlu değildir; Yahudiler, herhangi başka bir konuda vicdani titizlik göstermeseler de, *kendi kutsal Yazıları'nın bilgisi ve anlamı konusunda aşırı bir vicdan titizliğine sahiptirler.*

CXII.—SURE III., ayet. 79.

سورة آل عمران

مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ اللّهُ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُواْ عِبَادًا لِّي مِن دُونِ اللّهِ وَلَـكِن
كُونُواْ رَبَّانِيِّينَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ الْكِتَابَ وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ

> "Allah'ın, kendisine Kitap'ı, hükmü (hikmeti) ve peygamberliği verdiği hiç bir insanın, 'Allah'ı bırakıp bana kullar olun' demesi düşünülemez. Fakat (şöyle öğüt verir:) 'Öğretmekte ve derinlemesine incelemekte olduğunuz Kitap uyarınca rabbaniler (Allah'ın istediği örnek ve dindar kullar) olun."

1998) 1955, sayfa 815.)

"Onlardan (Kitap ehlinden) bir grup var ki, Kitap'dan olmadığı halde Kitap'dan sanasınız diye (okudukları) Kitap'tanmış gibi dillerini eğip bükerler ve, 'Bu, Allah katındandır' derler. Halbuki o, Allah katından değildir. Bile bile Allah'a karşı yalan söylerler."

Metnin hangi nedenle yazılmış olduğu, yani Yahudilere mi Hıristiyanlara mı uygulanacağı konusu, onlar Kutsal Yazılarını okurlarken onu “derinlemesine inceleyerek” “yetkin” olabileceklerini belirtir; —o dönemde Yahudilerin ve Hıristiyanların ellerinde bulunan vahyedilmiş kitaplara edilen büyük ve yeterli bir tanıklık.

Bu konuda Beydhavi’nin görüşüne yer verelim;— "Ve *rabbani* bilgide ve uygulamada mükemmel kişi anlamına gelir; *öğretmekte ve derinlemesine incelemekte olduğunuz Kitap*;— yani, Kitap’ı bildiğiniz ve incelediğiniz için; çünkü öğrenmenin ve bilginin avantajı, gerçeği fark etmenin ve inanmak ve uygulamak için en iyinin hangisi olduğunu ayırt etme yeteneğinde bulunur;” والرباني هو الكامل في العلم والعمل بما كنتم تعلمون الكتاب وبما كنتم تدرسون بسبب كونكم معلمين الكتاب وبسبب كونكم دارسين له فإن فائدة التعليم والعلم معرفة الحق والخير للاعتقاد والعمل .

CXIII.—SURE III., ayet. 81.

سورة آل عمران

وَإِذْ أَخَذَ اللّهُ مِيثَاقَ النَّبِيِّيْنَ لَمَا آتَيْتُكُم مِّن كِتَابٍ وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَاءكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ بِهِ وَلَتَنصُرُنَّهُ ألخ

> “Hani, Allah peygamberlerden, ‘Andolsun, size vereceğim her kitap ve hikmetten sonra, elinizdekini doğrulayan bir peygamber geldiğinde, ona mutlaka iman edeceksiniz ve ona mutlaka yardım edeceksiniz’ diye söz almıştı.”

Bunun, Tanrı tarafından önceki peygamberlere verilmiş olan bir buyruk olduğu açıkça söylenir: Muhammed geldiğinde ona inanmak ve ona yardım etmek. Ve bu peygamberlik buyruğunda Muhammed nasıl tanımlanır? Yalnızca “elinizdekini (Yazıları) doğrulayan bir peygamber." Yahudilerin ve Hıristiyanların, gelecek olan peygamberi tanıyacakları en büyük işaret, “*ellerindeki” Tanrısal Yazıları tasdik etmesi* olacaktı; yani, halen ülkelerinde mevcut olan Tanrısal Yazılar.

“Size vereceğim her kitap ve hikmetten sonra elinizdekini doğrulayan biri ile kast edilen, Muhammed’dir;"— مصدقًا لما معكم من الكتاب والحكمة وهو محمد —*Celaleddin*

CXIV.—SURE III., ayet. 84.

سورة آل عمران

قُلْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَقَ وَيَعْقُوبَ وَالأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَى وَعِيسَى وَالنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لاَ نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ

> “[De ki (Ey Muhammed): Biz, Allah’a, ve bize indirilene, İbrahim’e, İsmail’e, İshak’a, Yakub’a ve Yakupoğullarına indirilene, Musa’ya, İsa’ya ve peygamberlere Rablerinden verilene inandık. Onlardan hiç birini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz O’na teslim olduk. – Pickthal’in Çevirisi)”

Madde LXXXI’da bulunan sözler ile neredeyse kelimesi kelimesine aynı; *belirtilen maddeye bkz.*

CXV.—SURE III., ayet. 93-94.

سورة آل عمران

كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلاًّ لِّبَنِي إِسْرَائِيلَ إِلاَّ مَا حَرَّمَ إِسْرَائِيلُ عَلَى نَفْسِهِ مِن قَبْلِ أَن تُنَزَّلَ التَّوْرَاةُ قُلْ فَأْتُواْ بِالتَّوْرَاةِ فَاتْلُوهَا إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ

فَمَنِ افْتَرَىَ عَلَى اللّهِ الْكَذِبَ مِن بَعْدِ ذَلِكَ فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ

> "Tevrat indirilmeden önce, İsrail'in (Yakub'un) kendisine haram kıldığı dışında, yiyeceklerin hepsi İsrailoğullarına helal idi. De ki: 'Eğer doğru söyleyenler iseniz, haydi Tevrat'ı getirip okuyun.'
> Artık bundan sonra Allah'a karşı kim yalan uydurursa, işte onlar zalimlerin ta kendileridir."

Medineli Yahudiler ile Yahudi Yasası tarafından yasaklanan belirli tür yiyecekler hakkında yapılan bir tartışmada (Yorumcular bu yiyeceğin *deve* eti olduğunu düşünürler), Muhammed iddiasını, belirli yiyecekler konusundaki yasaklamanın yalnızca Tevrat'tan ya da Eski Antlaşma'nin ilk beş kitabından kalma olduğunu söyleyerek destekler; ve İbrahim'in zamanında ve Musa'ya Yasa'nın verilmesinden önceki tüm zamanda hiç bir yiyecek yasaklanmamıştı; yalnızca Yakup'un kendi rızası ile kendi kendine haram kıldığı ve İsrailoğullarının bunu örnek olarak yemedikleri yiyecek bu konuda bir istisna teşkil eder. (*Bkz. Yaratılış* xxxii. Ayet 32). Bundan dolayı, Muhammed, izlediği İbrahim'e özgü (ya da evrensel) iman nedeniyle, yiyeceklerin hepsinin helal olduğu sonucunu çıkardı.

Sonra, Muhammed'in konumunu kanıtlamak amacıyla metnin içeriği, Tanrı'nın Muhammed'e, Yahudilere şu sözleri söylemesini buyurmasıyla devam eder, —"Eğer doğru söyleyenler iseniz, (haklı olup olmadığımı kanıtlamak için) *haydi Tevrat'ı getirip okuyun.*"

Ve bu ifade, sorunun yetkili ve nihai kararı olmalıydı; "*Artık bundan sonra* Allah'a karşı kim yalan uydurursa, işte onlar zalimlerin ta kendileridir."

O zaman Medineli Yahudilerin çevredeki tüm ülkelerde yaşayan Yahudiler ile ortak olarak kullandıkları ve Muhammed'in herkesin önünde gösterilmesini talep ettiği ve bu nedenle karşı konulamaz bir gerçeğin itham edilemez bir denemesi olarak başvurulan Kitap, Eski Antlaşma, —Tevrat'tı.

CXVI.—SURE III., ayet. 98-99.

سورة آل عمران

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ وَاللّهُ شَهِيدٌ عَلَى مَا تَعْمَلُونَ* قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ اللّهِ مَنْ آمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَأَنتُمْ شُهَدَاء

> "De ki: "Ey kitap ehli! Allah yaptıklarınızı görüp dururken Allah'ın ayetlerini niçin inkar ediyorsunuz?"
> De ki: "Ey kitab ehli! (Gerçeği) görüp bildiğiniz halde, niçin Allah'ın yolunu eğri ve çelişkili göstermeye yeltenerek inananları Allah'ın yolundan çevirmeye kalkışıyorsunuz?"

"*Gerçeği görüp bildiğiniz halde,* yani Kitabınızda gösterildiği gibi, onaylanan dinin İslam inancı olan doğru din olduğu gerçeğini şahsen biliyorsunuz."— وأنتم شهداء عالمون بأن الدين المرضي القيم دين الإسلام كما في كتابكم —*Celaleddin*. Yahudilerin sahip oldukları kutsal Kitapların yetkili karakterini vurgulayan dolaylı bir referans.

CXVII.—SURE III., ayet. 113-114.

سورة آل عمران

لَيْسُواْ سَوَاء مِّنْ أَهْلِ الْكِتَابِ أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَتْلُونَ آيَاتِ اللّهِ آنَاء اللَّيْلِ وَهُمْ يَسْجُدُونَ
يُؤْمِنُونَ بِاللّهِ وَالْيَوْمِ الآخِرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنكَرِ وَيُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَأُوْلَـئِكَ مِنَ الصَّالِحِينَ

"Onların (Kitap ehlinin) hepsi bir değildir. Kitap ehli içinde, gece saatlerinde ayakta duran, secdeye kapanarak Allah'ın ayetlerini okuyan bir topluluk da vardır.
Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleriyle yarışırlar. İşte onlar salihlerdendir."

Peygamberlerini öldürdükleri için ve diğer isyankar davranışları nedeniyle Yahudileri azarlayan bir bölümden sonra gelen metin, Muhammed'in zamanında Kutsal Yazıları düzenli olarak okuyan ve dua eden samimi ve iyilik yapan Yahudilerin bulunduklarını ima yoluyla anlatmaktadır.

Bu Yahudilerin İslam'a katılıp katılmamaları, kendilerine başka bir yerde telkin edilenin araştırma konusu olan ve Muhammed'in görevi hakkında pek çok kanıt içerdiği iddia edilen Eski Antlaşma'yı değiştirecekleri ya da değiştirilmesine sessizce boyun eğecekleri anlamına gelmez.

CXVIII.—SURE III., ayet 119.

سورة آل عمران

هَاأَنتُمْ أُوْلاء تُحِبُّونَهُمْ وَلاَ يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِالْكِتَابِ كُلِّهِ

"İşte siz öyle kimselersiniz ki, onları seversiniz; onlar ise, bütün kitaplara iman ettiğiniz halde, sizi sevmezler."

"*Bütün kitaplara, (ya da Yazılara), yani,* tüm kitaplara (ya da Yazılara)— بالكتاب كله أي بالكتب كلها *Celaleddin.* "genel olarak kitaplara (ya da Yazılara), —kitapların hepsine; ve buradaki anlam, (Yahudilerin) siz onların kitaplarına iman etmenize rağmen sizi sevmedikleridir.— بجنس الكتاب كله والمعنى إنّهم لا يحبونكم والحال أنكم تؤمنون بكتابهم *Beydhavi.*

Müslümanlar Yahudilerin Yazılarına inandılar:—Muhammed'in zamanında yaşayan Yahudiler, Eski Antlaşma'nın "tüm" kitabının tanrısal vahiy ile yazıldığını düşünürlerdi, ve Muhammed ve izleyicileri de böyle olduğuna eşit şekilde inanırlardı.

CXIX.—SURE III., ayet. 183-184.

سورة آل عمران

الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّ اللّهَ عَهِدَ إِلَيْنَا أَلاَّ نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتَّىَ يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَاءكُمْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ
فَإِن كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ جَآؤُوا بِالْبَيِّنَاتِ وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ

"Onlar, 'Allah, bize, ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiç bir peygambere inanmamamızı emretti' dediler. De ki: 'Benden once size nice peygamberler, açık belgeleri ve sizin dediğiniz şeyi getirdi. Eğer doğru söyleyenler iseniz, niçin onları öldürdünüz?'
Eğer seni yalanladılarsa, senden önce açık delilleri, hikmetli sayfaları ve aydınlatıcı kitabı getiren peygamberler de yalanlanmıştı."

Burada övülen Yazılar, Yahudilerin ve Hıristiyanların vahyedilmiş kitaplarıdır. Celaleddin bu konuda şöyle der:— "*Aydınlatıcı; yani,* açık, ve bu Tevrat ve İncil'dir;"— المنير الواضح هو التوراة والإنجيل

CXX.—SURE III., ayet. 187-188.

سورة آل عمران

وَإِذْ أَخَذَ اللّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُواْ الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلاَ تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاء ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْاْ بِهِ ثَمَناً قَلِيلاً فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ
لاَ تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَفْرَحُونَ بِمَا أَتَواْ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُواْ بِمَا لَمْ يَفْعَلُواْ فَلاَ تَحْسَبَنَّهُمْ بِمَفَازَةٍ مِّنَ الْعَذَابِ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

> "Hani Allah, kendilerine kitap verilenlerden, 'Onu (Kitabı) mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz' diye sağlam söz almıştı. Fakat onlar verdikleri sözü, arkalarına atıp onu az bir karşılığa değiştiler. Yaptıkları bu alışveriş ne kadar kötüdür!
> Ettiklerine sevinen ve yapmadıkları şeylerle övülmeyi seven kimselerin,sakın azaptan kurtulacaklarını sanma. Onlar için elem dolu bir azap vardır.".

Metin, Muhammed ve Yahudiler arasındaki tartışma konusunun özünü içerir. Yahudiler, Muhammed'i kabul etmeyi ya da kendi Kutsal Yazılarında, doğru yorumlandığında ona işaret eden herhangi bir peygamberlik bulunduğunu onaylamayı reddettiler. Yahudiler bu konuyu, "ayrıntıları ile bildirmeye" ikna edilemediler. Bu, gerçeğin gizlenmesine ilişkin bir suçlamadır; ve burada gördüğümüz 'onu az bir karşılığa değiştiler' suçlaması, Kuran'ın başka bir yerinde de olduğu gibi, Yahudilere karşı bir suçlama olarak ileri sürüldü.

CXXI.—SURE III., ayet. 199.

سورة آل عمران

وَإِنَّ مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ لَمَن يُؤْمِنُ بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُمْ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيْهِمْ خَاشِعِينَ لِلّهِ لاَ يَشْتَرُونَ بِآيَاتِ اللّهِ ثَمَنًا قَلِيلاً أُوْلَـئِكَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِنَّ اللّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ

> "Kitap ehlinden öyleleri var ki, Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilene, Allah'a derinden saygı duyarak inanırlar. Allah'ın ayetlerini az bir değere satmazlar. Onlar var ya, işte onların, Rableri katında mükafatları vardır. Şüphesiz Allah, hesabı çabuk görendir."

"*Kendilerine indirilene,* yani, iki Kitaba";— ما أنزل إليهم من الكتابين — Beydhavi; "yani, Tevrat ve İncil," — أي التوراة والإنجيل *Celaleddin.* Aynı yorumcu şu eklemeyi yapar: "*Allah'ın ayetlerini satmazlar,* yani peygamberin (Muhammed) tanınlamasını içeren Tevrat ve İncil'deki ayetleri satmazlar. *Az bir değere,* yani, onu gizlemek için, Yahudilerin aralarındaki bazı kişilerin yaptıkları gibi (kitaplarının önceden söylenen içeriklerini), üstünlüklerini kaybetme korkusu nedeniyle az bir değere satmazlar"; — لا يشترون بآيات الله التي هي عندهم في التوراة والإنجيل من نعت النبي ثمناً قليلاً من الدنيا بأن يكتمونها خوفاً على الرياسة كفعل غيرهم من اليهود

Burada işaret edilen iyi Yahudiler ve Hıristiyanlar, hem Kuran'a hem de Eski ve Yeni Antlaşmalara inanmaya ve onlara sımsıkı sarılmaya devam ettiler. *Onlar,* kitapları yanlış yorumlamadıkları gibi anlamlarını da saptırmadılar. Yahudilerin ve Hıristiyanların, önceki Kutsal Yazılarını ve Kuran'ı kendi zürriyetlerine kusursuz ve safiyetleri bozulmamış olarak devretmek için gereken her önlemi bir şekilde kesinlikle almış olmaları gerekir.

CXXII.—SURE V., ayet. 13-15.

سورة المائدة

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَاقَهُمْ لَعنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَن مَّوَاضِعِهِ وَنَسُواْ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِ

وَلاَ تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىَ خَآئِنَةٍ مِّنْهُمْ إِلاَّ قَلِيلاً مِّنْهُمُ فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ إِنَّ اللّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ
وَمِنَ الَّذِينَ قَالُواْ إِنَّا نَصَارَى أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ فَنَسُواْ حَظًّا مِّمَّا ذُكِّرُواْ بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ وَالْبَغْضَاء إِلَى يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللّهُ بِمَا كَانُواْ يَصْنَعُونَ
يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِّمَّا كُنتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَن كَثِيرٍ، الخ.

> "İşte, verdikleri sözlerini bozmaları nedeniyledir ki, onları lanetledik, kalplerini de kaskatı kıldık. Kelimeleri yerlerinden kaydırarak (tahrif edip) değiştiriyorlar. Akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını da unuttular. (Ey Muhammed!) İçlerinden pek azı hariç, onların daima bir hainliğini görüyorsun. Yine de sen onları affet ve aldırış etme. Çünkü Allah, iyilik yapanları sever..
>
> 'Biz hıristiyanız' diyenlerden de sağlam söz almıştık. Ama onlar da akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttular. Bu sebeple, biz de aralarına kıyamet gününe kadar sürecek düşmanlık ve kini salıverdik. Allah, ne yapmakta olduklarını onlara bildirecek!"
>
> Ey kitap ehli! Artık size elçimiz (Muhammed) gelmiştir. O, kitabınızdan gizleyip durduğunuz gerçeklerden bir çoğunu sizlere açıklıyor, bir çoğunu da affediyor."

Burada aynı Madde XCVI'de olduğu gibi, Yahudiler, *kelimeleri yerlerinden kaydırararak (tahrif edip) değiştirmek* ile suçlanmaktadırlar. Buradaki ve başka yerdeki suçlamanın özellikle Yahudilere yönelik olduğunu *öncelikle* belirtmek isterim; bu tür bir suçlama Hıristiyanlar için hiç bir zaman ima dahi edilmemiştir. Hıristiyanlar, "akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unutmakla" suçlanırlar; ve her çağda olduğu gibi o çağda da, yeterinden fazla suçlama zeminin mevcut olduğunun itiraf edilmesi gerekir. Bu durumda günümüzdeki çoğu Müslümana da, Tekkeler yaptıkları, Pirlere ve Mürşitlere dua ettikleri ve kendilerini onlara adadıkları için Kuran'da bulunan ve "*akıllarından çıkarmamaları* istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttukları" söylenebilir. Ancak ne burada ne de başka bir yerde *Hıristiyanlara* karşı, "kelimeleri yerlerinden kaydırarak (tahrif edip) değiştirdikleri" ya da Yazıları yanlış yorumlayarak anlamını saptırdıkları gibi herhangi bir suçlamada bulunulmaz. Bundan dolayı (hali hazırdaki objemiz konusunda) *Yahudileri* bu tür iftiralardan aklamak bizi fazla ilgilendirmez; çünkü ilk dönemlerden bu yana Yahudi Yazıların tamamına Yahudiler tarafından olduğu kadar Hıristiyanlar tarafından da sahip bulunulduğu ve Hıristiyanların bu Yazıları aynı Yeni Antlaşma gibi vahyedilmiş kabul ettikleri ve kendi Kiliselerinde düzenli olarak okudukları, bilinen bir durumdu. Bundan dolayı Yahudilerin, kendi kutsal kitapları ile kullandıkları özgürlükler ne olursa olsun, bu tür girişimler, Hıristiyanlar tarafından tüm dünyada özenle korunan kopyaları kapsamına alamazdı.

Ayrıca, Yahudilerin, Yeni Antlaşma ile hiç bir ilgileri yoktu. Bundan dolayı Yahudilere atfedilen "yanlış yorumlamalar", "saptırmalar" ve "kelimeleri yerlerinden kaydırarak (tahrif edip) değiştirmeler" İncil hakkında olası bir referansa sahip olamazlar.

Bundan çıkan sonuç şudur: Muhammed'in zamanında *Hıristiyanlar tarafından sahip* olunan Kutsal Yazılar – hem Eski hem de Yeni Antlaşma – bu suçlamaların herhangi bir türünden özgürdürler, çok geniş şekilde yorumlanırlar; Müslümanlar, Yahudilerin sahip oldukları Kutsal Yazıların sayılarını toplama alışkanlığına sahiplerdi.

Ama, ikinci olarak, metindeki suçlama, Yahudiler hakkında olsa bile, onların Yazılarının kopyalarının değiştirilip bozulduğuna ilişkin bir suçlama değildir. Daha önce Madde XCVI'de gördüğümüz gibi, aynı sözcüklerinin kullanılmasının tek nedeni, bölümlerin, bulundukları çevre ve koşullar ile tutarsız bir şekilde yorumlandıkları anlamına gelmesidir; cümleler ayrı ve dağınık bir şekilde düzenlendiklerinden, anlamlarından saptıkları

düşünülebilirdi; ve aslında Kuran'da "kelimeleri yerlerinden kaydırarak değiştirmek" konusunda örneklere yer verilirdi. Muhammed, bu ifadeler aracılığıyla hiç bir zaman Yahudilerin *vahyedilmiş kitaplarını değiştirip bozduklarını* kast etmiş olamazdı. Çünkü o dönemde Yahudilerin ellerinde hala mevcut bulunan Yazılara, Kuran'ın tamamında yer verilen çok sayıdaki referansın yönü ve alanı bu Yazıların yetkili, doğru, saf ve tanrısal olduklarına işaret etmektedir.

Yahudiler, "akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttukları" için Muhammed, yukardaki bölümün sonunda kendi görevinin konusunun "gizlenen gerçeklerden bir çoğunu açıklamak" olduğunu söyler—yani, Yahudilerin gizledikleri ya da ayrıntıları ile bildirmedikleri pek çok öğretiş ve buyruğu aydınlatmak olduğunu bildirir; "ihmal edilen" düzenleri ortaya çıkarmak da görevinin bir parçasıdır, yani, pek çok Yahudi töreninin ve kuralının iptal edilmesine yetkisini kullanarak izin vermek.

CXXIII.—SURE V., ayet. 41.

سورة المائدة

يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ لاَ يَحْزُنكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ مِنَ الَّذِينَ قَالُواْ آمَنَّا بِأَفْوَاهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ وَمِنَ
الَّذِينَ هِادُواْ سَمَّاعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّاعُونَ لِقَوْمٍ آخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ مِن بَعْدِ مَوَاضِعِهِ يَقُولُونَ
إِنْ أُوتِيتُمْ هَـذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَاحْذَرُواْ الخ

"Ey Peygamber! Kalpten inanmadıkları halde, ağızları ile 'İnandık' diyenler (münafıklar) ile Yahudilerden küfürde yarışanlar seni üzmesin. Onlar (Yahudiler) yalan uydurmak için (seni) dinlerler, sana gelmeyen bir topluluk hesabına dinlerler. Kelimelerin (ifade içindeki) yerlerini bildikten sonra yerlerini değiştirir ve şöyle derler: 'Eğer size şu hüküm verilirse,onu tutun. O verilmezse sakının.'"

Yahudiler, burada iki yüzlü ve sevgileri soğumuş Medine vatandaşları ile bir tutulurlar. Yalan uydurmakla ya da Muhammed'in sözlerini diğer insanlara yanlış yorumlamakla suçlanırlar: ve aynı zamanda bölümleri uygun yerlerinden çıkarıp bozmakla da suçlanırlar (daha once belirtildiği gibi). Bu suçlama burada şu sözler ile çok kesin olarak ifade edilir, يحرفون الكلم من بعد مواضعه yani, ya bir bölümü, ona farklı bir anlam vermek için uygun çevre ve koşullarından çıkartarak tek başına bırakmak ya da bu bölümü bir başka bölüm ile yanlış bir bağlantı içinde tekrarlamak ve böylece iki bölümü de bozmak. Bu sapkın kişiler, kendi insanlarına Muhammed'e gitmelerini söylediler; ve eğer Muhammed'in öğretişini bu tek başlarına bırakılmış ya da yanlış yerlere yerleştirilmiş ve yanlış yorumlanmış cümleler ile uyumlu bulurlarsa Kabul etmelerini, aksi takdirde onun öğretişinden kaçınmalarını söylediler. "Kelimelerin yerlerini değiştirme" konusunda Madde XCVI'e bakınız.

CXXIV.—SURE V., ayet. 43-48.

سورة المائدة

وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ التَّوْرَاةُ فِيهَا حُكْمُ اللّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِن بَعْدِ ذَلِكَ وَمَا أُوْلَـئِكَ بِالْمُؤْ مِنِينَ
إِنَّا أَنزَلْنَا التَّوْرَاةَ فِيهَا هُدًى وَنُورٌ يَحْكُمُ بِهَا النَّبِيُّونَ الَّذِينَ أَسْلَمُواْ لِلَّذِينَ هَادُواْ وَالرَّبَّانِيُّونَ وَالأَحْبَارُ بِمَا
اسْتُحْفِظُواْ مِن كِتَابِ اللّهِ وَكَانُواْ عَلَيْهِ شُهَدَاء فَلاَ تَخْشَوُاْ النَّاسَ وَاخْشَوْنِ وَلاَ تَشْتَرُواْ بِآيَاتِي ثَمَنًا قَلِيلاً
وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ
وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ فِيهَا أَنَّ النَّفْسَ بِالنَّفْسِ وَالْعَيْنَ بِالْعَيْنِ وَالأَنفَ بِالأَنفِ وَالأُذُنَ بِالأُذُنِ وَالسِّنَّ بِالسِّنِّ وَالْجُرُوحَ
قِصَاصٌ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ
وَقَفَّيْنَا عَلَى آثَارِهِم بِعَيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَآتَيْنَاهُ الإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ
وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَاةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

وَلْيَحْكُمْ أَهْلُ الإِنجِيلِ بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فِيهِ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ فَأُوْلَـئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
وَأَنزَلْنَا إِلَيْكَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ الْكِتَابِ وَمُهَيْمِنًا عَلَيْهِ فَاحْكُم بَيْنَهُم بِمَا أَنزَلَ اللّهُ وَلاَ تَتَّبِعْ أَهْوَاءهُمْ عَمَّا جَاءكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا وَلَوْ شَاء اللّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَـكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِي مَآ آتَاكُم.

“Yanlarında, içinde Allah’ın hükmü bulunan Tevrat varken nasıl oluyor da seni hakem yapıyorlar, sonra bunun ardından verdiğin hükümden yüz çeviriyorlar? İşte onlar (kendi kitaplarına da, sana da) inanmış değillerdir.

Şüphesiz Tevrat’ı biz indirdik. İçinde bir hidayet, bir nur vardır. (Allah’a) teslim olmuş nebiler, onunla yahudilere hüküm verirlerdi. Kendilerini Rabbe adamış kimseler ile alimler de öylece hükmederlerdi. Çünkü bunlar Allah’ın kitabını korumak ile görevlendirilmişlerdi. Onlar Tevrat’ın hak olduğuna da şahit idiler. Şu halde, siz de insanlardan korkmayın, benden korkun ve ayetlerimi az bir karşılığa değişmeyin. Allah’ın indirdiği ile hükmetmeyenler kafirlerin ta kendileridir.

Onda (Tevrat’ta) üzerlerine şunu da yazdık: Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş kısas edilir. Yaralar da kısasa tabidir. Kim de bu hakkını bağışlar, sadakasına yayarsa o, kendisi için kefaret olur. Allah’ın indirdiği ile hükmetmeyenler, zalimlerin ta kendileridir.

O peygamberlerin izleri üzere Meryem oğlu İsa’yı, önündeki Tevrat’ı doğrulayıcı olarak gönderdik. Ona, içersinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat’ı doğrulayan, Allah’a karşı gelmekten sakınanlar için doğru yola iletici ve bir öğüt olarak İncil’i verdik.

İncil ehli Allah’ın onda indirdiği ile hükmetsin. Allah’ın indirdiği ile hükmetmeyenler, fasıkların ta kendileridir.

(Ey Muhammed!) Sana da o Kitap’ı (Kuran’ı) hak, önündeki kitapları doğrulayıcı, onları gözetici olarak indirdik. Artık, Allah’ın indirdiği ile aralarında hükmet ve sana gelen haktan ayrılıp da onların arzularına uyma. Sizden her biriniz için bir şeriat ve bir yol koyduk. Eğer Allah dileseydi, elbette sizi tek bir ümmet yapardı. Fakat verdiği şeylerde sizi imtihan etmek için ümmetlere ayırdı.”

Bu bölüm, Muhammed’in zamanındaki Yahudiler ve Hıristiyanlar (عندهم) arasında kullanımı geçerli olan Kutsal Yazıların, Kuran’a göre, “indirilmiş” ya da açıklanmış (أنزل), Tanrı’nın kendisi tarafından “verilmiş” (أتي) oldukları hakkındaki kanıtların en kesinini içerir; Kutsal Yazıların o zaman hala mevcut olan biçimde, güvenilir ve doğru olduklarını ve yargının itiraz kabul etmez kuralı olarak görüldüklerini kesin olarak ifade eder. "Allah’ın indirdiği ile hükmetmeyenler, İNANMAYANLAR, — GÜNAHKARLAR, — FASIKLAR’dır." Cümledeki ifadenin ciddiyetini vurgulamak için üç kez tekrarda bulunulur. Böylece, Kuran’da doğru ve yanlışın kesin testi olarak yetkili bir biçimde yer alan Kutsal Yazıların, Kuran’ın yazarı tarafından doğru ve safiyeti bozulmamış olarak görülmeleri gerekir.

Samimi ve dürüst Müslüman, şu konuda kolayca tatmin bulabilir (ve tatmin bulmak için hiç bir çabadan kaçınmaması gerekir): Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından yedinci yüzyılda kullanılan Eski ve Yeni Antlaşmaların, günümüzdeki Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından kullanılan Eski ve Yeni Antlaşmalar ile tamamen aynıdırlar. Bu konu hakkında yeterli kanıt hiç zorluk çekilmeden, peygamberin zamanından çok önceki bir tarihe ait el yazmalarında, çevirilerde, yorumlarda ve yapılan alıntılarda bulunabilir. O zaman, “Allah’ın indirdiği ile hükmetmek” için peygamberi hatırladığımızda, onun Tanrı’nın buyruğuna itaatsizlik etmekten kaçınmasını bekleriz; Yahudi ve Hıristiyan Yazılarını reddettiği ve bu Yazıların

kutsal içeriklerine saygısızlık ettiği takdirde, Tanrı'nın sözünü hor görenlere uygulanacağı bildirilen cezayı üstlenmek durumunda kalacaktır; —ve, "Tanrı'nın indirdiği Yazılara göre hükmetmeyi reddetmekle," ya da onları kabul etmemekle bile, burada, "*münafığın* " (kâfir, الكافر), "*günahkarın*" (الظالم) ya da "*fasığın"* (الفاسق) uğrayacağı Kuran tarafından ciddi bir şekilde bildirilen lanete maruz kalır.

Kuran burada, Yahudi ve Hıristiyan Yazılarını tasdik etmesinin yanı sıra, kendisinin bu Yazıların *koruyucusu* ya da *tanığı* olduğunu da beyan eder. *"Kuran'ı önceki kitapları gözetici olarak,* yani (kutsal) kitapları değiştirilmekten koruyan ve onların gerçekliğine ve yetkisine tanıklık eden", ومهيمناً عليه ورقيباً على سائر الكتب يحفظه عن التغير ويشهد لها بالصحة والثبات *Beydhavi.* Bütünlükleri korunan, gözetilen ve kendilerine Kuran tarafından tanıklık edilen ve Muhammed'in zamanındaki Yahudilerin ve Hıristiyanların ellerinde bulunan bu Yazılar, eğer bugün elimizde bulunan ve Kiliselerimizde ve evlerimizde okuduğumuz ve Muhammed'in zamanından önce ve daha önceki yüzyıllarda da kullanılan ve okunulan Yazılar ile aynı Yazılar değillerse, o zaman şimdi neredeler?

Tevrat'ın bu bölümde tekrar "*Allah'ın Kitabı"* olarak adlandırıldığına dikkat edin,"— كتاب الله

CXXV.—SURE V., ayet. 59.

سورة المائدة

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّا إِلاَّ أَنْ آمَنَّا بِاللّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ

"De ki: 'Ey kitap ehli! Sadece Allah'a, bize indirilene ve daha önce indirilmiş olan (ilahi kitap)lara inandığımızdan ve çoğunuzun da fasıklar olmasından ötürü bizden hoşlanmıyorsunuz."

Muhammed ve izleyicileri Kuran'dan önce indirilmiş olan bu Yazılara inanan kişilerdi. Bu nedenle, hiç kimse Kuran'dan "önce indirilmiş (ilahi kitap)lara" da inanmadığı sürece Peygamberin gerçek bir öğrencisi sayılamaz.

CXXVI.—SURE V., v. 65-66.

سورة المائدة

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُواْ وَاتَّقَوْاْ لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلأدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ
وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُواْ التَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيهِم مِّن رَّبِّهِمْ لأكَلُواْ مِن فَوْقِهِمْ وَمِن تَحْتِ أَرْجُلِهِم مِّنْهُمْ أُمَّةٌ مُّقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ سَاء مَا يَعْمَلُونَ

"Eğer kitap ehli iman etseler ve Allah'a karşı gelmekten sakınsalardı, muhakkak onların kötülüklerini örterdik ve onları Naim cennetlerine koyardık.

Eğer onlar Tevrat'ı, İncil'i ve Rableri tarafından kendilerine indirileni (Kuran'ı) gereğince uygulasalardı, elbette üstlerinden ve ayaklarının altından (bol bol rızık) yiyeceklerdi. Onlardan orta yolu tutan bir zümre vardır. Ama onların bir çoğunun yaptığı ne kötüdür!"

Yahudiler ve Hıristiyanlar Kuran'ı, "*Tevrat'ı ve İncil'i gereğince uygulasalardı"* ifadesi üzerinde başka metinde olduğu gibi bu metinde de ısrarla durulur. Burada, Kuran'ın olduğu kadar, Tevrat'ın ve İncil'in de buyruklarını özenle yerine getiren Yahudilere ve Hıristiyanlara en seçkin bereketler garanti edilir:— günahların bağışlanması;—Naim cennetlerine giriş;— "üstlerinden ve ayaklarının altından" bol bol rızık. Bu Yahudi ve Hıristiyanlardan bazıları

"doğru ve dürüst kişiler"(أمة مقتصدة) olarak övülürler. Bu Yahudiler ve Hıristiyanlar Peygamberin kendilerinden söz ettikleri şekilde davranmazlar mıydı? Gereğince uygulanmayı hak eden, bu çok değerli ve büyük ödül sağlayan Kutsal kitapları bozulmamış bir şekilde zürriyetlerine devretmezler miydi?

Ne yazık! Peygamberin günümüzdeki izleyicilerinin çoğu bu aynı Yazılardan ne kadar da farklı bir şekilde söz etmektedirler!

CXXVII.—SURE V., ayet. 68.

سورة المائدة

قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَى شَيْءٍ حَتَّىَ تُقِيمُواْ التَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ

> "De ki: "Ey Kitap ehli! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirileni (Kuran'ı) uygulamadıkça hiç bir şey üzere değilsiniz."

Bu bölümde Yahudilere hitap edilmiş olabilir, —İbn İshak'ın biyografisindeki bir sünnette ileri sürüldüğü gibi; ya da genel olarak hem Yahudilere hem de Hıristiyanlara hitap edilmiştir. Her iki durumda da, hitap edilen kişilerden yalnızca Kuran'ı kabul etmeleri değil, aynı zamanda *Tevrat ve İncil'e* de aynı şekilde *inanmaları ve onları* uygulamaları talep edilir; bu talebin anlamı kesin ve koşulsuzdur. Hem Yahudilerin hem de Hıristiyanların kendi aralarında korudukları kutsal kitaplara, yani Eski ve Yeni Antlaşmalara, itaat etmeleri zorunlu bir koşuldu.

O zaman Kuran'ın, Eski ve Yeni Antlaşmaların *yerini aldığı* nasıl düşünülebilir? Bu Sure, Muhammed'in Medine'ye Hicret'inden pek çok yıl ve ölümünden yalnızca bir kaç yıl sonra İslam öğretişi tamamlandığında, ya da tamamlanmak üzereyken indirildi. Ama Muhammed, bu dönemde bile Kuran aracılığıyla Yahudilere ve Hıristiyanlara kendisine indirileni olduğu kadar Eski ve Yeni Antlaşmaları da uygulamalarını söyler. *"Hiç bir şey üzere değilsiniz"*, bu ifadesi ile sanki şöyle demektedir), "Önceden indirilen Yazıları uygulamadıkça ve onları izlemedikçe, üzerinde bulunduğunuz temel sahte ve yetersizdir, dininiz yararsızdır: Kuran'a itaat etseniz de Tevrat ve İncil'i uygulamadıkça inanç açıklamanız boştur: bu kitaplar olmaksızın inancınız yetersizdir."

Bu vahyedilmiş kitapların uygulanması, Yahudilerin ve Hıristiyanların güvenliği açısından *zorunludur.* (Bu bölümde açıkça ileri sürüldüğü gibi) *Kuran'a ek olarak bile*), bu kitaplar bir Müslüman tarafından ciddi bir rizk göze alınmaksızın bir kenara atılarak iptal edilebilirler mi? Böyle yaptığı takdirde yalnızca peygamberinin inancından vazgeçmesi gerekmez, ama aynı zamanda peygamberinin övdüğü vahyedilmiş öğretişler hakkında kötü konuşan ve günaha giren biri durumuna düşmüş olur; oysa, Peygamberi, Tevrat'ı ve İncil'i şu sözler ile övmektedir: — "insana verilen bir nur, hidayet ve merhamet";—"açık belgeler";—"Allah'a saygı gösterenlere bir nur, bir yol gösterici ve bir talimat";— "anlayışlı yüreklere sahip olan insanlara bir yol gösterici ve öğüt";—"Allah'ın Kitabı";— "Allah'a saygı gösterenlere aydınlatıcı bir kitap ve öğüt";[34]

Bu konu hakkında İbn İshak'ın hadisini uyarlamak yararlı olabilir; metin burada şöyle açıklanır:— ومن عدوانهم. قال وأتي رسول الله رافعُ بن حارثه، وسلام بن مِشْكم ومالك بن الضيف، ورافع بن حُريملة فقالوا: يا محمد، ألست تزعم أنك على ملة إبرهيم ودينه، وتؤمن بما عندنا من التوراة، وتشهد أنها من الله حقّ؟ قال بلي، ولكنكم أحدثتم وجحدتم ما فيها مما أخذ عليكم من الميثاق فيها، وكتمتم منها ما أُمرتم أن تبينوه للنّاس، فبرئتُ من إحداثكم؛ قالوا فإنّا نأخذ بما في أيدينا، فإنّا على الهدى والحقّ، ولا نؤمن بك، ولا نتّبعك. فانزل الله عز وجل فيهم قل: يا أهل الكتاب لستم على شي حتى تقيموا التوراة والإنجيل الآية "*Yahudilerin düşmanlığı." The enmity of the Jews*." İbn

---

[34] نوراً وهدى للناس— بصائر للناس وهدي ورحمة — كتاب منير نور - وهدى وموعظة للمتقين — هدي وذكرى لأولي الألباب — كتاب الله — ضياء وذكر للمتقين

İshak bu konuda şöyle der:—"Harita oğlu Rafi ve diğerleri, Muhammed'e geldiler ve ona şöyle dediler:—'Ey Muhammed! Sen İbrahim'in ve imanının dininin bir izleyicisi olduğunu iddia etmiyor ve bizde bulunan Yazılara, yani, Tevrat'a inanmıyor ve onun Tanrı'dan gelen gerçek olduğuna tanıklık etmiyor musun? Muhammed onları şöyle yanıtladı—: 'Evet, inanıyor ve tanıklık ediyorum; ama siz yeni öğretişler uydurdunuz ve onların içindekini (yani, Yazılarınızdakini) inkar ediyorsunuz; bunu, bir antlaşmanın sizden alındığını düşünerek yapıyorsunuz; ve böyle yaparak insanlara ilan edilmesi gerekeni gizliyorsunuz (ya da kendinize saklıyorsunuz). Ama ben sizing tasarladığınız yeni konulardan (ya da öğretişlerden) temizim.' Onlar ise Muhammed'e şöyle karşılık verdiler:— 'Bize gelince, elimizde bulunana bu Yazılar aracılığıyla sarılıyoruz;—gerçeği ve doğru yönü izliyoruz ve sana inanmıyoruz ve seni izlemeyeceğiz.' O zaman yüce ve görkemli Tanrı, onlar ile ilgili şu metni indirdi,—*Ey Kitap ehli! Tevrat'ı ve İncil'i uygulamadıkça hiç bir şey üzere değilsiniz."* [35]

Müslüman hadisleri ender olarak çok kesindirler; ama eğer yukardakiler doğruysa, bu, Muhammed'in o dönemde Yahudiler arasında geçerli olarak kullanılan tüm Yazıların doğruluğunu ve yetkisini Kuran'da açıkça kabul ettiğini gösterir. Ve Muhammed'in tek mücadelesinin Yahudilerin yeni ve sahte öğretişleri ve adetleri ile olduğunu belirtir; Yahudilerin Yazılarında sözü geçen bölümlerin kendi iddialarının lehinde olduğuna işaret eder. Bu konuda değişmeden, aynı şekilde kullandığı dil nedeniyle Yahudilerin sahip oldukları Yazıların vahyedilmiş olduklarından ve saflıklarını koruduklarından tam ve kesin olarak emin olduğundan kuşku duyulamaz, (ما عندهم)

CXXVIII.—SURE V., ayet. 82-85.

سورة المائدة

لَتَجِدَنَّ أَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِّلَّذِينَ آمَنُواْ الْيَهُودَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُواْ وَلَتَجِدَنَّ أَقْرَبَهُمْ مَّوَدَّةً لِّلَّذِينَ آمَنُواْ الَّذِينَ قَالُوَاْ إِنَّا نَصَارَى ذَلِكَ بِأَنَّ مِنْهُمْ قِسِّيسِينَ وَرُهْبَانًا وَأَنَّهُمْ لاَ يَسْتَكْبِرُونَ
وَإِذَا سَمِعُواْ مَا أُنزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَى أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُواْ مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ الشَّاهِدِينَ
وَمَا لَنَا لاَ نُؤْمِنُ بِاللّهِ وَمَا جَاءنَا مِنَ الْحَقِّ وَنَطْمَعُ أَن يُدْخِلَنَا رَبَّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ
فَأَثَابَهُمُ اللّهُ بِمَا قَالُواْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَذَلِكَ جَزَاء الْمُحْسِنِينَ

"(Ey Muhammed!) İman edenlere düşmanlık etmede insanların en şiddetlisinin kesinlikle Yahudiler ile Allah'a ortak koşanlar olduğunu görürsün. Yine onlara iman edenlere sevgi bakımından en yakınının da 'Biz Hristiyanlarız' diyenler olduğunu mutlaka görürsün. Çünkü onların içinde keşişler ve rahipler vardır. Onlar da büyüklük taslamazlar.

Peygamber'e indirileni (Kuran'ı) dinledikleri zaman hakkı tanımalarından dolayı gözlerinin yaşlar ile dolup taştığını görürüsn. 'Ey Rabbimiz! İnandık. Artık bizi (Hakikate) şahitlik edenler (Muhammed'in ümmeti) ile beraber yaz' derler.

'Rabbimizin, bizi salihler topluluğu ile beraber (cennete) koymasını umarken, Allah'a ve bize gelen gerçeğe ne diye inanmayalım?'

Dedikleri bu söze karşılık Allah onlara, devamlı kalacakları, içinden ırmaklar akan cennetleri mükafat olarak verdi. İşte bu, iyilik yapanların mükafatıdır."

---

[35] [Sayfa 268. Ibn Ishak, *The Life of Muhammad: A Translation of Ishaq's Sirat Rasul Allah*, Çeviriyi yapan, A. Guillaume, Oxford University Press, Oxford, England, (Karaçi Pakistan'da yeniden basılmış, 1967, 13. baskı, 1998) 1955, sayfa 815.]

Yahudiler, İslam'a Hıristiyanların duyduğundan daha fazla düşmanlık duyuyorlardı. Bunun ana nedenlerinden biri büyük olasılıkla, Muhammed'in, kendilerinin Yazılarını tamamen kabul etmiş olmasına rağmen, Hıristiyanların Yazılarını ve İsa Mesih'in Tanrısal görevini de tamamen kabul etmiş olmasıydı. Hıristiyanlar hakkında sonradan eklenen bu itiraf, Yahudilerin daha önceden söz edilen doğruluğunu ve iyi ahlakını etkisiz bırakıyordu. Öte yandan hiç kuşkusuz, Hıristiyanlar, Muhammed'i kendi sistemleri ile mükemmel bir uyum içinde bulmaktan, hem kendilerinin hem de Yahudilerin önceden verilmiş olan Yazılarını ve peygamberlerinin tamamını kabul etmesinden hoşnuttular. Ve bazıları, Muhammed'in görevine daha çok inanarak, metnin ateşli dili aracılığıyla kendilerini ifade ettiler.

Muhammed'in hem burada hem de başka yerlerde,—İslamiyet'i kabul etmemiş olan Hıristiyanlardan bile genelde olumlu ifadeler ile söz ettiğine dikkat edin. Üstün karakterleri burada keşişlere ve rahiplere ve kibirli olmamalarına atfedilir. Kutsal Yazılara kasten ters bir anlam vermekle ya da bölümleri çevre ve koşullarından ayırıp çıkartmakla hiç bir zaman suçlanmazlar.

CXXIX.—SURE V., ayet. 110-111.

سورة المائدة

إِذْ قَالَ اللّهُ يَا عِيسى ابْنَ مَرْيَمَ اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلَى وَالِدَتِكَ إِذْ أَيَّدتُّكَ بِرُوحِ الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلاً وَإِذْ عَلَّمْتُكَ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالإِنجِيلَ وَإِذْ تَخْلُقُ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ بِإِذْنِي فَتَنفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِي وَتُبْرِىءُ الأَكْمَهَ وَالأَبْرَصَ بِإِذْنِي وَإِذْ تُخْرِجُ الْمَوتَى بِإِذْنِي ...
وَإِذْ أَوْحَيْتُ إِلَى الْحَوَارِيِّينَ أَنْ آمِنُواْ بِي وَبِرَسُولِي قَالُوَاْ آمَنَّا وَاشْهَدْ بِأَنَّنَا مُسْلِمُونَ.

"O gün Allah, şöyle diyecek: 'Ey Meryem oğlu İsa! Senin üzerindeki ve annen üzerindeki nimetimi düşün. Hani, seni Ruhu'l-Kudüs (Cebrail) ile desteklemiştim. Beşikte iken de, yetişkin iken de insanlara konuşuyordun. Hani, sana kitabı, hikmeti, Tevrat'ı, İncil'i de öğretmiştim. Hani, iznimle çamurdan kuş şekline benzer bir şey yapıyordun da içine üflüyordun, benim iznimle hemen bir kuş oluyordu. Yine benim iznimle doğuştan koru ve alacalıyı iyileştiriyordun. Hani, benim iznimle ölüleri de (hayata) çıkarıyordun.

Hani bir de, 'Bana ve Peygamberlerime iman edin' diye havarilere ilham etmiştim. Onlar da 'İman ettik. Bizim müslüman olduğumuza sen de şahit ol' demişlerdi."

CXXX.—SURE XXI., ayet. 91.

سورة التحريم

وَمَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِ وَكَانَتْ مِنَ الْقَانِتِينَ

"Irzını korumuş olan kadını da (İmran kızı Meryem'i de) hatırla. Ona ruhumuzdan üflemiştik. Kendisini de, oğlunu da alemlere (kudretimizi gösteren) birer delil yapmıştık. "

CXXXI.—SURE IX., ayet. 111.

سورة التوبة

إِنَّ اللّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُم بِأَنَّ لَهُمُ الجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللّهِ فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعْدًا
عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَاةِ وَالإِنجِيلِ وَالْقُرْآنِ

> "Şüphesiz Allah, müminlerden canlarını ve mallarını, kendilerine vereceği cennet karşılığında satın almıştır. Artık, onlar allah yolunda savaşırlar, öldürürler ve ölürler. Allah, bunu Tevrat'ta, İncil'de ve Kuran'da kesin olarak vaat etmiştir."

Bu ayet, Muhammed tarafından ilan edilen son Sure'de ve İslam'ın kılıç yardımı ile kendini Arabistan'ın daha büyük bir bölgesine yaydığı bir dönemde ortaya çıkar.

Kutsal Kitap'ta ruhsal bir çatışmanın, örneğin, "imanın iyi savaşından" söz edildiği bölümlere imada bulunulmış olması mümkündür Müjde'de verilen telkinler konusunda ciddi Müslüman, bu konunun Kuran'dakiler ile kıyaslandığında, maddesel yönden farklılık gösterdiği düşüncesini ileri sürecektir. Hıristiyanlığın silahları ruhsaldır. Hıristiyanlığın yayılmasıında güç kullanılmaması gerekir. İsa, Pilatus'un yargı kürsüsünün önünde durduğunda şöyle dedi:—BENİM KRALLIĞIM BU DÜNYADAN DEĞİLDİR: EĞER KRALLIĞIM BU DÜNYADAN OLSAYDI, YANDAŞLARIM, YAHUDİ YETKİLİLERE TESLİM EDİLMEMEM İÇİN SAVAŞIRLARDI. OYSA BENİM KRALLIĞIM BURADAN DEĞİLDİR İsa'nın bu sözlerinin eklenmesinin tek nedeni şudur: Müslüman okuyucuyu, Müjde'nin, inancın yayılması amacı ile savaşmayı ya da savaşmayı teşvik etmesi için herhangi bir şekilde desteklediğine inanmaması konusunda korumak.

KISIM III.

SONUÇ.

Kuran’dan aktarılan sözler sona erdi. Tüm gerçek Müslümanların yapması gerektiği gibi Kuran’ı özenli bir gayret ve dua ile okuyup araştıran ciddi ve samimi Müslüman’ın düşüncelerini göz önüne alarak bir kaç söz daha ilave edelim:—

سورة المزمل — قم الليل إلاً قليلاً
نصفه أو أنقص منه قليلاً
أو زد عليه ورتل القران ترتيلاً ...
إن ناشئة الليل هي أشد وطأً وأقوم قيلا * الخ

سورة الفتح — ... تراهم ركعاً سجداً يبتغون فضلاً من الله ورضواناً سيماهم في وجوههم من أثر السجود ذلك مثلهم في التوراة ومثلهم في الإنجيل * الخ

سورة الأعراف — واذا قري القران فاستمعوا له وأنصتوا لعلكم ترحمون
وأذكر ربك في نفسك تضرعاً وخيفة ودون الجهر من القول بالغدو والآصال ولا تكن من الغافلين

“Kalk, birazı hariç olmak üzere geceyi, yarısını ibadetle geçir. Yahut bundan biraz eksilt.
Yahut buna biraz ekle. Kuran’ı ağır ağır, tane tane oku.
Şüphesiz gece ibadetinin etkisi daha fazla, (bu ibadetteki) sözler (Kuran ve dua okuyuşlar) ise daha düzgün ve açıktır.”—SURE LXXIII.[ayet. 2-4, 6]

Onların, rüku ve secde halinde, Allah’tan lütuf ve hoşnutluk istediklerini görürsün. Onların secde eseri olan alametleri yüzlerindedir. İşte bu, onların Tevrat’ta ve İncil’de anlatılan durumlarıdır.—SURE XLVIII., ayet. 29.

“Kuran okunduğu zaman ona kulak verip dinleyin ve susun ki size merhamet edilsin. Rabbini, içinden yalvararak ve korkarak, yüksek olmayan bir ses ile sabah-akşam zikret ve gafillerden olma.”—SURE VII., 204-205

Bu şekilde tanımlanan ciddi ve adanmış Müslümanlar hakkında aşağıdaki şu düşünceler belirtilir. Bu belirtilen düşüncelerin açık kalplilik, tarafsızlık, ciddiyet ile ve dua edilerek okunmalarını rica ediyorum.

I.—TAM VE YANSIZ KOLEKSİYON

Bu koleksiyonu derleyen kişinin amacı, Yahudi ve Hıristiyan Yazılarının lehinde olan bölümleri araştırıp bulmak değil, bu Yazılar hakkında söz edilen ya da imada bulunulan Kuran’daki ayetlerin tümünü bir araya getirmektir. Yazar, bu görüş açısı ile hareket ederek tüm Kuran’ı özenle ve defalarca araştırmış ve kast edilen yapıdaki her bölümü not etmiştir

Konu ile ilgili en küçük ilgiye sahip olduğu görülen ayetlerin hepsi yazıya dahil edilmişlerdir. Eğer herhangi bir metin atlandıysa, bunun amacı, elverişsiz olduğu düşünülen bölümlerden kaçınmak değildir; bunun tek nedeni yalnızca dikkatsizlik olabilir. Bu nedenle, Yahudi ve Hıristiyan kadar Müslüman da, koleksiyonu, Kuran’ın, Eski ve Yeni Antlaşmalara ettiği tanıklığın tarafsız ve tam bir gösterilişi olarak kabul edebilir..

II.—ESKİ VE YENİ ANTLAŞMALARIN MUHAMMED'İN DÖNEMİNDEKİ VARLIKLARI VE GEÇERLİLİKLERİ

Kuran'ı hiç kimse, Yahudi ve Hıristiyan yazılarına işaret edilen çok sayıdaki ifadelerden etkilenmeksizin okuyamaz. Bu ifadeler, çok çeşitli isimler aracılığıyla belirtilirler —*Allah'ın Kitabı,* كتاب الله ; Allah'ın Sözü, كلام الله ; *Tevrat,* التوراة ; *İncil,* الإنجيل &c.

Bu ifadeler Muhammed'den önceki çağlarda Tanrı tarafından yapılan Açıklamalar olarak şu tanımlar ile belirtilirler; ما أنزل الله من قبل - لما بين يديه . Ve Kuran'ın tamamında bu tanımlardan yalnızca Muhammed'in zamanında mevcut olarak değil, ama aynı zamanda Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında da kullanılıyor olarak söz edilir. Bu düşünce, şu terimler ile kanıtlanır:—"*onların ellerinde bulunan* Yazılar," معهم ya da "*yanlarında bulunan,"* ما عندهم ;—"senden önce indirilmiş olan kitabı okumuş (okuma alışkanlığında) olanlar," الذين يقرؤن الكتاب من قبلك (Madde. XXXIV.); "Kitabın içindekileri okumuş ya da *incelemiş* olanlar (Yahudiler); ودرسوا ما فيه (Madde. LXIII.);—"Allah'ın Kelamı'nı dinlerler," يسمعون كلام الله (Madde. LXIX.);—"Hepsi Kitabı okuyorlar," هم يتلون الكتاب (Madde. LXXX.) Bir defasında (Madde. CVII.) Muhammed "Yahudileri Kitaba çağırdı"—yani, her iki grubun önünde Yahudilerin Yazılarına *gerçek bir referans* talep etti, Eski Antlaşma tomarları onların önünde gösterilecek ve okunacaktı; ve başka bir defasında ise tartışılan bir konuyu çözümlemek amacıyla aynı Yazıları getirmeleri istendi; Madde. CXV.

Hem Yahudilere hem de Hıristiyanlara kendi Yazıları ile uyumlu olarak hareket etmeleri ve hokum vermeleri öğütlendi; ellerinde bulunan Yazılarının kopyalarının geçerli olarak kullanıldıkları ima edildi, nasıl hareket edecekleri ve hükmedecekleri konusunda bu Yazılar aracılığıyla hiç bir zorluk çekmeden karar verebilirlerdi. Aynı şekilde kendilerine her ikisinden çıkan sonuçların aynı olduğu hem Yahudi hem de Hıristiyan Yazılarını uygulamadıkları takdirde inançlarının boş olduğu söylendi; çünkü bu inançlara sahip olduklarını söyleyen büyük bir inanç grubu tarafından kabul edilmesi kolay olmayan Yazıların uygulanması için ısrar etmek yararsız olacaktı.

Yazılara aynı zamanda Muhammed tarafından da kendi iddialarını kanıtlamak amacıyla sık sık başvuruluyordu. Eğer bu Yazılar o dönemde geçersiz ve kullanılmıyor olsalardı, Muhammed böyle yapmazdı.

Bu durumda bize, genelde Yahudilerin Yazılarına, "Kitap", "Yazılar" الكتاب - الذكر - الذين أوتوا نصيباً من الكتاب adı altında başvurulan Kuran'daki terimler, Eski Antlaşma'nın, Muhammed'in zamanında değişmeden mevcut olduğu ve Yahudiler tarafından tanrısal kitapları olarak kabul edildiği anlamına geldiğini temin ederler. *Tevrat* sözcüğü, التوراة bazen bu geniş anlamı ile kullanılırdı ve bazen ise, yalnızca Musa'nın Beş kitabını belirtirdi. Bu nedenle "Mezmurlar" الزبور teriminin kullanımı, Davud'un Mezmurları ile sınırlıdır.

Buna benzer şekilde, Kuran'da, الإنجيل İncil, ya da Müjde gibi genel adlar altında söz edilen Hıristiyan Yazılarının, Hıristiyanlar arasında Tanrı tarafından vahyedilmiş bir kitap olarak sürekli kullanılan Yazıların tümüne işaret ettiğine inanılması gerekir, —yani, burada kast edilen, Kuran'a göre, İsa'nın Tanrı'dan aldığı ve öğrencilerine öğrettiği (bu anlayışa uygun olarak varsaymamız gerektiği gibi), Yeni Antlaşma'nın tamamıdır.

Bu Yazılara Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından inanılması ve Yazıların aralarında halen geçerli olarak mevcut olması, aynı zamanda Muhammed'in de bu Yazılara kesin ve net bir tavır ile işaret etmesi, varılan bu sonuçların kesinlikle mantıklı olduklarını ortaya koymaktadır.

Yahudi ve Hıristiyan Yazılarının *tamamına* inanılması sık sık talep edilir ve bu Yazıların "bir bölümüne inanıp bir bölümüne inanmayanlar" cezaya müstahak kişiler olarak sürekli tehdit edilirler. — *bkz.* LXIII ve CII. Maddeler.

III.—KURAN YAHUDİ VE HIRİSTİYAN KUTSAL YAZILARINDAKİ ESİNİ AÇIKÇA ONAYLAR.

Muhammed'in zamanında herkes tarafından kullanılan ve geçerli olan Yahudi ve Hıristiyan Yazılarının Tanrısal orijini, Kuran'ın tamamında Muhammed tarafından koşulsuz olarak sürekli tekrarlanan aynı sözler ile tasdik edilir, — مصدقاً لما بين يديه gibi. Gerçekten de Kuran'ın asıl konusunun, "Kuran'ın önceden açıklanmış olan Yazıların doğrulayıcısı" olduğu pek çok yerde ifade edilmiştir. Böylece eskilerden alınarak aktarıldığı varsayılan bir Açıklama'da, gelecek olan peygamber (Muhammed), öncelikle *evvelki Yazıları tasdik edecek olan* kişi olarak tanımlanır,— ثم جاءكم رسول مصدق لما معكم Madde CXIII. Kuran'ı dinleyen Cin tarafından diğerlerine anlatılırken vurgulanan temel özellik de yine *Kuran'ın önce gelen Açıklama'yı tasdik ettiğidir*: Madde XVII.

Bu kutsal kitapların hepsinin vahyedilmiş oldukları üzerinde sürekli olarak durulur. "İndirilmiş" ya da "açıklanmışlardır," نزل ;—Tanrı, Yazıları "gerçek" olarak ya da "gerçek ile" açıkladı, أنزل كتاباً بالحق ;— Yazılar Tanrı tarafından "verildi", أوتي ;—Yazıları ileten peygamberlere "vahyedildiler," وحي

Kuran (vahyedilen en üstün kitap olduğu ileri sürülen) övülerek, sürekli tekrarlanan şudur; Muhammed'e verilen vahiy, önceki peygamberlere verilenler ile *aynı türdedir*;—. XXII., LX., CIII., ve CX. Maddeler.

Yahudi ve Hıristiyan Yazıları, Kuran gibi göksel bir orijin belirten aynı sıfatlar ile adlandırılırlar:— "Allah'ın Kitabı," كتاب الله LXXIX., CVII., ve CXXIV. Maddeler ; "Allah'ın Kelamı," كلام الله Madde LXX.; — "El Furkan" (hak ile batılı ayıran), الفرقان XLVIII. Ve LXVIII. Maddeler.

Bu nedenle aynı zamanda Yazıların içeriklerinden de tanrısal ve kararlı bir yetkiye sahip olan ifadeler olarak söz edilir.

Bu Yazıların vahyedilmiş olduklarına ilişkin Kuran'ın tamamında verilen tanıklık akla gelebilecek en yoğun ve açık biçimde görülebilir.

IV.—KURAN'DA ÖVÜLEN YAHUDİ VE HIRİSTİYAN YAZILARI

Kuran, Yahudi ve Hıristiyan Yazılarına en üstün değeri verir. Bu Yazılardan her zaman saygı ile söz eder. Kuran'ın hiç bir yerinde Yahudi ve Hıristiyan Yazılarına derin bir saygı ve hürmet gösterilmesini buyurmayan tek bir ifadeye bile rastlanamaz.

Bu Yazıların sahip oldukları göksel değer ve içeriklerinde bulunan açıklamadan çıkartılması gereken bereketler Muhammed'in görevinin her aşamasına ait olan aşağıdaki şu cümlelerde özetlenebilir.

Musa'nın Kitabı, "bir Hidayet ve bir Merhamettir," إماماً ورحمة XVI. veXXXI. Maddeler. Muhammed'den önce gelen Elçilerin Yazıları "*açık", ya da "aydınlatıcı"* Kitabı كتاب المستبين oluştururlar; Madde. XII.; الكتاب المنير ,XVIII. Ve CXIX. Maddeler.

İsrailoğulları tarafından miras alınan kitap, "anlayışlı yüreğe sahip olan insanlar için bir hidayet ve öğüttür," هدى وذكرى الأولي الألباب Madde XXV.

Musa'nın Açıklaması "insanlık için bir nur ve hidayettir," نور وهدي للناس Madde XXXVII.

"Nimeti tamamlamak, her şeyi açıklamak, hidayet ve rahmete erdirmek için Musa'ya Tevrat'ı verdik ki, Rablerinin huzuruna varacaklarına iman etsinler," تماماً على الذي أحسن وتفصيلاً لكل شيء وهدي ورحمة لعلهم بلقاء ربهم يؤمنون Madde XLI.; "düşünüp ibret alsınlar diye insanların kalp gözünü açan deliller ve bir hidayet rehberi," بَصَائِرَ لِلنَّاس وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ Madde XLIII.

"Allah'a karşı gelmekten sakınanlar ve kıyamet gününden korkanlar için o Furkan'ı (Tevrat'ı- hak ile batılı birbirinden ayıranı) bir ışık ve öğüt olarak verdik," الفرقان وضياء وذكرا للمتقين الذين يخشون ربهم بالغيب وهم من الساعة مشفقون Madde. XLVIII.

Kuran ile birlikte önceden açıklanan (ما أنزل من قبلك) Yazılara inananlar, "İşte onlar Rab'lerinden (gelen) bir doğru yol üzeredirler ve kurtuluşa erenler de işte onlardır," أولئك على هدى من ربهم وأولئك هم المفلحون Madde LXVI.

Tanrı, Yahudilere, "gerçeği ulaştırmıştı," شهادة من الله Madde. LXXXII.

Tanrı,"daha önce Tevrat'ı ve İncil'i insanlar için birer hidayet olarak indirmişti. Furkan'ı da (hak ile batılı ayıran) indirdi. Şüphesiz , Allah'ın ayetlerini inkar edenler için şiddetli bir azap vardır," وأنزل التوراة والإنجيل من قبل هدى للناس وأنزل الفرقان إن الذين كفروا بآيات الله لهم عذاب شديد Madde. CV.

"İçerisinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat'ı doğrulayan, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için doğru yola iletici ve bir öğüt olarak İncil," الإنجيل فيه هدى ونور ومصدقاً لما بين يديه من التوراة وهدى وموعظة للمتقين Madde CXXIV.

Görüldüğü gibi, Yahudi ve Hıristiyan Yazıları, insanlık için ruhsal ışık ve hidayet oldukları, Allah'a karşı gelmekten sakınanlar için doğru yola iletici ve öğüt oldukları ifadeleri ile övülürler;—her konuda açıklama veren ve tümüyle üstün, yetkin ve eksiksiz "bir Rehber ve bir Merhamet," olarak tanımlanırlar. Müslümanlar, Kuran'da yer alan böyle üstün sözler ile ifade edilen övgünün daha fazlasını—kutsal kitapların öğrenilmesi ve özen ile uygulanması için bundan daha güçlü teşviği,—isteyebilirler miydi?

V.—BAŞVURULAN KUTSAL YAZILAR VE MUHAMMED TARAFINDAN ÖĞRETİLEN UYGULAMALARI

Muhammed, Yahudi ve Hıristiyan yazılarına sık sık başvurur ve bu Yazıların sahiplerine, Yazılarına itaat etmelerini tembih eder.

I.—Muhammed, Kuran'da, Yazıları, kendi görevinin lehine tanıklar olarak ellerinde tutan kişilere işaret eder. Onların Tanrısal kitaplarının kendisinin lehine deliller içerdiği, dürüst ve aydınlanmış yorumcuların bu Yazılardaki peygamberliklerde bulunan kendisini ve Açıklaması'nı kabul ettikleri ve bu nedenle sevindiklerini ileri sürer.—Bkz. Maddeler. VII., XIII., XV., XXXV., XXXIX., XLV., LIV., LVI., LVII., LXI., LXV., LXXV., ve LXXXIV.,

II.—Önceki Yazıların tamamındaki emirleri dindarca bir özen ile izleme zorunluluğu, Yahudilere ve Hıristiyanlara ciddi bir tavır içinde öğretilir ve tüm Müslümanlardan imanın vazgeçilemez bir özelliği olarak önceki Yazıların *tamamına* inanmaları talep edilir.

"Kitaba sımsıkı sarılanlara"; (يمسكون بالكتاب) içerikte Eski Antlaşma olduğu belirtilen bir ödül vaad edilir. —Madde LXIV.

"Onlar, kitabı (Kuran'ı) ve elçilerimize gönderdiklerimizi yalanlayanlardır. Onlar bilecekler;—o zaman onlar, boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu halde kaynar suda sürüklenecekler— sonra da ateşte yakılacaklardır", الذين كذبوا بالكتاب وما أرسلنا به رسلنا فسوف يعلمون اذ الأغلال في أعناقهم والسلاسل يسحبون في الحميم ثم في النار يسجرون Madde XXVI. Allah'ın kitaplarından herhangi birini inkar eden, "derin bir sapıklığa düşmüştür," فقد ضل ضلالاً بعيداً Madde. CI. "Kitabın (Tevrat'ın) bir kısmına inanıp bir kısmını inkar edenlerin cezası, dünya hayatında rezil olmaktan başka bir şey değildir. Kıyamet gününde onlar azabın en şiddetlisine uğratılırlar"; أفتؤمنون ببعض الكتاب وتكفرون ببعض فما جزاء من يفعل ذلك منكم إلا خزي في الحياة الدنيا ويوم القيامة يردون إلى أشد العذاب Madde LXXIII. "Şüphesiz, Allah'ı ve peygamberlerini inkar edenler, Allah'a inanıp peygamberlerine inanmayarak ayrım yapmak isteyenler, '(*Peygamberlerin) kimine inanırız, kimini inkar ederiz*' diyenler ve böylece bu ikisinin (iman ile küfrün) arasında bir yol tutmak isteyenler var ya, işte onlar gerçekten kafirlerdir. Biz de kafirlere alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır." إِنَّ الَّذِينَ يَكْفُرُونَ بِاللّهِ وَرُسُلِهِ وَيُرِيدُونَ أَن يُفَرِّقُواْ بَيْنَ اللّهِ وَرُسُلِهِ وَيقُولُونَ نُؤْمِنُ بِبَعْضٍ وَنَكْفُرُ بِبَعْضٍ وَيُرِيدُونَ أَن يَتَّخِذُواْ بَيْنَ ذَلِكَ سَبِيلاً أُوْلَـئِكَ هُمُ الْكَافِرُونَ حَقًّا وَأَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ عَذَابًا مهيناً Madde CII.

Bölümlerden birinde Yahudilerden, *tartışılan bir konuyu çözüme kavuşturmak için,*

Tevrat'ı getirip okumaları istenir. Madde CXV قل فاتوا بالتوراة فأتلوها . Bir diğer bölümde, "*aralarında hüküm vermesi için* Allah'ın Kitabına çağırıldıkları söylenir; Madde CVII يدعون إلى كتاب الله ليحكم بينهم .

Yahudilere ve Hıristiyanlara yalnızca Yasa'yı ve Müjde'yi uygulamaları emredilmez, aynı zamanda "*hem Tevrat'ı hem de İncil'i uygulamadıkları sürece* inançlarının hiç bir temeli olmayacağı," imanlarının boş olacağı konusunda ciddi bir şekilde uyarılırlar, لستم علي شي حتى تقيموا التوراة والإنجيل Madde CXXVII. Tanrı'nın açıklamış olduğu ile (önceki Yazılar dahil olmak üzere) uyumlu olarak hüküm vermeyen herkesin, "bir imansız (kafir), bir günahkar ve taşkın" olduğu beyan edilir, الفاسق الظالم الكافر Madde CXXIV.

III.—Eski ve Yeni Antlaşmalarda Yahudi ve Hıristiyan istisnalarının *buyruklarının uygulanması*, Kuran'da yalnızca Yahudi ve Hıristiyanlara öğretilmesine rağmen, tüm sadık Müslümanlar bu Yazılara Yahudiler ve Hıristiyanlar ile birlikte eşit şekilde inanmaya çağırılırlar;—Maddeler. XXIV., XXVI., LIX., LXVI., LXXXI., CI., CII., CIII., ve CXVIII. Tanrı'nın isteğinin, Yahudi ve Hıristiyan peygamberlerin ve elçilerin yazıları dahil olmak üzere *tam açıklamasına* inanan bu kişilere, Tanrı'nın iyiliği ve büyük bir ödül vaad edilir (Maddeler. XC. ve CII.). Bunların *hiç bir* kısmına inanmayanların "derin bir sapkınlığa düştükleri" beyan edilir, Madde. CI.;— *onlar* gerçek imansızlardır (kafirlerdir), Tanrı, onlar için alçaltıcı bir ceza hazırlamıştır, Maddeler CII. ve XC.

Bundan dolayı Yahudi ve Hıristiyan Yazılarının gerçek Müslüman tarafından hangi temeller üzerinde ihmal edilebilecekleri,— bir kenara atılıp reddedilmeleri (Kuran'ın kendi ifadesine göre) Müslüman'ın sorumluluğunun güvenliği altındadır.

Tüm Müslümanlardan talep edilen inancın yer aldığı kutsal kitapların, Muhammed'in zamanındaki Yahudiler ve Hıristiyanlar tarafından, tanrısal olarak vahyedildikleri evrensel olarak kabul edilen Eski ve Yeni Antlaşmaların Yazılarının aynıları olduklarına özen ile dikkat edilmesi gerekmektedir. Kuran'da sürekli olarak ima edilen *farklı* bir Tevrat ya da İncil olmaları mümkün değildi. Mekke ve Medine kentleri, bu Yazılardan farklı Yazıların herkes tarafından dünyanın başka bir köşesinde kullanıldıklarının söylenebileceği coğrafi bir konumda değillerdi. Yahudiler ve Hıristiyanlar, Arabistan'ın Yemen, Necran, Tayma, Duma gibi çeşitli bölgelerinde yaşarlar ve, her yıl her bölgeden Ocatz, Mujanna ve Dzul-Majaz gibi kentlerde kurulan panayırlara sık sık giderlerdi. Hıristiyanlığın kurulduğu ve Yahudiliğin bilindiği Suriye, Yemen ve Habeşistan'a, Mekke'den başlayan ticari yolculuklar yapılırdı. Hatta bazı Araplar Sezar'ın ve Kisra Anuşirvan'ın (Ermeni Kralı) saraylarına dahi ulaşmışlardı. Muhammed'in peygamberlik görevini üstlenmesinden kısa bir süre önce, bir Mekke vatandaşı olan Osman İbn Huveyri Konstantinya'ya gitti ve oradan vaftiz edilmiş bir Hıristiyan olarak döndü. Kuzeyde, Arabistan'a bitişik olan Hira'nın ve Gassanid hanedanının Hıristiyan avlularına çok sık uğranılırdı. Muhammed'in kendisi de iki kez Suriye'ye gitmişti. Muhammed'in yüzün üzerindeki taraftarları, hem Hicret'ten önce hem de Hicret'ten sonra, Habeşistan Kralı Negüs'ün (Najashy) Hıristiyan sarayında güvenilir ve konuksever bir sığınak buldular. Medine'de İslamiyet'i kabul etmiş kişiler arasında Muhammed'e bağlı Yahudi ve Hıristiyanlar bulunmaktaydı. Hicret'in 6. yılında Muhammed tarafından Roma, Pers saraylarına, Habeşistan'a ve Mısır'a, Gassanid Prensi'ne, ve diğer Hıristiyan önde gelenlerine elçiler gönderildi.

Böylece, Muhammed ve *uygar dünyanın her bölgesindeki* Yahudiler ve Hıristiyanlar arasında iletişim mevcut oldu. Bu nedenle, Muhammed, Yahudilerin ve Hıristiyanların okudukları, dinsel uygulamalara ilişkin emirlerini yerine getirdikleri ve hükümlerini her zaman kendilerine rehber kabul ettikleri "Kitap'tan" ya da "Yazılardan" söz eder. Kast ettiği Yazıların, tüm Yahudi ve Hıristiyan grubu içinde korunan, kiliselerinde, Havralarında ve Manastırlarında okunan ve ayrıca özel olarak kendi evlerinde çalışılan Eski ve Yeni Antlaşmalar olduğu net ve kesindir.

VI.—YAHUDİLERE KARŞI YAPILAN SUÇLAMALAR

Yahudiler Kuran'da sık sık babaları gibi isyankar ve sert enseli, inatçı bir ulus olmakla ve kutsal kitaplarının anlamını saptırmak ile suçlanırlar.

Muhammed, Medine'ye gittiğinde, çevrede hatırı sayılır bir çoğunluk oluşturarak yaşayan Yahudiler arasında kendi davasına uyum sağlayabilecek olanları bulmayı ümit ediyordu; ve bu Yahudiler ile kendi yaşamının tarihlerinde kayıtlı olan bir örneği ya da en azından bu örneğin bir özeti olarak tanımlanabilecek yakın bir iş birliğine girdi. Ama Muhammed'in, İsa'nın Mesih olduğuna ve diğer öğretişleri ile kendi inançlarına taban tabana zıt düşüncelere sahip olduğunu anlayan Yahudiler, Muhammed'in davasına düşman kesildiler ve kendi Kutsal Yazılarında ona atfedilmiş herhangi bir peygamberliğin bulunduğunu kabul etmeyi reddettiler. Yahudiler, kendi Mesihlerinin İsmailoğulları'nın soyundan gelmeyeceğini ve *Yahudi* olması gerektiğini düşünüyorlardı; ve böylece Arap peygamberi tamamen reddettiler. Bu konu nedeniyle aralatrında ölümcül bir düşmanlık başladı. Muhammed, en büyük düşmanlarından çoğunun öldürülmesine neden oldu. Sonunda onlara karşı açıkça savaştı, Beni Nadir ve Beni Kaynoka adlı iki kabilenin tamamını ülke dışına sürdü. Ve Beni Cüreyt (sayıları 600-800 arasında olan) adlı üçüncü bir kabilenin tüm erkeklerini öldürttü ve kadınlarını ve çocuklarını tutsak aldırdı.

Yahudiler, ağızları kılıç ile kapatılmadan önce, Muhammed ile tartışarak mücadele etme girişiminde bulundular ve konumlarını desteklemek amacı ile Yazılardan bazı bölümleri ortaya getirdiler. Ama Muhammed, muhaliflerinin içten ve dürüst olarak tartıştıklarını kabul etmedi. Onları, Kutsal Yazılarının anlamını saptırmak ve Yazılarının anlamını uygun şekilde anlamamak ile suçladı. Muhammed, Yahudileri, sırtlarında değerli kitaplar taşıyan bir eşek ile kıyasladı;—kendilerine tanrısal bilgi içeren bir kaynağın sorumluluğu verilmişti, ama bu sorumluluk onları asla daha bilge yapmamıştı.—Madde. XCIII. Bilgisizlikleri ve ön yargıları onları akılsız ve kör yapmıştı, kendi Kutsal Yazılarında açıklanan gerçeğin farkına varamadılar. Bu suçlama, Hıristiyanların on sekiz yüzyıl boyunca Yahudilere karşı yaptıkları suçlama ile maddesel açıdan farklılık göstermeyen bir suçlamaydı. Hem Yahudiler hem de Hıristiyanlar Eski Antlaşma'ya aynı şekilde inanırlar, ancak yorumu konusunda çok farklı düşüncelere sahiptirler.

Muhammed, Medineli Yahudileri, kendi Yazılarından ayrı bölümler getirerek, onları bulundukları çevre ve koşulların dışında sunmak ile ya da yanlış çevre ve koşullar içine yerleştirmek ve böylece gerçek anlamı tahrif etmek ile suçladılar.—Maddeler. LXIX, XCVI., CXXII., veCXXIII. Medineli Yahudilerin, Muhammed'e çifte ve gücendirici anlam taşıyan ifadeler atfettikleri ileri sürülür.—Madde. CXI. Büyük olasılıkla hahamlarının ya da geleneksel yazılarının insani orijinlerinden oluşan bölümleri tanrısal yetki taşıyan bölümler olarak gösterdiler.—Maddeler. LXXII. ve CXI. Muhammed'in ve iddialarının lehinde bulunan metinleri ve peygamberlikleri, "Tanrı'nın onları tüm insanlığa bildirmeleri gereken bir antlaşma ile bağlamış olmasına rağmen" gizlemek ya da onları ayrıntılarına yer vererek açıklamamak ile suçlanırlar.

Muhammed'in, düşmanları olan Medineli Yahudilere bunun dışında bir suçlama yönelttiğini görmeyiz. "Gizleme" ifadesinden çıkartılan anlamın, bölümlerin el yazmalarından kesilip atılmaları ya da silinmeleri olduğunu düşünmek tamamen temelsizdir.

Kutsal Yazıların kopyalarının değiştirilmeleri ya da bozulmaları hakkındaki ithamı destekleyen, gereği gibi yazılmış tek bir ayet bile yoktur. Herhangi bir bölüm bu şekilde zorlansa bile, Kuran'ın bütün içeriğinin ve Yahudi Yazılarının olduğu kadar Hıristiyan Yazılarının da doğruluğunun ve yetkisinin lehine başından en sonuna kadar ettiği tanıklık Muhammed'in böyle bir anlam amaçlamadığını kanıtlayacaktır.

Peygamber, *tahrif edilmiş* bir Tevrat'a başvurmuş olabilir miydi? *Metnine ekler yapılarak değiştirilmiş* bir Yasa'nın gerçekliğini tasdik eder miydi? Yahudiler arasındaki

tartışmaların eski, modası geçmiş ve safiyeti bozulmuş bir Açıklama'ya göre çözümlenmelerini buyurur muydu; ya da onları kuşku duyulan Yazıları kaydetmeye ve onlar ile kendisi arasındaki farklılığın böylece nihayet bir hükme bağlanması için okumaya davet eder miydi? Onlara, tahrif edilmiş bir Metnin uygulanmasını ciddi bir şekilde öğretir miydi; ya da doğru bir Kitap'ın dışında herhangi bir kitaba inanan Yahudilerin inancının bu Kitap'ın "konumunu yükseltmedikçe" ve onun emirlerini yerine getirmedikçe boş sayılacağını söyler miydi?

Kuran'da yer alan suçlamaların (ne türde olurlarsa olsunlar) baştan sona *Yahudiler ile sınırlı olduğunu* göz önünde bulundurmak çok önemlidir. Kuran'ın hiç bir bölümünde herhangi bir olası yorumlama aracılığıyla, Hıristiyanların İncilleri ile ya da Yahudi Yazılarının kopyaları ile oynayarak onları değiştirip bozduklarına ilişkin en ufak bir kuşkuya yer verilmemektedir. Hıristiyanlara karşı yapılan en büyük suçlama, "akıllarından çıkarmamaları istenen şeylerden önemli bir kısmını unuttular," yani, hatalı öğretişlere ve uygulamalara yöneldiler.—Madde. CXXII.

Bir an için, Eski Antlaşma'nın metnine Muhammed'in düşmanları tarafından kelimeler eklendiğini ve hatta bu girişimlerini Yeni Antlaşma'ya bile uyguladıklarını var sayalım; *iyi* Yahudilerin ve Hıristiyanların bazıları bu durumda tahrif edilmemiş Yazıların kopyalarını korumayacak ve çoğaltmayacaklar mıydı? Muhammed, bu Yazılara sürekli olarak başvururdu; kendisinin ileri sürdüğü gibi bu Yazılar, Kuran'ın, kendi Görevi'nin ve İslam'ın lehine son derece değerli bir tanıklık içermekteydiler. Kılıç kullanıldığında ve zaferli ordular tarafından destek alındığında bile, Muhammed'in izleyicilerinin, kendi tahrif edilmemiş Yazılarında kaydedilmiş olan İslam'ın kanıtını kendilerine işaret eden bu makul ve ikna edici Yahudi ve Hıristiyan Yazılarını ihmal etmeleri çok zordu. İlk Müslümanlar, Peygamberlerinin iddialarının bu yararlı kanıtından vazgeçmezlerdi. Ayrıca, Yahudiler ve Hıristiyanlar arasından İslam'a yeni dönmüş kişiler için Eski ve Yeni Antlaşmaların saf ve tahrif edilmemiş metinlerini korumak, yalnızca arzu edilen değil, aynı zamanda gerekli de olan bir davranıştı. Peygamber tarafından bu Yazılara inanmaları, onları uygulamaları ve onlara göre hüküm vermeleri buyrulmuştu; ve böyle yaptıkları takdirde, kendilerine, "çifte bir Merhamet payı" ve "özel bir "ışık" vaad edilmişti. Eğer bu kişiler, inanç değiştirmemiş kardeşlerinin kendi Yazılarını tahrif etmiş olacaklarına dair herhangi bir kuşku duymuş olsalardı, yalnızca kendi kullanımları için değil, aynı zamanda çocuklarının tatmin edilmesi ve öğretilmesi için doğru kopyaları ellerinde tutmak isteyecekleri kesindi; aynı, Hıristiyanların Yahudi Yazılarını korudukları ve içeriklerinde mevcut olan Mesih ile ilgili peygamberliklerin gücüne işaret ederek öğrettikleri gibi, Yahudilikten ve Hıristiyanlıktan Müslümanlığa dönmüş olan kişilerin de önceki Yazılarını bağırlarına basmalarını ve korumalarını bekleyemez miyiz?

Müslüman araştırmacı, böyle dürüst ve sadık Yahudi ve Hıristiyan geçmişi bulunan Müslümanların varlığından kuşku duyamaz. "Ve Musa'nın halkı arasında gerçek ile yöneten ve adil davranan bir grup bulunur."—Madde. LXII. "Kitap ehli içinde, gece saatlerinde ayakta duran, secdeye kapanarak Allah'ın ayetlerini okuyan bir topluluk da vardır. Onlar, Allah'a ve ahiret gününe inanırlar. İyiliği emrederler. Kötülükten men ederler, hayır işlerinde birbirleri ile yarışırlar. İşte onlar salihlerdendir.".—Madde. CXVII. "Onlar arasında dürüst kişiler bulunur," Madde.— CXXVI أمّة مقتصدة . aynı zamanda bkz. Maddeler. XCI., XCVIII., veCXXI. *Bu kişiler* kutsal Yazıları tahrif etmeye ilgi duyarlar mıydı? Aksine, onları tahrif edilmeden korumak için büyük bir ilgi duymazlar mıydı? Ve hatta kötü tahrikler ile karşılaşsalar bile, "adillikleri", "doğrulukları", "içtenlikleri" ve Tanrı'ya olan adanmışlıkları, onları, böyle kötü düşüncelerin yüreklerine girmesine engel olmaz mıydı? O zaman, bu erdem sahibi ve sadık Yahudilerin ve Hıristiyanların korudukları tahrif edilmemiş kopyalar neredeler? Eğer Kutsal Yazıların herhangi bir yerde değiştirilip bozulduklarına ilişkin en ufak bir kuşku var olsaydı, tahrif edilmemiş kopyaların *bu kişiler* tarafından korunacakları

kesindi. Bu konudaki varsayımın tamamen temelsiz olduğu bir gerçektir. Bu tür bir kuşku hiç bir zaman var olmadı. Muhammed'in böyle bir kuşkuyu hiç bir zaman göz önünde bulundurmadığı kesindir; o dönemde var olan izleyicileri de Muhammed gibi düşündüler. Kendi Kutsal Yazılarını tahrif etmek için Yahudilere ve Hıristiyanlara karşı suçlama girişiminde bulunmak bundan sonraki yıllarda da akla gelmemiştir;—ta ki, Müslüman araştırmacılar, Kuran'ın bu Yazılardan farklı olduklarını bulana kadar, bu araştırmacılar, güçlüklerden kaçınmanın en basit yolu olarak bu kesinlikle temelsiz varsayıma başvurmuşlardır.

Böyle bir suçlama (tartışma adına varsayılan) varsayımı, *Medineli Yahudilerden* başkaları için düşünülemez. Muhammed'e düşman olan kişiler yalnızca Medineli Yahudilerdi; Kuran'da ileri sürülen iddialar yalnızca onlar hakkındadır. Ama Yahudi ve Hıristiyan Yazıları,— Kuran'ın her bölümünde yer aldıkları tasdik edilmiş olarak,—yalnızca Yahudilerin ellerinde değil, milyonlarca kişinin ellerinde bulunmaktaydı; Roma ve Pers İmparatorluklarında, Habeşistan, Hira, Ermenistan, Mısır, Suriye'deki Gassanid Krallıkları gibi yerlerde yaşayan kişiler de bu Yazıları kullanmaktaydılar. Muhaliflerin, Yazıları tahrif etmeleri hakkında suçlama ya da duyulan kuşku- hiç bir zaman böyle haksızca bir baskıda bulunulmasın- yalnızca Yahudi çoğunluğuna değil, Arabistan'ın ötesindeki Hıristiyanlara da hiç bir vesile ile ulaşamazdı.

Muhammed'in ölümünden sonraki iki yıl içinde Müslüman orduları, Yahudiliğin ve Hıristiyanlığın doğum yeri olan ve kiliselerde, havralarda, manastırlarda ve özel evlerde çok sayıda Eski ve Yeni Antlaşma kopyalarının bulunduğu Suriye'yi istila ettiler. Bir kaç yıl sonra Müslümanlar Mısır'ı da ele geçirdiler ve bundan kısa bir süre sonra aynı şekilde Hıristiyanlar, Manastırlar ve Kiliseler ile dolu olan ülkelerin bulunduğu Afrika'nın kuzey kıyılarına da sahip oldular. Müslümanların, ellerindeki üstün güç, her gün kılıç aracılığıyla kazanılan Yahudiler ve Hıristiyanlar, ellerine geçirdikleri kentler ve manastırlar ve tüm bunların bir sonucu olarak hizmetlerinde bulunan Yazılar'ın sınırsız kopyaları ile, Eski ve Yeni Antlaşmaların gerçek el yazmalarını güvence altına alma fırsatını kaybetmiş olmaları ve böylece peygamberlerinin görevinin kanıtlarına eklemeler yapmaları akla uygundur; —eğer zihinlerinde gerçekten Yazıların herhangi bir yerinin tahrif edilmiş olacağına ilişkin en ufak bir kuşku bulunsaydı ya da eğer bu Yazılar (İslam'ın modern bilimcilerinin inanmamızı istedikleri gibi) Peygamberlerinin görevine ilişkin herhangi bir tanıklık içerselerdi, o zaman şimdi bunları Yazılar'da bulmamız gerekmez miydi? Böyle bir girişimin mevcut olmayışı, haksızca davranış kuşkusunun hiç bir zaman var olmadığını gösteren yeterli bir kanıttır.

Bu nedenle, Kuran'a içtenlikle inanan kişi için Yahudi ve Hıristiyan Yazılarının Muhammed'in günlerindeki *Hıristiyan aleminin her yerinde* geçerli oldukları sonucundan, bu Yazıların Tanrı'nın doğru ve değişmemiş sözü olduğu gerçeğinden kaçış olamaz.

VII.—MUHAMMED'İN DÖNEMİNDEKİ KUTSAL YAZILAR GÜNÜMÜZDEKİ KUTSAL YAZILAR İLE AYNIDIRLAR .

Muhammed'in hizmeti zamanındaki -M.S.610-632- Yazıların, şimdi Yahudilerin ve Hıristiyanların ellerinde bulunan Yazıların aynıları oldukları kanıtına doğru ilerlemek, şimdiki görevimize ait olan bir konu değildir. Ama, içten ve araştıran Müslüman'ın ilerdeki araştırmalarında yararlanması düşünülerek, aşağıda bazı noktalar kısaca belirtilmiştir.

Yukarda söz edilen dönemden daha önceki bir tarih taşıyan ve günümüze kadar gelen *El Yazmaları* herhangi bir araştırmacının vicdanının sesini dinleyerek yapacağı incelemeye tamamen açıktırlar. Sözü edilen dönemden önce çevrilmiş olan Eski ve Yeni Antlaşmaların *Uyarlamaları* mevcuttur. Eski Antlaşma'nın M.Ö. 270'de başlanılan Yunanca çevirisi, Hıristiyanlık döneminden once yürürlüğe kondu. Muhammed'in zamanından dört yüzyıl önce yazılmış olan ve içinde Eski Antlaşma'nın çeşitli uyarlamalarının paralel sütunlar halinde

karşılaştırıldığı Origen'in Octapla'sı halen mevcuttur. Yeni Antlaşma'nın, Muhammed'in döneminden çok önce yazılmış olan Latince, Süryanice, Kıpti ve Ermenice uyarlamaları bulunmaktaydı; Müslüman araştırmacı, bu referanslar aracılığıyla Peygamberinin zamanından bu yana orijinal metinde hiç bir değişikliğin yapılmadığı konusunda kendisini tatmin edebilecektir.

Son olarak, Muhammed'in zamanından çok önceki yüzyıllarda yaşamış Yahudi ve Hıristiyan yazarlarının Kutsal Yazılar'dan yaptıkları *aktarmalar* ve bu Yazılara işaret ettikleri çok sayıda *referans* bulunduğuna değinmek istiyorum. Eğer Yunanca ve Latince dillerini öğrenme zahmetine katlanacak olursa, her Müslüman, Justin Martyr, Irenaeus, klemens, Tertullian, Origen, Kıbrıslı, Eusebius, Chrysostom, Gregory, Basil, Ambrose, Jerome, Augustine, ve bu kişiler ile aynı görüşe sahip olan pek çok diğerlerine gönüllü olarak danışabilir.Bu birbirine uyan kanıt türü, hayal edilebilecek olanın en güçlüsüdür.

Kutsal Yazıların el yazmalarında şimdi çeşitli anlamlar, ayrılıklar bulunduğunu ve Müslümanlar tarafından iddia edilerek üzerinde durulan bölümlerin (İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğuna ve öldüğüne ilişkin) gerçek bir Açıklama ile tutarsızlık içinde olduklarını söylemek bu tartışma çizgisine uygun bir karşılık olmayacaktır. Müslümanlar, eski El Yazmalarını yukarda işaret edilen uyarlamalar ve aktarmalar aracılığıyla inceleyerek çeşitli anlamların, var sayılan ayrılıkların ve Mesih'in ölümünü ve Kutsal Üçlü öğretişini onaylayan bölümlerin şimdi mevcut oldukları şekilde Muhammed'in zamanındaki ve onun zamanından yüzlerce yıl önce de var olduklarını göreceklerdir;—Muhammed, Kuran'da sürekli ve koşulsuz olarak bu Yazılardaki gerçeği tasdik eder. Bu nedenle, gerçek Müslüman'ın, bu Yazıların değişmeden, oldukları gibi kaldıklarını Kabul etmekten ve onlara inanmaktan başka seçeneği yoktur.

VIII.—TÜM MÜSLÜMANLAR İÇİN ZORUNLU KILINAN KUTSAL YAZILARIN ÖĞRETİLMESİ VE GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Bu durumda içten ve dürüst Müslüman, ciddi bir şekilde konuyu incelemeye ve günümüzdeki Kutsal Kitap'ın Muhammed'in zamanındaki Kutsal Kitap olduğu konusunda kendisini zorlamadan tatmin olmaya davet edilir. Efendisi'nin her zaman aynı tarzda ve hiç kuşku duymadan değer verdiğini ağzı ile beyan ettiği gibi, o da bu Kutsal Kitap'a saygı göstermeye ve onu onurlandırmaya çağrılır. Kutsal Kitap'ın Tanrı'nın vahyedilmiş Sözü olduğuna inanmaya davet edilir, öyle ki, sadık inananlara vaad edilen "ödülü" (أجورهم) elde edebilsin Tanrı'nın vahyedilmiş Sözü'nü ihmal etmemesi ya da ona inanmaması konusunda uyarılır, aksi takdirde "Tanrı'nın Sözü'ne inanmayanlar, bir kısmına inanıp bir kısmını inkar edenler için hazırlamış olduğu alçaltıcı cezaya"(عذاباً مهيناً) maruz kalacaktır.—Madde. CII. Bu "açık Kitap'" kabul etmeyi reddetmemesi için uyarılır; bu Kitap, "insanlığı aydınlatmak için bir nur, hidayet ve rehberdir, Rab'den ve kıyamet gününden korkanlar için bir öğüttür";—bu Açıklama,"iyi olan her konuda eksiksiz ve aydınlatıcıdır ve insanların Rab'leri ile buluşmaya inanabilmeleri için bir merhamettir"; çünkü eğer inanmayı reddederse, kendi Peygamberinin verdiği hükme göre, "çok büyük ve mahvedici bir hataya sürüklenmiş olur," فقد ضلّ ضلالاً بعيداً. Her şeyden önce, bu kutsal Kitap'a küfredenlerden (günümüzdeki dejenere olmuş Müslümanlardan bazıları gibi) olmaması için uyanık durmalıdır ve böylece "günahkar ve alçak bir kafir" olarak kendi mahkumiyetini kendi mühürlememelidir."—Madde CXXIV.

"Tanrı'nın indirdiği Kitap'a", "kutsal 'Furkan'a'", "Allah'ın Sözü'ne" karşı bilgisizce ve küfrederek konuşan modern Müslümanların bazıları (bu konuda kendi Peygamberlerinin gözünde değersiz olan öğrencileri!) tarafından cüret edilen küstahlık ne kadar korkunçtur!

Kitap ehli olan bizlere gelince, ileri sürdüğümüz düşünce İslam Peygamberi'nin kesin öğretişleri ile uyumludur ve hem Yasa'ya hem de İncil'e inanırız (Madde. CXXVII.); ve onun meydan okuması ile uyumlu olarak Arap halkının önünde, tanığı olarak baş vurduğu Kutsal Yazıları, onun görevine tanıklık edip etmediklerini anlamak için inceleriz. Ve

mahvedici hataya düşme olasılığından kendisini koruyabilmesi için aynı şeyi yapmak her Müsüman'ın kutsal görevidir.

Son olarak; tüm içten Müslümanlar inanmaya davet edilirler, çünkü bu Yazıların "Allah'ın vahyedilmiş Sözü," (كلام الله) "İnsanlığı aydınlatan bir nur," (نوراً وهدى للناس) "Allah'tan korkanlar için bir ışık ve öğüt," (ضياءً وذكراً للمتقين); sonuç olarak bu Yazıların emirlerinin esenlik yolunda yürümek ve kurtuluş konusunda onları bilge kılmak için tasarlandıklarına sürekli olarak inanmamazlık edemezler. O zaman neden Eski ve Yeni Antlaşmalarda var olan (Kuran'ın kendisinin bu konuda hakem olduğu) ruhsal yararın böylesine değerli bir kaynağını ihmal ederler? Kutsal Yazıları gayret ile araştırsınlar, o zaman bu kutsal Kitapların tam mahiyetini anlayacaklardır.Bu Kutsal Yazıların mahiyeti ise şudur: Tanrı, dünyayı Mesih'te kendisi ile barıştırmaktadır";— İsa "Yol, Gerçek ve Yaşam'dır"; "Sonsuz yaşam, tek gerçek Tanrı olan Sen'i ve gönderdiğin İsa Mesih'i tanımalarıdır."

SON